

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Voimassa 16.6.2022 alkaen
1308/03.00.00.01/2022

Peltovalvontaohje 2022

Sisällysluettelo

1	YLEISTÄ VALVONNOISTA	6
1.1	Täydentävät ehdot	7
1.2	Ilmoitukset laiminlyönneistä muille viranomaisille	7
1.3	Tarkastusoikeus ja oikeudet maataloushallinnon tietojärjestelmiin	8
1.4	Yhteistoiminta-alueiden rooli valvonnassa	10
1.5	Valvontavelvoite ja otannat	10
1.5.1	Pinta-alatuet	11
1.5.2	Eläintuet	12
1.5.3	ELY-keskuksen oma otanta	13
1.6	Paikalla tehtävät tarkastukset	14
1.6.1	Droonin käyttö valvonnassa	15
1.6.2	Valvontahavaintojen dokumentointi	15
1.6.3	Ilmeisen virheen ja ylivoimaisen esteen huomioiminen valvonnassa	16
1.7	Valvonnan estäminen	17
1.8	Rikosepäilyt	18
1.8.1	Väärinkäyttöksiin puuttuminen	18
1.8.2	Eläinsuojelurikokset ja -rikkomukset	20
1.9	Valvontatietojen tallennuksen tarkastus ja varmennus	21
1.10	Tukisovelluksen QlikView-raportit	21
1.11	Valvonta-asiakirjojen säilytys ja julkisuus	22
2	MUUTOKSENHAKU TUKIPÄÄTÖKSEEN	23
3	TOIMINTAOHJEET HANKALIIN VALVONTATILANTEISIIN	23
3.1	Virka-avun käyttö	23
3.2	Varautuminen ja toiminta ongelmatilanteissa	24
3.3	Tiedottaminen	24
TILAKÄYNTIIN VALMISTAUTUMINEN		
4	VALVONTA-AJOT JA VALVOTTAVAT TUET	25
5	TILAKÄYNNIN VALMISTELU	27
5.1	Ennen tilakäyntiä selvitettävät asiat	28
5.2	Valvonnasta ilmoittaminen ja valvontakäynti	28
6	VALVONTA-ASIAKIRJAT	29
6.1	Valvontakäynnin tiedot	30
6.2	Viljelijälle toimitettava tarkastuskertomus ja valvonnan tulos	30
7	VALVONTAKARTAT	31
7.1	Valvontakarttojen ulkoasu	32

PINTA-ALAVALVONTA

8	LOHKOJEN HALLINTA	33
9	PINTA-ALOJEN VALVONTA.....	34
9.1	Perus- ja kasvulohko.....	35
9.2	Hyväksyttävät ojat	35
9.2.1	Reunaojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan	35
9.2.2	Sarkaojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan	36
9.2.3	Puustoiset ja pensoittuneet ojat	36
9.3	Maatalousmaa ja maataloustoiminta.....	37
9.4	Tukeen kelpaamattomat alueet	37
9.4.1	Tilapäisesti viljelemätön alue	38
9.4.2	Maatalousmaan säilyttäminen laiduntamiseen ja viljelyyn soveltuvassa kunnossa.....	38
9.4.3	Pysyvästi viljelemätön alue.....	39
9.4.4	Lohkon alaan hyväksyttävät ja kelpaamattomat kulku-urat	41
9.4.5	Havaitun puutteen vaikutus todettavaan kasviin.....	41
9.5	Yhdyskuntateknisten töiden huomiointi valvonnassa.....	46
9.6	Viljelytekniset päisteet	47
9.7	Hoito- ja ajokäytävät puutarhakasveilla	47
10	LOHKON RAJOJEN MÄÄRITTÄMINEN	48
10.1	Peruslohkomuutokset	50
10.2	Kasvulohkojen tallennus.....	52
10.2.1	Valvonnassa käytettävät mittapoikkeamat	53
10.2.2	Kehämitan määrittäminen.....	54
11	PELTOLOHKOREKISTERIVALVONTA.....	58
12	KELTAINEN KORTTI.....	61

TUKIEHTOJEN VALVONTA

13	AKTIIVIVILJELIJÄ.....	62
14	SUORAT TUET	62
14.1	Viherryttämistuki.....	63
14.2	Peltokasvipalkkio	69
14.3	Nuoren viljelijän tuki (EU).....	71
15	KANSALLISET PELTOTUET	71
16	LUONNONHAITAKORVAUS JA KOROTUS	73
16.1	LHK:n hoidetun viljelemättömän pellon enimmäisala	73
16.1.1	Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus	73
17	SIKA- JA SIIPIKARJATALOUDEN TUOTANNOSTA IRROTETTU TUKI	75
18	YMPÄRISTÖKORVAUS	77
18.1	Yleistä	77

18.2	Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset.....	78
18.3	Ravinteiden tasapainoinen käyttö.....	80
18.4	Lohkokohtaiset toimenpiteet	86
18.4.1	Lietelannan sijoittaminen peltoon	86
18.4.2	Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen	87
18.4.3	Valumavesien hallinta	89
18.4.4	Ympäristönhoitonurmet	91
18.4.5	Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla	99
18.4.6	Peltoluonnon monimuotoisuus	102
18.4.7	Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu.....	111
18.4.8	Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys	114
19	YMPÄRISTÖSOPIMUKSET	115
19.1	Sopimusten pinta-alavalvonta.....	115
19.2	Sopimusten tukiehtojen valvonta	116
19.2.1	Maatalousluonnon monimuotoisuus ja maisema	116
19.2.2	Kosteikkojen hoito.....	119
19.2.3	Kurki-, hanhi- ja joutsenpellot	120
20	LUONNONMUKAISEN TUOTANNON KORVAUS.....	124
21	TÄYDENTÄVÄT EHDOT	127
21.1	Valvottavat vaatimukset.....	127
VALVONTATULOS JA SEURAAMUKSET		
22	TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN SEURAAMUKSET	154
22.1	Laiminlyöntien arvioiminen.....	154
22.2	Täydentävien ehtojen pysyvät laiminlyönnit ja takautuvat seuraamukset.....	157
22.3	Täydentävien ehtojen valvonnan tulos	158
23	PINTA-ALAVIRHEISTÄ AIHEUTUVAT SEURAAMUKSET	158
24	VIHERRYTTÄMISTUEN SEURAAMUKSET	164
25	YMPÄRISTÖKORVAUKSEN SEURAAMUKSET.....	165
25.1	Perustason seuraamukset	165
25.2	Ravinteiden tasapainoisen käytön seuraamukset.....	168
25.2.1	Viljelysuunnitelma	170
25.2.2	Lohkokohtaiset muistiinpanot.....	171
25.2.3	Suojakaistat	171
25.2.4	Monimuotoisuuskaistat.....	172
25.3	Lohkokohtaisten toimenpiteiden seuraamukset	172
26	YMPÄRISTÖSOPIMUSTEN SEURAAMUKSET.....	173
26.1	Tukiehtopuutteiden vuoksi aiheutuvat seuraamukset	173
26.2	Pinta-alan perusteella aiheutuvat seuraamukset.....	177

27	KANSALLISTEN TUKIEN SEURAAMUKSET	179
28	VALVONTATULOKSEN LASKEMINEN	179
28.1	Kasvilajiryhmät ja tukityypit	179
28.2	Kasvilajin vaikutus valvontatulokseen	180
28.3	Maatalousmaan ilmoittamisvelvoite	181
28.4	Seuraamusten laskentajärjestys	181
28.5	Tuen takaisinperintä ja seuraamukset aiemmille vuosille	182
28.5.1	Takautuvien pinta-alaseuraamusten käsittely	184
28.5.2	Tukioikeuksien varantoonvienti	185
28.5.3	Ympäristökorvauksen takautuvien tukiehtoseuraamusten käsittely	185
28.5.4	Ympäristösopimusten takautuvien seuraamusten käsittely	186

Peltovalvontaan liittyvät muut ohjeet Pikantissa

Peltotukien valvonta

- Talviaikainen asiakirjavalvonta
- Kasvipeitteisyysvalvonta
- Pellovalvonnan kuvatulkintaohje
- Kasvikuvien ottaminen valvonnassa
- Maastotiedon keruu -sovelluksen käyttöohje
- Tarkistuslistan käyttöohje
- Tallennusohjeita pellovalvontaan

Eläintukien valvonta

- Eläintukien valvontaohje

Yleiset asiat

- Viljelijän kuuleminen valvonnan estämisestä
- Petostentorjunnan toteuttaminen viljelijätukiin liittyvissä maksajavirastotehtävissä

Täydentäviin ehtoihin liittyvät ohjeet

- Hukkakaurarekisterin käyttöohje
- Elintarvikkeiden tuotantoa koskeva täydentävien ehtojen valvonta – Kasvintuotantotilat
- Rehualan alkutuotannon toimijoiden valvonta–sisältää täydentävien ehtojen valvontaa
- Eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta (nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläimet)

1 YLEISTÄ VALVONNOISTA

Peltovalvontaohje on voimassa 16.6.2022 alkaen.

Tässä ohjeessa kerrotaan Ruokaviraston maaseutulinjan ohjeistamien viljelijätukien ja täydentävien ehtojen ”ympäristö, ilmastonmuutos ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset” ehdonalan sekä kasvinsuojeluaineiden valvonnoista. Ruokaviraston elintarvikeketjulinja vastaa ”kansanterveys sekä eläinten ja kasvien terveys” sekä ”eläinten hyvinvointi” ehdonalojen valvonnasta.

Ohjeen yleinen osio käsittelee sekä pelto- että eläintukien valvontaa. Muilta osin ohjeet on pelto- ja eläintukien osalta eriytetty ja ne on rakennettu valvontaprosessin etenemisen mukaisesti. Nämä ohjeet korvaavat aiemmat eläin- ja peltovalvonnasta annetut ohjeet.

Kun ohjeessa kerrotaan Tukisovelluksesta, tarkoitetaan uutta Tukisovellusta. Jos tarkoitetaan vanhaa Tukisovellusta, se on mainittu erikseen.

Kun ohjeessa kerrotaan GPS-laitteista, tarkoitetaan sekä GPS- että GNSS-laitteita.

Ohje ei kata kaikkia valvontatilanteita, vaan tarkastajan tulee tarvittaessa ottaa yhteyttä Ruokavirastoon. Kysymykset lähetetään osoitteeseen puimuri@ruokavirasto.fi.

Viljelijätukien valvonnoissa tarkastetaan Euroopan unionin (EU) suoria tukia ja ohjelmakorvauksia sekä kansallisia tukia koskevat tukiehdot. Tuella tarkoitetaan tukia, korvauksia, palkkioita ja sopimuksia.

Suorilla tuilla tarkoitetaan EU:n kokonaan rahoittamia tukia, joita ovat:

- *perustuki*
- *viherryttämistuki*
- *nuoren viljelijän tuki*
- *peltokasvipalkkio*
- *nautapalkkio*
- *lypsylehmäpalkkio*
- *uuhipalkkio*
- *kuttupalkkio*
- *teuraskaritsa- ja kilipalkkio*

Ohjelmatuilla tarkoitetaan EU:n osittain rahoittamia tukia, joita ovat:

- *ympäristökorvaus*
- *luonnonhaittakorvaus + korotus*
- *luonnonmukaisen tuotannon korvaus*
- *ympäristösopimukset ja erityisympäristösopimukset*
- *eläinten hyvinvointikorvaus*

Kansallisilla tuilla tarkoitetaan Suomen kokonaan rahoittamia tukia, joita ovat:

- *yleinen hehtaarituki*
 - *pohjoinen hehtaarituki*
 - *nuorten viljelijöiden tuki*
- } *Pohjoiset hehtaarituet*

- sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- kansalliset kotieläintuet naudoista, lampaista ja vuohista
- tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki

1.1 Täydentävät ehdot

Täydentävät ehdot koskevat tuenhakijan kaikkea maatalousmaata ja maatalouden harjoittamista ja niiden noudattaminen on vaatimuksena kaikissa EU:n kokonaan ja osittain rahoittamissa tuissa. Täydentäviä ehtoja pitää noudattaa koko kalenterivuoden ajan (1.1.–31.12.)¹. Myös maatalousmaalla, jota käytetään muuhun kuin maataloustoimintaan, on noudatettava täydentäviä ehtoja. Kun lohkon hallinta muuttuu ja lohkon vastaanottaja on itse hakenut tukea kyseisenä tukivuonna, hän on vastuussa siirtyneen lohkon osalta täydentävien ehtojen noudattamisesta. Jos siirtyneen lohkon haltija ei ole kyseisenä vuonna tuenhakija, täydentävien ehtojen noudattaminen siirtyneellä lohkolla on alkuperäisen tuenhakijan vastuulla. [Täydentävien ehtojen op-paassa](#) kerrotaan täydentävien ehtojen vaatimuksista tarkemmin.

Valvonnasta on annettu valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta (7/2015). Yhteisölain-säädännössä täydentävistä ehdoista ja niiden valvonnasta on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1306/2013 sekä komission asetuksissa (EU) N:o 640/2014 ja (EU) N:o 809/2014. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset on kansallisesti säädetty valtioneuvoston asetuksella 4/2015.

Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset sekä lakisääteiset hoitovaatimukset jaetaan seuraaviin osioihin, joita kutsutaan **ehdonaloiksi**:

- ympäristö, ilmastomuutos ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (vaatimusryhmät 1–4)
- kansanterveys sekä eläinten ja kasvien terveys (vaatimusryhmä 5)
- eläinten hyvinvointi

Täydentävien ehtojen valvontaa tehdään kahdessa osassa: osa vaatimuksista tarkistetaan paikan päällä tila-käynnin yhteydessä ja osa vaatimuksista tarkistetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

HUOM! Täydentävien ehtojen valvonta-ajolla oleva tila on tarkastettava aina, jos sillä on hallinnassaan maa-talousmaata ja sille maksetaan jotain EU:n kokonaan tai osittain rahoittamia pinta-ala- tai eläintukia.

1.2 Ilmoitukset laiminlyönneistä muille viranomaisille

Havaitut lainsäädännön rikkomukset ilmoitetaan mahdollisimman pian tarkastuksen jälkeen lainsäädännöstä vastaaville viranomaisille lomakkeella 182 (saatavilla Pikantista). Esimerkiksi nitraattiasetuksen rikkomukset ilmoitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja epäilyt eläinten hyvinvointivaatimusten laiminlyön-neistä aluehallintoviraston läänineläinlääkärille. Jos eläimiä epäillään hoidettavan tai kohdeltavan eläinsuo-jelulain (247/1996) tai sen perusteella annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, havainnoista on välittömästi ilmoitettava toimivaltaiselle kunnan- tai läänineläinlääkärille tai poliisille. YT-alueelle on

¹ Asetus (EU) N:o 1306/2013 artikla 97.1

tiedotettava asian selvittämisen käynnistämisestä. Ilmoituksesta tulee ottaa kopio elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus).

Nitraattiasetuksen, luontodirektiivin tai lintudirektiivin laiminlyönneistä voidaan pyytää toimivaltaiselta ympäristöviranomaiselta lausunto laiminlyönnin arvioimiseksi.

1.3 Tarkastusoikeus ja oikeudet maataloushallinnon tietojärjestelmiin

Tarkastusoikeus

Viljelijätukien tarkastusoikeus on ELY-keskuksilla. Ahvenanmaan maakunnassa kansallisten ja EU:n suorien tukien osalta tarkastusoikeus on Ahvenanmaan valtionvirastolla.²

Täydentävien ehtojen tarkastusoikeus on ELY-keskuksilla ja aluehallintovirastoilla (AVI). Toimivaltaisella ympäristöviranomaisella on oikeus tarvittaessa osallistua nitraattiasetuksen sekä luonto- ja lintudirektiivin tarkastukseen. Toimivaltaisia ympäristöviranomaisia ovat ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ahvenanmaalla täydentävien ehtojen tarkastusoikeus on Ahvenanmaan valtionvirastolla ja maakuntahallituksella.

Valvontaa suorittavat viranomaiset tarkastavat, että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset täyttyvät. Maatalouden tukien toimeenpanosta annettu laki (192/2013) säätelee valvontaan osallistuvien oikeuksista ja vastuista.

Tarkastustoiminnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita. Valvontaa ei saa suorittaa eikä valvonnassa voi olla läsnä esteellinen henkilö³. Virkamiehen toiminnan on oltava riippumattonta ja puolueetonta. Viljelijätukihakemusten ja eräiden ELY-keskuksiin toimitettavien tukihakemusten käsittelyn hallinnollisissa ohjeissa (asianumero 720/03.00.01/2016) on annettu tehtävien hoitamiseen liittyviä menettelyohjeita.

Kansallisen lainsäädännön lisäksi varainhoitoasetus (EU, Euratom) 2018/1046 asettaa velvoitteita eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja huomioimiseksi. Varainhoitoasetuksen 61 artiklan mukaan eri tasojen kansalliset viranomaiset, jotka osallistuvat unionin talousarvion toteuttamiseen, myös valmistelua koskeviin toimiin, tai tarkastuksiin tai varainhoidon valvontaan, eivät saa ryhtyä toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita asianomaisen henkilön omien etujen ja unionin etujen välille. Viranomaisten on lisäksi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet estääkseen eturistiriitojen syntymisen vastuullaan olevissa tehtävissä ja puututtava tilanteisiin, joita voidaan objektiivisesti tarkasteltuna pitää eturistiriitoina. Kun henkilöstön jäsentä koskeva eturistiriita on mahdollinen, kyseisen henkilön on annettava asia lähimmän esimiehensä ratkaistavaksi ja esimiehen tulee vahvistaa kirjallisesti, onko kyseessä eturistiriita. Jos eturistiriita todetaan, tulee varmistaa, että kyseinen henkilö luopuu kaikista tähän asiaan liittyvistä tehtävistä. Eturistiriita on olemassa, jos henkilön tehtävien puolueeton ja objektiivinen hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta, asianomaisen henkilökohtaisiin etuihin suoraan tai välillisesti liittyvästä syystä. Eturistiriitana pidetty tilanne käsittää objektiiviset

² Laki 192/2013 24 §

³ Laki 434/2003 27 § ja 28 §

olosuhteet, jotka vaikuttavat luottamukseen henkilön riippumattomuutta ja puolueettomuutta kohtaan, vaikka eturistiriita ei toteutuisikaan tai vaikka henkilö ei tosiasiallisesti hyötyisikään tilanteesta.⁴

ELY-keskuksen oman henkilöstön maatilojen valvonnan järjestämisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota tarkastajien esteettömyyteen ja riippumattomuuteen. Maaseutu- ja energiayksikön henkilöstön maatilojen valvonta on suoritettava toisen ELY-keskuksen toimesta. Tämä vaatimus koskee myös kasvukauden ulkopuolella tehtäviä ympäristökorvauksen kasvipeitteisyys- ja talviaikaisia asiakirjavalvontoja.

Tarkastajan on valvontakäynnin yhteydessä esitettävä tuensaajalle virkakortti tai muu tarkastusoikeuden osoittava asiakirja kuten valtakirja, mikäli sitä pyydetään nähtäväksi. Maaseutuviraston maatalousosasto on aikaisemmin myöntänyt valvontapassin vakituudessa tai vähintään vuoden määräaikaisessa virkasuhteessa olevalle ELY-keskuksen virkamiehelle⁵ ja ne ovat edelleen voimassa⁶. Uusia valvontapasseja ei enää myönnetä ja valvontapassien käytöstä ollaan siirtymässä pois. ELY-keskuksen tai Ahvenanmaan valtionviraston virkakortti osoittaa tarkastusoikeuden. Valvontoja suorittavan henkilön edellytetään perehtyvän hyvin tukihallinnon toimeenpanoon ja osallistuvan tarkastuksiin valvontaryhmän vastuullisena henkilönä.

Jos virkamiehen tehtävät muuttuvat tai hän siirtyy muihin tehtäviin, valvontapassi on palautettava Ruokaviraston maatalousosastolle. Virkamiehen virkavapauden aikana passi on säilytettävä ELY-keskuksessa. Tarkastusvaltuudet on lakkautettava ja passi tai valtakirja on perittävä takaisin, mikäli väärinkäytöksiä ilmenee. Väärinkäytöksistä on ilmoitettava Ruokavirastoon.

Oikeudet tietojärjestelmiin

ELY-keskuksen valvontahenkilöstön tehtävien ja sijaisten määrittely on tehtävä maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Käyttöoikeuksien myöntämisessä täytyy huomioida tehtävien eriyttäminen.

ELY-keskuksen henkilöstön tarvitsemat käyttöoikeudet haetaan sähköisesti Pääsynhallinta-järjestelmässä. Tarvittaessa käyttöoikeudet voidaan hakea myös toisen ELY-keskuksen alueelle (esim. virka-apu). Tällöin hakijan oma esimies puoltaa hakemuksen, mutta Ruokaviraston käytöntuki pyytää oikeuksien hyväksymiseen luvan siitä ELY-keskuksesta, jonka alueelle oikeuksia on haettu. Lisätietoa Pääsynhallinnasta ja oikeuksien hakemisesta löytyy [Pikantista](#).

ELY-keskuksen on pidettävä käyttöoikeuksia ajan tasalla. Yksikön päällikön tulee passivoida Pääsynhallinnassa käyttöoikeudet (tai käyttäjätunnukset) sellaisilta henkilöiltä, jotka eivät enää ole niihin työtehtävien puolesta tai muiden syiden takia oikeutettuja.

⁴ Komission tiedonanto: Ohjeet eturistiriitojen välttämiseen ja hallintaan varainhoitoasetuksen mukaisesti (2021/C 121/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)&from=EN)

⁵ Laki 192/2013 28 §

⁶ Laki 371/2018 11 §

1.4 Yhteistoiminta-alueiden rooli valvonnassa

Yhteistoiminta-alueen (YT-alue) viranomainen tekee hallinnolliset tarkastukset kaikkiin viljelijätukihakemuksiin. YT-alueen on ilmoitettava ELY-keskukselle valvontaan ne hakemukset, joissa epäselvän asian tarkastamiseksi tarvitaan tilakäynti.

Tilan valvonnasta ei voi vastata henkilö, joka on ottanut vastaan tai käsitellyt tilan hakemuksen. YT-alue ei voi suorittaa ELY-keskukselle siirrettyä valvontatehtävää.

1.5 Valvontavelvoite ja otannat

Tilat valitaan paikalla tehtäviin tarkastuksiin keskitetysti Ruokaviraston määrittämällä otannoilla, jotka jaetaan peltovalvonta-, eläintukien ja täydentävien ehtojen otantoihin.

- Pellovalvontaotanta: Otantaan valitulta tilalta valvotaan kaikki pinta-alaperusteiset tuet, joita viljelijä on hakenut päätukihaussa. Jos tilalla havaitaan puutteita täydentävien ehtojen noudattamisessa, laajennetaan valvonta koskemaan sitä täydentävien ehtojen vaatimusta, missä puute on havaittu.
- Täydentävien ehtojen otanta peltovalvonnan yhteydessä: Otantaan valitulta tilalta valvotaan kaikki pinta-alaperusteiset tuet, joita viljelijä on hakenut. Lisäksi tiloilta valvotaan vaatimukset, jotka liittyvät ehdonalaan ”ympäristö, ilmastonmuutos ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset” sekä täydentävien ehtojen kasvinsuojeluainevaatimukset ja/tai kasvintuotantotilojen rehu- ja elintarvikehygienian vaatimukset sen mukaisesti missä otannassa tila on. Ruokaviraston elintarvikeketjulinja vastaa kasvintuotantotilojen rehu- ja elintarvikehygieniavalvonnan otannoista.

Eläintukien valvontaotanta: otantaan valitulta tilalta valvotaan kaikki eläintuet, joita tila on hakenut ja joiden eläinlajikohtaisella valvonta-ajolla tuenhakija on. Valvonta laajennetaan ID-valvonnaksi Tukisovelluksessa eläinlajikohtaisen ajon sisällä. Sikojen osalta laajennukset ID-valvontaan tehdään vanhaan ID-sovellukseen.

- Täydentävien ehtojen otanta eläinvalvonnan yhteydessä: Ruokaviraston elintarvikeketjulinja vastaa täydentävien ehtojen eläinten merkinnän ja rekisteröinnin sekä eläinten hyvinvoinnin valvontaotannoista. Osalla eläintukien valvontaotantaan valituista tiloista valvotaan myös täydentävien ehtojen eläinten merkinnän ja rekisteröinnin vaatimuksien noudattaminen. Täydentävien ehtojen valvonnasta tulee tarvittaessa laajentaa myös eläintukien valvontaan.

Otantaperusteet

Tiloja valitaan valvontaan satunnaisesti sekä painotetusti. Satunnaisotannassa jokaisella tuensaajalla on sama todennäköisyys tulla valituksi valvontaan. Painotetussa otannassa korostetaan joitakin ominaisuuksia ja piirteitä, jotka ovat olleet tyypillisiä aiemmin seuraamuksia saaneilla tiloilla. Tällaisilla tiloilla on suurempi todennäköisyys joutua valvontaan.

Kaikissa painotetuissa otannoissa käytetään perusteena aikaisempien vuosien valvontatulosten tilastollista analyysia. Pellovalvontojen ja täydentävien ehtojen painotetussa otannassa on käytössä riskimalli, joka tarkoittaa, että valvottava tilat valitaan tilastollisen analyysin avulla. Eläintuissa vain nautapalkkiovalvonnassa

ja EHK-valvonnassa nautojen osalta käytetään riskimallia. Muissa tuissa on käytössä riskiositteet, joiden perusteella tilalle lasketaan riskipisteitä. Valvontaan tulevat ne tilat, jotka saavat pisteitä eniten. Myös ELY-keskukset voivat ottaa tiloja joko osittaiseen tai koko tilaa koskevaan valvontaan omalla otannalla.

1.5.1 Pinta-alatuet

Yhtenäishakemuksen jättävistä tuensaajista on valvottava vähintään 3 % paikan päällä⁷. Täydentävissä ehdoissa on valvottava vähintään 0,5 % tuensaajista, jotka hakevat jotakin EU:n suoraa tai ohjelmataukea⁸. Kansallisten tukien hakemuksista on valvottava vähintään 1 % paikan päällä⁹.

Pelto-otannoissa käytössä olevassa riskimallissa on mukana muun muassa seuraavia tekijöitä:

- 1) Tilan hakemien tukien lukumäärä on pieni
- 2) Tilan tilapäisesti viljelemättömänä ilmoitetun alan osuus on suuri
- 3) Tila on saanut aiemmassa valvonnassa suuret ympäristötuen/korvauksen tukiehtoseuraamukset
- 4) Tilaa ei ole aiemmin valvottu
- 5) Tilan vilja-alan osuus on pieni
- 6) Tilan peruslohkojen yhteenlaskettu kehämitta suhteessa pinta-alaan on suuri
- 7) Tilan avokesannon osuus on suuri
- 8) Tilalla on todettu aiemmissa valvonnoissa tilapäisesti viljelemättömää alaa
- 9) Tilalla on maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus, mutta tilalla ei ole omia märehtijöitä
- 10) Tilalla on aiemmassa valvonnassa täydentävien ehtojen toistuva laiminlyönti

Lisäksi osa tiloista valitaan valvontaan sen perusteella, että tilalla on lohkoja, joilla ei ole satelliittikuvien perusteella havaittu maataloustoimintaa vuonna 2021.

Täydentävien ehtojen otannassa käytössä olevassa riskimallissa on mukana muun muassa seuraavia tekijöitä:

- 1) Tilan hakemien tukityyppien runsas lukumäärä
- 2) Tilan ympäristösopimusten vähäinen lukumäärä
- 3) Voimassa oleva hukkakauran torjuntasuunnitelma
- 4) Lohkojen pieni keskimääräinen etäisyys tilakeskuksesta
- 5) Pieni ympäristökorvauksen sitoumusala (3-3,5 ha)
- 6) Yli 3 vuotta peräkkäin samalle lohkolle ilmoitettu kesanto tai lhp-nurmi
- 7) Tilapäisesti viljelemättömän alan suuri osuus maatalousmaasta
- 8) Avokesannon suuri osuus maatalousmaasta
- 9) Viljakasvien suuri osuus maatalousmaasta

⁷ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/xx täytäntöönpanoasetuksista (EU) N:o 809/2014, (EU) N:o 180/2014, (EU) N:o 181/2014, (EU) 2017/892, (EU) 2016/1150, (EU) 2018/274, (EU) N:o 615/2014 ja (EU) 2015/1368 poikkeamisesta vuonna 2022 siltä osin kuin on kyse tietyistä yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti sovellettavista hallinnollisista ja paikalla tehtävistä tarkastuksista ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/725 muuttamisesta

⁸ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 68

⁹ VNa 186/2022 5 §

Alla on esitetty otantojen suunniteltu aikataulu. Mikäli valvontavelvoitteet eivät niiden jälkeen täyty kaikkien tukien osalta, tehdään elokuussa vielä lisäotantoja. Velvoitteen täytyminen tarkastellaan koko maan tasolla.

1. otanta (satunnainen) edellisen vuoden hakemuksista ennen tukihaun päättymistä
2. otanta (painotettu) edellisen vuoden hakemuksista ennen tukihaun päättymistä
3. otanta (painotettu) 30.6. mennessä
4. otanta (satunnainen) 30.6. mennessä
5. otanta (satunnainen/painotettu) täydennysotos elo-syyskuussa

Ennen tukihaun päättymistä tehtävissä otannoissa valvontaan poimittujen tilojen tiedot ovat ELY-keskusten käytettävissä kesäkuun alussa ja myöhempien otantojen tilojen tiedot heti kun otannat valmistuvat. Kesäkuun alussa toimitettavilla listoilla näytetään edellisen vuoden tietoja. Listat päivitetään tukihaun päättymisen jälkeen.

YT-alueen on tehtävä päätukihaun tallennukset 1.7. mennessä.

Perustuen otannassa olevista tiloista valvotaan satunnaisesti 20–25 %. Loput voidaan ottaa valvontaan joko satunnaisella tai painotetulla otannalla. Nuoren viljelijän EU-tuessa ja peltokasvipalkkiassa ei ole asetettu rajoitteita riski- ja satunnaisotantojen suhteesta.¹⁰

Ohjelmaturkien, viherryttämistuen ja täydentävien ehtojen otannassa olevista tiloista valvotaan satunnaisesti 20–25 % ja painotetulla otannalla 75–80 %.¹¹ Prosenttiosuudet tarkastellaan tukikohtaisesti.

Valvontaan otettujen tilojen määrä ylittää hieman velvoitteen, jotta vaadittu valvontavelvoite täyttyy varmasti kaikissa tuissa. Täydentäviä lisäotantoja voidaan tehdä, jos eri tukien valvontavelvoitteet eivät täyty suunnitelluilla otantamäärillä.

Pinta-alaturkien ja täydentävien ehtojen valvontavelvoitetta on nostettava, mikäli pinta-alojen ilmoittamisessa tai ehtojen noudattamisessa havaitaan merkittäviä sääntöjenvastaisuuksia.¹² Velvoitteen korottaminen kohdistuu aina seuraavana vuonna tarkastettavien tilojen kokonaismäärään¹³.

1.5.2 Eläintuet

EU:n rahoittamia suoria eläintukia hakeneista tiloista on valvottava vähintään 3 % tuensaajista ja 3 % eläinmäärästä¹⁴. Eläinten hyvinvointikorvauksen saajista ja alkuperäisrotujen kasvattamissopimuksen tehneistä tiloista on valvottava vähintään 3 %. Kansallista kotieläintukea saavista tiloista on valvottava vähintään 1 %¹⁵.

¹⁰ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 34

¹¹ Asetus (EU) N:o 809/2014 artiklat 34 ja 69

¹² Komission valmisteluasiakirja DS/CDP/2015/02, Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 35, Komission valmisteluasiakirja DS/2009/28

¹³ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 35

¹⁴ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 33

¹⁵ VNa 186/2022 5 §

Valvontavelvoitteen täyttymisen varmistamiseksi valvottavien tilojen määrä ylittää hieman velvoitteen. Tällä varmistetaan tukikohtaisen valvontavelvoitteen täyttyminen. Valvontavelvoitteen täyttymistä tarkastellaan koko maan tasolla.

EU-rahoitteisia eläintukia saavista tiloista otetaan valvontaan satunnaisesti 20–25 % tuensaajista. Loput valvottavista tiloista otetaan valvontaan painotetulla otannalla.¹⁶ Prosenttiosuuksia tarkastellaan tukitoimenpidekohtaisesti

Eläintukien otannoissa käytössä olevat ositteet riippuvat eläinlajista ja valvottavasta tuesta. Ositteista lisää [Eläintukien valvontaohjeessa](#) sivuilla 8–9.

EU-rahoitteisten tukien tukitoimenpidekohtaista valvontavelvoitetta on korotettava, jos valvonnassa havaitaan eläinmäärän tai tukiehtojen osalta merkittäviä noudattamatta jättämisistä. Valvontavelvoitteen lisäys kohdistuu seuraavan vuoden tarkastettavaan tilamäärään.¹⁷

1.5.3 ELY-keskuksen oma otanta

ELY-keskus voi ottaa tiloja tarkastettavaksi omalla otannalla¹⁸. Esimerkiksi ilmiantojen kautta tulleet tilat voidaan tarvittaessa ottaa omaan otantaan. Omalle otannalle otetut tilat voidaan tarkastaa joko kokonaan tai osittain. Osittain valvotuilta tiloilta voidaan tarkastaa esimerkiksi jokin yksittäinen tukiehto. Kokonaan valvotut tilat lasketaan mukaan valvontavelvoitteeseen. Kokonaan ja osittain valvotut tilat viedään omille valvonta-ajoilleen.

Peltovalvonnan yhteydessä havaitut täydentävien ehtojen laiminlyönnit laajennetaan kyseiselle peltovalvonta-ajolle, eikä erilliselle täydentävien ehtojen laajennusajolle. Täydentävien ehtojen oman otannan ajolle tallennetaan tilat, jotka on otettu täydentävien ehtojen valvontaan esimerkiksi ilmiannon vuoksi. Tiloilta tarkastetaan vain laiminlyöty vaatimus. Tilakäynnit on tehtävä tämän kalenterivuoden loppuun mennessä. Tarkastukseen otetaan kaikki lohkot, joita laiminlyöty vaatimus koskee.

Täydentävien ehtojen laajennusvalvontoja voidaan tehdä myös hallinnollisesti (esimerkiksi hukkakaura tai lantalapuute), eli tarkastus tehdään ilman tilakäyntiä. Myös tällöin laajennus kohdistuu vain laiminlyötyyn vaatimukseen.

Ympäristökorvauksen talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa havaitut nitraattiasetuksen tai kasvinsuojeluainevaatomusten laiminlyönnit laajennetaan täydentävien ehtojen valvonnaksi ympäristökorvauksen talviaikaisen asiakirjavalvonnan ajolle tai viedään omalle valvonta-ajolle, jos tila ei ole vuonna 2022 täydentävien ehtojen otantavalvonnassa.

Valvonta on laajennettava täydentävien ehtojen eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnaksi, jos muun valvonnan yhteydessä havaitaan tai muutoin viranomaisen tietoon tulee eläinten merkintään ja rekisteröintiin liittyviä täydentävien ehtojen laiminlyöntejä. Valvonnan laajentamisesta täydentävien ehtojen merkinnän ja rekisteröinnin valvonnaksi ohjeistetaan tarkemmin Ruokaviraston elintarvikeketjulinjan [eläinten merkittämisen ja rekisteröinnin valvontaohjeissa](#).

¹⁶ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 34

¹⁷ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 35

¹⁸ Laki 192/2013 22 §

Laajentaminen tehdään sille vuodelle tai vuosille, jolloin laiminlyönti tapahtui, vaikka laiminlyönti havaittiin eri vuoden puolella (katso tarkemmin kappale 22.2).

EU-toimielinten (komissio, tilintarkastustuomioistuimien) Suomeen kohdistuvien tarkastusten yhteydessä tarkastamat tilat ELY-keskus vie omalle otannalle aina silloin, kun tarkastuksen yhteydessä havaitaan virheitä pinta-aloissa tai tukiehtojen noudattamisessa.

Oman otannan kokonaan valvotut tilat ovat maksukiellossa niin kauan, kunnes valvonta on varmennettu. ELY-keskus ei voi poistaa valvonta-ajolle tallennettua tilaa. Jos tila on viety oman otannan valvonta-ajolle virheellisesti, tallennetaan tilaksi ”ei valvottavaa”. Valvontatiedoista täytyy myös poistaa kaikki tallennukset, jotka vaikuttavat maksuun.

1.6 Paikalla tehtävät tarkastukset

ELY-keskusten on valvottava tilakäynnein kaikki peltovalvonnassa tai eläintukien paikalla tehtävässä valvonnassa olevat tilat.

Peltovalvonnat voidaan aloittaa päätukihaun päättymisen 15.6. jälkeen.

Mikäli tilan valvonta tehdään ennen viimeistä kylvöpäivää 30.6., on valvontahetkellä kylvämättömänä olleet alat tarkastettava myöhemmin uudelleen. Myös silloin, jos loholla todetaan valvontahetkellä esikasvi, täytyy varsinainen viljelykasvi käydä tarkastamassa myöhemmin.

Viherryttämistuen viljelyn monipuolistamisen noudattaminen tiloilla, joilla on velvollisuus monipuolistaa, on valvottava 31.8. mennessä. Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Ahvenanmaalla on ekologisen alan vaatimukset valvottava niillä tiloilla, joilla on velvollisuus ilmoittaa ekologista alaa kesantojen osalta 15.8. mennessä ja typensitojakasvien osalta 31.8. mennessä.

Ympäristökorvauksen osalta uusintakäynti täytyy tehdä, jos

- suojavyöhykkeen tai monivuotisen ympäristönurmen kasvustoa ei ole korjattu valvontahetkellä
- kerääjäkasvia ei ole kylvetty varhaisperunan tai -vihannesten alalle (jos valvontakäynti tehdään ennen 15.8.)
- yksivuotisen puutarhakasvin katetta ei ole asetettu (jos valvontakäynti tehdään ennen 30.6. tai 31.7.)

Uusintakäynnin voi korvata viljelijän toimittamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Valokuva pyydetään lähettämällä viljelijälle selvityspyynnöksi Tukisovelluksesta. Selvityspyyntö on tieto siitä, mistä valokuva täytyy ottaa.

Eläintukien valvontoja tehdään huhtikuusta vuoden loppuun.

Eläinten hyvinvointikorvauksen valvonnassa uusintakäynti täytyy tehdä, jos

- valvonta tehdään ennen 1.5. tai 1.5. jälkeen, mutta ennen kuin eläimet ovat laiumella ja tila on valinnut laidunnusta koskevan toimenpiteen (naudat, lampaat ja vuohet)
- tilalla on tuotantotauko (siat ja siipikarja)

Jos eläinvalvonnassa ei havaita jotain eläintä (kadonnut eläin), ja tila ilmoittaa eläimen löytyneen lyhyen ajan sisällä, valvonnassa ei voida hyväksyä lähetettyä valokuvaa löytyneestä eläimestä, vaan eläin tulee käydä tarkastamassa paikan päällä.

Valokuvia voidaan käyttää eläinten hyvinvointikorvauksen valvonnassa tukena perusteltaessa valvontatulosta tai pyydettyä perustason laiminlyöntiepäilyssä lausuntoa eläinlääkäriltä. Valokuvat tulee liittää tarkastuskertomukseen tiedoksi tuenhakijalle.

Kaikki pelto- ja eläinvalvonnat pitää olla tehtynä 15.11.2022 mennessä.

Kasvipeitteisyysvalvonnat ja talviaikaiset asiakirjavalvonnat on tehtävä 15.5.2023 mennessä. Täydentävien ehtojen otantavalvonnassa olleiden tilojen talviaikainen asiakirjavalvonta on tehtävä 31.12.2022 mennessä. Ohjelmaturkien ennakot voidaan maksaa myös valvonnassa oleville tiloille. Ohjelmaturkien loppumaksun ja suorien tukien kaikkien maksujen edellytys on kuitenkin, että kaikkien tukea hakeneiden tilojen valvonnat ovat valmistuneet¹⁹. Täydentävien ehtojen valvonnan keskeneräisyys ei vaikuta tukien maksuun.

1.6.1 Droonin käyttö valvonnassa²⁰

Valvonnassa voidaan käyttää perinteisten valvontamenetelmien lisäksi tai sijaan uusia tekniikoita kuten miehittämättömiä ilma-aluksia (esimerkiksi drooni). Droonin käyttämisestä valvonnassa on ilmoitettava tuenhakijalle valvonnasta ilmoittamisen yhteydessä tai viimeistään valvontatilanteessa.

Droonia voidaan käyttää joidenkin yksittäisten tukiehtojen varmistamiseen. Peruslohkon pinta-alaa ei voi korjata drooni-kuvan perusteella. Kasvulohkojen rajauksen voi tarkistaa. Mittaustapa on tällöin 13 (mittaus näytöltä).

Kun valvonnassa käytetään miehittämätöntä ilma-alusta, ilma-aluksen käyttöoikeus valvonnassa on virkavastuulla toimivalla viranomaisella. Valvonnassa on huolehdittava, että ei vaaranneta henkilöitä koskevia oikeuksia eikä yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa, koska esimerkiksi henkilöt saattavat olla tunnistettavissa droonin avulla otetuissa kuva-aineistoissa. Kuva-aineistosta ei saa olla tunnistettavissa henkilöitä tai ajoneuvoja eikä kuva-aineistoon saa sisältyä kuvia esimerkiksi asuinrakennuksista.

Kaikkien kamerallisten droonien käyttäjien täytyy rekisteröityä ja useimmiten myös suorittaa vähintään verkotentti. Jos lennätät droonia, huolehdi, että nämä ovat kunnossa. Traficomien nettisivuilta voit lukea enemmän [ohjeita lennättämiseen](#).

1.6.2 Valvontahavaintojen dokumentointi

Valvontahavainnot on dokumentoitava siten, että valvonnan eteneminen voidaan jäljittää.

Kaikki tarkastuskäyntiä koskevat tiedot ja havainnot tallennetaan Tukisovellukseen. Kaikki seuraamuksia aiheuttavat havainnot on perusteltava huolellisesti. Tukisovellus laskee tallennettujen havaintojen perusteella mahdolliset seuraamusprosentit ja tarkastaja voi joissakin tapauksissa tarvittaessa muuttaa prosenttia. Jos

¹⁹ Asetus (EU) N:o 1306/2013 artikla 75

²⁰ Laki 192/2013 23a §

prosenttia muutetaan, on muutos aina perusteltava Tukisovellukseen. Myös muut harkinnanvaraiset seuraamukset on perusteltava.

Perustelu kirjoitetaan pääsääntöisesti valvontakysymykseen liittyvään lisätietokenttään, josta tieto menee myös viljelijälle lähetettävään tarkastuskertomukseen. Täydentävien ehtojen laiminlyönnit kuvaillaan lisäksi täydentävien ehtojen haitarissa vaatimuksen lisätietokenttään. Jos perusteluteksti on kovin pitkä, sen voi kirjoittaa myös erilliseen asiakirjaan ja lisätä tarkastuskertomukseen liitteeksi. Tällöin se on myös kunnan nähtävissä mahdollista takaisinperintäpäätöstä laadittaessa.

Pelkkä kirjallinen perustelu ei yleensä riitä, vaan sen lisäksi tarvitaan usein havaintoa tukeva valokuva. Jos valokuvia käytetään perustelun tukena, ne on aina lähetettävä viljelijälle tarkastuskertomuksen mukana. Jos valokuvaliite on niin suuri, että sitä ei voi tarkastuskertomukseen liittää, sen voi lähettää erikseen sähköpostilla. Vaikka muistiinpanoon tallennetut valokuvat voidaan näyttää Vipussa, täytyy oleelliset seuraamusten perusteluna käytetyt kuvat lähettää viljelijälle myös tarkastuskertomuksen liitteenä.

Kun valokuva otetaan mobiililaitteella, Tukisovelluksen muistiinpanovälinettä käyttäen, sovellukseen jää automaattisesti merkintä valokuvan ottopaikasta ja -suunnasta. Jos valokuvaa ei oteta tämän muistiinpanovälineen avulla, sijaintitiedon voi lisätä ohjelmassa manuaalisesti jälkepäin. Jos sijaintitietoa ei ole, valokuva täytyy ottaa siten, että sen voi kohdentaa oikeaan paikkaan esimerkiksi rakennuksen koordinaattien perusteella. Valokuvasta on selkeästi käytävä ilmi seuraamuksen aiheuttava puute. Muilla laitteilla otetut kuvat voi liittää Tukisovelluksen muistiinpanoon. Valvontakartan muistiinpanosta (kuvista ja teksteistä) voi muodostaa pdf-tulosteen, jonka voi laittaa tarkastuskertomuksen liitteeksi. Tulosteelle valituissa kuvissa näkyy kuvanottoajankohta sekä sijainti. Kuvien liittämisestä ja tulosteen muodostamisesta on ohjeet [Pikantissa](#) peltovalvontojen tallennusohjeessa.

Jatkossa tarkastaja voi lisäksi valita ne kuvat ja muistiinpanot, jotka haluaa näytettävän Vipussa. Eli vaikka valvontatietoja näytetään vuoden 2021 valvonnoista alkaen, Vipussa näkyvät vain ne muistiinpanot, jotka on erikseen käyty valvontakartalla laittamassa Vipussa näytettäväksi.

Kerro viljelijälle kuvaamisesta ja siitä, että valokuvat on tarkoitettu ainoastaan viranomaiskäyttöön. Huolehdi, että kuvassa ei näy esimerkiksi tunnistettavia henkilöitä tai rekisterikilpiä. Pyri mahdollisuuksien mukaan myös siihen, että paikka ei ole tunnistettavissa valokuvan perusteella.

Perustelu on tärkeä myös silloin, jos kysymyksessä on rajatapaus ja tarkastaja päätyy arviossaan siihen, että seuraamusta ei ole tarpeen antaa. Tällainen tilanne voi olla silloin, jos vaatimuksen tavoitteet eivät vaarannu (esimerkiksi mietit lohkolla, onko siellä liikaa rikkakasveja ja päädyt siihen tulokseen, että kasvusto on vielä hyväksyttävä). Perustelusta on käytävä ilmi minkä vuoksi seuraamusta ei anneta.

1.6.3 Ilmeisen virheen ja ylivoimaisen esteen huomioiminen valvonnassa

Ilmeiset virheet on määritelty komission työasiakirjassa agr 49533/2002. Ilmeisestä virheestä ja sen korjaamismahdollisuudesta on ohjeistettu enemmän Ruokaviraston antamassa hallinnollisessa ohjeessa²¹ sekä

²¹ Viljelijätukihakemusten ja eräiden ELY-keskuksiin toimitettavien tukihakemusten käsittelyn hallinnolliset ohjeet (Asianumero 720/03.00.01/2016)

erillisessä ohjeessa ilmeisen virheen käytöstä²². Jos valvonnassa havaitaan ilmeinen virhe, täytyy asiasta ilmoittaa kuntaan ja kunta korjaa muutosmerkinnällä hakemuksen vastaamaan oikeita tietoja.

Ylivoimainen este voidaan huomioida valvonnassa, jos siitä on tehty ilmoitus YT-alueelle tai ELY-keskukseen luomu- tai sopimuskäsittelijälle. Se arkistoidaan kunnassa hakemukselle lomakeasialle 950 ja sen olemassaolon voi tarkastaa sähköisestä arkistosta ennen valvontakäyntiä. Jos kunta ei hyväksy ylivoimaista estettä, täytyy toimenpiteiden laiminlyönnistä määrätä asianmukaiset seuraamukset. Jos ylivoimainen este on hyväksytty kunnassa, lohkolle hyväksytään valvonnassa hakemuksen mukainen kasvi. Myös monipuolistamisen kasviksi hyväksytään ilmoitettu kasvi. Tukiehtoihin tallennetaan pääsääntöisesti *kunnossa*. Lisätietoihin täytyy kirjoittaa maininta ylivoimaisesta esteestä.

1.7 Valvonnan estäminen

Jos viljelijä tarkastuksesta ilmoitettaessa estää tarkastuksen tekemisen, on hänelle selvitettävä, että tällöin viljelijän tuki-, sitoumus- sekä sopimushakemukset hylätään.²³ Viljelijälle lähetetään kirjallinen ilmoitus (kuuleminen) tarkastuksen estämisestä ja siitä aiheutuvista seuraamuksista. Pohja löytyy [Pikantista](#). Viljelijälle on varattava kohtuullinen määräaika antaa asiassa selvitys ja ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista²⁴.

Viljelijä voi antaa selvityksessä suostumuksensa valvontaan ilmoitusajan puitteissa. Tarkastajiksi pitää tällöin määrätä kaksi kokenutta tarkastajaa. Mikäli tilalla epäillään eläinsuojelu- tai ympäristörikkomusta, valvontakäynti on syytä tehdä viivytyksettä. Tarvittaessa voidaan käyttää virka-apua, katso kpl 3.1

Tilakäynnin estäminen ei aiheuta erillisiä seuraamuksia, jos valvonta voidaan kuitenkin suorittaa myöhemmässä vaiheessa. Seuraamuksia määrättäessä tulee arvioida tavallista tarkemmin mahdollinen virheen tahallisuus ja ilmoittamisen jälkeen mahdollisesti korjatut puutteet.

Jos viljelijä tai tämän edustaja estää paikalla tehtävän tarkastuksen tekemisen, kunta hylkää tukihakemukset ELY-keskuksen pyynnöstä. Tämä tarkoittaa sitä, että suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, eläinten hyvinvointikorvausta ja kansallisia tukia²⁵ ei makseta valvontavuonna. Ympäristökorvauksen, luomun, ympäristösopimusten (ml. alkuperäisrotusopimukset) osalta kaikki sitoumus-/sopimuskauden aikana maksetut tuet peritään takaisin viemällä tila takautuvien seuraamusten valvonta-ajolle. Jos tila on ollut aikaisemmin sitoumus-/sopimuskauden aikana valvonnassa, peritään tuet takaisin vain kyseiseen valvontavuoteen asti.

Jos viljelijä estää jonkun täydentävien ehtojen paikalla tehtävän tarkastuksen, viljelijä menettää kaikki tuet, joissa täydentävät ehdot ovat vaatimuksena (EU:n suorat tuet ja ohjelmatuet). Jos viljelijälle on maksettu tukiennakkoa ja ennakon maksun perusteena olevien tukiehtojen tarkastus estyy viljelijästä johtuvasta syystä, on maksettu ennakko perittävä takaisin.

Tallenna tässä tapauksessa valvontatapahtuman tiedot välilehdelle, että tilalla ei ole valvottavaa. Kirjoita perusteluihin valvonnan estämisestä.

²² Ohjeita ilmeisen virheen käyttöön (Dnro 1233/23/2012)

²³ Asetus (EU) N:o 1306/2013 artikla 59

²⁴ Laki 434/2003 33 §

²⁵ Laki 192/2013 31 §

Valvontakohteen valvontatapahtumat		Valvontatapahtuman tiedot	Tarkastushavainnot
Valvontakohteen valvonnat vuonna 2018			
Valvontatapahtuma	Tilanne	Vastuutarkastaja	Lisätoiminnot
6454 PELTOLOHKO RT (PINTA-ALA) 2018	Aloitettu	Roininen Kirsi	Kohteella ei valvottavaa

Kaikissa tilanteissa, joissa tarkastajan turvallisuus koetaan tilalla uhatuksi, voidaan tarkastus milloin tahansa keskeyttää.

Valvonnan estämisestä seuraamukset määräytyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1306/2013 artiklan 59 mukaisesti.

1.8 Rikosepäilyt

Tarkastajan ensisijaisena tehtävänä on valvoa tuen ehtojen noudattamista. Tarkastuksen yhteydessä saattaa kuitenkin tulla esille myös rikokseen viittaavia seikkoja. Mikäli tarkastuksen yhteydessä on aihetta epäillä tuen hakuun liittyvää rikosta, tarkastajan on kerrottava asiasta välittömästi esimiehelleen, joka tiedottaa Ruokaviraston viljelijätukien valvontayksikön johtajaa. ELY-keskuksen on tarvittaessa jätettävä esitutkintapyyntö poliisille. Asiasta on kerrottu petostentorjuntaa käsittelevässä ohjeessa²⁶

1.8.1 Väärinkäytöksiin puuttuminen

Väärinkäytöksellä tarkoitetaan kaikkia tahattomia ja tahallisia toimia, joiden seurauksena julkisia varoja käytetään vastoin niiden säädettyä käyttötarkoitusta. Petoksella tarkoitetaan epäilyä siitä, että väärinkäytös on aiheutettu tekijän tahallisella toiminnalla, jonka tarkoituksena on ollut joko saavuttaa oikeudetonta taloudellista etua taikka aiheuttaa julkisiin varoihin kohdistuvaa taloudellista vahinkoa.

Väärinkäytöksiin puuttumisesta on ohjeistettu tarkemmin Pikantissa annetussa [ohjeessa](#)

Petos voi olla esimerkiksi avustuspetos tai väärennys eri tekemuodoissaan.

Avustuspetos²⁷

Joka

1. antaa avustuksesta päättävälle väärän tiedon seikasta, joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salaa sellaisen seikan tai
2. jättää ilmoittamatta sellaisesta avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin olennaisesti vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta, josta myöntämispäätöksen yhteydessä tai muuten on erityisesti veloitettu ilmoittamaan,

²⁶ Petostentorjunnan toteuttaminen viljelijätukiin liittyvissä maksajavirastotehtävissä (asianro 4410/03.00.00.01/2020)

²⁷ Rikoslain 29 luvun 5 §

ja siten hankkii tai yrittää hankkia itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä, on tuomittava *avustuspetoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Törkeä avustuspetos²⁸

Jos avustuspetoksessa tavoitellaan huomattavaa hyötyä ja avustuspetos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtäjä on tuomittava *törkeästä avustuspetoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Väärennys²⁹

Joka valmistaa väärän asiakirjan tai muun todistuskappaleen tai väärentää sellaisen käytettäväksi harhauttavana todisteena taikka käyttää väärää tai väärennettyä todistuskappaletta tällaisena todisteena, on tuomittava väärennyksestä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Viranomaisen tulee puuttua väärinkäytöstilanteisiin myös petostentorjunnan näkökulmasta. Kun tukeen aiheutuvan valvonnan seuraamuksen ja tuen takaisinperinnän lisäksi on pelko saada myös rikosoikeudellinen seuraamus, se nostaa kynnyistä ryhtyä petoksellisiin toimiin.

Jos tukea on maksettu liikaa tai perusteettomasti, se peritään joka tapauksessa takaisin siitä riippumatta, miten asia muuten etenee. Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset tukiin ja tuen takaisinperintä eivät ole este rikosprosessille ja rikosoikeudellisten seuraamusten määräämiselle.

Väärinkäytöstilanteita voivat esimerkiksi olla:

- Tuenhakija väärentää asiakirjan
- Tuenhakija hakee korvausta toimenpiteistä, joita hän ei voi edes toteuttaa ja yrittää siten saada perusteetonta etua
- Tuenhakija hakee tukea lohokosta, joka ei ole hänen hallinnassaan
- Tuenhakija ilmoittaa peltomaata muuta kuin maatalousmaata
- Tuenhakija ilmoittaa lohkolle korkeamman tuen saamiseksi eri kasvia kuin sinne oikeasti on kylvetty
- Tuenhakija antaa tarkoituksella puutteellisia tukihakemustietoja tuen saamiseksi
- Tuenhakija jakaa tilan keinotekoisesti korkeampien tukien saamiseksi tai seuraamusten välttämiseksi

Tarkistuslista - voiko kyse olla rikoksesta

Tässä tarkistuslistassa avustuspetoksen tunnusmerkistö on jaettu osiin. Tarkistuslistaa voi käyttää apuna sen harkinnassa voisiko kyseessä olla rikos. Mitä useampaan kysymykseen vastaat kyllä, sen todennäköisemmin hakijan toiminta viittaa petokselliseen toimintaan.

Hakijan toimi	Toimen vaikutus
Avustuspetoksen tunnusmerkistö	

²⁸ Rikoslain 29 luvun 6 §

²⁹ Rikoslain 33 luvun 1 §

Hakija on antanut väärän tiedon viranomaiselle hakemuksessa, ilmoituksessa tai valvonnassa	Tiedon antaminen on omiaan olennaisesti vaikuttamaan tuen saantiin, määrään tai ehtoihin
Hakija on salannut tiedon viranomaiselta hakemuksessa, ilmoituksessa tai valvonnassa	Tiedon salaaminen vaikuttaa olennaisesti tuen saantiin, määrään tai ehtoihin
Hakija on jättänyt ilmoittamatta olosuhteiden muutoksesta, josta myöntämispäätöksen yhteydessä tai muuten on erityisesti velvoitettu ilmoittamaan	Ilmoittamatta jättäminen vaikuttaa olennaisesti tuen saantiin, määrään tai ehtoihin
Hakija hankkii tai yrittää hankkia itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä	Hakija tai muu taho saa tukea tai muuta hyötyä enemmän kuin mihin hän on oikeutettu
Törkeän avustuspetoksen tunnusmerkistö	
Hakija tavoittelee huomattavaa hyötyä	Hakijan tavoittelema hyöty on vähintään 10 000–20 000 euroa
Hakijan teko on kokonaisuutena arvoellen törkeä	Hakija on toiminut suunnitelmallisesti tai tavoittelee hyötyä tietoisesti

Väärinkäytöksistä ilmoittaminen ja mahdollinen tutkintapyyntö

Kun ELY-keskuksessa havaitaan väärinkäyttö, ilmoitetaan siitä viraston sisäisen ohjeistuksen mukaisesti organisaation sisällä. ELY-keskuksen tulee mahdollisten valvontaseuraamusten lisäksi arvioida tarve tutkintapyyntöä tekemisestä tekopaikkakunnan poliisille. Poliisin tehtävä on selvittää, onko rikosta tapahtunut.

Ilmoituskynnyksen ei tule olla kovin korkea, jotta teko tulisi esitutkinta- ja syyttäväviranomaisten ja tarvittaessa tuomioistuimen selvitettäväksi ja arvioitavaksi.³⁰

Tahallista väärinkäytöksistä on ilmoitettava myös maksajavirastolle. Lisäksi valtion viranomaisen on salassapitosäynnösten estämättä ilmoitettava viipymättä toiminnassaan tehdystä, sen hoitamiin tai vastattavina oleviin varoihin tai omaisuuteen kohdistuneesta väärinkäytöksestä valtiontalouden tarkastusvirastolle.³¹

1.8.2 Eläinsuojelurikokset ja -rikkomukset

Jos on aihetta epäillä, että valvottavalla tilalla ei ole noudatettu eläinsuojeluun liittyviä säädöksiä, ELY-keskuksen tarkastajan on ilmoitettava havainnoistaan välittömästi toimivaltaiselle virkaeläinlääkärille (kunnan tai läänineläinlääkärille), terveystarkastajalle tai poliisille ja pyydettyä tekemään eläinsuojelutarkastus.³² Asian selvittämisen käynnistymisestä on tiedotettava YT-alueelle, jonka on seurattava asian etenemistä lainvoimaiseen tuomioon saakka.

³⁰ Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiontalouden tarkastusvirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 39/2000 vp s. 28-29.

³¹ Laki valtiontalouden tarkastusvirastosta 16 §

³² VNa 186/2022 26 §

Epäillyillä eläinsuojelurikos- tai eläinsuojelurikkomustapauksilla sekä eläinsuojelurikos- tai eläinsuojelurikkomustuomiolla on vaikutusta tukien maksuun. Ks. tarkemmin Pikantissa oleva [ohje](#)

1.9 Valvontatietojen tallennuksen tarkastus ja varmennus

Valvontojen havainnot tallennetaan Tukisovellukseen. Poikkeuksena alkuperäisrotusopimukset, jotka tallennetaan vielä vanhaan Tukisovellukseen. Sika- ja siipikarjan tuotannosta irrotetun tuen valvonta tehdään peltovalvonnan yhteydessä ja sen valvontahavainnot tallennetaan peltovalvonta-ajolla.

Tallennuksen tarkastuksen merkitsemistä sovellukseen ei enää vaadita. Varmentajan on kiinnitettävä erityistä huomiota tallennuksen oikeellisuuteen, jos havaintojen kirjaamiseen on käytetty paperista tarkistuslistaa. Valvontatietojen varmennus on edellytyksenä hakemuksen siirtymiselle maksatukseen ohjelmatukien ja kansallisten eläintukien loppumaksuissa ja kaikissa suorien tukien sekä kansallisten pinta-alatukien maksuissa. YT-alue ei myöskään voi lähettää tukipäätöstä ennen kuin valvonta on varmennettu. Myös kesken-eräinen täydentävien ehtojen valvontojen koordinointi estää tukipäätöksen lähettämisen, mutta ei maksua. Valvonnan on oltava valmis siinä vaiheessa, kun se varmennetaan.

Oman otannan osittain valvottujen ajon (7297) ei tarvitse olla varmennettu ennen maksujen lähtemistä. Tällöin on huomioitava, että tuki menee tilalle maksun poimintahetken tallennustilanteen mukaisesti.

- Varmentajan on oltava esimies tai muu kokenut ja asiaan perehtynyt henkilö.
- Varmentajan on oltava henkilö, joka ei ole ollut osallisena tarkastuksessa muuten.
- Varmentajan on varmistettava tuloksen oikeellisuus.

Seuraamustapauksissa tulee tiedottaa YT-aluetta siitä, milloin valvonnan havainnot on lähetetty viljelijälle ja milloin kuulemisaika päättyy. Tällöin YT-alue lähettää tukipäätöksen vasta sen jälkeen, kun kuulemisaika on päättynyt. Viljelijä näkee Vipussa ajantasaisen tukilaskelman, joten myös keskeneräisten tallennusten tilanne on nähtävissä.

HUOM! Laskenta huomioi tallennetut valvontatiedot myös siinä tilanteessa, että tilan valvontatilanteeksi on tallennettu *Ei valvottavaa*. Eli jos tila on viety esimerkiksi oman otannan ajolle vahingossa ja sen jälkeen tallennettu tilaksi *Ei valvottavaa*, valvontatietoihin ei saa tallentaa mitään mikä vaikuttaa tuen määrään.

1.10 Tukisovelluksen QlikView-raportit

Tukisovelluksessa on nähtävissä useita erilaisia QlikView-raportteja, joista osa liittyy valvontaan. Kaikki raportit ovat sekä ELY-keskusten että YT-alueiden käytettävissä, lukuun ottamatta täydentävien ehtojen raporttia, joka on nähtävillä Ely-keskuksilla ja Aveilla. Raportit löytyvät seuraavan polun takaa: Oikopolut → Raportit → QlikView-raportit. Avautuvasta listasta voit valita raportin, jota haluat tarkastella. Raportin nimessä on lyhyt kuvaus siitä, mitä tietoja raportti sisältää.

Takautuvat – Lista peruslohkoista, joilla on havaittu takautuvaa pinta-alavirhettä valvonnassa

- Tältä raportilta voit katsoa eri vuosina ja eri vuosille (2015 alkaen) tallennettuja takautuvia pinta-alavirheitä
- Osittain valvottujen valvonta-ajoilla tallennetut takautuvuudet näkyvät omalla välilehdellä

- HUOM! Raportilla näkyy vain ne lohkot, joille takautuva pinta-alavirhe on piirretty takautuvuustyökalun avulla

VALVONTA_001 – Valvontatilanteiden seurantaraportti

- Tältä raportilta voit seurata valvontojen tallennustilannetta esimerkiksi ELY-keskuksittain tai valvonta-ajoitain

Varanto_lask – Tukioikeuksien varantoonvientitarve ja käsittelytilanne

- Täältä näet kootusti, täytyykö valvonnassa olleiden tilojen tukioikeudet laskea valvonnan jälkeen uudelleen
- Täältä voit myös katsoa sen, onko tukioikeuskäsittelijä jo käsitellyt asian (jos käsittelijä on tallentanut asian Tukisovellukseen)

Vesistorajaa – Peruslohkokohdaiset piennarvaatimukset. Pientareen määrä peruslohko- ja tilatasolla

- Täältä voit katsoa paljonko tilalla tai lohkoilla on täydentävien ehtojen mukaista piennarvaatimusta.

Vier_lohkot – Valvonnan yhteydessä korjatut viereisen tilan lohkot

- Täältä voit kootusti katsoa lohkot, joita on korjattu jonkun toisen tilan valvonnan yhteydessä sellaisilta tiloilta, jotka eivät ole valvonnassa. Tarkista täältä onko tilalla pinta-alaeroa tullut yli 10 aaria. Jos on, vie tila oman otannan osittain valvottujen valvonta-ajolle, jotta tilalle saa lähetettyä valvontayhteenvedon ja tiedon pinta-alaleikkauksesta

Täydehdot

- Täältä voit katsoa täydentävien ehtojen valvontojen tilanteen, valvontatulokset, laiminlyönneistä annetut seuraamukset sekä koordinoinnin tilanteen.

Jokaisesta raportista pääsee Qlik-raporttien tekniseen käyttöohjeeseen.

1.11 Valvonta-asiakirjojen säilytys ja julkisuus

Kaikki valvonta-asiakirjat liitteineen arkistoidaan Tukisovelluksen sähköiseen arkistoon. Arkistointiohjeet ovat Pikantissa: [valvonnan sähköisen arkistoinnin ohje](#) sekä [yleinen arkistointiohje](#) Valvonta-asiakirjoja ovat tarkastuskertomus, mahdolliset muistiot ja tarkastuskertomuksen liitteeksi laitetut kartat. Peltovalvonnan tarkistuslista ja ravinneliite eivät ole sähköiseen arkistoon liitettäviä valvonta-asiakirjoja, eikä niitä tarvitse arkistoida.

Valvontapöytäkirjat ovat pääsääntöisesti julkisia asiakirjoja. Pöytäkirja tulee julkiseksi siinä vaiheessa, kun tarkastaja on sen allekirjoittanut³³. Valvonta-asiakirjat ovat salaisia silloin, jos tiedon antaminen saattaisi vaarantaa valvonnan toteutumisen tai aiheuttaa vahinkoa asianosaisille³⁴. Valvonta-asiakirjojen julkisuudesta voit lukea lisää julkisuuslaista (621/1999).

³³ Laki 621/1999 6 §

³⁴ Laki 621/1999 24 §

2 MUUTOKSENHAKU TUKIPÄÄTÖKSEEN

Tuenhakija voi hakea muutosta valvontatulokseen vaatimalla oikaisua YT-alueen tekemään tukipäätökseen. Oikaisua vaaditaan toimivaltaiselta ELY-keskukselta tai Ahvenanmaan valtionvirastolta kirjallisella oikaisuvaatimuksella 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. ELY-keskuksen tai Ahvenanmaan valtionviraston tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään.³⁵

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.³⁶ Viljelijä-tukiin liittyvää muutosta voi hakea Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta ja Ahvenanmaan valtionviraston päätöksistä Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa³⁷ säädetään.

Takaisinperintää koskevaan hallinto-oikeuden tai Ahvenanmaan hallintotuomioistuimen päätökseen voi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään ts. ilman valituslupaa. Muutoin hallinto-oikeuden tai Ahvenanmaan hallintotuomioistuimen päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.³⁸

3 TOIMINTAOHJEET HANKALIIN VALVONTATILANTEISIIN

Ohjeiden on tarkoitus selkeyttää toimintatapoja tilanteissa, joissa tarkastajan turvallisuus voi olla vaarassa tai tarkastajia on uhattu tarkastuskäynnillä.

3.1 Virka-avun käyttö

Virka-avun käytöstä on säädetty maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 192/2013 24 § 4 momentissa. YT-alueen ilmoituksen, ELY-keskuksen tai muun yhteistyökumppanin aikaisemman kokemuksen perusteella vaikeaksi koettuihin tilakohteisiin voidaan suorittaa valvonta vasta, kun valvonnasta on ilmoitettu tilalle. YT-alueelta on hyvä kysyä tarkempia tietoja tilasta, jotta uhkaaviin tilanteisiin voidaan varautua ennalta. Poliisilta voidaan myös kysyä tietoja tilan tilanteesta erityisesti niissä tapauksissa, joissa arvioidaan tulevan ongelmia valvonnassa.

Virka-apua on pyydettävä silloin, kun on aihetta epäillä tarkastajan turvallisuuden vaarantuvan tilalla tapahtuvan valvonnan aikana. Virka-avun tarpeesta ilmoitetaan paikalliselle poliisille. Ns. kiireettömän virka-avun osalta olisi hyvä olla yhteydessä poliisiin hyvissä ajoin ennen tarkastuskäyntiä, jotta käynnin toteutus on mahdollista suunnitella yhdessä poliisin kanssa.

³⁵ Laki 192/2013 54 §

³⁶ Laki 75/2014 4 §

³⁷ Laki 586/1996

³⁸ Laki 192/2013 ja laki 586/1996

Mikäli tilalle ei voida lähteä uhkailun vuoksi, viljelijälle tulee lähettää kuuleminen tarkastuksen estymisestä ja siitä mahdollisesti aiheutuvista seuraamuksista (katso luku 1.7)

3.2 Varautuminen ja toiminta ongelmatilanteissa

ELY-keskuksessa on jo tarkastuskauden alussa hyvä sopia yhteisistä toimintatavoista tarkastuskäynneillä.

Tarkastustehtävät suoritetaan pääosin pareittain. Valvontatehtävän luonne, tarkastajan kokemus, tehtävien aikataulut yms. seikat huomioiden voidaan tarkastuksia suorittaa myös yksin. ELY-keskuksessa on aina tiedettävä tarkastuskäynnin ajankohta ja paikka.

Tarkastus tilalla voidaan aina jättää kesken joko kokonaan tai osittain (esim. asiakirjojen tarkastus myöhemmin kuulemismenettelynä), jos tarkastajia uhkaillaan tai he kokevat tarkastustilanteen uhkaavaksi. Tapahtuneesta uhkailusta tehdään välittömästi ilmoitus poliisille ja otetaan yhteyttä valvontapäällikköön tai hänen esimiehensä. Tarkastuskäynnin kulusta laaditaan muistio ja kirjataan ylös tarkastuskäynnin keskeytymisen syyt, tapahtumapaikka, aika ja kaikki osalliset.

Esitutkintapyyntöön teossa voidaan noudattaa ELY-keskuksen antamia tarkempia sisäisiä ohjeita. Viranomaisen uhkaus on riittävä peruste esitutkintailmoitukselle.

Myös keskeytyneestä tarkastuskäynnistä laaditaan valvontapöytäkirja. Pöytäkirjasta on käytävä ilmi valvonnan keskeytyminen tilalla viljelijästä/hänen edustajastaan johtuneista syistä. Keskeytymisen syistä ja tarkastuskäynnin tapahtumista laaditaan muistio pöytäkirjan liitteeksi. Kaikista kesken jätetyistä valvonnoista tarkastajan tulee sopia esimiehensä kanssa niistä menetelmistä, joilla tarkastus voidaan viipymättä suorittaa loppuun asti.

3.3 Tiedottaminen

Sisäisessä ja ulkoisessa tiedottamisessa noudatetaan ELY-keskuksessa laadittuja tarkempia ohjeita. Asian tärkeydestä johtuen tiedottamisoikeus olisi hyvä olla vain harvalla, jotta se olisi johdonmukaista ja samansisältöistä. Jos asiasta on tehty esitutkintapyyntö poliisille, asian tiedottamisesta vastaa poliisi.

Tilalla tapahtuneen uhkaavan tilanteen jälkeen tiedotetaan välittömästi Ruokaviraston viljelijätukien valvontayksikön johtajaa. Ruokavirasto tiedottaa tapahtuneesta muiden ELY-keskusten valvontapäälliköitä. Tapahtumasta tiedotettaessa on syytä kertoa tarkastukseen osallistuneet tarkastajat, tapahtumapaikka ja -aika, tilakohde sekä tapahtumien yleiskulku.

Ulkoisesta viestinnästä vastaa valvontapäällikkö/hänen esimiehensä/vastuualueen päällikkö/ELY-keskuksen johtaja yhdessä Ruokaviraston viljelijätukien valvontayksikön johtajan kanssa.

TILAKÄYNTIIN VALMISTAUTUMINEN

4 VALVONTA-AJOT JA VALVOTTAVAT TUET

Kokotilavalvonta-ajot:

Ajonumero	Nimi	Ajoperuste	Sovellus
7280	Peltovalvonta 2022, satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7281	Peltovalvonta 2022 (sis. pelto täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7282	Peltovalvonta 2022 (sis. rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7283	Peltovalvonta 2022 (sis. pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7284	Peltovalvonta 2022, painotettu otos	painotettu	Uusi
7285	Peltovalvonta 2022 (sis. pelto täyd.ehdot), painotettu otos	painotettu	Uusi
7286	Peltovalvonta 2022 (sis. rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), painotettu otos	painotettu	Uusi
7287	Peltovalvonta 2022 (sis. pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), painotettu otos	painotettu	Uusi

Oman otannan valvonta-ajot:

Ajonumero	Nimi	Ajoperuste	Sovellus
7296	Peltovalvonta 2022, oma otos (kokonaan valvottu)	oma otanta	Uusi
7297	Peltovalvonta 2022, oma otos (osittain valvottu)	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7298	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2022, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7299	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2022, hallinnollinen laajennus	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
	Talviaikainen asiakirjavalvonta, täyd. ehdot 2022, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7306	Talviaikainen asiakirjavalvonta 2022, oma otos	oma otanta	Uusi
7309	Kasvipeitteisyysvalvonta 2022, oma otos	oma otanta	Uusi
7310	Luomun tuotantotarkastusten seuraamukset 2022	oma otanta, osittain valvottu	Uusi

Muut valvonta-ajot:

Ajonumero	Nimi	Ajoperuste	Sovellus
7308	Kasvipeitteisyysvalvonta 2022		Uusi
7302	Talviaikainen asiakirjavalvonta 2022	satunnainen	Uusi

7304	Talviaikainen asiakirjavalvonta 2022	painotettu	Uusi
7303	Talviaikainen asiakirjavalvonta 2022 (sis. täyd. ehdot)	satunnainen	Uusi
7305	Talviaikainen asiakirjavalvonta 2022 (sis. täyd. ehdot)	painotettu	Uusi
7332	V. 2022 valv. perusteella tehtävä takaisinperintä vuodelle 2021	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7333	V. 2022 valv. perusteella tehtävä takaisinperintä vuodelle 2020	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7334	V. 2022 valv. perusteella tehtävä takaisinperintä vuodelle 2019	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7335	V. 2022 valv. perusteella tehtävä takaisinperintä vuodelle 2018	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7277	Luomun myyntikasvivaatimus RT 2022	ristiintarkastus	Uusi
7276	Monimuotoisuuspelto riista, vilkasliikenteinen tie RT 2022	ristiintarkastus	Uusi

Ahvenanmaan ohjelmaturkia hakeneiden tilojen valvonta-ajot:

Ajonumero	Nimi	Ajoperuste	Sovellus
7288	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022, satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7289	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. pelto täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7290	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7291	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7292	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022, painotettu otos	painotettu	Uusi
7293	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. pelto täyd.ehdot), painotettu otos	satunnainen	Uusi
7294	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), painotettu otos	satunnainen	Uusi
7295	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 (sis. pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä täyd.ehdot), painotettu otos	satunnainen	Uusi
7300	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022, oma otos, (kokonaan valvottu)	painotettu	Uusi
7301	Ahvenanmaan ohjelmaturkitilat 2022 oma otos, (osittain valvottu)	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7311	Ahvenanmaan talviaikainen asiakirjavalvonta 2022, satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7312	Ahvenanmaan talviaikainen asiakirjavalvonta 2022, painotettu otos	painotettu	Uusi
7314	Ahvenanmaan talviaikainen asiakirjavalvonta 2022 (sis. täyd. ehdot), satunnaisotos	satunnainen	Uusi
7315	Ahvenanmaan talviaikainen asiakirjavalvonta 2022 (sis. täyd. ehdot), painotettu otos	painotettu	Uusi
7313	Ahvenanmaan talviaikainen asiakirjavalvonta 2022, oma otos	oma otanta	Uusi

7336	Ahvenanmaa ohjelmatuet V. 2022 valvonnan perusteella tehtävä takaisinperintä 2021	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7337	Ahvenanmaa ohjelmatuet V. 2022 valvonnan perusteella tehtävä takaisinperintä 2020	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7338	Ahvenanmaa ohjelmatuet V. 2022 valvonnan perusteella tehtävä takaisinperintä 2019	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7339	Ahvenanmaa ohjelmatuet V. 2022 valvonnan perusteella tehtävä takaisinperintä 2018	oma otanta, osittain valvottu	Uusi

Täydentävien ehtojen ajot, joille viedään 2020 tai 2021 tapahtunut laiminlyönti

Ajonumero	Nimi	Ajoperuste	Sovellus
6897	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2020, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
6898	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2020, hallinnollinen laajennus	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
6828	Talviaikainen asiakirjavalvonta, täyd. ehdot 2020, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7097	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2021, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7098	Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2021, hallinnollinen laajennus	oma otanta, osittain valvottu	Uusi
7019	Talviaikainen asiakirjavalvonta, täyd. ehdot 2021, oma otos	oma otanta, osittain valvottu	Uusi

ELY-keskuksen on valvottava kokotilavalvontaan valituilta tiloilta kaikki tilan hakemat pinta-alaperusteiset tuet: perustuki, viherryttämistuki, nuoren viljelijän EU-tuki, peltokasvipalkkio, luonnonhaittakorvaus, luonnonhaittakorvauksen korotus, ympäristökorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus, ympäristösopimukset ja kansalliset peltotuet. Täydentävät ehdot valvotaan täydentävien ehtojen otantaan valituilta tiloilta. Huomio, että täydentävien ehtojen rehu- ja elintarvikehygienian valvontaa ei ohjeisteta tässä ohjeessa. Rehu- ja elintarvikehygienian valvontaohjeet löytyvät [Pikantista](#).

Peltovalvonnan yhteydessä valvotaan myös sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki (tukityypit 1611 ja 1721), jos peltovalvontaan valittu tila on kyseistä tukea hakenut.

5 TILAKÄYNNIN VALMISTELU

ELY-keskuksen on ennen tilakäyntiä käytävä läpi tilan hakemusasiakirjat (saatavissa sähköisessä arkistossa) sekä mahdolliset ympäristösopimukset. Jos tarkastaja havaitsee virheitä tallennuksissa, täytyy ottaa yhteys YT-alueeseen virheen korjaamiseksi. Hakemuksiin tehdyt muutosmerkinnät pitää olla asiallisesti dokumentoitu.

Kaikki paperilla jätettyjen päätukihakemusten tuet ja lohkot pitää olla tallennettuna ja tallennuksen tarkastus tehtynä YT-alueella ennen kuin Tukisovelluksessa voi luoda tilalle valvottavat ehdot ja tulostaa tarkistuslistan.

Valvonnassa olevat tilat, jotka ovat jättäneet päätukihakemuksen paperilla, saat haettua Tukisovelluksen valvontaosion haun suodattimista.

5.1 Ennen tilakäyntiä selvittettävät asiat

Yleiset

- rajoittuuko tilan lohkoja vesistöön
- rajoittuuko tilan lohkoja valtaojiin
- Natura- ja muiden luonnonsuojelualueiden rajaukset
- onko tilalla täydentävien ehtojen mukaisia maisemapiirteitä
- onko tilalla lohkoja tai lohkon osia, joiden kaltevuus on yli 15 % (taso Tukisovelluksen karttaosiossa)
- onko tila jättänyt ylivoimaisen esteen ilmoituksen (lomakeasia 950)
- onko tilalla karttamateriaalin perusteella GPS-mitattavia lohkoja

Täydentävien ehtojen valvonnassa olevat tilat

- onko tila hukkakaurarekisterissä ja onko viljelijä ilmoittanut hakemuksella lohkoilla olevasta hukkakaurasta
- eläinmäärä
- onko tila saanut varhaisen varoituksen tai onko tilalla ollut laiminlyöntejä kahtena edellisenä vuotena

Ympäristökorvaus

- Selvittävä, onko tilalle annettu seuraamus viljelysuunnitelmista, lohkomuistiinpanoista, viljavuustutkimuksista tai suojakaistoista vuosina 2018–2021. Toistuvuus on otettava huomioon, jos samasta asiasta tulee seuraamus edelleen.

Ennen pellolle menoa on hyvä selvittää, onko tilalla tehty kasvinsuojeluruiskutuksia esimerkiksi tarkastuspäivän aamuna. Jos lohkoja on ruiskutettu, on tarkastuskäynnille suositeltavaa pukeutua pitkähihaisiin ja -lahkeisiin vaatteisiin, jotta kasvinsuojeluaineille altistumista voidaan vähentää.

5.2 Valvonnasta ilmoittaminen ja valvontakäynti

Valvonnasta ilmoittaminen

Paikalla tehtävistä tarkastuksista voidaan ilmoittaa ennalta edellyttäen, ettei tarkastuksen tarkoitusta vaaranneta³⁹. Koronapandemian vuoksi on suositeltavaa ilmoittaa valvonnasta aina etukäteen. Valvontapäivää voidaan sovitella, jos viljelijä on estynyt erityisen syyn, kuten lähiomaisen kuolemantapauksen tai merkkipäivän johdosta. Ilmoitus on annettava mahdollisimman lyhyellä varoitusajalla, joka saa olla enintään 14 päivää. Valvonnasta ilmoittaminen on suositeltavaa tehdä enintään 48 tuntia ennen paikalla tehtävää valvontaa. Täydentävien ehtojen paikalla tehtäviä tarkastuksia ei voida ilmoittaa ennalta, jos täydentäviin ehtoihin sovellettavassa lainsäädännössä näin edellytetään.

Jos esimerkiksi viljelyn monipuolistamisehdon tarkastus tehdään ilman ilmoitusta ennen varsinaista tilakäyntiä, on kysymyksessä ilmoittamatta aloitettu valvonta. Valvonta alkaa aina tästä ensimmäisestä käynnistä.

³⁹ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 25, Laki 192/2013 30 §

Ennalta ilmoittamisella pyritään varmistamaan, että viljelijä tai hänen edustajansa voivat halutessaan osallistua tarkastukseen. Jos viljelijä tai hänen edustajansa ei ilmoituksesta huolimatta ole paikalla, suoritetaan tarkastus ilmoitettuna aikana. Eläinsuojiin tai muihin tuotantorakennuksiin ei kuitenkaan saa mennä ilman viljelijää tai hänen lupaansa. Viljelijällä tarkoitetaan tässä yhteydessä hakemuksen jättänyttä henkilöä tai hänen puolisoaan. Heidän valtuuttamukseen voidaan hyväksyä henkilö, joka esittää kirjallisen valtakirjan tai jonka viljelijä tarkastuksen alussa suullisesti ilmoittaa edustavan tuensaajaa.

Viljelijä ei voi perua tukia eikä muuttaa hakemusta sen jälkeen, kun valvonnasta on ilmoitettu. Poikkeuksena ovat varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia kasvaneet alat, joilta kerääjäkasvin tuen voi perua 15.8. saakka, vaikka valvonnasta olisi ilmoitettu. Valvonnan jälkeen tuen voi tarvittaessa perua, jos asia on ollut valvontakäynnillä kunnossa.

Tukisovellukseen tallennetaan ilmoituksen ajankohta ja sen vastaanottaja.

Ilmoituksen yhteydessä tulee mainita ne asiakirjat, jotka viljelijän on hyvä ottaa valmiiksi esille. Tilakäynnillä tarkastettavat tiedot voidaan katsoa myös tietojärjestelmistä, eli esimerkiksi tulostettua viljelysuunnitelmaa ei valvonnassa vaadita.

Valvontakäynti

Paikalla tehtävässä valvonnassa tarkastajan on selvitettävä viljelijälle tai hänen edustajalleen seuraavat asiat:

- valvonnan tarkoitus
- tilan otantaperuste (satunnainen/painotettu/oma otanta) ja tekijät, jotka ovat voineet vaikuttaa tilan nousemiseen painotetun otannan valvontaan
- käytetyt menetelmät ja välineet sekä lohkojen mittaamisessa käytetyn menetelmän mittaustarkkuus
- mitä havaintoja valvonnassa tehtiin ja miten ne mahdollisesti vaikuttavat maksettavaan tukeen
- valvonnan tulos vaikuttaa YT-alueen tekemään tukipäätökseen, johon viljelijä voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella
- valvontaohje on saatavilla Ruokaviraston nettisivuilla ja siinä on tarkemmin selvitetty valvontamenetelmiä ja seuraamuksia.

6 VALVONTA-ASIAKIRJAT

Valvonta-asiakirjoihin kuuluu tarkastuskertomus liitteineen. Liitteitä ovat esimerkiksi valokuvat ja muistiot sekä viljelijälle lähetetyt kartat lohkomuutoksista.

Tarkastuskertomuksesta käy ilmi seuraavat asiat⁴⁰:

- a) ilmoitettiin viljelijälle ennalta ja milloin ilmoitus tehtiin
- b) paikalla olleet henkilöt
- c) tarkastetut tuet
- d) tarkastetut viljelylohkot
- e) mittaamenetelmät
- f) mittaustulokset
- g) yksittäisen tukijärjestelmän osalta tarkastetut tukiehdot

⁴⁰ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikkelit 41 ja 72 Laki 192/2013 28 §

- h) toteutetut lisävalvontatoimenpiteet
- i) todetut noudattamatta jättämiset, jotka voisivat edellyttää ristiinilmoituksia esimerkiksi valvonnan laajentamiseen liittyen
- j) todetut noudattamatta jättämiset, jotka voivat edellyttää jatkotoimia tulevina vuosina
- k) täydentävien ehtojen tarkastetut vaatimukset

6.1 Valvontakäynnin tiedot

Paikalla tehtävissä tarkastuksissa on tilalla täytettävä pinta-alaperusteisten tukien tarkistuslista. Tarkistuslista on tarkastajan työasiakirja, jota ei jätetä eikä toimiteta viljelijälle, vaan sen perusteella tallennetaan havainnot Tukisovellukseen. Jos valvonnan havainnot tallennetaan suoraan maastotallentimella, ei paperista tarkistuslistaa tarvitse täyttää.

Tarkastuksessa läsnä olleiden asianosaisten ja heidän avustajansa nimet kirjataan Tukisovellukseen. Myös se on merkittävä, jos viljelijä tai hänen edustajansa ei ollut paikalla tarkastusta suoritettaessa. Viljelijän valtuutettu avustaja voi olla tarkastuksessa läsnä, vaikka viljelijä itse osallistuisi tarkastukseen. Jos viljelijän puolelta tarkastukseen osallistuu useita henkilöitä, tilan varsinainen edustaja on selvitettävä.

Yksi valvontakäynti voi kestää useamman päivän. Yksi valvontakäynti kattaa tilan kaikkien lohkojen tarkastamisen kertaalleen. Uusintakäynti tallennetaan silloin, kun käydään tarkastamassa asia, jota ei varsinaisella valvontakäynnillä voida/voitu tarkastaa.

6.2 Viljelijälle toimitettava tarkastuskertomus ja valvonnan tulos

Viljelijälle toimitettava tarkastuskertomus sisältää listauksen tarkastetuista ehdoista ja tehdyistä havainnoista mahdollisine perusteluineen sekä kasvulohkokohtaiset pinta-alamittaustiedot. Jos on tehty täydentävien ehtojen valvontaa, tarkastuskertomukseen sisältyy myös laiminlyönnin arviointi.

Jos tarkastuskertomukselle haluaa tekstiä, joka ei liity mihinkään laiminlyöntiin tai kasvulohkoon, kirjoitetaan teksti *Valvontakäynnin tiedot* - välilehdellä olevaan kohtaan.

Jos seuraamusten perusteluna käytetään valokuvia, täytyy oleellimmat valokuvat aina toimittaa tarkastuskertomuksen liitteenä. Tarkastuskertomuksen liitteenä voi lisäksi olla muistioita sekä kartat niistä lohkoista, joiden kasvulohkorajoihin on tehty muutoksia valvonnassa.

Tarkastaja allekirjoittaa tarkastuskertomuksen koneellisesti, joka lähetetään viljelijälle hallintolain mukaisesti ilman aiheutonta viivytystä. Jos tila on täydentävien ehtojen valvonnassa, on tarkastuskertomus tehtävä kuu-kauden kuluessa tilakäynnistä⁴¹. Jos tilalla on havaittu täydentävien ehtojen laiminlyöntejä, on tarkastuskertomus toimitettava viljelijälle viimeistään 3 kk:n kuluessa tilakäynnistä.

Peltovalvonnan tarkastuskertomus lähetetään viljelijälle tiedoksi ja kuultavaksi. Viljelijälle tai hänen edustajalleen on annettava mahdollisuus tarkastusta ja tarkastushavaintoja koskevien mielipiteiden kirjaamiseen ja

⁴¹ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 72.4

allekirjoittamiseen⁴². Viljelijä voi toimittaa selvityksensä postitse tai sähköpostilla. Viljelijän toimittama selvitys viedään sähköiseen arkistoon tarkastuskertomuksen liitteeksi.

Jos viljelijällä ei ole kommentoitavaa, selvitystä ei ole välttämätöntä palauttaa. Allekirjoituksen puuttuminen ei estä asian jatkokäsittelyä. Viljelijän allekirjoitus tarkastuskertomuksella ei poista viljelijän muutoksenhaku-oikeutta lopulliseen tukipäätökseen. Tarkastuskertomukselle kirjatut ELY-keskuksen havainnot sitovat YT-alueetta oikaisuvaatimuskelpoisen ratkaisun tekemisessä.

Peltolohkorekisterin sekä tukiehtojen ristiintarkastusvalvonnoissa käytetään tarkastuskertomusta ja liitteitä soveltuvien osien. Hallinnon tekemästä suoran leikkauksen ristiintarkastuksesta ei lähetetä tarkastuskertomusta, vaan muuttuneet pinta-alat voi käydä katsomassa Vipu-palvelusta.

Valvonnan tulos esitetään tukikohtaisesti tukipäätösten yhteydessä. Tukisovelluksesta on mahdollista tulostaa tukilaskelma ja lähettää se tarvittaessa viljelijälle valvontayhteenvedon mukana. Jos näin toimitaan, on viljelijää muistutettava siitä, että kyseessä ei välttämättä ole lopullinen valvonnan tulos vaan se voi vielä muuttua esimerkiksi asiakirjavalvonnan myötä.

7 VALVONTAKARTAT

Valvonnassa on käytettävä ensisijaisesti peltolohkorekisteristä tulostettuja digitoituja karttoja tai Tukisovelluksesta tulostettavaa karttamateriaalia. Myös muuta vastaavantasoisista ilmakehu-aineistoa voidaan käyttää valvonnassa apuna.⁴³

Kesän ensimmäisten valvontakarttojen tekeminen aloitetaan tukihaun päättymisen (15.6.) jälkeen ja ensimmäiset sähköisesti jätettyjen hakemusten kartat ovat saatavissa [Peltolohkorekisterin raporttiportaalista](#) viikolla 27. Paperille tulostettuja karttoja ei enää lähetetä.

Raporttiportaalista löytyvät kaikki valvontakaudella valvonnassa olevien tilojen valvontakartat ja ne voi tulostaa sieltä. Valvontakartat tehdään ilman viljelijäkorjauksia, eli kartalla näkyy viimeisin digitointi sekä tukihaussa ilmoitetut kasvulohkorajat. Paperihakemusten osalta viljelijän tekemät korjaukset ja kasvulohkot ovat nähtävissä Tukisovelluksessa ja tulostettavissa portaalista sitten, kun YT-alueella on tallennettu ne.

ELY-keskusten omaan otantaan perustuvien valvontatilojen kartat tilataan suoraan urakoitsijalta (CGI) sähköpostitse osoitteesta pele@cgi.com. Kartat lähetetään ainoastaan raporttiportaaliin.

Digitoinnissa olevat lohkot

Valvonnassa olevien tilojen viljelijäkorjauksia ei pääsääntöisesti digitoida ennen karttojen tekemistä. Täysin uudet lohkot pyritään digitomaan ennen karttojen tekemistä.

ELY-keskus voi nähdä maatalan digitoinnissa olevat lohkot Tukisovelluksen maatalan tiedoista. Valvontakartalla digitoinnissa olevat lohkot erottaa siitä, että kasvulohkojen raja poikkeaa peruslohkon rajasta.

⁴² Asetus (EU) N:o 809/2014 41 artikla

⁴³ VN 712/2015 6 §

7.1 Valvontakarttojen ulkoasu

Peltovalvontakartat ovat mittakaavassa 1:2500, jotta kasvulohkorajat näkyvät. Muun mittakaavan karttoja voidaan kuitenkin käyttää suurten lohkojen ollessa kyseessä.

Kokotila- ja lohkovalvontakartta

Kartan yläreunassa on kyseisen valvonta-ajon numero. Vasemman reunan lohkotiedoissa on kerrottu lohkojen tunnukset, nimi, digitoidut alat, valtaojan pituus peruslohkolla, hukkakauratieto, valumavesitoimenpide-tieto, peruslohkon viimeisin muutospäivämäärä, tieto edellisen 2 vuoden aikana tehdystä GPS-mittauksesta, tieto tulevasta ajantasaistuksesta (vuodet 2022 ja 2023) ja vuoden 2022 kasvulohkotiedot 8 ensimmäisen kasvulohkon osalta. Myös naapuritilojen lohkot näkyvät peruslohkonraja naapuriin -viivatyyppillä, mikäli ne mahtuvat samalle tulosteelle.

Kartan vasemmassa alareunassa on selitteet kartalla olevista viivoista.

Taloukskeskus:	x
Peruslohkon raja:	_____
Peruslohkon raja, valtaoja:	-----
Peruslohkon raja, naapuri:	
Vesistö; uoma, alle 5 m:	—————>
Vesistö; järvi, joki, uoma:	—————

SYKEN Vipu-vesistötiedot tulostuvat valvontakartoille, mutta vesistömerkintä ei ole peruslohkon reunaraja-viiva. Vesistöstä kertoo yhtenäinen valkoinen viiva, joka kulkee vesiuoman keskellä, mikäli vesistö alle 5 metriä leveä. Tätä leveämmät vesistöt ovat kartoilla aluemaisina kohteina. Viivassa olevat nuolet kertovat veden kulkusuunnan. Jos peruslohko on vesistöviivalla merkityn uoman varrella, valvontakysymykset muodostuvat lohkolle automaattisesti. Tukisovelluksen valvontakartalla on lisäksi nähtävissä bufferiviiva, josta näkee missä kohdassa suojakaistatarve on.

Täydentävien ehtojen valvontakartta

Täydentävien ehtojen valvonta-ajoista tulostetaan normaalin valvontakartan lisäksi erilliset valvontakartat Natura- ja muista luonnonsuojelualueista sekä pohjavesialueista, mikäli tilalla on peruslohkoja kyseisillä alueilla. Täydentävien ehtojen valvontakartta tulostetaan aina mustavalkoisena ja mittakaavassa 1:5000. Data-osiossa näkyy niiden peruslohkojen tiedot, joilla on vähintään yksi aari leikkauspinta-alaa edellä mainittujen alueiden kanssa. Näillä kartoilla näkyvät valvottavan tilan lohkot, jotka mahtuvat samalle tulosteelle.

Alla esimerkki Täydentävien ehtojen valvontakartan seliteosasta:

999- **03454** -99 Tuvantaus

Dig. ala: 1.03 ha IACS: 1.03 ha

Pvesi: 1.03 ha 1097151 B, 1000404

Natura 2000: 0.52 ha FI0100078 SPA SCI

Kommentit:

Pvesi: 1.03 ha 1097151 B, 1000404

→ Peruslohko leikkaa kahden pohjavesialueen kanssa, joiden tunnukset ovat 1097151B ja 1000404. Yhteenlaskettu leikkausala on 1,03 ha

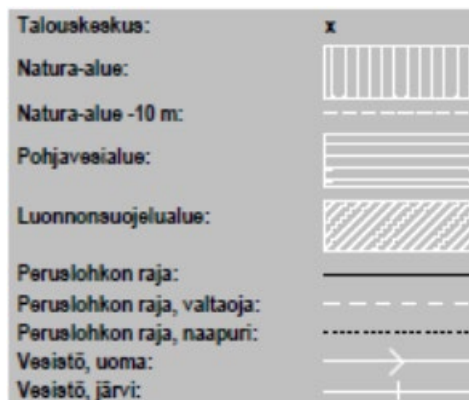
Natura 2000: 0.52 ha FI0100078 SPA SCI

→ Peruslohko leikkaa 0,52 ha suuruiselta alalta Natura-alueen ID FI0100078 kanssa, joka on suojeltu sekä lintu- (SPA) että luontodirektiivin (SCI) perusteella.

Kartoille tulostuva leikkausala on SYKEN aineistoon perustuva todellinen leikkausala.

Täydentävien ehtojen valvontakartassa on samat viivatyypiselitteet kuin kokotilavalvontakartassa, mutta siinä on lisäksi vielä esitetty Natura- ja sekä muut lintudirektiivin valvontaan liittyvät suojelualueet sekä pohjavesialueet.

Täydentävien ehtojen valvontakarttaan tulostuu alkuperäisen (pienentämättömän) Natura-alueen lisäksi 10 m Natura-aluetta pienentävä bufferi-viiva katkoviivana (ks. yllä oleva kuva).

PINTA-ALAVALVONTA

8 LOHKOJEN HALLINTA

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
31 ja 32	<i>Lohkolla on kirjallinen/suullinen vuokrasopimus</i>	Asiakirjatarkastelu tilalla
164 (lisää kasvulohkolle tarvittaessa)	<i>Kasvulohkolla on voimassa oleva vuokrasopimus</i>	Asiakirjatarkastelu tilalla

Valvonnassa on tarkastettava, että vuokrattujen lohkojen hallinta täyttyy viljelijän vuokrasopimuksella tai muissa liitteissä ilmoitetun tiedon perusteella. Maatalousmaan maanvuokrasopimus on tehtävä määräajaksi ja vuokra-aika voi olla enintään 20 vuotta. Ellei määräaikaa ole vuokrasopimukseen merkitty, katsotaan sen olevan voimassa korkeintaan kaksi vuotta. Suullisen maanvuokrasopimuksen vuokra-aika on enintään 2 vuotta⁴⁴.

Kirjalliset vuokrasopimukset tarkastetaan tilakäynnillä. Tarkistuslistalle sekä Tukisovelluksen valvontaosion peruslohkotason valvontakysymyksiin on merkitty tieto siitä, onko lohkolla suullinen tai kirjallinen vuokrasopimus ja kuka on vuokranantaja.

⁴⁴ Laki 258/1966 3 §

Suullisten vuokrasopimusten voimassaolo tarkastetaan maanomistajalta siinä tapauksessa, jos sopimuksen olemassaoloa on syytä epäillä (esimerkiksi lohkon viljelytoimien laiminlyönti ja pitkäaikainen sopimus, useita eri suullisia sopimuksia). Voimassaolo voidaan tarkastaa esimerkiksi kysymällä asiaa maanomistajalta kirjallisesti tai puhelimitse. Puhelinkuulemisesta on kirjoitettava muistio. Jos maanomistaja ilmoittaa, että vuokrasopimusta ei ole, täytyy asiasta kuulla vielä viljelijää.

Jos tuenhakija ei tilakäynnillä jostakin syystä voi esittää näyttöä lohkon hallinnasta, annetaan hänelle kohtuullinen aika tiedon toimittamiseen. Jos lohkon hallinnasta ei saada valvonnassa selvyyttä, keskeytetään tuen maksatus tältä osin. Esimerkiksi jos toinen osapuoli on riitauttanut asian, on odotettava tuomioistuimen päätöstä siitä, kenen hallinnassa pinta-ala on ollut. Tällöin on oltava yhteydessä YT-alueelle ja YT-alue hylkää lohkon tukihakemukselta, kunnes asia selviää.

Tukikelpoisen pinta-alan hallinta-aika on perustuessa yksi päivä, joka on tänä vuonna 15.6.2022. Ympäristökorvauksessa, luonnonhaittakorvauksessa ja kansallisissa tuissa lohkojen on tullut olla tuenhakijan hallinnassa viimeistään 15.6. mennessä (poikkeuksena koko tilan hallinnansiirto). Kansallisissa tuissa lohkon täytyy olla hallinnassa kasvukauden ajan⁴⁵.

Jos lohkon hallinta ei täyty, tallennetaan Tukisovellukseen lohkojen hallinnan tarkastelussa kyseiselle peruslohkolle puute kysymykseen 31 tai 32 ja tukea ei makseta. Jos hallinta ei täyty osalla peruslohkosta, tehdään valvonnan kasvulohko ja hylätään tuet alalta valvontakysymyksellä 164. Lisäksi seuraavalle vuodelle tehdään tarvittaessa peruslohkojako.

Jos lohko ei ole ollut viljelijän hallinnassa aiempinakaan vuosina, täytyy tila viedä takautuvien seuraamusten valvonta-ajolle korkeintaan 4 aiemmalle vuodelle ja tallentaa puute lohkon hallintaan. Jos lohko ei ole tilan hallinnassa, se täytyy päättää myös ympäristökorvauksen sitoumukselta. Ilmoita asiasta kuntaan.

9 PINTA-ALOJEN VALVONTA

Peltovalvonnassa tarkastetaan kaikki tilan lohkot. Myös viljelijän tukihakemuksella ilmoittamat alle 0,05 ha rekisteröimättömät maatalouskäytössä olevat alat on tarkastettava.⁴⁶ Näiltä aloilta tarkastetaan täydentävien ehtojen noudattaminen, mutta pinta-alaa ei tarvitse mitata.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
43	<i>Tila on ilmoittanut tukihakemuksellaan alle 0,05 ha rekisteröimättömiä lohkoja, jotka ovat maatalouskäytössä</i>	Maastotarkastelu

⁴⁵ MMMa 282/2022 3 §

⁴⁶ MMMa 344/2015 3 §, asetus (EU) N:o 1306/2013 91 art

9.1 Perus- ja kasvulohko

Peruslohko

Peruslohkolla⁴⁷ tarkoitetaan aluetta, joka on

- a) yhden tai useamman hakijan viljelemä
- b) saman omistajan omistuksessa oleva
- c) maantieteellisesti yhtenäinen
- d) yhtä korvauskelpoisuutta
- e) yhteen tukialueeseen kuuluva
- f) yhtä maankäyttölajia ja
- g) kokonaan Natura-aluetta.

Kasvulohko

Kasvulohkolla tarkoitetaan aluetta, joka voi olla enintään peruslohkon kokoinen, liittyä vain yhteen peruslohkoon ja jolla voi olla vain yhtä viljelykasvia tai hyväksyttäviä yhdistelmiä. Kasvulohkot piirretään tukihakemuksen yhteydessä.

Kasvulohkon tukeen oikeuttava vähimmäiskoko on kaikissa tuissa 0,05 ha. Pienin ala, joka hyväksytään mukaan viherryttämistuen, ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, ja kansallisten tukien minimaloihin on 0,01 ha. Alle 0,05 ha lohkoille ei makseta tukea, mutta ne voidaan laskea mukaan vähimmäispinta-aloihin.⁴⁸

9.2 Hyväksyttävät ojat

9.2.1 Reunaojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan

Perinteiseen viljely- ja maankäyttötapaan kuuluva enintään 3 m leveä reunaoja voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon tukikelpoiseen pinta-alaan peruslohkon rajalle asti⁴⁹. Peruslohkon raja on reunaojan keskikohdassa. Reunaojan leveys mitataan ojan ja pellon taitekohdan eli ojan niskan siitä kohdasta, jossa ojan leveys vastaa keskimääräistä leveyttään.

Peruslohkon rajalta mitatun reunaojan ja sen viljelemättömän pientareen yhteinen leveys saa olla enintään 2 m, jotta se voidaan hyväksyä viljellyn kasvulohkon pinta-alaan. Viljelemättömällä pientareella tarkoitetaan piennarta, jolla ei ole kasvulohkon viljelykasvia. Jos reunaojan leveys pientareineen on yli 2 m, mitattuna kasvulohkon reunasta reunaojan keskikohtaan, reunaoja on digitoitava pois kasvulohkon alasta. Kasvulohkon alaan voidaan hyväksyä 2 m leveämpikin viljelemätön alue, jos lohkon reunassa on piennar, monimuotoisuuspiennar, suojakaista tai kohdassa 9.6 tarkoitettu viljelytekniinen päiste.

Pientareen, monimuotoisuuspientareen tai suojakaistan leveys mitataan ojan niskasta pientareen, monimuotoisuuspientareen tai suojakaistan kasvulohkon kasvuston puoleiseen reunaan kohdasta, jossa pientareen tai suojakaistan leveys vastaa keskimääräistä leveyttään.

⁴⁷ MMMa 344/2015 2 §

⁴⁸ VNa 235/2015 4 §; VNa 234/2015 5 §; VNa 236/2015 3 §

⁴⁹ MMMa 344/2015 5 §

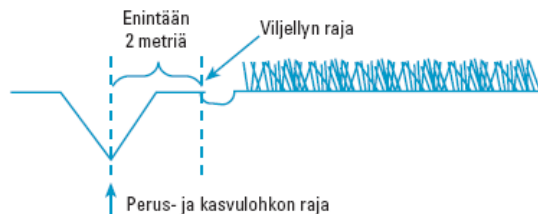

Keskimäärin yli 3 m leveää reunaojaa ei hyväksytä perus- ja kasvulohkon tukikelpoiseen pinta-alaan. Peruslohkon raja on yli 3 m leveän ojan ja pellon taitekohdassa eli ojan niskassa. Keskimäärin yli 3 m leveät ojat digitoidaan pois peruslohkon pinta-alasta.

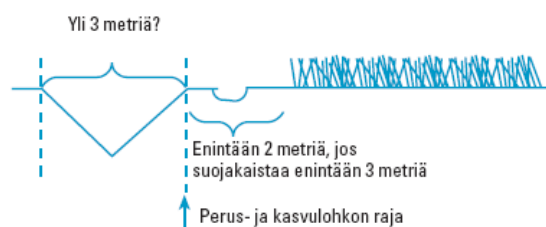
Reunaojan leveys

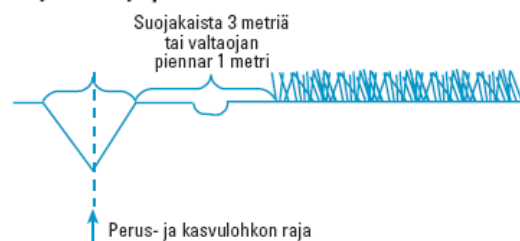
Reunaojat enintään 3 metriä, ei suojakaistaa tai piennarta

Reunaojat yli 3 metriä

Reunaojat enintään 3 metriä + suojakaista ja piennar

9.2.2 Sarkaojan hyväksyminen perus- ja kasvulohkon alaan

Sarkaojalla tarkoitetaan ojaa, joka on peruslohkon sisällä ja joka johtaa pääasiassa vain kyseiseltä peruslohkolta kertynyttä vettä⁵⁰.

Perinteiseen viljely- ja maankäyttötapaan kuuluva sarkaoja ja sen viljelemätön piennar voidaan hyväksyä perus- ja kasvulohkon tukikelpoiseen pinta-alaan kasvulohkon sisällä tai rajalla, jos ojan leveys pientareineen ei ylitä 3 m. Ojan ja sen pientareen leveys mitataan kohdasta, jossa se vastaa keskimääräistä leveyttä.

Pientareineen yli 3 m leveät sarkaojat voidaan käsitellä tilapäisesti viljelemättömänä alana. Jos sarkaojan leveys ojan taitteesta taitteeseen mitattuna on yli 3 m, ne käsitellään viljelemättöminä ja poistetaan peruslohkon alasta. Jos sarkaoja kasvaa yli 1,5 m korkeaa puustoa, oja on poistettava peruslohkon alasta, vaikka sen leveys pientareineen olisi alle 3 metriä.

9.2.3 Puustoiset ja pensoittuneet ojat

Peruslohkoon kuuluvassa ojassa tai viljelemättömällä pientareella olevat puita tai pensaikkoa kasvavat alueet on vähennettävä peruslohkon alasta. Tällöin peruslohkon raja on puustoisen alueen viljellyn puoleisessa reunassa.

⁵⁰ MMMa 344/2015 6 §

Vesakko on poistettava reunaojista ja sarkaojista siten, että se ei ehdi kasvaa yli 1,5 m korkeaksi. Jos ojissa kasvaa tätä korkeampaa vesakkoa, ojat vähennetään digitoinninkorjauksella peruslohkon pinta-alasta ojan leveydestä riippumatta. Ojissa olevat yksittäiset korkeat puskat voidaan sallia, mutta maiseman pitää pysyä avoimena.⁵¹

9.3 Maatalousmaa ja maataloustoiminta

Lohkon on oltava maatalousmaata koko kalenterivuoden ja sitä on käytettävä maataloustoimintaan⁵². Vaatimus koskee myös raivioita. Jotta lohko on maatalousmaata, sen on oltava viljelykelpoinen ja mikäli sitä ei ole ilmoitettu tilapäisesti viljelemättömänä tai kesantona (viher-, sänki- ja avokesanto), sitä on käytettävä maataloustuotantoon. Viljelykelpoisuudella tarkoitetaan sitä, että loholla ei tarvitse tehdä peruskunnostustoimenpiteitä ja että sillä pystytään tuottamaan tavanomainen sato. Maataloustoiminta ei tarkoita välttämättä joka vuosi tehtyä viljelytoimenpidettä, mutta alaa täytyy kuitenkin hoitaa.

Lohkon käyttäminen maataloustuotantoon tarkoittaa sitä, että loholla on kasvatettava jotakin viljelykasvia. Jos lohkon kasvusto on satokasviksi ilmoitetulla loholla pelkkiä luonnonkasveja, puuvartisista tai muita kuin heinäkasveja, lohkoa ei käytetä maataloustuotantoon. Satokasvien kasvattamisen lisäksi myös ympäristökorvauksen ympäristönhoitonurmi-toimenpiteen nurmien kasvattaminen katsotaan maataloustuotannoksi. Näillä aloilla voidaan hyväksyä monimuotoiseksi kehittynyt vanha nurmi, jossa on myös luonnonkasveja. Näissäkin tapauksissa lohkon on oltava viljelykelpoista alaa, eikä se saa olla vesakoitunutta.

Kesannoilla ei ole vaatimusta maataloustuotteiden tuottamiselle, mutta myös kesantoja on käytettävä maataloustoimintaan. Kesannoilla maataloustoiminnan vaatimus tarkoittaa maatalousmaan säilyttämistä avoimena, eli sen on oltava otettavissa viljelykäyttöön tavanomaisin maataloustoimenpitein, esimerkiksi kyntämällä. Mikä tahansa alue ei kuitenkaan kelpaa kesannoksi, sillä myös kesannon on oltava viljelykelpoinen ja tukikelpoista maatalousmaata. Kesantoakin täytyy hoitaa, eikä esimerkiksi pelkkää mesiangervoa tai muuta tyyppillistä joutomaan kasvia kasvava lohko ole enää maatalousmaata.

9.4 Tukeen kelpaamattomat alueet

Tukeen kelpaamattomilla alueilla tarkoitetaan lohkoa tai sen osaa, jolle ei voida valvontavuonna maksaa mitään tukea. Tällaisia ovat tilapäisesti viljelemättömät ja pysyvästi viljelemättömät alat.

Kaikki loholla olevat, ilmakuvalle näkyvät, pysyvästi tukikelvottomat alat (esimerkiksi tiet, kivet, yksittäiset puut, kaivot, rakennukset ym.) on poistettava peruslohkon digitoidusta pinta-alasta, pelkkä merkintä valvontakartalla ei riitä. Jos tilalla havaitaan pysyvästi viljelemättömiä alueita, ala passivoidaan peltolohko-rekisterissä ja siitä voi aiheutua perusteetta maksetun tuen takaisinperintä aiemmille vuosille. Takautuvista seuraamuksista on kerrottu enemmän luvussa 28.5.

⁵¹ MMMa 344/2015 7 §

⁵² Asetus (EU) N:o 1307/2013 artikkelit 4 ja 32

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet⁵³ ovat tukikelpoisia alueita. Maisemapiirteistä on kerrottu enemmän luvussa 21.1.

9.4.1 Tilapäisesti viljelemätön alue

Jos toteat valvonnassa alan tilapäisesti viljelemättömäksi, ota siitä valokuva ja kirjoita aina perustelu miksi ala on tilapäisesti viljelemätöntä.

Tilapäisesti viljelemättömäksi (TPV) luetaan lohkot tai niiden osat, jotka ovat viljelykelpoista maatalousmaata, mutta jossa ei valvontavuonna ole tehty riittäviä viljelytoimenpiteitä. Koska maatalousmaata täytyy käyttää maataloustoimintaan, viljelytoimet eivät kuitenkaan voi olla tekemättä usealta vuodelta.

Alan voi todeta tilapäisesti viljelemättömäksi seuraavissa tilanteissa:

- lohkolla oleva viljelyyn liittyvä tilapäinen este, kuten säilörehuauma, lantapatteri tai muu vastaava syy
- lohko tai lohkon osa on jäänyt tänä vuonna kylvämättä
- enintään 2 metriä leveä sarkaoja, joka on pientareineen yhteensä yli 3 metriä leveä ja avoin
- ylileveät, mulloksella olevat päisteet

Yli kaksi vuotta ilman edellä mainittua hyväksyttävää syytä pois viljelykäytöstä olleet lohkot tai lohkon osat todetaan pysyvästi viljelemättömiksi ja passivoidaan.

Tilapäisesti viljelemättömillä aloilla on noudatettava täydentäviä ehtoja, lukuun ottamatta kasvipeitteisyysvaatimusta sekä hyvään viljelytapaan liittyviä vaatimuksia (esimerkiksi kasvinsuojelu)⁵⁴.

Lohkon viljelykelpoisuus on tarkastettava myös kaikkien tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitettujen alojen osalta. Jos tilapäisesti viljelemättömäksi ilmoitettu ala ei ole maatalousmaata, ala on poistettava peruslohkon pinta-alasta.

9.4.2 Maatalousmaan säilyttäminen laiduntamiseen ja viljelyyn soveltuvassa kunnossa

Maatalousmaalla tarkoitetaan peltoalaa, pysyviä kasveja ja pysyvää nurmea⁵⁵. Maatalousmaan avoimena säilyttämisen vaatimus kohdistuu maatalousmaahan, joka ei ole tuotannossa. Suomessa vaatimus koskee avo-, sänki- ja viherkesantoa.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
2	<i>Maatalousmaa on säilytetty avoimena, viljelyyn ja laiduntamiseen sopivassa kunnossa</i>	Maastotarkastelu

⁵³ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 9; VN:n 4/2015 14 §

⁵⁴ VN:n 4/2015 12 ja 7

⁵⁵ Asetus (EU) N:o 1307/2013 artikla 4

Ehdon valvonta

Tilalla on tarkastettava, että lohko on säilytetty avoimena, laiduntamiseen ja viljelyyn soveltuvassa kunnossa⁵⁶. Lohko on voitava ottaa käyttöön tavanomaisin maataloustoimenpitein, esimerkiksi kyntämällä. Lohkolla ei saa olla puita eikä pensaita (poikkeuksena kesanto, joka on pysyvää nurmea).

Myös osalle kasvulohkosta voidaan antaa seuraamus avoimena säilyttämisestä, jolloin lohkolle tehdään valvonnan kasvulohko ja merkitään puute kohtaan *Maatalousmaan säilyttäminen avoimena*. Puute tässä ehdossa hylkää lohkon kaikki tuet valvontavuodelta, mutta lohkon korvauskelpoisuus säilyy.

9.4.3 Pysyvästi viljelemätön alue

Mikäli lohkolla ei täyty maatalousmaan tai maataloustoiminnan vaatimus (katso kpl 9.3), se todetaan pysyvästi viljelemättömäksi. Pysyvästi viljelemättömiä ovat alat, jotka ovat poistuneet maatalouskäytöstä esimerkiksi rakennuksen tai tien alle tai ne eivät ole muusta syystä vuosiin ollut viljely- tai laidunkäytössä. Esimerkiksi seuraavanlaiset alueet on todettava pysyvästi viljelemättömäksi:

Piha-alueet

Piha-alueeksi katsotaan asuinrakennusten yhteydessä olevat hoidetut alueet, jotka ovat selkeästi virkistys- ja vapaa-ajankäytössä. Piha-aluetta ovat myös kotipuutarhassa kasvatettavat hedelmäpuut ja puutarhakasvit.

Pysyvät tiet

Sorastettu tie on aina pysyvä riippumatta siitä, käytetäänkö sitä usein tai kuinka leveä tie on.

Tie voi olla pysyvä myös silloin, jos se on esimerkiksi mulloksella tai nurmipeitteinen. Näin on esimerkiksi siinä tapauksessa, jos tien ja viljelyn alueen välissä on oja tai jos tien pääasiallinen käyttötarkoitus ei ole maatalouskäyttö.

Maatalouskäytön osalta on oleellista se, mihin tie johtaa. Jos se jatkuu lohkon läpi esimerkiksi metsään tai rakennukselle ja tiealue erottuu vähintään kahdella ilmakuvalla, se on tie ja poistetaan alasta. Tiealan pääasiallinen käyttötarkoitus on tällöin jokin muu kuin maataloustoiminta.

Jos lohkon läpi kuljetaan toiselle lohkolle, alaa ei tarvitse poistaa, jos sitä ei ole sorastettu ja se muokataan lohkon uusimisen yhteydessä. Kulku lohkon läpi toiselle viljelylohkolle on maatalouskäyttöä.

Vesakoituneet alueet

Peltoalalla tai pysyvien kasvien alalla ei saa olla vesakkoa. Vesakolla tarkoitetaan yli kahden vuoden ikäisiä lehtipuita tai -pensaita. Vesakon niittäminen ei tee alasta hyväksyttävää, sillä maatalousmaata on käytettävä maataloustoimintaan. Vesakon kasvattaminen ei ole maataloustoimintaa. Havupuut rajataan koosta riippumatta aina pois peltolohkon alasta. Pysyvällä nurmella voi olla lehtipensaita tai lehtipuiden taimia hajanaisesti, korkeintaan 50 % alasta, mutta silloinkin alalla on pystyttävä tekemään tavanomaiset maataloustoimenpiteet ja sen on oltava viljelykelpoista.

Lohkon reunalla olevat nuoret haavan taimet voidaan siis hyväksyä alaan, sillä haapa leviää nopeasti metsän puolelta. Kuitenkin jos lohko on kauttaaltaan minkä tahansa puun taimien peitossa, ala ei ole hyväksyttävää.

⁵⁶ VNa 234/2015 6 §, Asetus (EU) N:o 639/2014 artikla 4

Muut hoitamattomat alat ja alat, jotka ei ole otettavissa viljelykäyttöön ilman peruskunnostustoimenpiteitä
Pitkään hoitamatta olleet alat eivät ole enää maatalousmaata, vaikka niillä ei kasvaisikaan puuvartisia kasveja. Jos lohkon kasvusto koostuu pääasiassa esimerkiksi horsmasta, mesiangervosta tai muista tyyppillisesti joutomailla kasvavista kasveista, sitä ei ole käytetty maataloustoimintaan. Vaikka vuosittaista toimenpidettä ei vaadita, täytyy alaa kuitenkin hoitaa, eikä sitä voi vain hylätä.

Myös esimerkiksi pääasiassa metsänpohjan kasveja, kuten sammalet, jäkälät, kanervat tai puolukat, kasvavat tai hyvin märät lohkot täytyy todeta pysyvästi viljelemättömäksi riippumatta siitä mitä lohkolle on ilmoitettu. Tällaiset alat eivät ole viljelykelpoista alaa, vaan ne vaativat peruskunnostustoimenpiteitä.

Liian puustoiset pysyvät nurmet

Pysyvällä nurmella voi olla 50 puuta/ha ja niiden on oltava lohkolle hajanaisesti. Lohkon suurin sallittu puumäärä saadaan, kun lohkon pinta-ala (hehtaareina) kerrotaan 50.

Huomaa, että lohko voi olla pinta-alan perusteella maksettavissa tuissa tukikelvotonta, vaikka se laidunnettaisiin tai niitettäisiin vuosittain. Maksimipuutiheys on ehdoton vaatimus ja jos se ylittyy, täytyy ala todeta pysyvästi viljelemättömäksi tai metsälaitumeksi tai jos kysymyksessä on ympäristösopimuslohko, sen kasviksi todetaan ympäristösopimusala, metsämaa. Sopimuksen tukeen puutiheydellä ei ole vaikutusta, mutta liian puustoiselle alalle ei voida maksaa suoria tukia eikä luonnonhaittakorvausta.

Keskeneräiset raiviot

Keskeneräinen raivio ei ole maatalousmaata. Jotta lohkolle voidaan maksaa tukea, sen on oltava viljelykelpoinen vuoden alussa. Eli käytännössä lohko on saatava kuntoon edellisenä vuonna ennen kuin sen ilmoittaa tukihakemuksella.

Pysyvästi viljelemättömäksi ilmoitettu tai valvonnassa pysyvästi viljelemättömäksi todettu lohko on tukien ulkopuolella.

Maatalousmaan ulkopuoliset alueet ja pysyvästi viljelemättömäksi valvonnassa todetut alueet on erotettava peruslohkon alasta ja lohko on tarvittaessa jaettava. Katso tarkemmin lohkojaoista kohdasta 10.1. Jos ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi, sen korvauskelpoisuus poistuu⁵⁷ ja tarvittaessa tukioikeudet viedään kansalliseen varantoon. Tarkastaja voi muuttaa lohkon maankäyttölajin ja korvauskelpoisuuden itse Tukisovelluksen peruslohkonhallintaosiossa. Lohkon voi myös passivoida siellä. Peltovalvontojen tallennusohjeessa on kerrottu tarkemmin, kuinka muutokset tehdään.

Peruslohko on passivoitava aina kun se todetaan pysyvästi viljelemättömäksi. Lohkon passivoinnin syy tallennetaan peruslohkonhallintaosiossa.

- Lohko on metsittynyt tai se ei ole maatalousmaata → Poistuu luonnontilaan
- Lohkolle on rakennettu esimerkiksi talo tai tie → Poistuu maatalouskäytöstä. Tällä syyllä passivoituja lohkoja ei voi ottaa maatalouskäyttöön 5 vuoteen muutoin kuin poikkeustapauksissa⁵⁸.

⁵⁷ VNa 235/2015 9 §, VNa 236/2015 3 §, VNa 237/2015 10 § Vna 81/2022 4 §

⁵⁸ VNa 234/2015 7 §

Pysyvästi viljelemättömäksi todettu ala ja aiemmat vuodet

Jos ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi, täytyy aina arvioida, onko virhe ollut olemassa jo aiempina vuosina ja tarvittaessa laajentaa valvonta aiemmille vuosille. Tukien takaisinperintä tapahtuu automaattisesti laskennan kautta kaikkiin tukiin niille vuosille, joille pysyvää pinta-alavirhettä on tallennettu.

Ympäristö- ja luomukorvaus sekä ympäristösopimusten korvaus on perittävä takaisin aina koko sitoumus- ja sopimusaajalta, jos ala poistuu sitoumukselta/sopimukselta. Useimmiten syy tähän on valvonnassa pysyvästi viljelemättömäksi toteaminen.

Takaisinperintä on tehtävä hakemuskäsittelijän toimesta kaikille niille vuosille, joille ei ole tallennettu valvonnassa takautuvaa pinta-alaseuraamusta. Koska takautuva seuraamus voi tulla korkeintaan neljälle valvontavuotta edeltävälle vuodelle, on YT-alueen (luomun ja sopimusten osalta ELY-keskuksen) tehtävä vähintään vuodelle 2015 takaisinperintää aina, kun valvonnassa on todettu tukikelvotonta alaa.

Tiloista, joille takaisinperintä on tehtävä, tuodaan loppuvuodesta lista Tukisovelluksen tiedotustaululle. Listaan liittyen laaditaan myös Qlik-raportti, josta voi katsoa lohkot ja pinta-alat, joille takaisinperintä on tehtävä. YT-alueita ja sopimuskäsittelijöitä ohjeistetaan asiasta erikseen.

HUOM! Jos viljelijä on myynyt alaa esimerkiksi tontiksi naapurille, niin silloin hallinta vaihtuu ennen maatalouskäytöstä poistoa eikä YT-alueen/ELY-keskuksen tarvitse periä tukia takaisin sitoumuskauden alkuun asti. Sopimusten osalta takaisinperintä tehdään myös näissä tapauksissa.

9.4.4 Lohkon alaan hyväksyttävät ja kelpaamattomat kulku-urat

Tukikelpoiseen alaan voidaan hyväksyä tilapäisesti kulku-urina olevat alat, jotka ovat selkeästi maatalousmaata ja joita käytetään maataloustarkoituksiin. Pinta-alaan hyväksyttävä kulku-ura ei saa olla erityisesti perustettu esimerkiksi sorastamalla. Perustetuille teille ei makseta tukia ja ne poistetaan lohkon alasta.

Peruslohkon alaan hyväksyttäviä kulku-uria

- Nurmipeitteinen kulku-ura voidaan hyväksyä, jos se on tilapäinen ja muokataan lohkon uusimisen yhteydessä → tällainen alue voidaan hyväksyä nurmeksi
- Kapeat polut → voidaan hyväksyä kasvulohkon pinta-alaan
- Tilapäisesti nurmipeitteetön kulku-ura, joka muokataan lohkon uusimisen yhteydessä → todetaan tilapäisesti viljelemättömäksi

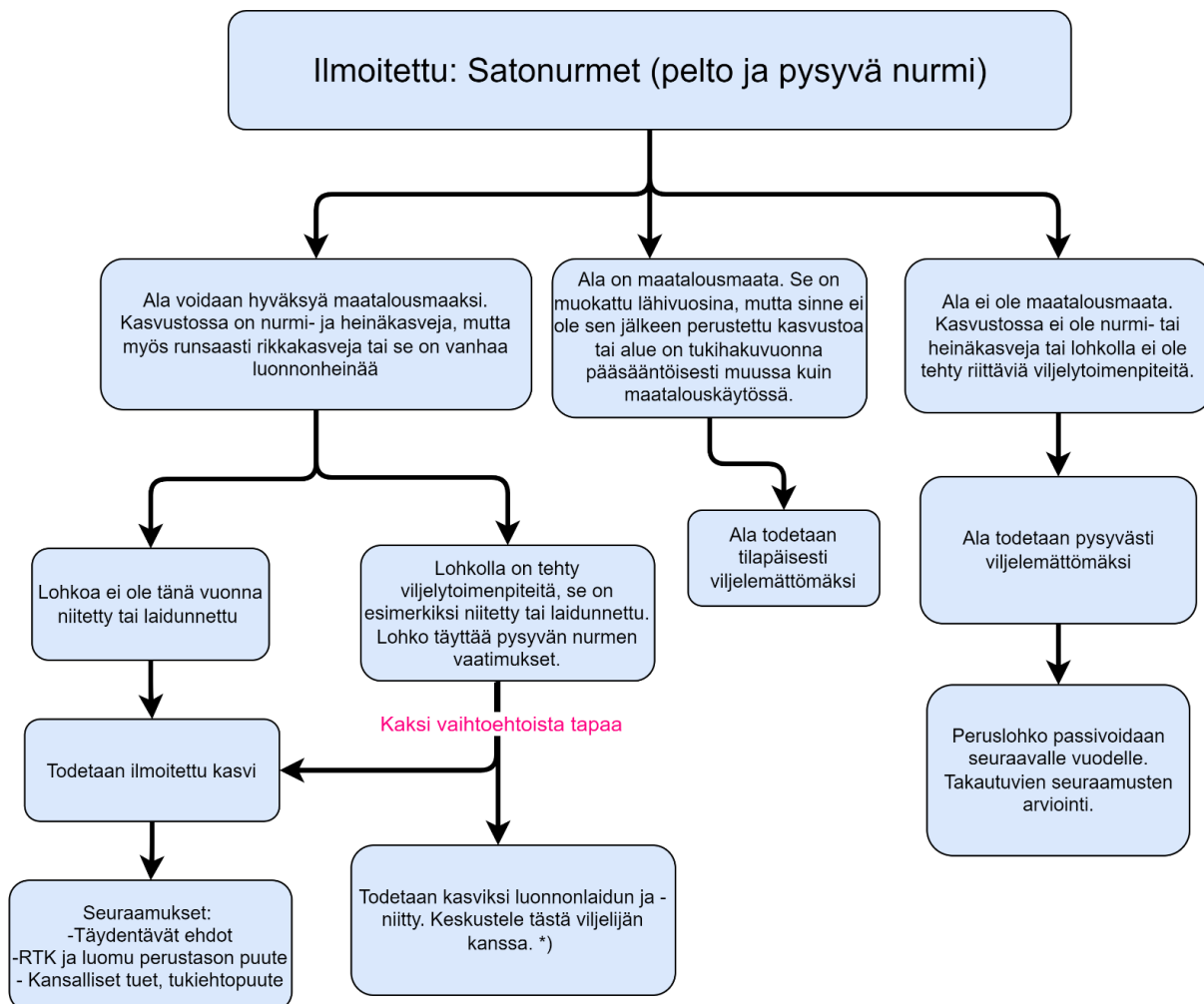
Peruslohkon alasta poistetaan sorastetut ja muut pysyvät tiet. Katso poistettavista teistä tarkemmin kappaleesta 9.4.3.

Esimerkki 2:

Lohkon läpi johtaa tie rannassa olevalle kesämökille. Tiealuetta ei ole sorastettu, mutta se on jatkuvassa käytössä ja sitä hoidetaan ruohonleikkurilla. Tietä ei käytetä maataloustoimintaan. Tie täytyy poistaa peruslohkon alasta.

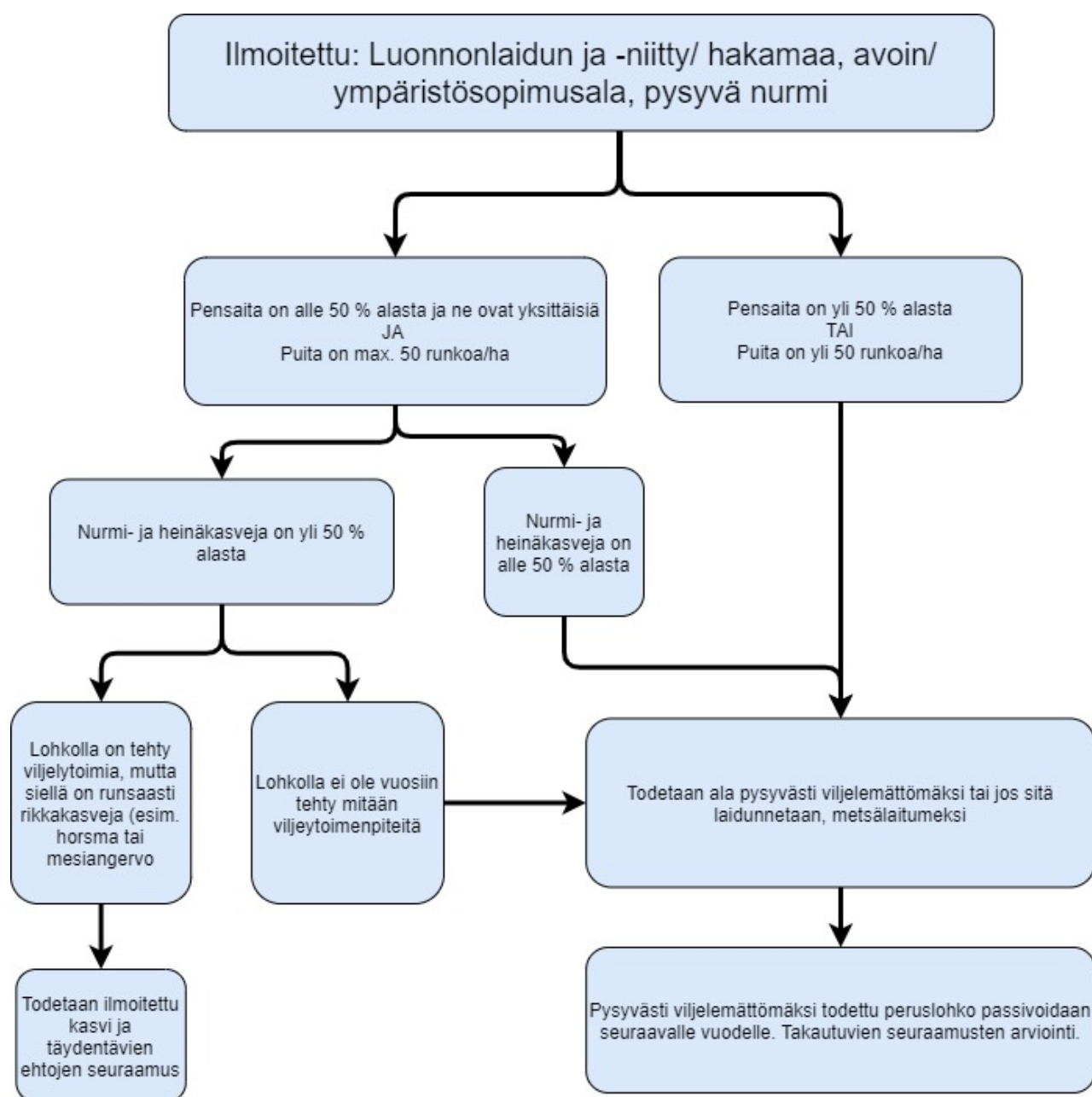
9.4.5 Havaitun puutteen vaikutus todettavaan kasviin

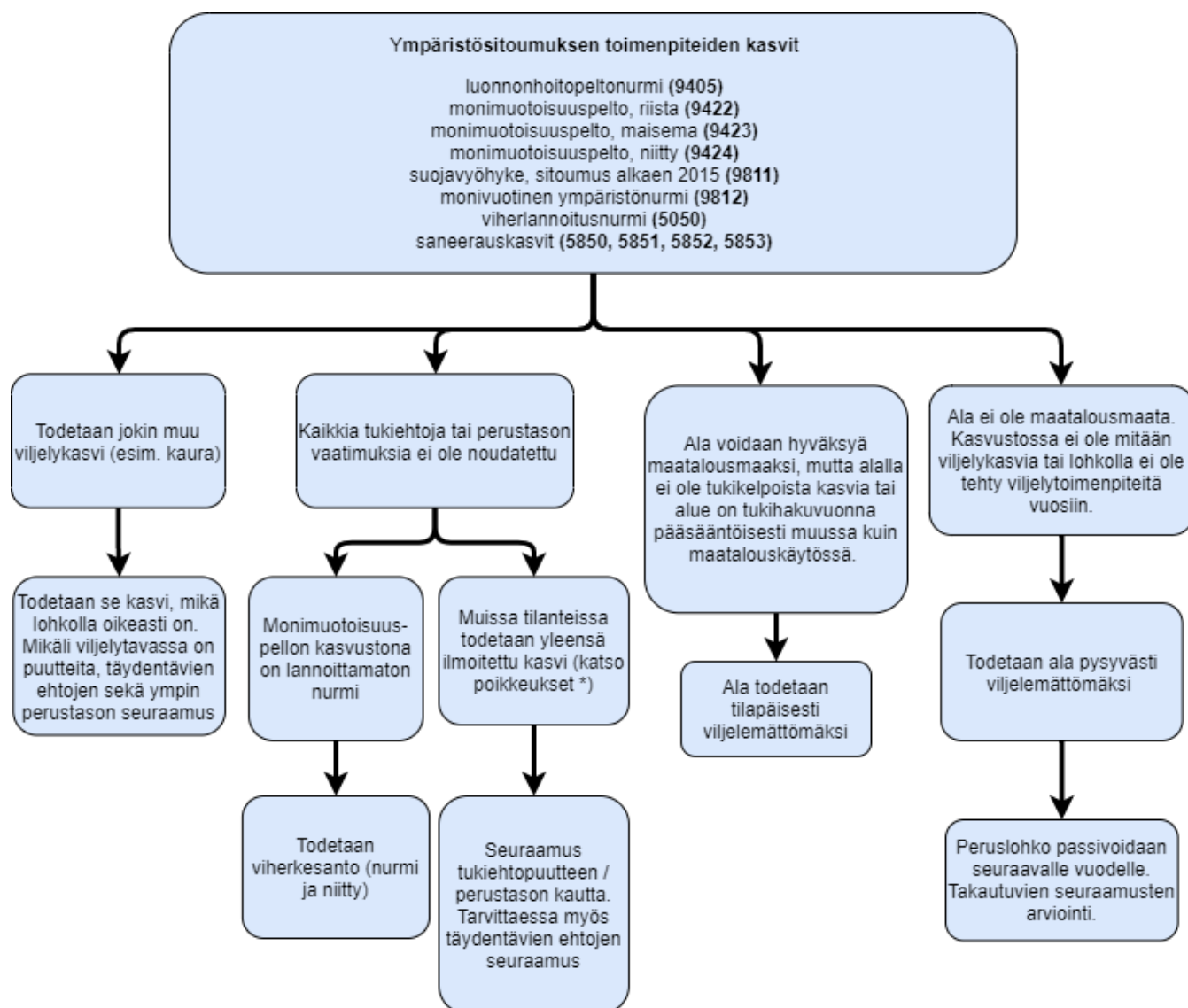
Kasvit todetaan valvonnassa pääsääntöisesti alla olevien kaavioiden mukaisesti. Kasvikooditaulukossa (LIITE 1) on esimerkkejä erilaisista tilanteista.

*) Jos pelkkää luonnonheinää oleva ala todetaan luonnonlaitumeksi ja -niityksi, täytyy olla viljelijän suostumus maankäyttölajin vaihtamiselle. Maankäyttölaji on muutettava pellostä luonnonlaitumeksi, jolloin lohko poistuu ympäristösitoumukselta. Lohkon korvauskelpoisuustyyppiin ei kuitenkaan tehdä muutosta. Lohkolle maksettu ympäristökorvaus täytyy periä YT-alueen toimesta takaisin sitoumuskauden alkuun asti. Jos ala säilyy peltona, tulee kasvustosta täydentävien ehtojen seuraamus. Luonnonlaitumeksi ei voi muuttaa sellaista lohkoa, joka ei ole pysyvää nurmea ja siellä kasvaa puskaa. Tällaiset lohkot todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.

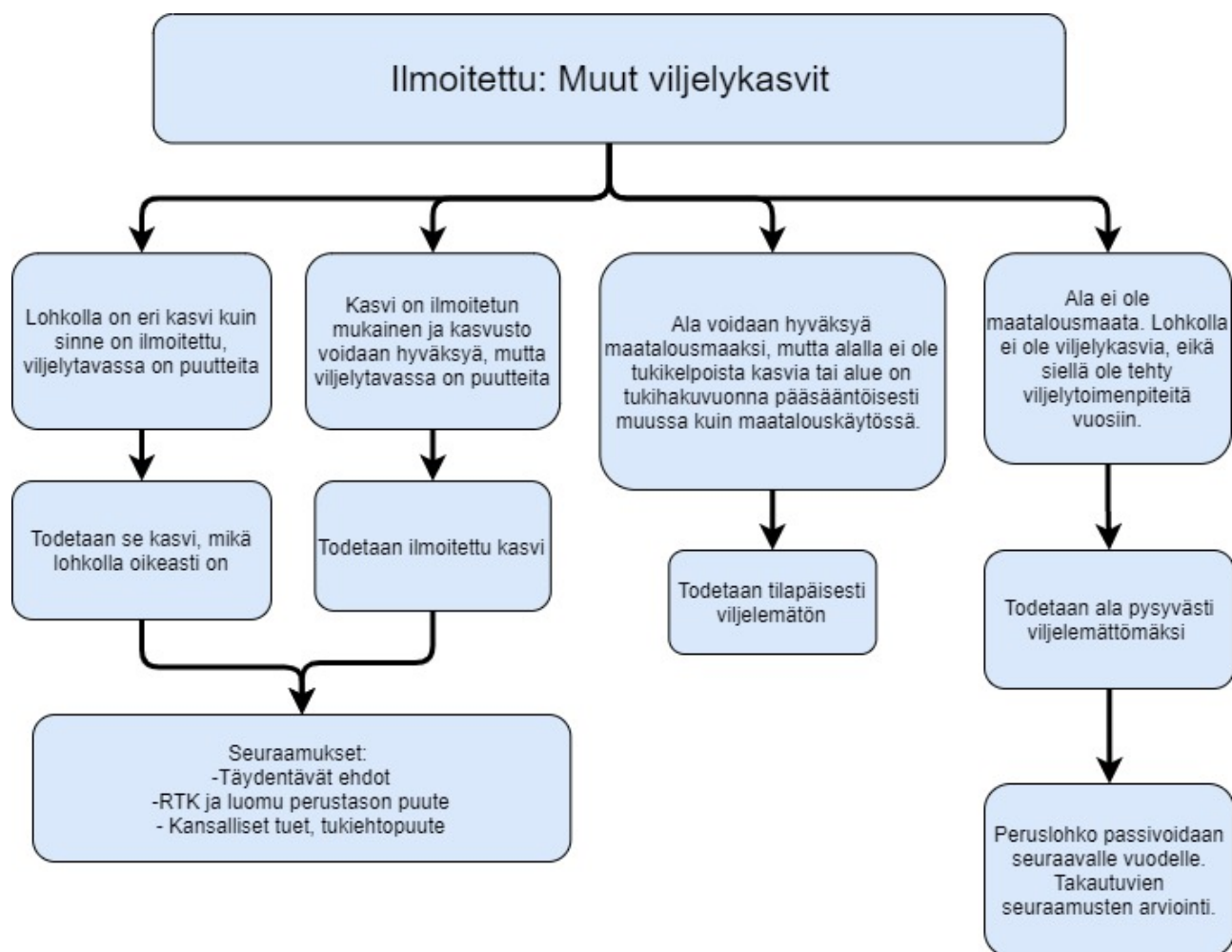
Jos kasvustoa ei juuri ole ja riittäviä viljelytoimenpiteitä ei ole tehty vuosiin niin, että maapohja on esimerkiksi sammaloitunut tai kasvaa kanervaa, ala ei ole maatalousmaata ja se todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.

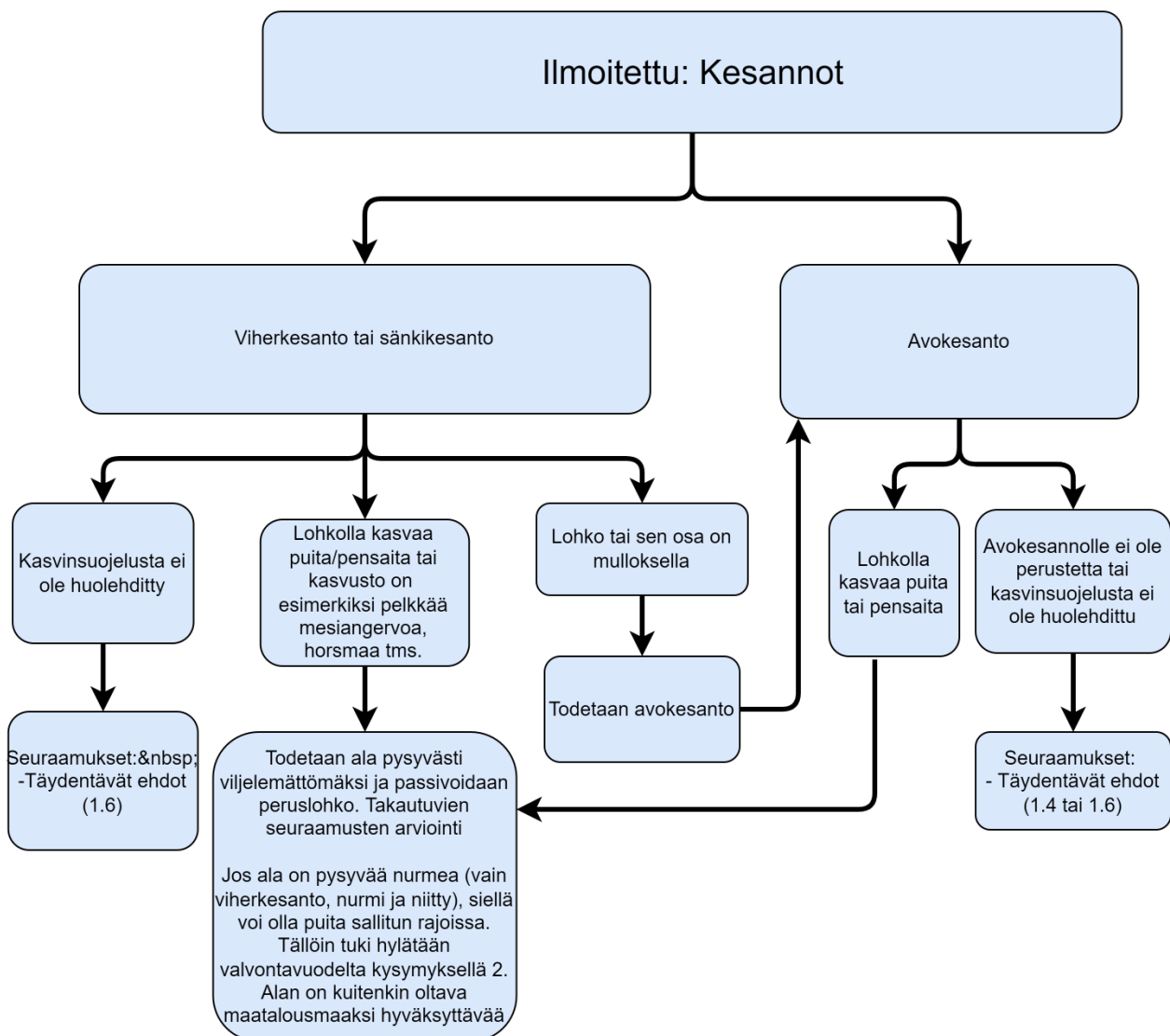

***) Poikkeuksia:**

- Kasvin voi vaihtaa toiseksi nurmikoodiksi siinä tilanteessa, jos ilmoitettu ja todettu kasvi ovat samaa kasvilajiryhmää (monimuotoisuuspellot).
- Jos lohkolle on ilmoitettu ympäristökorvauksen toimenpiteen nurmi, mutta nurmi on hoidettu ja lannoitettu kuin satonurmi, todetaan kasviksi satonurmi (esimerkiksi monivuotinen säilörehunurmi).
- Monimuotoisuuspelloksi ilmoitetut kasvulohkot voidaan todeta valvonnassa viherkesannoksi (nurmi ja niitty), jos lohkon kasvustona on pelkkä lannoittamaton nurmi. Tämän avulla pysyvän nurmen nurmivuosien laskenta saadaan oikein.

9.5 Yhdyskuntateknisten töiden huomiointi valvonnassa

Jos kaivuutyö tehdään ennen kylvöä tai vasta sadonkorjuun jälkeen, on tilanne valvonnassa kunnossa. Yhdyskuntatekniset toimenpiteet hyväksytään perusteeksi sille, että lohko on ilmoitettu avokesannoksi tai kylvetty 30.6. jälkeen (heti kun se on mahdollista).

Jos kaivuutyö tehdään kylvöjen jälkeen, ennen sadonkorjuuta, toimitaan seuraavasti:

- Lohkolla on kapea kaivanto (esimerkiksi aurakoneella tehty kaivanto pellon reunassa, joka ei ole sotkenut viljeltävää kasvustoa)
 - o tilanne on valvonnassa tämän asian suhteen kunnossa riippumatta siitä mitä kasvia alalle on ilmoitettu
- Kaivantoalue on leveä (esimerkiksi kaivinkoneella tehty kaivanto, josta maa on kaivettu kokonaan pois kaivannon viereen)

- ja alalle on ilmoitettu nurmikasvusto. Nurmi täytyy kylvää uudelleen. Jos uudelleenkylvö on tehty, on asia kunnossa. Jos sitä ei ole kylvetty uudelleen, eikä vanha nurmi ole noussut, todetaan kasviksi avokesanto. Täydentävien ehtojen seuraamusta ei tule, koska avokesannolle on peruste. Kirjoita peruste lohkon lisätietoihin.
- ja kasvustona joku muu kuin nurmi. Jos alalta ei ole peruttu tukia, todetaan valvonnassa kasviksi avokesanto. Täydentävien ehtojen seuraamusta ei tule. Kirjoita peruste lohkon lisätietoihin.

Jos lohkon tuet on peruttu, todetaan kasviksi ilmoitettu kasvi. Valvontakysymykseen 8 ja täydentävien ehtojen kysymyksiin täytyy ottaa kantaa, mutta muihin kysymyksiin tallennetaan *ei koske lohkoa*.

9.6 Viljelytekniset päisteet

Kasvulohkon viljelyalaan mukaan laskettava päiste voi viljelyteknisistä syistä olla keskimäärin enintään 3 m leveä⁵⁹. Edellytyksenä hyväksymiselle on, että päiste kuuluu kasvin normaaliin viljelytapaan. Päisteet eivät kuulu muun muassa viljojen, valkuaiskasvien ja öljykasvien viljelyyn. Alueen leveys mitataan kasvuston laidasta ojan ja pellon taitekohtaan tai lohkon reunaan.

Jos viljelyteknisistä syistä jätetty päiste on leveämpi kuin 3 m, on koko päistealue erotettava omaksi kasvulohkokseen. Yli 3 m leveälle päisteelle voidaan maksaa ympäristökorvaus, jos alue on nurmipeitteinen. Päistealue voidaan todeta tällöin nurmeksi.

Jos päisteessä on keskimäärin 3 m leveä suojakaista ja sen lisäksi viljelyteknisistä syistä jätetty yli 3 metrin päistealue, on ne kumpikin erotettava omiksi kasvulohkoiksi, jos viljelyteknisistä syistä jätettävälle alueelle ei ole kylvetty nurmikasvien siementä.

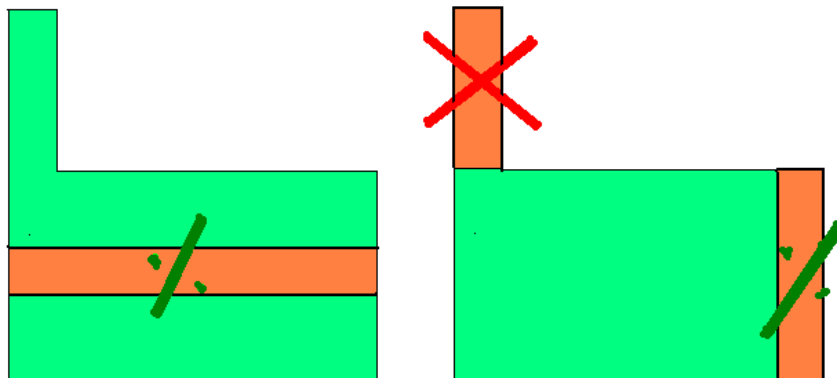
9.7 Hoito- ja ajokäytävät puutarhakasveilla

Monivuotisilla puutarhakasveilla kasvien viljelytapaan kuuluvat hoitokäytävät⁶⁰. Viljely- tai sadonkorjuukoneiden liikkumisen kannalta välttämättömät ajokäytävät sisällytetään viljellyn kasvulohkon alaan, jos ne ovat kyseisen kasvin viljelyn kannalta välttämättömiä. Hoitokäytävien on oltava kooltaan, sijainniltaan ja määrältään tarkoituksenmukaisia. Hoito- ja ajokäytävät on erotettava tukikelpoisen kasvulohkon alasta, jos ne ovat tarpeettoman leveitä, ne ovat pysyviä perustettuja viljelyteitä tai jos niistä johtuen kasville määritelty kasvu tiheys kasvulohkolla ei täyty. Viljeltyyn peltoalaan kuulumattomat alueet (esimerkiksi varastopaikat, kastelulammikot, viljelemättömät alueet) on kaikki erotettava pois tukikelpoisen kasvulohkon alasta.

Hoito- ja ajokäytävän on oltava kasvulohkon reunan mukaisesti päädyssä, sivussa tai keskellä.

⁵⁹ MMMa 344/2015 9 §

⁶⁰ MMMa 344/2015 9 §

Yksivuotisilla puutarhakasveilla ajo- ja hoitokäytävät hyväksytään viljellyn kasvulohkon alaan vain poikkeuksellisesti, jos ne ovat kyseisen kasvin kannalta välttämättömiä ja ovat kooltaan, sijainniltaan ja määrältään tarkoituksenmukaisia viljelyn kannalta. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi kasveilla, joilla satoa korjataan useaan kertaan kesän aikana (esimerkiksi keräkaali). Viljelyalaan hyväksyttävien käytävien tulee olla tilapäisiä ajouria. Pysyvät viljelystiet on vähennettävä viljellystä alasta.

Yksi- ja monivuotisten kasvien viljelytapaan kuuluvien hoitokäytävien on oltava pääsääntöisesti täydentävien ehtojen mukaisesti nurmipeitteisiä tai siitä poikkeamiseen pitää olla perusteltu syy.

10 LOHKON RAJOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Ennen tilakäyntiä täytyy tarkastella kartalta tai Tukisovelluksesta, näyttääkö kasvulohkojen rajausta olevan oikein ja mitkä lohkot on mitattava GPS:llä. Etukäteistarkastelun tavoitteena on selvittää maastossa mitattavat lohkot, eli sellaiset lohkot, joiden digitoinnissa voi olla virhettä. Tilalla tarkastetaan, että viljelijän ilmoittamien peruslohkojen rajat maastossa vastaavat digitointia ja kasvulohkojen rajat maastossa olevia kasvulohkoja ⁶¹.

Viljelijän tekemiä peruslohkokorjauksia ei aina ehditä digitoida ennen valvontaa. Mikäli viljelijän tekemä korjaus hyväksytään valvonnassa, valvonnassa ei tarvitse tehdä peruslohkon korjauspyyntöä.

GPS-laitetta on käytettävä lohkojen mittauksessa seuraavissa tapauksissa:

- peruslohko on uusi, aikaisemmin digitoimaton lohko, jos lohkon raja ei ole ilmakuvulta määritettävissä
- peruslohko tai osa siitä on raivattu ilmakuvan ottamisen jälkeen, jos lohkon raja ei ole ilmakuvulta määritettävissä
- loholla on tukikelvottomia alueita, jotka eivät näy uusimmalla ilmakuvalla
- lohkon reunassa on huomattavalla matkalla metsän aiheuttamaa varjostumaa tai muuten lohkon rajaa ei tarkkaan nähdä uusimmaltakaan ilmakuvulta

⁶¹ VNa 712/2015 4 §

- lohkon raja on epäselvä kuvalta tarkasteltaessa (esimerkiksi vesistön varrella olevat lohkot, pihapiiriin rajoittuvat lohkot, monikulmaiset lohkot)
- ilmakehä on useita vuosia vanha ja lohkon raja ei ole selkeästi todennettavissa
- lohkolla on useampi kasvulohko ja niiden rajoja ei voi määrittää ilmakehältä

Mikäli lohkon rajoissa on epäselvyyttä, voi riittää, että mitataan GPS-laitteella ainoastaan epäselvä kohta. Aina ei ole välttämättä tarkoituksenmukaista mitata koko lohkoa.

Jos lohkolla oleva virhe on selkeästi havaittavissa ilmakehältä, ei GPS-mittausta ole välttämättä tarpeen tehdä, vaan korjaus voidaan tehdä suoraan näytöltä. Virhe on kuitenkin korjattava.

Mittanauhaa käytetään vain tarkistusmittauksiin, esimerkiksi ojan, suojakaistan tai tien leveyden mittaamiseen.

Pellon ulkopuolella olevien ympäristösopimusten mittaamisesta on kerrottu tarkemmin luvussa 19.1.

Mittalaitteet

Lohkojen raja määritetään joko GPS-laitteella tai tietokoneen näytöltä. Seuraavat GPS-laitteet täyttävät riittävän, valvonnassa edellytettävän mittatarkkuuden:

Topcon GRS-1
Topcon GMS-2
Trimble GeoXT
Trimble GeoXH
Trimble ProXR
Trimble GeoXT6000
Trimble GeoXH6000
Trimble R1
Trimble R2
Topcon HiPer SR

Valvonnoissa käytettävissä GPS-mittalaitteissa on käytössä joko reaaliaikainen korjaus tai jälkilaskentamenetelmä. Näillä menetelmillä korjataan satelliittien avulla mitattujen koordinaattipisteiden sijainti tarkemmaksi. Korjauspalvelu perustuu eri puolilla Suomea oleviin tukiasemiin.

Reaaliaikaisessa laskennassa lopulliset koordinaatit saadaan heti maastossa käyttöön, kun taas jälkikäsitteilyyn perustuvassa menetelmässä lopulliset koordinaatit saadaan käyttöön toimistolla erillisellä jälkilaskentaohjelmalla laskemalla. Jälkilaskenta mahdollistaa GPS-mittauksen luotettavan tuloksen myös sellaisissa maastonkohdissa (esimerkiksi metsänreunat), joissa reaaliaikainen korjaus ei aina toimi. Myös reaaliaikainen korjaus voidaan tarvittaessa jälkikorjata. Korjauspalveluna suositellaan käytettäväksi VRS-palvelua tai -jälkilaskentaa.

10.1 Peruslohkomuutokset

Peruslohkojaot

Jos valvonnassa todetaan, että kappaleessa 9.1 kerrotut peruslohkon vaatimukset eivät täyty jollakin lohkon osalla, täytyy lohkon rajausta korjata. Aiempien vuosien ilmakuvia voi käyttää apuna, kun tarkastellaan onko poistettava osa ollut peltoa aiemmin.

Peruslohko on jaettava, jos poistettava osa on vähintään 5 aaria ja

- osa lohkosta poistuu maatalouskäytöstä esimerkiksi tonttimaaksi tai tien alle
- aiemmin viljeltynä ollut osa lohkosta on vesakoitunut ja se todetaan pysyvästi viljelemättömäksi
- voidaan esimerkiksi vanhemman ilmakeinon perusteella selvästi todeta, että alue on raivattu ja se ei ole korvauskelpoisuudeltaan samanlaista alaa kuin muu lohko, johon se on yhdistetty. Tässä tapauksessa myöskään valvontavuonna ei voida maksaa kansallisia eikä ohjelmatukia ja tuet hylätään seuraavan, tarvittaessa lisättävän valvontakysymyksen kautta.

Kysymys	Ehto	Tarkastelupaikka
101 (lisätään tarvittaessa)	<i>Lohko on oikeutettu ympäristö- ja luonnonhaittakorvaukseen sekä kansallisiin tukiin</i>	Maastotarkastelu

Peruslohkoa ei tarvitse jakaa, vaan muutos voidaan tehdä rajakorjauksena, jos

- kysymys on vesakoituneesta tai ylileveästä sarka- tai valtaojasta
- poistettava osa lohkosta ei ole koskaan ollutkaan peltoa (esimerkiksi lohkon alasta poistetaan saareke, joka on ollut siinä aina).
- poistettava ala on alle 5 aaria, vaikka kysymyksessä olisi maatalouskäytössä aiemmin ollut alue

HUOM! Vaikka peruslohkojakoa ei tarvitsisi tehdä, mittapoikkeamaa ei voi käyttää kasvulohkolla, josta on poistettu tukeen kelpaamatonta pinta-alaa.

Peruslohkojaot tehdään seuraavan vuoden vuositason (uusi vuositaso 2023.1 avataan kesäkuussa 2023). Valvonnassa havaitut virheelliset maankäyttölajit tulee korjata vuoden 2023 puolelle, jolloin viljelijä saa seuraavana keväänä lohkon maankäyttölajin oikein esitetytynä. Valvonnassa tuet hylätään alalta toteamalla tukiin oikeuttamaton kasvukoodi (esimerkiksi pysyvästi viljelemätön 9700).

Jos pusikoitumisen vuoksi poistetusta sarkaojasta on poistettu puusto, ja oja pientareineen on korkeintaan 3 metriä leveä, voidaan oja ottaa takaisin peruslohkon pinta-alaan.

Peruslohkojen korjauspyynnöt

Peruslohkokorjaukset valvonta-ajojen 7270–7275 ja 7278 osalta sekä vuoden 2021 lopussa korjausdigitointiin mahdollisesti lähettämättä jääneet korjaukset on tallennettava 11.6.2022 mennessä.

Korjaukset siirretään urakoitsijalle Tukisovelluksen peruslohkokorjaustoiminnolla, painamalla *Lähetä digitoitavaksi* nappia.

Jos koko peruslohko on mitattu GPS-laitteella, digitoinnin korjauspyyntöä tehtäessä valitaan Tukisovelluksessa kohta *Lohko mitattu GPS-laitteella*. Jos lohko on GPS-mitattu aiempina vuosina, mutta ei tänä vuonna, lohkoa ei voi merkitä tänä vuonna valvonnassa GPS-mitatuksi.

Jos peruslohko on osittain mitattu GPS-laitteella (esimerkiksi yksi metsän varjostama lohkonreuna tai saareke), digitoinnin korjauspyyntöä tehtäessä valitaan Tukisovelluksessa kohta *Lohko mitattu osittain GPS-laitteella*.

Naapurilohkojen korjaukset

Naapurilohkojen korjauksesta tallennetaan tarkentava tieto Tukisovelluksessa, kohdassa korjauspyynnön tiedot.

- Jos naapurilohkoa korjataan jokaiselta reunalta, valitaan tyypiksi *Valvontalohkon naapuri, korjattu kokonaan*.
- Jos korjataan ainoastaan lohkojen välistä yhteistä rajaa, valitaan tyypiksi *Valvontalohkon naapuri, korjattu osittain*. Tällöin ajantasaistuksessa osataan korjata lohkon muut rajat, mutta ei kosketa jo valvottuun rajaan.

Jos naapurilohkon muutos vaikuttaa maksettavaan tukeen, on naapurilohkon tila vietävä oman otannan valvonta-ajolle 7297 (Oma otanta, osittain valvotut) ja suoritettava kyseisen lohkon valvonta. **ELY-keskuksen on tällöin informoitava siitä naapurilohkon viljelijää.**

Huomioitavaa korjauspyynnön tekemisessä

Aina ennen korjauspyynnön tekoa on tarkistettava peruslohkon mahdolliset virhekoodit.

Ajantasaistusalueella lohkon virhekoodit kertovat seuraavaa:

- F001 (F101) = lohkon digitointi on hyväksytty
- F002 (F102) = lohkon rajausta on korjattu digitoinnissa
- F008 (F108) = lohko on menossa korjausdigitointiin
- F013 (F113) = lohkon rajausta on korjattu päivitysdigitoinnissa (viljelijäkorjausten digitoinnissa).

Lohkon suunniteltu ajantasaistusvuosi (2022 tai 2023) on merkitty valvontakartan lohkotietoihin. Ajantasaisuusalueen lohkojen korjauspyynnöt tulee tehdä aina uudelle ilmakuvalle. Myös naapurilohkojen digitointia on syytä tarkastella uudella ilmakuvalle, jotta korjauksen saa paremmin kohdistettua oikein. Lohko voi nousta uudelleen valvontaan seuraavana keväänä, jos korjauksen jälkeen rajat eivät istu uudelle ilmakuvalle.

Jos lohkolle on tarpeen tehdä muutoksia esimerkiksi tilakeskuksen sijaintiin tai valtaojavaivaan, ne tehdään vapaakorjaus-toiminnon avulla. Jos lohkolle tulee korjausta myös rajoihin, voi edellä mainitut tiedot kertoa myös peruslohkokorjauspyynnön lisätietokentässä.

Alla kerrotut merkintäohjeet koskevat valvottavan lohkon yleisimpiä korjauksia. Muunlaisten tapausten merkinnöissä voidaan soveltaa näitä ohjeita niiltä osin kuin mahdollista ja kirjoittaa lisäselvityksiä digitoijalle valvonnan peruslohko-osion kommenttikohtaan. Tähän kohtaan kirjoitetut kommentit menevät digitoijalle tiedoksi. Ne eivät tulostu viljelijälle lähetettävään yhteenvetoon.

Lisäselvityksiä on syytä kirjoittaa aina silloin, kun halutaan selventää korjauspyyntöä. Etenkin silloin, kun korjauksessa on selkeä ristiriita ilmakuvan kanssa, on syytä kirjoittaa asiaa selventävä kommentti. Näin tehden voidaan välttää turhia korjausten palautuksia.

Esimerkkejä tilanteista, jolloin lisätietoja kaivataan:

- Ilmakuvalle loholla näkyy rakennus, joka on poistettu, kirjoitetaan ”Rakennus on poistettu”.
- Maastossa todetaan lohkon olevan tukikelpoista peltoa, vaikka ilmakuvalle on metsää, lisätietona korjauspyyntöön kirjoitetaan ”Lohko on raivattu pelloksi”.

- GPS-mittaus ei istu ilmakuvalla (on esimerkiksi osittain tien päällä). Lisätietona voi kirjoittaa ”Saa siirtää pois tien päältä, täsmää muualta”. Digitoija voi näissä tapauksissa siirtää korjauksen ”kokonaisuena”, jos se on mahdollista. Jos siirron takia korjaus menisi päällekkäin naapurilohkojen kanssa, korjaus joudutaan palauttamaan.

Alla on koottu muutamia tärkeitä periaatteita sähköisiin korjauksiin liittyen:

- **Pinta-ala.** Tukisovelluksella tehdyn peruslohkokorjauksen pinta-ala on lopullinen digitoitu ala! Jos valvontakorjausta ei voida digitoida, se hylätään ja palautetaan ELY-keskukseen uudelleen tehtäväksi. Korjaus on pakko tehdä uudelleen, sillä muussa tapauksessa vanha digitointi jää voimaan ja valvonnan tulos ei täsmää peruslohkon alaan. Kaikki digitoinnissa hylätyt valvontakorjaukset, joita ei ole tehty uudelleen, nousevat ristiintarkastuslistalle. Tallennusohjeessa kerrotaan, kuinka lohkot täyttyä käsitellä.
- **Kehämitta.** Tukisovelluksen laskema kehämitta ei välttämättä ole oikea. Poista ojat ym. kasvulohkon mittaustoleranssia ”keinotekoisesti” kasvattavat alueet kasvulohkon kehämitalta.
- **Sopimusloikkojen rajaus.** Kiinnitä erityistä huomiota näiden lohkojen rajaukseen, koska ne digitoitnin yhteydessä täsmäytetään ilmoitettuun pinta-alaan. Mieti aina, täytyykö rajausta korjata, vai onko kyse sopimusrikkomuksesta.
- **Kommentti-kenttä.** Käytä kenttää tarpeen mukaan! Kirjoita yksiselitteisiä ja selventäviä kommentteja digitoijalle. Yksiselitteinen ja selventävä ei välttämättä tarkoita lyhyttä. Kenttään ei kirjoiteta esimerkiksi tekstiä ”rajaus”, sillä se ei ole tarpeellinen tieto. Tarpeellista sen sijaan on esimerkiksi kirjoittaa kommentti, jos lohkojen väliin on tarkoituksella jätetty pieni rako.

Muista, että digitoija luottaa siihen, että valvonnan yhteydessä on huomioitu ja otettu kantaa kaikkiin näihin edellä mainittuihin seikkoihin. Tämä riippumatta siitä, onko lohko valvottu maastossa vai toimistossa. Digitoija ei tiedä, miten valvonta on suoritettu.

10.2 Kasvulohkojen tallennus

Tukisovellukseen tallennetaan

- Kasvulohkojen rajat ja pinta-alat
- Todettu kasvi
- Viherryttämisen monipuolistamisen kasvi (jos se on eri kuin todettu kasvi)
- Mittaustapa
- Kasvulohkon kehämittaa mahdollisesti vähentävä määrä

Kasvulohkojen yhteenlasketun mitatun alan on oltava sama kuin peruslohkon mitattu ala.

Samaan osioon, johon pinta-alat tallennetaan, on mahdollista kirjoittaa kommentteja kasvulohkolle ilman, että mihinkään valvontakysymykseen tallennetaan puutteita. Nämä kommentit näkyvät valvonnan yhteenvetotulosteella kasvulohkoittain.

Kasvulohkon alaan voidaan hyväksyä viljelyteknisistä syistä kylvämättä jääneet nurkat, jos ala on maatalousmaata ja avointa. Vesakoituneet ja säännöllisesti muokkaamatta/kylvämättä jäävät nurkat täytyy poistaa alasta.

Samaan kasvulohkoon todettavat kasvit

Valvontatilanteessa määrättyyn kasvulohkoon tulee hyväksyä kaikki peruslohkolla vierekkäin olevat samaa kasvia ja käyttöä koskevat alat, vaikka ne olisi ilmoitettu erillisinä kasvulohkoina. Jos kasvulohkoille on valittu erilaiset ympäristökorvauksen toimenpiteet, ei kasvulohkoja voi kuitenkaan yhdistää. Pienin kompensaatiossa huomioon otettava yhtenäinen ala on 0,05 ha.

Jos lohko todetaan eri kasvilajiryhmän kasvia kuin sille on ilmoitettu, lohko hylätään niiden tukien osalta, joissa todettu kasvi ei ole tukikelpoinen. Tukisovelluksen laskenta hylkää todetun kasvukoodin perusteella kasville kuulumattomat tuet. Lohko ei voi valvonnan perusteella saada tukea, jota sille ei ole alkujaan haettu.

Tilapäisesti viljelemättömistä alueista voidaan muodostaa yksi kasvulohko, vaikka alue ei olisi yhtenäinen. Kasvulohko voidaan piirtää esimerkiksi suurimman TPV-alueen kohdalle.

Jos viljellään esimerkiksi riveittäin porkkanaa ja sipulia, kasvulohkot muodostetaan siten, että yhteenlaske-
tuista sipuliriveistä muodostuu sipulin kasvulohko ja porkkanariveistä porkkanan kasvulohko. Myös muissa vastaavanlaisissa tapauksissa erillään olevat avomaanvihannekset voidaan todeta yhtenä kasvulohkona, vaikka yhden kasvin yksittäinen viljelyalue (esimerkiksi rivi) on alle 0,05 ha.

Mikäli viljelykasviksi on ilmoitettu kasvutiheysehdot täyttävä marjapensas tai hedelmäpuu ja sen alla kasvaa jotain muuta viljelykasvia, ei alla kasvavaa muuta viljelykasvia tarvitse jakaa omaksi erilliseksi kasvulohkoksi.

10.2.1 Valvonnassa käytettävät mittapoikkeamat

Valvonnassa käytettäville mittalaitteille on määritelty yksi yhteinen, laitteiden tarkkuuden perusteella laskettu mittapoikkeama. Mittapoikkeama on joko positiivista tai negatiivista ja sillä on tarkoitus kattaa sekä mittalaitteesta että mittajaasta aiheutuvat virheet. Sallitut mittapoikkeamat lasketaan aina mitatusta pinta-alasta kehämitan avulla.

Mittapoikkeamaa käytetään kasvulohkon hyväksyttävän alan määrittämisessä, kun mittaus tehdään maastossa tai tietokoneen näytöltä maastohavaintojen perusteella. Mittapoikkeamasta johtuen peruslohkon pinta-alan ja hyväksytyjen kasvulohkojen summan välillä voi olla eroa. Mittapoikkeamaa ei voi käyttää silloin, kun viljelijän ilmoittamalla kasvulohkolla todetaan tukeen kelpaamatonta pinta-alaa riippumatta siitä, onko tukikelvottomasta alasta tehty oma kasvulohkonsa vai onko alue poistettu rajakorjauksena.

Käytännössä se tarkoittaa, että mittapoikkeamaa voi käyttää kasvulohkolla vain seuraavissa tilanteissa:

- Viljelijän ilmoittamalla kasvulohkolla ei todeta mitään tukikelvotonta alaa, tai yksittäiset tukikelvottomat alat ovat kooltaan alle 0,01 ha.
- Lohkolla on digitoinnin rajavirhettä. HUOM! Jos lohkon reunassa on selkeästi tukikelvoton alue, esimerkiksi tie, ei mittapoikkeamaa voi käyttää, vaikka tie poistettaisiin alasta rajakorjauksella.
- Peruslohkolle on ilmoitettu useampi kasvulohko, joiden välisiä rajoja korjataan oikeaan kohtaan valvonnassa. Kaikkien kasvien on kuitenkin oltava tukikelpoisia.

Mittapoikkeamaa ei voida soveltaa hallinnollisessa valvonnassa, joka tehdään ilman maastokäyntiä.

Lohkon sisällä olevia oja, saarekkeita ja muita tukikelvottomia alueita ei lasketa mukaan mittapoikkeamaan. Ojaa ei voida ottaa mukaan kehämittaan siinäkään tapauksessa, että oja olisi toisesta päästä kiinni lohkon ulkoreunassa.

Mittapoikkeama voi olla enintään 1,00 metriä leveään vyöhykkeeseen perustuva poikkeama ja se voi olla korkeintaan 1,00 ha. Mittapoikkeama on sama riippumatta siitä, tehdäänkö mittaus GPS-laitteella vai tietokoneen näytöltä.⁶²

Tukisovelluksessa on erilaisia mittaustapoja, joita käytetään seuraavasti:

Vuoden 2022 valvonnoissa käytössä olevat mittaustavat:

13 = mittaus näytöltä (2019 eteenpäin). Tukisovellus laskee kasvulohkolle toleranssin (1,00 * kehämitta)

14 = GPS-mittaus (2019 eteenpäin). Tukisovellus laskee kasvulohkolle toleranssin (1,00 * kehämitta)

07 = valvonta on tehty ilman maastokäyntiä tai lohkolle todettu tukikelvotonta alaa. Ei toleranssia, vaan mitattu ala on hyväksytty ala.

2018 ja sitä aiemmilla vuosilla käytössä olevat mittaustavat:

12 = kasvulohkon mittaus GPS-laitteella (2018). Tukisovellus laskee lohkolle toleranssin (0,75 * kehämitta).

09 = mittaus sähköisesti näytöltä (2015-2018). Tukisovellus laskee lohkolle toleranssin (0,75 * kehämitta).

08 = kasvulohkon mittaus GPS-laitteella (2015-2017). Tukisovellus laskee lohkolle toleranssin (0,5 * kehämitta)

07 = valvonta on tehty ilman maastokäyntiä tai lohkolle todettu tukikelvotonta alaa. Ei toleranssia, vaan mitattu ala on hyväksytty ala.

Jos kasvulohko on mitattu osittain GPS-laitteella ja osittain tietokoneen näytöltä, käytetään sitä mittaustapaa, jolla on mitattu suurin osa kasvulohkon kehämitasta⁶³.

10.2.2 Kehämitan määrittäminen

Kehämitta täytyy määrittää jokaiselle kasvulohkolle erikseen. Kasvulohkoa piirrettäessä Tukisovelluksen laskema kehämitta ei aina ole se, jota voidaan käyttää toleranssin määrittämiseksi. Jos lohkon kehämittaan sisältyy esimerkiksi tie, oja tai kapea vesakoitunut suikale, ei niitä saa laskea kehämittaan mukaan. Tällaisissa tapauksissa **se osa lohkon ympärysmistä, jota ei voida laskea mukaan kasvulohkon kehämittaan**, täytyy määrittää erikseen ja kirjata se sille varattuun kohtaan Tukisovelluksessa. Tukisovellus ottaa silloin huomioon vähennyksen toleranssin laskemisessa automaattisesti. Kehämitan määrittäminen eri tapauksissa selviää seuraavista esimerkkikuvista. Kehämitta on mitattava ja tallennettava metrin tarkkuudella.

Jos kasvulohko on hyväksytty valvonnassa täysin haetun mukaisena, ei kehämittaa tarvitse manuaalisesti määrittää.

⁶² VNa 712/2015 5 §

⁶³ VNa 712/2015 5 §

Kuva 1. Kehämitta mitataan lohkon reunojen mukaan.

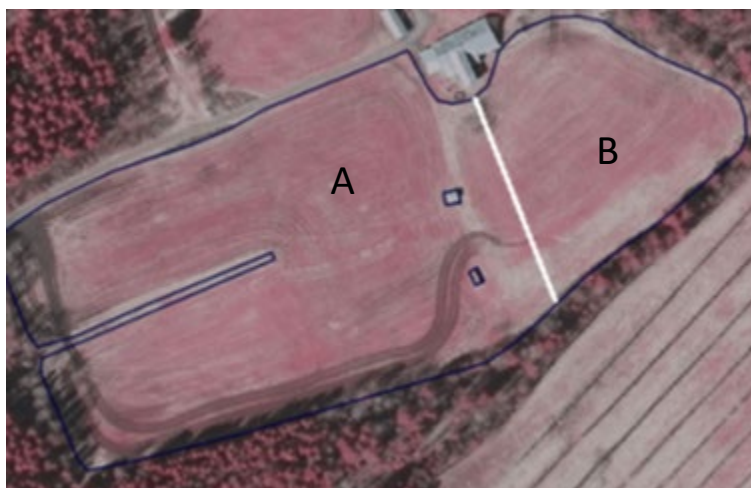
Kuva 2. Tiealue ja tonttimaa voidaan hyväksyä kasvulohkon kehämittaan silloin, kun tien päässä on rakennus tai selvä alue. Pelkkä kääntopaikka ei riitä. Yllä olevilla lohkoilla kehämitat voidaan hyväksyä sellaisenaan.

Kuva 3. Peruslohkolla on yksi kasvulohko ja lohkon sisällä kehämitassa mukana oleva oja. Ojaa, tietä, aitaa tms. ei saa mitata mukaan kehämittaan. Ojan tms. kehämitta on mitattava Tukisovelluksessa erikseen ja kirjattava vähennettävä pituus sille varattuun kohtaan.

Kuva 4. Samalla lohkolla kuin kuvassa 3, on nyt kaksi kasvulohkoa, jotka rajautuvat peruslohkon kehämitassa mukana olevaan ojaan. Kasvulohkojen kehämittoja ei tarvitse muuttaa.

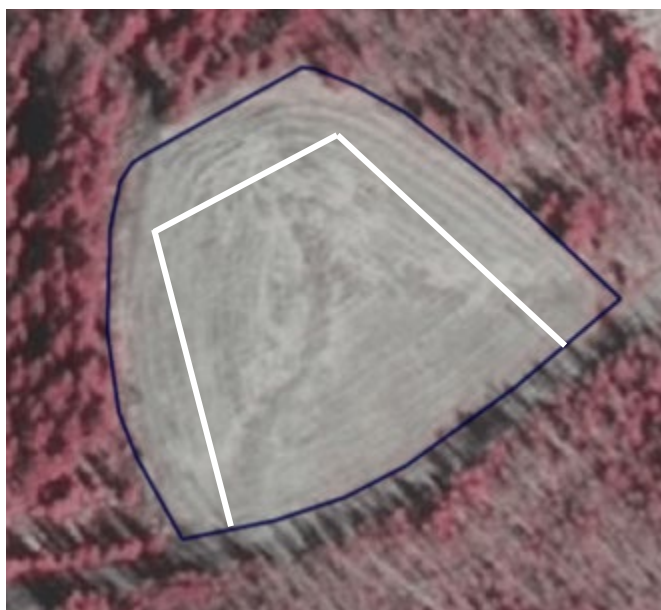
Kuva 5. Peruslohkolla on kaksi kasvulohkoa. Kasvulohkon A kehämittaa täytyy korjata poistamalla siitä oja, mutta kasvulohkon B kehämittaa ei tarvitse muuttaa.

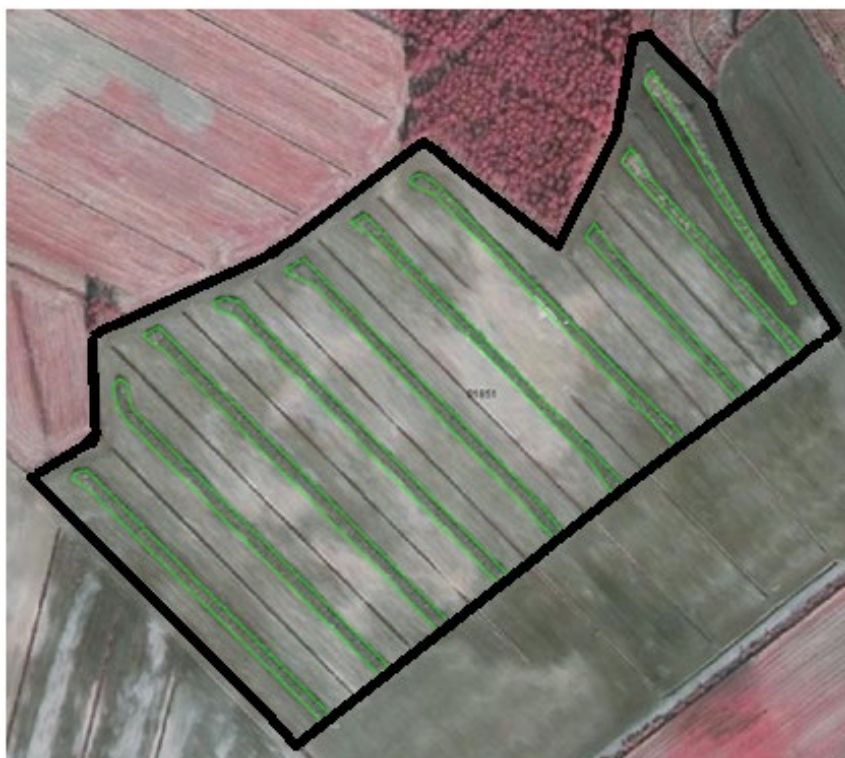
Kuva 6. Kasvulohkon keskellä on saareke tai toinen kasvulohko. Saarekkeen tai toisen sisällä olevan kasvulohkon kehää ei huomioida ympäröivän kasvulohkon kehämitassa. Sovellukseen ei tässä tapauksessa tarvitse muuttaa kehämittaa.

Kuva 7. Peruslohkolla on kaksi kasvulohkoa. Raja on metsäsaarekkeessa. Jos kasvulohko rajoittuu saarekkeeseen, sovelluksen laskemaa kehämittaa ei tarvitse muuttaa.

Kuva 8. Viljalohko juurikaslohkon reunoilla, mutta viljalohko on U:n muotoinen. Viljalohko mitataan U:n muotoisena eli valkoinen viiva tulee mukaan viljalohkon kehämittaan.

Kuva 9. Reunaviivan yhteydessä olevat pusikoituneet sarkaojat poistetaan kehämistästä. Kuvassa oikea kehämitta näkyy paksulla viivalla.

11 PELTOLOHKOREKISTERIVALVONTA

Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset tehdään elokuun lopussa, sen jälkeen, kun viljelijäkorjaukset on digitoitu. Lisäksi tehdään keväällä 2023 ajantasaistuksen valmistuttua ristiintarkastus ajantasaistuksessa muutuneista pinta-aloista.

Vuonna 2022 tehdään seuraavat peltolohkorekisterin ristiintarkastukset:

- 1) Pinta-alojen ristiintarkastus. Ristiintarkastuksessa verrataan viljelijän ilmoittamien kasvulohkojen summaa viimeisimpään digitoituun pinta-alaan. Valvontaan poimitaan tilat, joilla pinta-alaero on josakin tuessa yli 3 % tai 2 ha.
- 2) Digitoimattomien lohkojen ristiintarkastus.
- 3) Päällekkäisten lohkojen ristiintarkastus.
- 4) Epäselvät F010- ja B009-lohkot.
 - a. F010 = lohko näyttää ilmakuvan perusteella olevan muuta kuin peltoa. F010-lohkoja merkitään ajantasaistuksen yhteydessä ja viljelijäkarttojen digitoinnissa, silloin kun viljelijä korjaa lohkoa, mutta lohko ei vastaa muilta osin ilmakuvaa. Myös valvotuille lohkoille merkitään F010, jos valvontakorjaus ei vastaa uutta ilmakuvaa.
 - b. B009 = Lohkon maankäyttölaji on peltoa keskusrekisterissä, mutta digitoinnin taustakuvana olevalla ortokartalla ei ole.
- 5) Hallinnon leikkaus pienistä, alle sanktiorajan (3 % / 2 ha) kaikissa tuissa jäävistä pinta-alaeroista. Tuen maksun perusteeksi viedään uusi digitoitu kasvulohkon ala ja tuen leikkaus lasketaan tietojärjestelmässä automaattisesti. Viljelijälle ilmoitetaan tästä tekstiviestillä ja lohkoyleenvedon voi käydä katsomassa Vipu-palvelussa.

Näiden suunniteltujen ristiintarkastusten lisäksi voidaan tarvittaessa tehdä myös muita tarkistusajoja, kuten esimerkiksi, onko valvonnassa pysyvästi viljelemättömäksi todetut lohkot passivoitu.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusajot:

Ajonumero	Nimi	Aikataulu
7326	Peltolohko RT 2022 (PÄÄLLEKKÄISYYDET)	syyskuu
7327	Peltolohko RT 2022 (F010)	syyskuu
7328	Peltolohko RT 2022 (B009)	syyskuu
7329	Peltolohko RT 2022 (EI DIGI ALAA)	syyskuu
7330	Peltolohko RT 2022 (PINTA-ALA)	syyskuu
7331	Peltolohko RT 2022 (Hallinnon suora leikkaus)	syyskuu
7273	Peltolohko RT 2022 (EI DIGI-ALAA)	toukokuu 2022
7274	Peltolohko RT 2021 (PINTA-ALA) kevät 2022	toukokuu 2022
7278	Peltolohko RT 2021 (PINTA-ALA II) kevät 2022	toukokuu 2022
7270	Peltolohko RT 2021 (PÄÄLLEKKÄISYYDET) 2022	toukokuu 2022
7271	Peltolohko RT 2021 (F010) 2022	toukokuu 2022
7272	Peltolohko RT 2021 (B009) 2022	toukokuu 2022
7275	Peltolohko RT 2021 (Hallinnon suora leikkaus) 2022	toukokuu 2022

Pääsääntöisesti digitoimattomat, päällekkäisyydet ja epäselvät F010- ja B009-lohkot on valvottava maastokäynnillä. Ristiintarkastusvalvontaan nousseiden peruslohkojen rajojen sijainti on tarkastettava ja pinta-ala mitattava tarvittaessa paikalla. Ilman maastokäyntiä viljelijää kuulemalla ja/tai ilmakuvan perusteella voidaan selvittää epäselvyyksiä, joiden syy on selvästi todettavissa esimerkiksi uudelta, vuonna 2022 otetulta ilmakuvasta. Myös päällekkäisyydet, esimerkiksi historia yhteyksien puuttuminen Tukisovelluksesta, voidaan selvittää ilman maastokäyntiä Tukisovelluksen tietojen perusteella. Tarvittaessa peruslohkon digitointia on

korjattava tai luotava historyayhteydet. Aiemmin GPS-laitteella mitattuja lohkoja ei tarvitse mitata uudelleen, jos lohkon rajat eivät ole muuttuneet.

Viljelijää kuulemalla voidaan valvoa pinta-alaeron vuoksi valvontaan nousseet lohkot. Jos viljelijä vastineessaan osoittaa virheen digitoinnissa, se on varmistettava maastokäynnillä sekä määritettävä lohkon oikeat rajat ja pinta-ala. Ilman selkeää digitointivirhettä valvontatulos määritetään uuden digitoinnin perusteella. Tukisovellukseen luodaan keskitetysti digitoinnin pohjalta valvonnan kasvulohkot, joiden pohjalta valvontatulos voidaan laskea. Tarvittaessa digitointia on kuitenkin korjattava ja luotava uudet kasvulohkot.

Pienet, alle sanktorajan jäävät pinta-alaerot otetaan suoraan huomioon laskennassa tuenmaksun perusteeksi. Tilat ja lohkot viedään keskitetysti valvonta-ajolle (ns. hallinnon leikkaus), eikä niitä tarvitse käsitellä ELY-keskuksessa. Tarvittaessa tapaukset on mahdollista ottaa käsittelyyn purkamalla valvonnan varmennus ja tallennuksen tarkastus. Tällöin on luotava uudet valvonnankasvulohkot ja tallennettava valvonta. Siinä tapauksessa, että tarkastaja muuttaa jotain tällä keskitetysti luodulla ajolla, tarkastajan on myös nimettävä itsensä vastuutarkastajaksi. Hallinnon suoran leikkauksen valvonta-ajolla tarkastuskertomusta ei voi allekirjoittaa eikä lähettää sähköisesti viljelijälle, vaan se on viljelijän nähtävissä Vipussa.

Mitatut lohkot muodostavat otannan, jonka perusteella voidaan laskea valvontatulos. Pääsääntöisesti valvontaan vain valvontaan valitut lohkot. Otantaa voidaan aina laajentaa, mikäli havaitaan muilla lohkoilla virheitä. Jos virhe on esimerkiksi johtunut väärin tehdystä peruslohkojaosta, otantaan on otettava jaetusta peruslohkosta muodostetut kaikki uudet peruslohkot.

Valvontatiedot tallennetaan Tukisovelluksessa. Pysyvästi viljelemättömäksi todetut lohkot on ohjeistuksen mukaisesti passivoitava Tukisovelluksessa.

Kaikki syksyn peltolohkorekisterivalvonnassa tehdyt digitointikorjaukset on lähetettävä urakoitsijalle viimeistään vuoden loppuun mennessä.

Syksyn ristiintarkastusvalvonnat on tehtävä ennen tuenmaksun alkamista. Kevään ristiintarkastusvalvonnat on tehtävä 31.5. mennessä. Peltolohkorekisterin ristiintarkastusajot ovat maksukiellossa, kunnes valvonta on varmennettu. Poikkeuksena hallinnon suoran leikkauksen valvonta-ajot sekä ajo 7278, jotka eivät ole maksukiellossa.

Peltolohkorekisterin ajantasaistuksessa pienentyneiden lohkojen valvonta tulee ulottaa vähintään ajantasaistuksen pohjana olevan ilmakuvan ottovuoteen tai tarvittaessa neljään aiempaan vuoteen. Riittäväksi näytöksi aiempien vuosien virheestä voidaan pitää ilmakuvalla todennettavaa virhettä loholla. Takautuvista seuraamuksista on ohjeistettu luvussa 28.5.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusvalvontojen perusteella tehtävät taannehtivat valvonnat tehdään vuosille 2018–2021.

12 KELTAINEN KORTTI

Milloin keltainen kortti tulee ja mistä sen näkee?

Tila saa keltaisen kortin silloin, kun siellä on havaittu pinta-alavirhettä yli 3 % (tai yli 2 ha) – 10 % perustuksessa, luonnonhaittakorvauksessa tai nuoren viljelijän EU-tuessa ensimmäisen kerran. Tarkastelu aloitetaan vuodesta 2016 ja se tehdään tukikohtaisesti. Keltaisen kortin voi saada kuhunkin tukeen vain kerran.

Keltainen kortti tarkoittaa sitä, että normaali pinta-alaseuraamus puolittuu valvontavuonna kyseisen tuen osalta. Seuraamus on siis silloin 0,75 x pinta-alaero.⁶⁴

Keltaista korttia ei tarvitse mitenkään erikseen tallentaa, vaan se tulee laskennasta suoraan. Keltainen kortti näkyy esimerkiksi laskentahuomautuksissa, jotka voit katsoa tukikohtaisesti Laske ja näytä tila – painikkeen kautta. Jos jollakin yllä mainituista tuista on keltainen kortti, siinä on seuraavanlainen huomautus:

Valvonnassa hyväksytty pinta-ala on pienempi kuin haettu ala. Ero on yli 3 % tai yli 2 ha, mutta korkeintaan 10 %. Koska pinta-alaero on havaittu ensimmäisen kerran, seuraamusta lievennetään puoleen normaalista. Tukea vähennetään siten, että valvonnassa hyväksytystä alasta vähennetään pinta-alaero 0,75 - kertaisena. (EU 640/2014 artikla 19 a)

Huom! Jos pinta-alavirhe on yli 3 % (tai yli 2 ha) - 10 %, mutta tukeen tulee takautuvia pinta-alaseuraamuksia, ei keltaisen kortin lievennys käytännössä toteudu, vaan seuraamus on suoraan 1,5 x pinta-alaero. Tila saa keltaisen kortin ensimmäiselle takautuvalle vuodelle, mutta koska virhe on myös seuraavalla vuodella, korottaa se seuraamuksen suoraan 1,5-kertaiseksi kaikille vuosille.

Uusintavalvonta seuraavana vuonna

Osa keltaisen kortin saaneista tiloista joutuu uusintavalvontaan seuraavana vuonna⁶⁵. Tilalle tehdään uusintavalvonta, jos pinta-alaero muodostuu ainakin osittain tilapäisesti viljelemättömästä alasta tai aloista, joille on tallennettu puute valvontakysymykseen 1 tai 2.

Uusintavalvonta voi koskea kaikkia tai vain osaa tilan peruslohkoista. Jos tilalle on tehtävä uusintavalvonta, se koskee myös pinta-alojen osalta kunnossa olleita peruslohkoja.

Uusintavalvonnassa tarkastetaan kasvi ja pinta-alat kaikilta ajolla olevilta kasvulohkoilta. Valvonta-ajolle on tuotu vain ne peruslohkot, joiden rajausta ei ole korjattu tai niillä on todettu tilapäisesti viljelemättömää alaa/puutteita valvontakysymyksissä 1 tai 2. Valvonta-ajolla on kolme kysymystä:

- 1. Kasvulohko on maatalouskäytössä 1.1.-31.12
- 2. Maatalousmaa on säilytetty avoimena, viljelyyn ja laiduntamiseen soveltuvassa kunnossa (vain kesannot)
- 185. Lohkolla on puita hajanaisesti enintään 50 kpl/ha ja lohkon kasvustossa on yli 50 % heinä- ja nurmirehukasveja. Lehtipensaat esiintyvät yksittäisinä tai pieninä ryhminä.

⁶⁴ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 19 a

⁶⁵ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 33 a

Muita tukiehtoja ei tarvitse tarkastaa. Kuitenkin siinä tilanteessa, että täydentävien ehtojen noudattamisessa havaitaan puutteita, täytyy valvonta laajentaa.

Jos keltaista korttia seuraavana vuonna tehtävässä tarkastuksessa (joko uusintatarkastus tai normaali kokotilavalvonta) havaitaan edelleen yli 3 % tai yli 2 ha pinta-alavirhettä tuessa, johon on tänä vuonna tullut keltainen kortti, täytyy edellisen vuoden seuraamus korottaa 1,5-kertaiseksi. Myös tälle vuodelle tulee siinä tapauksessa 1,5-kertainen seuraamus.

Jos tilalle ei tehdä valvontaa keltaista korttia seuraavana vuonna, ei myöhempien vuosien valvontojen tulos enää vaikuta saatuun lievennykseen. 0,75-kertainen seuraamus voi siis korottua 1,5-kertaiseksi ainoastaan keltaista korttia seuraavana vuonna tehdyssä valvonnassa. Poikkeuksena on tilanne, jossa tila valvotaan myöhemmin uudelleen ja tukeen aiheutuu takautuva pinta-alaseuraamus keltaista korttia seuraavaan vuoteen. Tässä tapauksessa 0,75-kertainen seuraamus voi korottua 1,5-kertaiseksi myös myöhemmän valvonnan seurauksena.

Keltaisen kortin uusintakäynnit poistuvat ensi vuonna, joten tiloille, jotka tänä vuonna saavat keltaisen kortin, ei enää tehdä uusintakäyntiä.

TUKIEHTOJEN VALVONTA

13 AKTIIVIVILJELIJÄ

Aktiiviviljelijän vaatimus koskee EU:n kokonaan ja osittain rahoittamia tukia⁶⁶. Aktiiviviljelijän vaatimus ei koske kansallisia tukia.

Aktiiviviljelijäkäsittelyn niin sanottua kieltolistaa ei enää sovelleta vuodesta 2019 alkaen. Muutoksen myötä EU:n suoria tukia tai ohjelmaperusteisia viljelijäkorvauksia hakevalta viljelijältä ei enää tarkasteta kieltolistalla olevien toimintojen hallinnointia.

Aktiiviviljelijävaatimus täyttyy, jos viljelijä hakee tukea ja harjoittaa maataloustoimintaa.

Valvonnassa tarkastettavat asiat

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
33	Aktiiviviljelijän määritelmä täyttyy	Toimisto/maasto

14 SUORAT TUET

Tukikelpoisia lohkoja viherryttämistuessa, perustuessa ja nuoren viljelijän EU-tuessa ovat viljelijän tukihakemuksella ilmoittamat maatalouskäytössä olevat lohkot, jotka ovat maankäyttölajiltaan peltoa tai luonnonlaidunta ja -niittyä.

⁶⁶ Asetus (EU) N:o 1307/2013 9 art., Laki 193/2013 2 §, Laki 1360/2014 2 §

Tukikelpoisuus edellyttää, että lohkon on oltava viljelykelpoinen ja maatalouskäytössä koko kalenterivuoden ajan eli viimeistään 1.1.2022.⁶⁷ Viljelykelpoisuudella tarkoitetaan sitä, että lohkolle ei tarvitse tehdä peruskunnostustoimenpiteitä ja että sillä pystytään tuottamaan tavanomainen sato. Jos lohko ei ole täyttänyt viljelykelpoisuusedellytyksiä vuoden alussa, todetaan lohko valvonnassa pysyvästi viljelemättömäksi.

Mikäli lohko on ollut viljelykelpoinen vuoden alussa, mutta poistuu maatalouskäytöstä kalenterivuoden aikana, lohkolta hylätään edellä mainitut tuet sekä peltokasvipalkkio⁶⁸. Tuet hylätään valvontakysymyksellä 1.

Suoria tukia ei voida maksaa alalle, jos viljellyn kasvin juuret eivät ole yhteydessä maahan.⁶⁹ Maayhteyttä ei ole, jos alla oleva kangas tai istutusastia ei läpäise vettä. Jos kasvit ovat reiällisessä kasvusakissa tai ruukussa vettä läpäisevän kankaan päällä, juurilla on maayhteys ja asia on kunnossa. Jos maayhteyttä ei ole ja viljelijä ei ole ilmoittanut siitä tukihakemuksella, alalta täytyy hylätä suorat tuet valvontakysymyksellä 165.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
1	<i>Lohko on maatalouskäytössä 1.1.2022–31.12.2022</i>	Maastotarkastelu
165	<i>Lohkolla viljellyn kasvin juuret ovat yhteydessä maahan</i>	Maastotarkastelu

Hampun tukikelpoisuus perustuessa ei edellytä sopimusta/sitoumusta, mutta käytetyn lajikkeen tulee olla tukikelpoiseksi hyväksytty. Hampusta tarkastetaan valvontakäynnillä kaikkiin hampulle maksettaviin tukiin liittyvät seuraavat asiat:

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
50	<i>Kasvulohko on viljelty kauttaaltaan tukeen oikeuttavalla hampulla-jikkeella</i>	Maastotarkastelu
51	<i>Hampun kasvusto on säilytetty väh. 10 päivän ajan kukinnan päätyemisestä</i>	Maastotarkastelu

Erikoistukien valvontaohjeessa on kerrottu lisää hampun THC-valvonnasta. Ohje löytyy [Pikantista](#).

14.1 Viherryttämistuki

Maatalousmaa koostuu peltoalasta, pysyvien kasvien alasta ja pysyvien nurmien alasta. Viljelyn monipuolistamisen ja ekologisen alan vaatimuksen täytyminen lasketaan peltoalasta. Ilmoittamaton maatalousmaa huomioidaan tilan pinta-alassa, kun arvioidaan täyttyvätkö viljelyn monipuolistamisen tai EFA-alan vaatimukset.

Peltoala

Peltoalalla tarkoitetaan lohkoa, jolla kasvatetaan viljelykasveja tai korkeintaan 5 v. samalla paikalla olleita heinä- ja nurmirehukasveja. Myös kesannot ja tilapäisesti viljelemättömät alat kuuluvat peltoalaan, lukuun ottamatta viherkesantoa (nurmi ja niitty), joka muuttuu pysyväksi nurmeksi oltuaan yli 5 v. samalla paikalla. Peltoa ovat myös sellaiset yli 5 v. nurmella olleet lohkot, jotka eivät muutu pysyväksi nurmeksi ympäristökorvauksen toimenpiteen vuoksi.

⁶⁷ Asetus (EU) N:o 1307/2013 artikla 32

⁶⁸ Asetus (EU) N:o 639/2014 artikla 53

⁶⁹ VN:n 234/2015 20 §, VN:n 79/2022 23 §

Pysyvien kasvien ala

Pysyvällä kasvilla tarkoitetaan lohkoa, jossa on viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan vähintään 5 vuoden ajan ja joista saadaan toistuvaa satoa. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat ja koristekasvit. Tarkka lista pysyvistä kasveista löytyy hakuoppaasta.

Pysyvän nurmen ala

Pysyvää nurmea on lohko, jota käytetään yli 5 vuotta samalla paikalla olleiden heinä- ja nurmikasvien kasvatamiseen joko itseuudistuvasti tai kylvämällä. Tarkistuslistalle tulostuu kasvulohkokohtainen pysyvän nurmen merkintä, kun sille on ilmoitettu 6 vuonna peräkkäin pysyväksi nurmeksi luettavaa kasvia tai sellainen kasvikoodi, joka on aina pysyvää nurmea. Tarkka lista kasveista, jotka huomioidaan pysyvien nurmien laskennassa, löytyy hakuoppaasta.

Pysyvän nurmen kasvulohkolla voi kasvaa puita korkeintaan 50 kpl/ha.⁷⁰ Puuksi katsotaan yli 2 m korkuiset, puuvartiset kasvit sekä yli 0,5 m korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit (esimerkiksi katajat). Puiden on sijoitettava loholla hajanaisesti, eikä siellä voi olla puuryhmiä. Puiden etäisyydelle toisistaan ei ole säädetty tarkkaa metrimäärää. Puiden on kuitenkin oltava niin harvassa, etteivät ne estä tavanomaisia maataloustoimenpiteitä, esimerkiksi niittoa. Puuryhmät täytyy digitoida pois peruslohkon pinta-alasta.

Hajanaisesti sijaitsevien puiden lisäksi pysyvän nurmen kasvulohkolla saa olla tuotantoeläinten ravinnoksi sopivia, korkeintaan 2 m korkuisia, yksittäisiä tai pieninä ryhminä kasvavia lehtipensaita ja lehtipuiden taimia.

Jos loholla on puita ja/tai lehtipensaita, on yli 50 % kasvulohkon pinta-alasta kuitenkin oltava heinä- ja nurmikasveja.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
185	<i>Lohkolla on puita hajanaisesti enintään 50 kpl/ha ja lohkon kasvustossa on yli 50 % heinä- ja nurmirehukasveja. Lehtipensaat esiintyvät yksittäisinä tai pieninä ryhminä.</i>	Maastotarkastelu

Lohkon suurin sallittu puumäärä on hyvä laskea itselle muistiin ennen kuin lohkolle menee. Suurin sallittu puumäärä saadaan, kun lohkon pinta-ala (hehtaareina) kerrotaan 50.

Esimerkki: Lohkon pinta-ala on 0,5 ha: suurin lohkolla sallittu puumäärä on $50 \cdot 0,5 = 25$ puuta

Jos puita vaikuttaisi olevan loholla riittävän vähän ja riittävän harvassa, varmista asia ja laske puut. Kirjaa laskemiesi puiden määrä lohkon tietoihin Tukisovellukseen. Jos puita on selkeästi liikaa, ei niitä tarvitse laskea. Kirjoita kuitenkin lohkon lisätietoihin maininta asiasta.

Viljelyn monipuolistaminen

Valvonta on tehtävä kasvien säilyttämisanjaksona 30.6.–31.8. Tänä aikana tilan on täytettävä viljelyn monipuolistamisen vaatimukset peltoalallaan. Jos valvonta tehdään ennen 30.6. eikä kaikkia viljelykasveja ole vielä kylvetty, on kasvit käytävä toteamassa 1.7.–31.8. välisenä aikana. Jos viljelyn monipuolistaminen käydään valvomassa ennen tai jälkeen muiden tukiehtojen ja/tai tukien valvomista, merkitään tämä

⁷⁰ VNa 234/2015 5 §

sovellukseen omana tilakäyntinä. Valvonta katsotaan alkaneeksi ensimmäisestä käynnistä. Jos ensimmäisestä tilakäynnistä ei ilmoiteta, on kysymyksessä ilmoittamatta tehty valvonta.

Lohkolla todetaan viljelyn monipuolistamisen kasviksi se kasvi, mikä lohkolla on valvontahetkellä ja kasvi merkitään tarkistuslistaukseen kohtaan ”*Monipuolistamisen kasvi*”, jos se on eri kuin todettu kasvi. Tuenmaksun perusteena on kuitenkin ilmoitettu kasvi, jos sitä on siellä kasvanut. Kasvi voidaan todeta myös kasvinjäänteistä, jos kasvi on luotettavasti tunnistettavissa. Kasvi voidaan todeta muun muassa sängestä tai muista kasvinosista, joista kasvi voidaan tunnistaa. Kasvinjäänteitä on oltava havaittavissa koko kasvulohkolla.

Kasvinjäänteitä ei voida tunnistaa esimerkiksi

- pelkästään maahan tippuneista siemenistä/jyvistä,
- jos lohko on kynnetty ja mahdolliset kasvinjäänteet ovat ”rikkoutuneet” eikä kasvia voida tunnistaa vaadittavalla tarkkuudella tai
- lohkolla on hyvin pienellä alalla havaittavissa kasvinjäänteitä

Jos lohkolle ilmoitettu kasvi on jo korjattu ja lohkolle ei ole kylvetty/istutettu seuraavaa kasvia eikä kasvinjäänteistä voida tunnistaa aikaisempaa kasvia, pitää viljelyn monipuolistamisen kasviksi todeta avokesanto. Edellä mainitussa tilanteessa avokesannosta ei aiheudu täydentävien ehtojen seuraamusta.

Jos valvontaa ei ehditä tekemään 31.8. mennessä ja tilakäynti tehdään tämän jälkeen, voidaan viljelyn monipuolistamisen kasviksi todeta lohkolla oleva kasvi tai kasvi, joka tunnistetaan kasvinjäänteistä. Tällöin on esimerkiksi lohkokorteista todettava kyseisen kasvin olleen lohkolla suurimman osan kasvien säilyttämisaikaa (yli 1 kuukausi). Esimerkiksi valvonta tehdään 15.9. ja lohkolla kasvaa syysrypsiä. Lohkokortin mukaan kasvi on kylvetty 17.7., joten viljelyn monipuolistamisen kasviksi voidaan todeta syysrypsi. Muissa tapauksissa lohkolle todetaan viljelyn monipuolistamisen kasviksi ilmoitettu kasvi.

Jos ala on ilmoitettu EFA-kesannoksi ja alaa käytetään maataloustuotantoon, tallennetaan todetuksi ja monipuolistamisen kasviksi vuonna 2022 kesanto (katso alla ekologinen ala). Jos alalla kasvatetaan, nurmi- ja niittykasveja ja sitä käytetään laitumena ja/tai siltä korjataan sato, todetaan kasviksi viherkesanto nurmi ja niitty (9412). Jos kesannoksi ilmoitetulla EFA-alalla viljellään jotain muuta tuotantokasvia kuin nurmi- tai niittykasveja, esim. kauraa tai rypsiä, todetaan alan kasviksi viherkesanto riista ja maisema (9413). Kirjaa lohkolla viljeltävä tosiasiallinen kasvi kuitenkin ylös kasvulohkon tietoihin kohtaan ”Lisätiedot tuenhakijalle”.⁷¹

Esimerkki 4:

Lohkolle on ilmoitettu varhaisperuna. Valvonta on

- a) 1.7. ja peruna on korjaamatta → viljelyn monipuolistamisen kasvi on peruna
- b) 14.7. ja peruna on korjattu, mutta koko lohkolla on havaittavissa perunanvarsia ja lehtiä → viljelyn monipuolistamisen kasvi on peruna
- c) 31.8. ja peruna on korjattu eikä sitä voida todeta kasvinjäänteistä. Lohkolla on kylvetty kerääjäkasviksi nurmea ja nurmikasvusto on todennettavissa. → lohkon kasviksi viljelyn monipuolistamisessa todetaan nurmi.

⁷¹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/484

Esimerkki 5:

Lohkolle on kylvetty nurmi suojaviljaan ja se on ilmoitettu vihantaviljana

- a) 2.7. ja satoa ei ole vielä korjattu → viljelyn monipuolistamisen kasvi on vihantavilja
- b) 14.7. ja lohkolta on korjattu sato, mutta viljan säkki on havaittavissa → viljelyn monipuolistamisen kasviksi todetaan vihantavilja
- c) 30.8. ja lohkolta on korjattu 2 satoa ja viljan säkkeä ei ole havaittavissa → viljelyn monipuolistamisen kasviksi todetaan nurmi

Pysyvä nurmi

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
4	<i>Naturanurmen muokkauskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastelu

Jos tilalla on lohkoja Natura-alueella ja niillä on pysyvän nurmen merkintä, tarkistetaan, ettei alaa ole siirretty muuhun käyttöön tai kynnetty. Natura-alueen pysyvän nurmen saa uudistaa vain erityisestä syystä, mutta silloinkaan alaa ei saa kyntää. Jos Natura-alueen pysyvää nurmea on uudistettu esimerkiksi suorakylvämällä, on viljelijän pitänyt ilmoittaa asiasta kirjallisesti YT-alueelle ennen uudistamisen aloittamista. Jos viljelijän mukaan ilmoitus on tehty, on asia tarkistettava kunnasta.

Jos valvonnassa havaitaan viljelijän kytäneen tai ottaneen Natura-alueen pysyviä nurmia muuhun käyttöön, pitää asiasta ilmoittaa kuntaan. Kunta ilmoittaa viimeistään vuoden lopussa viljelijälle velvollisuudesta ennalistaa ala pysyväksi nurmeksi 30.6. mennessä.

Laiminlyöntitapauksissa on arvioitava, onko kyseessä myös täydentävien ehtojen laiminlyönti (lintu- tai luontodirektiivin laiminlyönti).

Ympäristökorvauksen ympäristönhoitonurmet (suojavyyhyke, monivuotiset ympäristönurmet sekä luonnonhoitopeltonurmet) sekä viherlannoitusnurmet jäädyttävät pysyvän nurmen vuosien kertymisen. Näitä kasveja ei saa ilmoittaa alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi (pysyvää nurmea 2020). Jos paperihakemuksen jättänyt viljelijä on kuitenkin ilmoittanut lohkolle, jolla on pysyvää nurmea, ympäristökorvauksen ympäristönhoitonurmia tai viherlannoitusnurmia, on kasvi muutettava valvonnassa. LHP-nurmet ja suojavyyhykkeet muutetaan viherkesannoksi nurmi ja niitty (9412). Viherlannoitusnurmi ja monivuotinen ympäristönurmi muutetaan säilörehunurmeksi (6121).

Esimerkiksi jos viljelijä on ilmoittanut luonnonhoitopeltonurmen väärään kohtaan lohkolle ja se sijaitsee osittain pysyvän nurmen alalla, tallennetaan pysyvän nurmen alalla olevalle luonnonhoitopeltonurmelle kasviksi viherkesanto (nurmi ja niitty). Muulla alalla kasvina voi olla luonnonhoitopeltonurmi.

Jos viljelijä on ilmoittanut lohkolle puhdaskasvustona viljeltäviä siemennurmia (nollaavat nurmivuosien laskennan), mutta valvonnassa todetaan, ettei lohkolle ole siemennurmeksi hyväksyttävää nurmea, muutetaan alan kasvi lohkolle olevan kasvin mukaiseksi (ks. esimerkit 19 ja 39 kasvikooditaulukossa). Tällöin lohkon nurmivuosien laskenta jatkuu.

Esimerkki 6:

Natura-alueella olevasta 1,4 ha pysyvän laidunnurmen lohkoista on kynnetty 0,8 ha ja alalle on kylvetty ruista. Pysyvän nurmen ala 0,6 ha todetaan pysyväksi laidunnurmeksi ja 0,8 ha rukiiksi. Laskenta vähentää viherryttämistuen määrää.

Ekologinen ala

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
3.1	<i>EFA-kesanto on säilytetty kesantona 1.1.–15.8. ja sillä ei ole ollut maataloustuotantoa ennen 16.8.</i>	Maastotarkastelu
3.2	<i>EFA-kesantoa (nurmi ja niitty) ei ole ilmoitettu lohkolle, joka on ollut vuonna 2021 pysyvää nurmea</i>	Maastotarkastelu
3.3	<i>EFA-alaksi ilmoitetulla typensitojakasvin alalla on tyypeä sitovaa kasvia tai sen sänkeä 30.6.–31.8. ja/tai kylvösiemenseoksen paimosta on yli 50 % typensitojakasveja.</i>	Maastotarkastelu
3.4	<i>EFA-alaksi ilmoitetun energiapuiden alan lannoituskieltoa kivennäislannoitteilla on noudatettu ja muita kuin rikkakasvien torjuntaan käytettyjä kasvinsuojeluaineita on käytetty vain kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikaisintaan 1.9.</i>	Maastotarkastelu
3.5	<i>Maisemapiirre on säilytetty tai sitä ei ole vahingoitettu</i>	Maastotarkastelu
3.6	<i>EFA-kesannolla on noudatettu kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa</i>	Maastotarkastelu/ Talviaikainen asiakirjavalvonta
3.7	<i>EFA-alaksi ilmoitetulla typensitojakasvin alalla on noudatettu kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa</i>	Maastotarkastelu/ Talviaikainen asiakirjavalvonta
3.8	<i>EFA-alaksi ilmoitetulla mesikasvikesannolla on aitohunajakukkaa, mesikkää, apilaa tai näiden kasvien seoskasvusto</i>	Maastotarkastelu

Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa tai Ahvenanmaalla tilalla pitää olla ilmoitettuna vähintään 5 % peltoalasta ekologisena alana (EFA-ala), jos tilan peltoala on yli 15 ha.

EFA-kesanto

Ekologiseksi alaksi ilmoitetuilla kesannoilla ei normaalitilanteessa saa harjoittaa maataloustoimintaa 1.1. ja 15.8. välisenä aikana. Vuonna 2022 EFA-kesantoalaa saa kuitenkin viljellä, käyttää laitumena tai korjata sadon myös kesantokauden aikana. Ala on kuitenkin säilytettävä kesantona 15.8. asti. Alla mainittu kasvinsuojeluaineiden käyttökielto, ei koske alaa, jota viljellään, käytetään laitumena tai jolta korjataan sato. Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettava valmisteen myyntipäällysmerkintöjä. Valvontakysymykseen 3.6 merkitään kunnossa edellä mainitussa tilanteessa.

Tuotantoon käytettäviä EFA-kesantoaloja voidaan lannoittaa viljellylle kasville sallitulla lannoitustasolla.

EFA-alaksi ilmoitetulla mesikasvikesannolla hyväksyttäviä kasvilajeja ovat aitohunajakukka, mesikät ja apilat sekä niiden seoskasvustot. Jos kesannolla ei ole edellä mainittuja kasveja tai niiden seoskasvustoa, ei alaa hyväksytä EFA-mesikasvikesannoksi. EFA-alaksi ilmoitetulle mesikasvikesannolle saa sijoittaa mehiläispesä.

Jos EFA-kesantoa ei viljellä, käytetä laitumena tai siltä ei korjata satoa, ei sillä saa käyttää kesantokauden (1.1.–15.8.) aikana kasvinsuojeluaineita. Kielto koskee myös luonnonmukaisessa tuotannossa hyväksytyjä

kasvinsuojeluaineita ja siementen peittäusaineita eli lohko ei saa olla kylvetty peitatulla siemenellä. EFA-alalla ja sen läheisessä ympäristössä tarkistetaan, näkykö maastossa kasvinsuojeluaineiden käytöstä merkkejä. Lisäksi talviaikaisen asiakirjatarkastuksen yhteydessä katsotaan, onko lohkokirjanpitoon merkitty kasvinsuojeluaineiden käyttöä tällaisella EFA-alalla.

EFA-kesantoa ei saa ilmoittaa pysyvän nurmen lohkoille kasvikoodilla viherkesanto (nurmi ja niitty). Jos valvonnassa havaitaan, että viljelijä on ilmoittanut tällaista alaa lohkolle, joka on ollut pysyvää nurmea 2021, ei alaa voida hyväksyä EFA-alaksi.

Tilat, jotka ovat ilmoittaneet EFA-kesantoa, on valvottava 15.8. mennessä. Tilat ovat merkittynä valvontalistoille.

Typensitojakasvien ala

Tarkistetaan, että loholla on EFA-alaksi hyväksyttäviä typensitojakasveja tai niiden sänkeä. Näitä ovat herneet, pavut, lupiinit (ei alaskanlupiini eikä komealupiini), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat ja näiden kasvien seokset. EFA-alalle hyväksytään myös typensitojakasvin ja muiden kasvien seokset, jos typensitojakasvia on kylvösiemenseoksen painosta yli 50 %. Viljelijän on merkittävä lohkokirjanpitoon käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksessa. Lohkokirjanpito on tarkistettava, jos maastotarkastelussa ei voida selkeästi todeta onko typensitojakasvia ollut yli 50 % kylvösiemenseoksen painosta. Loholla on oltava typensitojakasvia 30.6.–31.8. Jos kasvi korjataan ennen 31.8., alaa ei saa muokata ennen 1.9. Jos lohkolle kylvetään syyskylvöisiä kasveja, lohkon saa muokata ja kylvää jo 15.7. lähtien.

EFA-alalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita typensitojakasvin kylvön ja 31.8. välisenä aikana. Jos sato korjataan 31.8. jälkeen, kasvinsuojeluaineita saa käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto päättyy viimeisimmän sadonkorjuun jälkeen (kuitenkin aikaisintaan 31.8.), jos kasvustosta otetaan useampia satoja. Jos EFA-alaksi on ilmoitettu ala, jolle typensitojakasvi on kylvetty jo edellisenä vuonna, alkaa kasvinsuojeluaineiden käyttökielto jo 1.1. Myös loholla, jolle kylvetään syyskylvöisiä kasveja, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto jatkuu 31.8. saakka. Kielto koskee myös luonnonmukaisessa tuotannossa hyväksyttyjä kasvinsuojeluaineita ja siementen peittäusaineita (eli lohkoa ei saa olla kylvetty peitatulla siemenellä). EFA-alalla ja sen läheisessä ympäristössä tarkistetaan, näkykö maastossa kasvinsuojeluaineiden käytöstä merkkejä. Lisäksi talviaikaisen asiakirjatarkastuksen yhteydessä katsotaan, onko lohkokirjanpitoon merkitty kasvinsuojeluaineiden käyttöä EFA-alalla.

Jos edellä mainitut ehdot eivät täyty, on kyseessä tukiehtopuute, ja lohkoa ei voida hyväksyä EFA-alaksi. Ne tilat, jotka ovat ilmoittaneet typensitojakasvien EFA-alaa, on valvottava 31.8. mennessä.

Huomioi, että vuodelle 2022 annetut poikkeukset EFA-kesannolle eivät koske typensitojakasvien EFA-alaksi ilmoitettuja lohkoja.

Lyhytkiertoiset energiapuut

Lyhytkiertoisten energiapuiden EFA-alalle hyväksyttäviä kasveja ovat haapa ja paju (kasvikoodit 4820, 4913, 5442 ja 5443). Asiakirjoista tarkistetaan, ettei energiapuiden alaa ole lannoitettu kivennäislannoitteilla ja ettei muita kuin rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita ole käytetty kasvuston perustamisvuonna eikä ennen 1.9. kasvuston lopettamisvuonna. Jos edellä mainitut ehdot eivät täyty, on kyseessä tukiehtopuute, ja lohkoa ei voida hyväksyä EFA-alaksi.

Maisemapiirteet

Jos tilalla on EFA-alaksi ilmoitettuja maisemapiirteitä (kasvikoodi 9830), tarkistetaan, ettei niitä ole vahingoitettu tai hävitetty. Mahdollisesta laiminlyönnistä tulee myös täydentävien ehtojen seuraamus.

Jos paikalla tehtävässä valvonnassa havaitaan, että hyväksytyn EFA-alan pinta-ala on pienempi kuin viljelijän ilmoittama EFA-ala, voidaan puuttuvaa EFA-alaa kompensoida muulla alalla. Edellytyksenä on, että ala on ilmoitettu kasvikoodilla, joka hyväksytään EFA-alalle ja että se täyttää EFA-alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä viljelijän ilmoittamaan EFA-alan osuuteen asti.

Tukisovelluksessa kasvulohko muutetaan EFA-alaksi, lisäämällä rasti kohtaan ”Muuta ekologisiksi alaksi” ja kasvulohkolle lisätään kyseiseen EFA-alaan liittyvä valvontakysymys.

Esimerkki 7:

- a) Tila on ilmoittanut yhden 1,8 ha viherkesantolohkon EFA-alaksi. Tilan peltoala on 30 ha ja vaadittava EFA-ala on siten 1,5 ha. Valvonnassa 2.8. havaitaan, että lohkolle laiduntaa lampaita. Alavoidaan hyväksyä EFA-alaksi vuonna 2022.
- b) Tila on ilmoittanut yhden 1,8 ha typensitojakasvilohkon EFA-alaksi. Tilan peltoala on 30 ha ja vaadittava EFA-ala on siten 1,5 ha. Ilmoitetun EFA-alan osuus peltoalasta on 6 %. Valvonnassa 2.8. havaitaan, että lohkolle on käytetty kasvinsuojeluaineita. Tilalla on kuitenkin sellaista sänkikesantoa, jolla ei ole ollut maataloustoimintaa 1.1.–15.8., 2 ha. Sänkikesannolla voidaan kompensoida puuttuvaa EFA-alaa viljelijän ilmoittamaan EFA-alan osuuteen (6 %) asti eli sänkikesannosta 1,8 ha voidaan todeta EFA-alaksi.
- c) Tila on ilmoittanut yhden 2,1 ha viherkesantolohkon (nurmi ja niitty) EFA-alaksi. Tilan peltoala on 40 ha ja vaadittava EFA-ala on siten 2 ha. Valvonnassa havaitaan, että lohkolle viljellään kauraa ja sillä on käytetty kasvinsuojeluaineita. Ala todetaan viherkesannoksi (riista ja maisema). Valvontakysymykseen 3.6 merkitään kunnossa ja ”lisätiedot tuenhakijalle” kirjataan ylös, että lohkolle viljeltiin kauraa. Lisätietoihin voi kirjata myös, että alalla on käytetty vuoden 2022 EFA-poikkeusta.

14.2 Peltokasvipalkkio

Peltokasvipalkkion valvonnassa tarkastetaan, että kasvilajit ovat palkkioon oikeuttavia ja että muut palkkion myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Peltokasvipalkkiossa hyväksyttäviä kasveja ovat valkuaiskasvit, ruis jyväsadon korjuuvuonna, sokerijuurikas, tärkkelysperuna sekä ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset AB-alueella.⁷² Tarkemmat kasvit löytyvät hakuoppaasta *Peltokasvipalkkio*-otsikon alta. Peltokasvipalkkiota voidaan maksaa myös tukioikeudettomalle pinta-alalle.

Valkuaiskasveihin kuuluvien lupiin ja öljyhampun hyväksytyt lajikkeet määritetään EU:n alueella vuosittain. Luettelo hyväksytyistä lajikkeista löytyy Euroopan unionin virallisen lehden numerosta C 13, joka on julkaistu

⁷² VNa 79/2022 22 §

11.1.2019, sekä Viljelykasvilajien yleisen lajikeluettelon 37. kokonaispainoksen täydennysosista. Lupiini on kohdissa 37–39 ja hamppu kohdassa 85. Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluettelo koodilla 13. [Alkuperäinen lehti](#) ja [täydennysosat](#) ovat saatavilla internetistä.

Avomaan vihannekset

Avomaanvihanneksille voidaan maksaa peltokasvipalkkiota, jos vihannekset käytetään ihmisravinnoksi⁷³. Mikäli valvonnassa käy ilmi, että näin ei toimita, hylätään peltokasvipalkkio valvontakysymyksellä 186. Lisää kysymys kasvulohkolle tarvittaessa.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
186 (lisää kasvulohkolle tarvittaessa)	<i>Avomaanvihanneksia käytetään ihmisravinnoksi</i>	Maastotarkastelu

Lupiini

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
30	<i>Lupiinin lajike on hyväksyttävä ja siemenen alkuperä pystytään osoittamaan</i>	Asiakirjatarkastelu tilalla

Tilakäynnillä on tarkastettava lupiininsiementen vakuustodistus tai ostokuitti, jotta kylvetyn siemenen alkuperä ja lajike voidaan selvittää.⁷⁴ Lupiinin lajike on selvitettävä myös seoskasvustosta. Mikäli vakuustodistusta tai ostokuitia ei löydy, voidaan siementen alkuperä osoittaa muulla luotettavalla tavalla.

Lupiinin lajike oikeuttaa palkkioon, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energyz ja Sonet.

Jos lupiinin siemenen alkuperää ei saada luotettavasti selvitettyä tai lupiinilajike ei ole tukeen oikeuttava, ei kyseiselle lohkolle makseta peltokasvipalkkiota. Lisäksi lohkon ala lasketaan mukaan peltokasvipalkkion pinta-alavirheeseen.

Hamppu

Hampun siemenestä on aina toimitettava vakuustodistus kuntaan. Jos vakuustodistusta ei toimiteta kesäkuun loppuun mennessä, YT-alue hylkää peltokasvipalkkion kyseiseltä lohkolta.

Peltovalvonnassa hampun vakuustodistusta ei tarvitse tarkastella.

Sokerijuurikas ja tärkkelysperuna

Sokerijuurikkaasta ja tärkkelysperunasta täytyy olla viljelysopimus, joka on toimitettava kuntaan päätukihaun päättymiseen mennessä. YT-alue tarkastaa ne hallinnollisesti ja määrää tarvittaessa seuraamukset. Tärkkelysperunan osalta palkkio maksetaan sen pinta-alan mukaan, mikä on pienin seuraavista (ilmoitettu ala, valvonnassa hyväksytty ala tai viljelysopimuksessa oleva ala)⁷⁵.

⁷³ VNa 79/2022 22 §

⁷⁴ VNa 79/2022 22 §

⁷⁵ VNa 79/2022 23 §

Tärkkelysperunan siemenlisäysala ei ole palkkiokelpoista, joten jos sellaisia alueita löytyy, täytyy ne todeta omana valvonnan kasvulohkoon, kasvikoodilla 3190 (tärkkelysperunan oma siemenlisäys).

Tilakäynnillä viljelysopimuksia ei tarvitse tarkastella.

Valkuaiskasvin ja viljan seokset

Valkuaiskasvien ja viljan seokset eivät ole tukikelpoisia, joten maastossa täytyy tarkastaa, että loholla ei ole kyseistä seoskasvustoa. Jos sellainen löytyy, todetaan kasviksi seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja (2185), jolloin laskenta hylkää tuen. Herneelle on kuitenkin sallittua käyttää pientä määrää viljaa tukikasvina. Pienenä määränä voi pitää alle 10 % osuutta kasvustosta. Määrä katsotaan pääsääntöisesti silmämääräisesti kasvustosta, mutta tarvittaessa siementen kylvösuhteen voi tarkistaa lohkokirjanpidosta.

14.3 Nuoren viljelijän tuki (EU)

Kunta tarkastaa hakijaa koskevat tukiehdot hallinnollisesti kaikilta nuorten viljelijöiden tukia hakeneilta viljelijöiltä. Nuoren viljelijän EU-tukea maksetaan tukioikeuksien perusteella, kuitenkin korkeintaan 90 ha, korkeintaan 5 vuoden ajan.

Viljelyyn liittyvät tukiehdot:

- maatalousmaa on säilytettävä avoimena laiduntamiseen tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa
- lohkon on oltava maatalouskäytössä 1.1.-31.12.
- täydentäviä ehtoja täytyy noudattaa.

15 KANSALLISET PELTOTUET

Pohjoisten hehtaaritukien (yleinen hehtaarituki, nuorten viljelijöiden tuki, pohjoinen hehtaarituki) vaatimuksena on noudattaa täydentävistä ehdoista tulevia ympäristöehtoja sekä paikkakunnan tuotanto-olosuhteet huomioon ottavaa tuotantotapaa⁷⁶. Pohjoisia hehtaaritukia maksetaan vain C-alueella. Nuorten viljelijöiden tuessa hakijaa koskevat ehdot ovat samat kuin EU:n rahoittamassa nuoren viljelijän tuessa.⁷⁷

Sokerijuurikkaan kansallisessa tuessa ehtona on paikkakunnan tuotanto-olosuhteen huomioon ottavan tuotantotavan noudattaminen.

Viljelyä koskevat vaatimukset ovat pääasiassa sellaisia, että jos niissä todetaan puute kansallisissa tuissa, täytyy tilan valvonta laajentaa myös täydentäviin ehtoihin. Poikkeuksena kysymys 7.1, jonka puutteesta ei tarvitse laajentaa valvontaa täydentäviin ehtoihin, jos kysymyksessä on pysyvän nurmen lohko.

Avomaanvihanneksia koskee pohjoisessa hehtaaritueessa sadonkorjuuvaatimus. Jos satoa ei ole korjattu, alalle ei makseta tukea. Tuki hylätään valvontakysymyksellä 7.6.

⁷⁶ VNa 81/2022 8 §, MMMa 282/2022 5 §

⁷⁷ Asetus (EU) 1307/2013 artikla 50, Laki 1559/2001 2 §

Jos avomaanvihannesten sato on korjaamatta sen vuoksi, että alue on kärsinyt poikkeuksellisista sääoloista, tuhoeläimistä tai kasvitaudeista, lohko on oikeutettu tukeen.⁷⁸ Tuen saaminen edellyttää kuitenkin sen, että lohko on muutoin viljelty paikkakunnan hyvän viljelytavan mukaisesti, eli esimerkiksi kasvinsuojelusta on huolehdittu.

Jos satoa ei ole valvontahetkellä korjattu, on tarvittaessa tehtävä uusintatarkastus myöhemmin sadonkorjuun varmistamiseksi. Uusintakäynnin voi korvata viljelijän toimittamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Valokuva pyydetään lähettämällä viljelijälle selvityspyyntö Tukisovelluksesta. Selvityspyyntöön on tieto siitä, mistä valokuva täytyy ottaa.

Paikkakunnan tuotanto-olosuhteet huomioon ottava viljelytapa (kaikki kansalliset peltotuet):

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
7.1	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella^{*)}</i>	Maastotarkastelu
7.2	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä^{*)}</i>	Maastotarkastelu
7.3	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna^{*)}</i>	Maastotarkastelu
7.6	<i>Avomaanvihannesten sadonkorjuuvaatimusta on noudatettu (vain pohjoinen hehtaarituki)</i>	Maastotarkastelu

Ympäristöehdot (pohjoiset hehtaarituet):

Ympäristöehdot tarkastetaan tila-, kasvulohko- tai peruslohkotasolla. Mahdollinen seuraamus on tilakohtainen ja se kohdistuu kaikkiin pohjoisiin hehtaaritukiin. Puutteen tallentaminen alla oleviin kysymyksiin ei suoraan aiheuta seuraamusta, vaan mikäli ehtoa ei ole noudatettu, tallennetaan lisäksi seuraamusprosentti tilatason valvontakysymykseen 53.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
8.1	<i>Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 m piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita^{*)}</i>	Maastotarkastelu (peruslohko)
8.2	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä.^{*)}</i>	Maastotarkastelu (peruslohko)
25.1	<i>Hukkakauraa on torjuttu hukkakauralain edellyttämällä tavalla^{*)}</i>	Maastotarkastelu (kasvulohko)
25.2	<i>Kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttu maatalousmaalla^{*)}</i>	Maastotarkastelu (kasvulohko)
25.3	<i>Maatalousmaalla olevaa sänkeä ei ole poltettu^{*)}</i>	Maastotarkastelu (kasvulohko)
26	<i>Jos lohkoa on laidunnettu, siitä ei ole aiheutunut eroosiota ja maanpinta on säilynyt kasvipeitteisenä[*]</i>	Maastotarkastelu (kasvulohko)

⁷⁸ VN 81/2022 5 §

27	<i>Pysyvien nurmien ja pysyvien laitumien niitossa on otettu huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu *)</i>	Maastotarkastelu (kasvulohko)
39	<i>Luonnonsuojelulain 23 § mukaan suojellut luonnonmuistomerkit sekä 29 § mukaan suojallut puut ja puuryhmät on säilytetty *)</i>	Maastotarkastelu (tilataso)

Pohjoisessa hehtaaritueessa eri kasveilla on erilaisia tukitasoja, mutta kaikki ovat kuitenkin samaa kasvilajiryhmää.

Alue	Tukikelpoiset kasvit*	Tukitaso €/ha (2022)
C1, C2, C2p sekä näiden alueiden saaristo	ruis	75
C1, C2, C2p sekä näiden alueiden saaristo	sokerijuurikas	100
C1, C2, C2p sekä näiden alueiden saaristo	tärkkelysperuna	100
C1 – C4	avomaanvihannekset	350
C1 ja C2	muut peltokasvit	75
C1 ja C2	valkuaiskasvusto	45

*) Tarkemman luettelon kasveista löydät [hakuoppaasta](#)

Jos loholla todetaan pohjoiseen tukeen oikeutettua, mutta haettuun nähden alemman tukitason kasvia, lohkolle maksettavaan pohjoiseen hehtaaritukeen aiheutuu 20 % seuraamus.⁷⁹ Seuraamus tallennetaan merkitsemällä puute valvontakysymykseen 5.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
5	<i>Todetut kasvit vastaavat ilmoitettuja kasveja pohjoisessa hehtaaritueessa (ei alemman tukitason kasveja)</i>	Maastotarkastus

16 LUONNONHAITTA KORVAUS JA KOROTUS

16.1 LHK:n hoidetun viljelemättömän pellon enimmäisala

Luonnonhaittakorvausta maksetaan kesannoille, suojavyöhykkeille ja luonnonhoitopeltonurmille yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta. Jotta korvaus voidaan maksaa tilan koko pinta-alalle, täytyy lopulla pinta-alalla ilmoittaa viljelykasveja tai korvauskelpoista luonnonlaidunta. Laskenta huomioi 25 % rajoitteen ja tarkastajan ei tarvitse ottaa asiaan kantaa, vaan alalle todetaan ilmoitettu kasvi. Kesantorajoitteen laskennasta on esimerkki kappaleessa 23.

16.1.1 Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus

Kotieläintilalla on oltava vähintään 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti⁸⁰. Eläintiheys lasketaan tukivuoden 2022 eläinten eläinyksikkömäärän ja tukivuoden 2022 korvauskelpoisten peltohehtaarien perusteella. Hallinto laskee eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimitetun

⁷⁹ Vna 186/2022 19 §

⁸⁰ Laki 1360/2014 6 §, VNa 236/2015 9 §

eläinmääräilmoitus lomakkeen 461 avulla keväällä 2023. Eläintiheyttä voi täyttää naudoilla, sioilla, lampailla, vuohilla, siipikarjalla, poneilla ja hevosilla.

Jos valvonnassa todetaan, että tilalla ei ole eläimiä tai määrä eroaa merkittävästi rekisteriin ilmoitetusta, eikä tilalla ole sillä hetkellä tuotantotaukoa, täytyy asiasta ilmoittaa YT-alueelle.

Luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotuksen valvonta

Tilakäynnillä selvitetään valvontahetken eläinmäärä ja kirjataan Tukisovelluksen ravinneliitteeseen. Taulukoon merkitään eläinrekistereistä saatu tieto, jonka oikeellisuus voidaan varmistaa viljelijältä eläinluetteloiden ja/tai tilan oman kirjanpidon avulla. Jos eläinrekistereiden tietojen perusteella todetaan, että tilalla on alle 30 eläintä, tulee ne laskea yksilöittäin. Laskettujen eläinten kohdalla tulee varmistua, että eläin löytyy myös eläinrekisteristä, tai hevosten osalta, että niiltä löytyy hevospassi tai rekisteritodistus. Mikäli tilalla on valvontahetkellä tuotantotauko, merkitään tieto Tukisovellukseen. Kaikilta tiloilta on silmämääräisesti tarkastettava, että eläimiä on, jos niitä on ilmoitettu.

Jos tilalle on tehty eläin-/ ID-valvonta kesällä 2022 tai sen jälkeen, kyseisen valvonnan tietoja voidaan käyttää määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

Naudat:

Ennen tilakäyntiä nautarekisteristä (<https://nauta-vk.evira.fi/tiira/tiira-login.html>) tarkistetaan nautojen eläinrekisterin tiedot. Tilalla varmistetaan, että eläinrekisteri ja tai eläinluettelo on ajan tasalla määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

Lampaat ja vuohet:

Linkki lammis- ja vuohirekisterin viranomaisversioon löytyy Pikantista -> lisukkeet -> linkit sovelluksiin (<https://niemi.mmm.fi/elainv/>)

Ennen tilakäyntiä Ruokaviraston lammis- ja vuohirekisteristä tarkistetaan tilan eläinrekisterin tiedot. Tilalla varmistetaan, että eläinrekisteri ja tai eläinluettelo on ajan tasalla määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

Siat:

Linkki sikarekisterin viranomaisversioon löytyy Pikantista -> lisukkeet -> linkit sovelluksiin (<https://niemi.mmm.fi/elainv/>) ja Ruokaviraston nettisivuilta (<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikarekisteri/>).

Ennen tilakäyntiä sikarekisteristä tarkistetaan tilan eläinmäärät ja ilmoitukset vuoden 2022 alusta lukien valvontahetkeen. Tilan sikakirjanpidon avulla Tukisovellukseen kirjataan valvontakuukauden eläinmäärä, jos sitä ei ole ehditty vielä ilmoittaa sikarekisteriin.

Siipikarja; emolinnut (broileri, kalkkuna, ankka, hanhi, tarhattu fasaani, tarhattu sorsa), muu siipikarja (kalkkuna, broileri, munintakana, hanhi, ankka, sorsa, fasaani)

Valvonnassa varmistetaan, että siipikarjasta tilalla pidetty kirjanpito on ajan tasalla määrittäessä valvontahetken eläinmäärää. Siipikarjan eläinmäärän määrittämisessä voidaan käyttää apuna tilalla valvontahetkellä olevien lintuerien ostotositteita.

Hevoset ja ponit, iältään yli 6kk:

Valvonnassa tarkastetaan hevosten ja/tai ponien lukumäärä tilan kuukauden 1. päivän eläinmäärätietojen perusteella. Hevosten ja/tai ponien valvontahetken eläinmäärän määrittämisessä voidaan käyttää apuna hevosten ja/tai ponien hevospassoja tai rekisteröintitodistuksia.

Hevosten hallinta sekä ikä voidaan tarkistaa eläinluettelon tietojen perusteella Hippoksen Heppa-järjestelmästä <https://heppa.hippos.fi>, joka sisältää tiedot kaikista Suomeen rekisteröidyistä hevosista. Hevosten on oltava *kokonaan* hakijan (= hakija itse, tai hakija yhdessä puolisonsa tai alaikäisten lastensa kanssa omistaa) hallinnassa.

Hevosten ja ponien hallintaoikeuden siirrot on tehtävä Hippoksen hevosrekisterissä eli keskinäisiä sopimuksia ja valtakirjoja hallintaoikeuden siirrosta ei hyväksytä.

17 SIKA- JA SIIPIKARJATALOUDEN TUOTANNOSTA IRROTETTU TUKI

Peltovalvonnan yhteydessä valvotaan sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki (tukityypit 1611 ja 1721), jos tila on kyseistä tukea hakenut. Tuotannosta irrotetussa tuessa vaaditaan samankaltaisen eläintiheysvaatimuksen (0,35 ey/ korvauskelpoinen peltohehtaari) täyttyminen kuin luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotuksessa⁸¹. Eläinmäärän määrittämisessä käytetään tukivuoden 1.1.–31.12.2022 eläinyksikkömäärää. Hallinto laskee lopullisen eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja YT-alueelle toimitetun eläinmääräilmoituksen avulla tukivuoden päätyttyä keväällä 2023.

Valvonnan havainnot kirjataan Tukisovellukseen.

Valvonnassa tarkastetaan⁸²:

Viitemäärä

Tarkastetaan, että tilalle on vahvistettu viitemäärä. Tukea ei myönnetä ilman vahvistettua viitemäärää.

Pitopaikkojen ja eläintenpitotoiminnan rekisteröiminen

Tarkastetaan, että tuenhakija on rekisteröinyt eläinten pitopaikat Ruokaviraston eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin ja ilmoittanut niihin eläintenpitotoiminnasta niiden eläinten osalta, joita käytetään tuen eläintiheyden laskentaan.⁸³

Kotieläintalouden harjoittaminen tavanomaisen tuotantotavan mukaan

Tuen myöntäminen edellyttää, että tilalla harjoitetaan kotieläintaloutta kullekin tuen perusteena

⁸¹ VNa 45/2015 4 §

⁸² VNa 186/2022 15 §

⁸³ VNa 45/2015 3§

olevalle eläinlajille tavanomaisen tuotantotavan mukaan⁸⁴.

Tilalla valvontahetkellä olevat kotieläimet ja eläimistä ylläpidetty kirjanpito⁸⁵

Kirjanpito vaatimus koskee tuen eläintiheyslaskennassa huomioitavia eläinlajeja. Tukea myönnetään vain eläimistä, joista on pidetty kirjaa. Sikojen kohdalla tarkastetaan, että eläinmääräilmoitusten määräaikoja on noudatettu, ja havainnot kirjataan Tukisovellukseen.

Tilan valvontahetken eläinmäärä kirjataan Tukisovelluksen Tilan käytettävissä olevat ravinteet välilehdelle. Eläinmäärätiedot saadaan eläinrekistereistä, ja niiden oikeellisuus varmistetaan viljelijältä eläinluetteloiden ja/tai tilan oman kirjanpidon sekä osto- tai myyntikuittien avulla. Mikäli tilalla on valvontahetkellä tuotanto-
tauko, merkitään tieto Tukisovellukseen.

Jos tilalle on tehty eläin-/ ID-valvonta kesällä 2022 tai sen jälkeen, kyseisen valvonnan tietoja voidaan käyttää määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

Siat:

Linkki sikarekisterin viranomaisversioon löytyy Pikantista: lisukkeet -> linkit sovelluksiin (<https://niemi.mmm.fi/elainv/>).

Ennen tilakäyntiä sikarekisteristä tarkistetaan tilan eläinmäärät ja ilmoitukset vuoden 2022 alusta lukien valvontahetkeen. Tilan sikakirjanpidon avulla Tukisovellukseen kirjataan valvontakuukauden eläinmäärä, jos sitä ei ole ehditty vielä ilmoittaa sikarekisteriin.

Sikojen osalta tarkastetaan myös, että ilmoitusaikoja on noudatettu:

- 1.1.-30.4 ajanjaksolta on tehty 31.5.2022 mennessä,
- 1.5-31.8 ajanjaksolta on tehty 30.9.2022 mennessä
- 1.9-31.12 ajanjaksolta on tehty 31.1.2023 mennessä.

Siipikarja; emolinnut (broileri, kalkkuna, ankka, hanhi, tarhattu fasaani, tarhattu sorsa), muu siipikarja (kalkkuna, broileri, munintakana, hanhi, ankka, sorsa, fasaani)

Valvonnassa tarkastetaan, että siipikarjasta pidetty kirjanpito on ajan tasalla. Siipikarjan lukumäärää määrittäessä voidaan käyttää apuna tilalla valvontahetkellä olevien lintuerien ostotositteita. Kirjanpidosta tulee ilmetä seuraavat tiedot:

- eläinten syntymät ja eläinten ostot,
- eläinten kuolemat ja eläinten myynnit eloon tai teuraaksi.

Hevoset ja ponit, iältään yli 6kk

Eläintiheyttä täyttävien hevosten ja ponien tulee olla yli 6 kuukauden ikäisiä sekä *kokonaan* hakijan (= hakija itse, tai hakija yhdessä puolisonsa tai alaikäisten lastensa kanssa omistaa) hallinnassa. Ne tulee olla tunnistettu ja merkitty Hippoksen hevosrekisteriin ja niillä tulee olla hevospassi tai rekisteritodistus.

⁸⁴ MMMa 282/2022 8 §

⁸⁵ VNa 186/2022 12, 13, 14 ja 15 §, VNa 81/2022 22 §, VNa 80/2022 7 §

Valvonnassa tarkastetaan, että hevosista ja poneista on pidetty kirjaa. Kirjanpito voi olla esimerkiksi tulos-tettu listaus Hippoksen Heppa-järjestelmästä, joka sisältää tuenhakijan hevoset ja/tai ponit, niiden UELN-, tai rekisterinumerot sekä syntymävuoden, hallintaan tulopäivän sekä mahdollisen poistopäivän.

Hevosten hallinta sekä ikä voidaan tarkistaa eläinluettelon tietojen perusteella Hippoksen Heppa-järjestelmästä <https://heppa.hippos.fi>, joka sisältää tiedot kaikista Suomeen rekisteröidyistä hevosista.

Hevosten ja ponien hallintaoikeuden siirrot on tehtävä Hippoksen hevosrekisterissä eli keskinäisiä sopimuksia ja valtakirjoja hallintaoikeuden siirrosta ei hyväksytä.

Naudat:

Ennen tilakäyntiä nautarekisteristä (<https://nauta-vk.evira.fi/tiira/tiira-login.html>) tarkistetaan nautojen eläinrekisterin tiedot. Tilalla varmistetaan, että eläinrekisteri ja tai eläinluettelo on ajan tasalla määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

Lampaat ja vuohet:

Linkki lammis- ja vuohirekisterin viranomaisversioon löytyy Pikantista: lisukkeet -> linkit sovelluksiin (<https://niemi.mmm.fi/elainv/>).

Ennen tilakäyntiä Ruokaviraston lammis- ja vuohirekisteristä tarkistetaan tilan eläinrekisterin tiedot. Tilalla varmistetaan, että eläinrekisteri ja tai eläinluettelo on ajan tasalla määrittäessä valvontahetken eläinmäärää.

18 YMPÄRISTÖKORVAUS

18.1 Yleistä

Ympäristökorvauksen valvontaan kuuluu vähimmäisvaatimusten, perustasojen, ravinteiden tasapainoisen käytön (RTK), lohko-kohtaisten toimenpiteiden ja ympäristösopimusten ehtojen tarkastaminen. Ympäristökorvaukseen sitoutuneen tilan on lisäksi noudatettava täydentäviä ehtoja, joista voi aiheutua täydentävien ehtojen seuraamuksen lisäksi perustason seuraamus.

Vähimmäisvaatimukset ovat osa perustasoa ja niitä on noudatettava muiden perustason vaatimusten lisäksi. Vähimmäisvaatimuksissa on lannoitukseen ja kasvinsuojeluaineisiin liittyviä ehtoja, jotka eivät koske kaikkia toimenpiteitä eikä tiloja.

Ympäristökorvauksen valvonnassa olevilta tiloilta on tarkastettava perustason vaatimusten noudattaminen. Perustasoilla tarkoitetaan ympäristökorvauksen toimenpiteiden pohjana olevia täydentävien ehtojen ja muiden asetusten vaatimuksia.⁸⁶ Jokaisen toimenpiteen kohdalla on erikseen kerrottu, mitä perustason vaatimuksia toimenpiteeseen kuuluu.

⁸⁶ VNa 235/2015

Valvonta laajennetaan koskemaan myös täydentäviä ehtoja, jos tila ei ole täydentävien ehtojen valvonnassa ja toimenpiteen perustason täydentävien ehtojen vaatimuksissa todetaan puutteita. Jokaisen toimenpiteen kohdalla on merkitty tähdellä ne perustason vaatimukset, jotka ovat myös täydentävien ehtojen vaatimuksia. Tilalta valvotaan se täydentävien ehtojen vaatimus, jossa laiminlyönti todetaan. Täydentävien ehtojen valvonnasta on kerrottu tarkemmin luvussa 21.

Viljelijän on noudatettava perustason vaatimuksia ja vähimmäisvaatimuksia saadakseen korvausta. Korvausta maksetaan RTK:stä, lohkokohtaisista toimenpiteistä ja ympäristösopimuksista. RTK on kaikille ympäristökorvaukseen sitoutuneille tiloille pakollinen toimenpide. Lohkokohtaisia toimenpiteitä tila voi valita vapaasti lukuun ottamatta toimenpiteitä lietalannan sijoittaminen peltoon ja ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen, joista voi valita vain toisen. Osaa toimenpiteistä ei tarvitse toteuttaa vuosittain. Ympäristösopimuksen tekeminen ei edellytä ympäristökorvaukseen sitoutumista eli tilalla voi olla ympäristösopimus, mutta ei ympäristökorvaussitoumusta. Ympäristökorvauksesta on kerrottu tarkemmin ympäristökorvauksen sitoumusehdoissa.

Ympäristökorvauksen tukiehtojen noudattamista valvotaan tilalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä, talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa ja kasvipeitteisyysvalvonnassa. Tilalla tehtävä tarkastus ei koske vain tarkastushetkellä tarkastettavissa olevia ehtoja, vaan tilalla on tarkastettava kaikki korvauksen ehdot joko uusintakäynnein tai hallinnollisin tarkastuksin. Esimerkiksi suojavyöhykkeen sadonkorjuu on tarkastettava uusintakäynnillä, jos sato on korjaamatta tarkastusta tehtäessä. Uusintakäynnin voi korvata viljelijän toimittamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Valokuva pyydetään lähettämällä viljelijälle selvityspyynnöksi Tukisovelluksesta. Selvityspyynnössä on tieto siitä, mistä valokuva täytyy ottaa ja mitä sillä halutaan selvittää.

Talviaikaisesta asiakirjavalvonnasta ja kasvipeitteisyysvalvonnasta on omat ohjeensa, jotka julkaistaan syysilmoitusajan päätyttyä marraskuussa.

18.2 Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset

Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset ovat RTK:n, osittain toimenpiteen *puutarhakasvien vaihtoehdot toinen kasvinsuojelu* ja kokonaan ympäristösopimuksen *kurki-, hanhi- ja joutsenpeltojen ylläpito* perustasoa. Vähimmäisvaatimuksiin kuuluvat integroidun torjunnan yleisten periaatteiden noudattaminen, kasvinsuojeluaineisiin liittyvän tutkimuksen suorittaminen ja kasvinsuojeluaineruiskun testaaminen. Maatilalla on lisäksi noudatettava lannoitevalmistelain (539/2006) nojalla annettuja säännöksiä fosforin käytöstä.

Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset valvotaan kaikilta ympäristökorvaukseen sitoutuneilta tiloilta, koska vähimmäisvaatimukset ovat RTK:n perustasossa⁸⁷ ja RTK on kaikille tiloille pakollinen tilakohtainen toimenpide⁸⁸. Vähimmäisvaatimuksista tiloilta valvotaan taulukossa 1 olevat ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

⁸⁷ VNa 235/2015 18 §

⁸⁸ VNa 235/2015 13 §

Taulukko 1. Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset.

Kysymys	Vähimmäisvaatimus	Tarkastelupaikka
52.	<i>Lannoituksessa on noudatettu lannoitevalmistelain (539/2006) nojalla annettuja säännöksiä fosforin käytöstä (ei koske toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
34.	<i>Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
35.	<i>Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
53.	<i>Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

Kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevat vähimmäisvaatimukset*34. Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto*

Ehtojen mukaan maatilalla kasvinsuojeluaineita saa levittää vain henkilö, joka on suorittanut kasvinsuojeluaineita koskevan tutkinnon⁸⁹ tai saanut oikeuden kyseisen tutkinnon järjestämiseen. Kasvinsuojeluaineita koskevalla tutkinnolla osoitetaan kasvinsuojeluaineen turvallisen ja asianmukaisen käsittelyn ja käytön hallitseminen. Tutkinnon hyväksytystä suorittamisesta annetaan todistus ja tutkinto on voimassa 5 vuotta. Tutkinnon järjestäjät ovat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymiä.⁹⁰

Valvonnassa tarkastetaan, että kasvinsuojeluaineita tilan pelloille levittäneellä viljelijällä (myös uusilla si-toumuksen antaneilla viljelijöillä) tai urakoitsijalla on voimassa oleva kirjallinen kasvinsuojelututkinto. Huomioitava on, että useampi eri taho tarjoaa mahdollisuutta suorittaa tutkinto nettitenttinä ilman koulutustilaisuutta. Valvonnassa siis tulee vastaan useita erilaisia tutkintotodistuksia.

Kasvinsuojelututkinto on pitänyt suorittaa ennen kasvukauden ensimmäistä kasvinsuojeluruiskutusta. Jos tila on käyttänyt kasvinsuojeluaineiden levitykseen urakoitsijaa, niin urakoitsijalla pitää olla voimassa oleva tutkinto. Urakoitsijan tutkintotodistus on valvonnassa tarkastettava.

Valvonnassa on huomioitava, että viljelijällä ei tarvitse olla voimassa olevaa kasvinsuojelututkintoa, jos tilalla ei käytetä kasvinsuojeluaineita. Tutkintoa ei vaadita, jos tilalla on levitetty vain nestemäisiä lehtilannoitteita.

35. Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen⁹¹

Ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen saa käyttää vuoden 2022 alusta lähtien vain levitysvälineitä, joiden asianmukainen toiminta on varmistettu 3 vuoden välein testaamalla. Eli jos ruisku on testattu 1.1.2022 tai sen jälkeen, on testaus voimassa kolme vuotta. 31.12.2020 tai sitä ennen testattu ruisku on testattava 5 vuoden kuluessa edellisestä testauksesta. Levitysvälineen testauksesta viljelijällä tai urakoitsijalla on pöytäkirja, ja hyväksytty levitysväline on merkitty hyväksymismerkinnällä.⁹²

⁸⁹ Laki 1563/2011 10 §

⁹⁰ Laki 1563/2011 10 §

⁹¹ VNa 235/2015 11 §

⁹² Laki 1563/2011 12 §

Kaikki tilat eivät käytä kasvinsuojeluaineita tai kasvinsuojeluaineita ei käytetä joka vuosi. Kasvinsuojeluruiskua ei tarvitse testata, jos kasvinsuojeluaineita ei käytetä tai ruiskulla levitetään vain esimerkiksi lehtilannoitteita.

Ehdon noudattaminen valvotaan tilalla tarkastamalla kasvinsuojeluruiskussa oleva merkintä hyväksytystä testauksesta sekä testauksesta saatu kirjallinen testauspöytäkirja. Ruiskun testauspöytäkirjasta tarkastetaan, että testaus on voimassa. Ruisku on pitänyt olla testattuna ennen ensimmäistä ruiskutusta kasvukaudella. Esimerkiksi jos ruisku on testattu 20.6., mutta sillä on ruiskutettu 15.6. ja vanha testaus ei ole ollut voimassa, niin kyseessä on noudattamatta jättäminen.

Urakoitsijan käyttämästä ruiskusta riittää, että tarkastetaan testauksesta saatu kirjallinen testauspöytäkirja tai uuden ruiskun vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Uutta kasvinsuojeluaineen levitysvälinettä ei tarvitse testata ensimmäisten 5 vuoden aikana koneen hankinnasta, jos se täyttää koneiden turvallisuudelle säädetyt vaatimukset.⁹³ Hankinta-ajankohta tarkastetaan os tokuitista. Uudesta ruiskusta tarkastetaan, että siinä on CE-merkintä tai viljelijältä pyydetään nähtäville ruiskun vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Käytetyn ruiskun ostajan ei tarvitse testauttaa ruiskua, jos ruiskun mukana seuraa voimassa oleva testauspöytäkirja ja ruiskussa on testauksesta ilmoittava tarra. Käytetty ruisku on testautettava, kun ruiskun testauksesta on kulunut 3 vuotta (ks. yllä).

Ruiskun testausvaatimus ei koske ns. reppuruiskua, koska vaatimus koskee vain itsekulkevia ja traktorikäyttöisiä ruiskuja. Sen sijaan reppuruiskulla kasvinsuojeluaineita maatalousmaalle levittävällä henkilöllä on oltava suoritettuna kasvinsuojeluainetutkinto.

18.3 Ravinteiden tasapainoinen käyttö

RTK on tilakohtainen vuosittain toteutettava toimenpide, jonka ehdot koskevat kaikkia ympäristökorvaukseen sitoutuneita. RTK:n ehtoina ovat lannoittaminen ehtojen mukaisesti, 5-vuotinen viljelysuunnitelma, vuosittain laadittava viljelysuunnitelma, viljavuustutkimukset, lohkoikohtaiset muistiinpanot, peltomaan laadutesti, koulutusvaatimus sekä suojakaistat ja monimuotoisuuskaistat. **Ympäristösitoumuksen antaneen viljelijän on noudatettava maatilalla peltomaalla RTK:n ehtoja.** Tilakohtaista toimenpidettä on noudatettava siis kaikilla sitoumuksen ulkopuolisillakin lohkoilla.

Toimenpiteen perustaso

RTK:n perustasoon kuuluu vaatimuksia täydentävistä ehdoista. Perustasoon kuuluu taulukossa 2 olevien vaatimusten noudattaminen⁹⁴. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

⁹³ VNa 400/2008

⁹⁴ VNa 235/2015 18 §

Taulukko 2. RTK:n perustaso.

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
54.	<i>Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksyttyjä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
55.	<i>Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
37.	<i>Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
8.1.	<i>Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 metrin piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Maastotarkastus
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella *)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus
48.10.	<i>Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.11.	<i>Liukoisen typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylitä *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.12.	<i>Liukoisen typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisen typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.13.	<i>Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä on enintään 35 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.14.	<i>Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta

Taulukon kaikki vaatimukset ovat myös täydentävien ehtojen vaatimuksia. Näiden osalta on muistettava laajentaa valvonta koskemaan täydentäviä ehtoja, jos tila ei ole täydentävien ehtojen valvonnassa.

Perustason vaatimuksen *Tilalla on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä* tarkastukseen ei kuulu varastoinnin valvonta. Varastointi valvotaan vain niiltä tiloilta, jotka ovat täydentävien ehtojen kasvinsuojeluainevalvonnassa. Ympäristökorvauksen perustasossa olevat kasvinsuojeluaineisiin liittyvät vaatimukset tarkastetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

Kaikki valtaojia ja vesistöjä koskevat valvontakysymykset on koottu yhden pääkysymyksen alle (*8 Valtaojien ja vesistöjen piennar- ja suojakaistavaatimuksia on noudatettu*), joka on peruslohkotason kysymys. Ympäristökorvauksen suojakaistavaatimukseen liittyvä kysymys 8.3 tulee peruslohkolle vain, jos lohkolle on

suojausta vaatimus. Jos lohko ei sijaitse valtaojan eikä vesistön varrella, tallennetaan kaikkiin *ei koske valvontakohdetta*. Jos lohko sijaitsee valtaojan varrella, otetaan kantaa vain kysymykseen 8.1.

Tukiehdot

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 3 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

Taulukko 3. RTK:n tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
57.	<i>Kasvulohkoja on lannoitettu VNa:n 235/2015 mukaisesti</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
29.	<i>Peruslohkolla on ehtojen mukainen kirjallinen viljelysuunnitelma</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
36.	<i>Kasvulohkokohtainen kirjanpito on aloitettu</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
8.3.	<i>Vesistön varrella on 3 metriä leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suojakaista, jonka lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
49.	<i>Tilalla on ympäristökorvauksen mukaisia monimuotoisuuskais-toja. Kaistat on hoidettu ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
58.	<i>Kasvulohkokohtaiset muistiinpanot ovat ehtojen mukaiset</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
59.	<i>Peruslohkolla on voimassa oleva viljavuustutkimus</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

29. Peruslohkolla on ehtojen mukainen kirjallinen viljelysuunnitelma⁹⁵

Viljelysuunnitelma on aiesuunnitelma, joka tarkentuu kasvukauden aikana. Tehdyt viljelytoimenpiteet on esitettävä tarkemmin lohko-kohtaisissa muistiinpanoissa.

Tilalla tarkastetaan peruslohkoittain, että on olemassa viljelysuunnitelma, joka kattaa koko peruslohkon alan. Peruslohko, jolla on yksi kasvulohko, pinta-alamerkinnän puuttuminen ei ole puute. Jos peruslohkolla on kasvulohkoja, niin kasvulohkojen yhteenlasketun alan pitää suunnilleen vastata peruslohkon pinta-alaa. Pienet pinta-alaerot kasvulohkoilla eivät ole puute. Esimerkiksi märkyyden tai muun syyn vuoksi tilapäisesti viljelemättömiksi jääneistä aloista viljelysuunnitelmaa ei valvonnassa vaadita.

Viljelysuunnitelma on laadittava myös lohkoista, joilla ei ole tarkoitus toteuttaa mitään viljelytoimia, esimerkiksi luonnonhoitopellot ja kesannot. Viljelysuunnitelma voi olla vapaamuotoinen, mutta siinä on esitettävä vähintään ympäristökorvauksen sitoumusehdoissa vaaditut tiedot.

Luomutilojen viljelykiertosuunnitelma hyväksytään ympäristökorvauksen ehtojen mukaiseksi viljelysuunnitelmaksi, mikäli siinä esitetään ehdoissa vaaditut tiedot.

⁹⁵ VNa 235/2015 18 §

Tukisovellukseen merkitään tarkastetuista viljelysuunnitelmista lohkokohtaisesti havainnot peltovalvonnan lohkokohtaiselle tarkistuslistalle. Tukisovellukseen tallennetaan pinta-ala, jolta viljelysuunnitelma on tehty, jos suunnitelma puuttuu osalta lohkoa.

36. Kasvulohkokohtainen kirjanpito on aloitettu

Tilalla tarkastetaan, että viljelijä on aloittanut muistiinpanojen tekemisen. Viljelijällä on oltava esittää aloitetut muistiinpanot tai materiaalia, joiden perusteella kirjanpidon pystyy myöhemmin tekemään. Viljelijän esittämät tiedot sähköisestä viljelysuunnitteluohjelmasta ovat riittävät. Muistiinpanoja ei tarvitse tarkastaa tilalla lohkokohtaisesti, koska tarkempi tarkastelu tehdään talviaikaisen asiakirjavalvonnan yhteydessä. Peltovalvonnan yhteydessä ei edellytetä valmiita muistiinpanoja, koska useimmiten kaikkia viljelytoimia ei ole vielä valvontaan mennessä tehty.

8.3. Vesistön varrella on vähintään 3 m leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suoja-kaista, jonka lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu⁹⁶

Ehdon perustasona on tarkastettava, että vesistön varrella on vähintään 1 m piennar. Täydentävien ehtojen valvonnasta on kerrottu luvussa 21.

Ennen tilalle ja lohkoille menemistä on tarkasteltava alustavasti Tukisovelluksesta, rajoittuvatko tilan lohkot vesistöihin ja onko tilan lohkoilla suojakaistatarvetta. Vesistöt voidaan tarkastaa Tukisovelluksen tasolta VIPU-vesistöt. Vipu-vesistö bufferi -tasolta voi katsoa, missä kohdissa lohkoa suojakaistaa vaaditaan. Lohkon viranomaistiedoissa näytetään tieto, onko loholla suojakaistavaatimus ja jos on, niin kuinka paljon sitä vaaditaan.

Tilalla tarkastetaan peruslohkokohtaisesti, onko suojakaista ehtojen mukainen. Lohkon vesistön puoleisella reunalla on oltava keskimäärin vähintään 3 m leveä monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suojakaista.⁹⁷ Suojakaista hyväksytään, vaikka sen leveys olisi yksittäisissä kohdissa alle vaaditun, jos se kuitenkin keskimäärin on vaaditun levyinen.

Suojakaistan kasvillisuudessa olevat puutteet voidaan hyväksyä, jos kasvillisuus on tuhoutunut rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä, kunnostustöitä tehtäessä tai muulla vastaavalla tavalla ja olosuhteet eivät ole sallineet uuden kasvuston kylvöä. Näissä tapauksissa on oltava lohkokohtaisissa muistiinpanoissa merkintä tehdyistä toimenpiteistä.⁹⁸ Merkintä on oltava jo tilalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä ja se tarkastetaan muistiinpanoista. Jos uutta suojakaistaa ei ole kylvetty lohkolle heti olosuhteiden salliessa ja merkintää ei ole, niin lohkon suojakaista ei ole ehtojen mukainen. Talven aikana tuhoutunut suojakaistan kasvusto on pitänyt kylvää uudestaan jo keväällä. Suojakaistaa ei saa uusia suojaviljaan kylväen.

Suojakaistan nurmen kylvö on todettava uudella käynnillä, jos nurmi ei ole kylvettynä tarkastushetkellä. Uusintakäynti tehdään vain, jos olosuhteet eivät ole sallineet kylvöä. Muissa tapauksissa suojakaista ei ole ehtojen mukainen.

⁹⁶ VNa 235/2015 18 §

⁹⁷ MMMa 327/2015 11 §

⁹⁸ MMMa 327/2015 11 §

Seuraavissa tapauksissa suojakaistaa ei tarvitse jättää, koska peruslohko ei rajoitu vesistöön:

- 1) pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- 2) pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.⁹⁹

Lohkon etäisyys vesistöstä mitataan vaakatasossa eli mittausta ei tehdä luiskan suuntaisesti. Suojakaista on jätettävä, jos vesistön ja lohkon välinen etäisyys on keskimäärin alle 10 m. Valvontakysymys tulee vain niille lohkoille, joilla Vipu-vesistö-tiedon perusteella on suojakaistavaatimus. Jos valvontakysymys tulee lohkolle, mutta siinä ei vaadita suojakaistaa esimerkiksi sen vuoksi, että lohko on tulvapenkereen takana, tallennetaan valvontakysymykseen ei koske lohkoa. Tällöin laskenta ei huomioi loholla vaadittua metrimäärää lainkaan.

Lohkolla voi olla suojakaistatarve, vaikka uomaverkoston mukaan lohko ei rajoitu vesistöön. Uomaverkosto ei ole täydellinen aineisto ja siinä voi olla puutteita. Uomasta voi kysyä lisätietoja ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueelta, jos valvonnassa tulee vastaan mahdollisesti vesistöksi luokiteltava uoma. Jos uoma todetaan vesistöksi, niin uomaverkostossa todetusta puutteesta lähetetään ELY-keskuksen toimesta korjauskehoitus osoitteeseen vipu.uomat@ymparisto.fi. Viljelijää kehoitetaan perustamaan suojakaista mahdollisimman pian, jos uoma todetaan valvonnassa vesistöksi. Seuraamuksia puuttuvasta suojakaistasta ei anneta, ellei kyseessä ole niin selvä tapaus, että viljelijän olisi pitänyt ymmärtää, että uomaverkostossa on virhe. Jos seuraamus tulee, täytyy valvontakysymys lisätä lohkolle ja kirjata siihen vaadittu sekä todettu suojakaistan metrimäärä.

Keskimäärin reilusti yli 3 metriä leveästä suojakaistasta on muodostettava oma kasvulohko, jonka kasvukoodi voi olla *suojakaista* tai se voi vastata pellonkäyttömuotoa (esimerkiksi nurmi tai viherkesanto). Huomioitava on, että viherkesannolle ei makseta ympäristökorvausta. Suojakaista ei saa olla keskimäärin yli 10 metriä leveä eli suojakaistakasvukoodia ei voi käyttää keskimäärin yli 10 metriä leveissä suojakaistoissa.

Suojakaistalla on oltava nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuutta, joten sen kasvillisuus voi olla hyvin monilajista. Suojakaistan kasvillisuus arvioidaan valvonnassa ja tarvittaessa se hylätään, jos kasvillisuus ei ole ehtojen mukaista. Tällöin suojakaista kehoitetaan uusimaan mahdollisimman pian.

Tukisovellukseen tiedot tallennetaan peruslohkotasolla. Näiden tietojen perusteella Tukisovellus laskee suojakaistojen seuraamuksen. Peruslohkolla vaaditun suojakaistan määrä näkyy valvontaosion viranomaistiedoissa. Vaadittua ja todettua metrimääriä ei tarvitse tallentaa niille lohkoille, joilla suojakaistoissa ei ole puutteita. Jos lohko on puutteita, sekä vaadittu että todettu metrimäärä tallennetaan. Katso tarkemmat ohjeet Peltovalvontojen tallennusohjeesta [Pikantista](#). Jos lohko ei rajoitu vesistöön, niin Tukisovellukseen tallennetaan *ei koske valvontakohdetta*.

Suojakaistan lannoituskieltoa on noudatettu

Tilalla tarkastetaan, onko suojakaistalle levitetty lannoitteita. Suojakaista ei ole ehtojen mukainen, jos sille on levitetty lannoitteita.

⁹⁹ VNa 235/2015 18 §

Suojakaistan kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu

Suojakaistan kasvillisuutta ei lähtökohtaisesti saa käsitellä kasvinsuojeluaineilla.

Jos valvonnassa todetaan suojakaistalla käytetyn kasvinsuojeluaineita pesäketorjuntana, niin ennen seuraamuksen antamista varmistetaan lohko-kohtaisista muistiinpanoista, onko kasvinsuojeluaineiden käyttö merkitty muistiinpanoihin ja onko käytölle ollut jokin ehdoissa mainittu peruste. Kasvuston hävittäminen ja uusiminen ovat sallittuja vaikeissa rikkakasvitapauksissa kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti pesäketorjuntana.

Vaikealla rikkakasvitilanteella tarkoitetaan tuulen mukana tai muuten helposti muille peltolohkoille leviävien rikkakasvien laajamittaista esiintymistä, puuvartisten kasvien tai pensaiden taimettumista lohkolle, haitallisten vieraslajikasvien esiintymistä tai muuta vastaavaa tilannetta. Hukkakauran torjunta voidaan toteuttaa suojakaistalla hukkakauran torjuntasuunnitelman mukaisesti kasvinsuojeluaineilla tai mekaanisesti.¹⁰⁰

Lohkon suojakaista ei ole ehtojen mukainen, jos kasvinsuojeluaineiden käyttöä ei ole merkitty muistiinpanoihin, eikä käytölle ole ollut perustetta. Jos suojakaistan kasvusto on tuhottu kauttaaltaan, niin on arvioitava, onko koko kasvuston tuhoamiselle ollut perustetta.

49. Tilalla on ympäristökorvauksen mukaisia monimuotoisuuskaistoja. Kaistat on hoidettu ehtojen mukaisesti

Ennen maastotarkastusta viljelijältä selvitetään, onko tilalla monimuotoisuuskaistoja. Monimuotoisuuskaistat on merkittävä lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin. Merkitsemättömiä monimuotoisuuskaistoja ei hyväksytä ja niistä aiheutuu RTK:n seuraamus.

Monimuotoisuuskaistoista tarkastetaan maastossa sijainti, kasvillisuus, hoito ja sadon korjaaminen. Monimuotoisuuskaistaa on hoidettava samalla tavalla kuin suojakaistaa.

Monimuotoisuuskaista voi olla peruslohkon muilla kuin vesistöihin rajoittuvilla reunoilla ja sen leveys voi olla keskimäärin enintään 3 m. Monimuotoisuuskaista sisältyy varsinaisen viljelykasvin pinta-alaan. Yli 3 m leveät kaistat on jaettava omiksi kasvulohkoikseen samalla tavoin kuin jos suojakaista todetaan keskimäärin yli 3 m leveäksi. Kasvulohkolle todetaan kasvi, joka vastaa pellonkäyttömuotoa (esimerkiksi nurmi tai viherkesanto).

Monimuotoisuuskaista voidaan perustaa nurmi-, heinä-, niitty-, riista- tai maisemakasvien siemenillä kylväen. Monimuotoisuuskaistalla voi myös kasvaa samaa viljelykasvia kuin lohkon muulla osalla, mutta tällöin monimuotoisuuskaistaa hoidetaan jättämällä keskimäärin enintään 3 m leveältä kaistalta lohkon reunalla tai reunoilla sato korjaamatta.¹⁰¹ Jos monimuotoisuuskaistalla kasvaa samaa kasvia kuin lohkon muulla osalla ja kaistalta sato on korjattu, niin aiheutuu seuraamus.

¹⁰⁰ MMMa 327/2015 11 §

¹⁰¹ MMMa 327/2015 11 §

18.4 Lohkokohtaiset toimenpiteet

18.4.1 Lietelannan sijoittaminen peltoon

Toimenpiteen ehtona on, että liotelanta, virtsa, liotelannasta erotettu nestejäte tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste on levitettävä peltolohkolle sijoittavilla tai multaavilla laitteilla. Ainetta on levitettävä vähintään 20 m³/ha vuodessa.¹⁰²

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon kuuluu taulukossa 4 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁰³ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 4. Toimenpiteen liotelannan sijoittaminen peltoon perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
48.1.	<i>Lannoitteet on levitetty pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahtunut eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole *)</i>	Maastotarkastus
48.9.	<i>Lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei ole levitetty pellolle 1.11.–31.3. *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.2.	<i>Lannoitteiden levityskieltoa lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan on noudatettu *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
48.3.	<i>Lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty vain sijoittamalla, jos pellon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
48.4.	<i>Kalteville pellon osille levitetyt muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan 12 tunnin sisällä levityksestä *)</i>	Maastotarkastus
48.8.	<i>Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätetty vähintään 30–100 metriä leveä lannoittamaton vyöhyke</i>	Maastotarkastus

Toimenpiteen korvausta maksetaan enintään 80 % sitoumusosalasta. Perustason vaatimukset on tarkastettava paikan päällä tilalla koko pinta-alalta, koska toimenpiteen lohkot ja pinta-ala ilmoitetaan syysilmoituksella.

Perustason vaatimuksena on, että talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätetty vähintään 30–100 metriä leveä lannoittamaton vyöhyke. Vaatimus ei ole täydentävien ehtojen vaatimus, mutta on perustasossa. Tilalla tarkastetaan silmämääräisesti, onko loholla olevan kaivon tai lähteen ympärille jätetty riittävä vyöhyke, jota ei ole lannoitettu lannalla tai orgaanisilla lannoitevalmisteilla. Vyöhykkeen vähimmäisleveysvaatimus riippuu maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista.

¹⁰² VNa 235/2015 19 §

¹⁰³ VNa 235/2015 19 §

Vyöhykkeen leveyden riittävyyden arvioinnissa voi käyttää apuna ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueita.

Tukiehdot

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 5 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan. Osan tukiehdoista YT-alue tarkastaa hallinnollisesti kaikilta viljelijöiltä ottaessaan vastaan viljelijöiden hakemuksen.

Taulukko 5. Toimenpiteen lietalannan sijoittaminen peltoon tarkastettavat tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
47.	<i>Lietelannan levityslaite on ehtojen mukainen</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
60.1	<i>Levitetty aines on ehtojen mukaista</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
60.2	<i>Levitetty määrä on vähintään 20 m³/ha vuodessa</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
60.3	<i>Toimenpidettä on toteutettu ehtojen mukaisella pinta-alalla</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

47. Lietelanta on sijoitettu tai mullattu ehtojen mukaisella laitteella

Valvonnassa tarkastetaan joko tilan oma levityslaite tai lietteen levittäneen urakoitsijan käyttämä laite. Toimenpiteen korvausta ei voi maksaa, jos laite ei sijoita tai multa lietalantaa, virtsaa tai muuta ainetta peltoon ehtojen mukaisesti. Urakoitsijan laitteen voi tarkastaa esimerkiksi laskusta, jos laite on siinä kerrottu, tai muulla luotettavalla tavalla. Valvontakäynnin yhteydessä myös todetaan, jos se käynnin yhteydessä on mahdollista, onko lietalannan levitys tehty peltolohkolla ehtojen mukaisesti.

Ehtojen mukaan lietalanta, virtsa ja vastaavat aineet on levitettävä laitteella, joka leikkaa lohkon pintaan viillon ja valuttaa tai ruiskuttaa lietalannan tai virtsan viiltoon. Hyväksyttävää on myös käyttää multaavaa laitetta, joka on kytketty aineita levittävään yksikköön.¹⁰⁴

Tiläkäynnillä voidaan todeta, että levitetty aines tai määrä ei ole ehtojen mukainen. Havainto kirjataan tarkistuslistauksen kasvulohkokohtaisiin lisätietoihin. Seuraamus annetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa, jos tila hakee toimenpiteen korvausta syysilmoituksella sellaiselle lohkolle, jolla todettiin tiläkäynnin yhteydessä noudattamatta jättämiä.

18.4.2 Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen

Toimenpiteen ehtona on, että lohkolle on lisättävä vähintään 15 m³/ha/vuosi ravinnepitoista orgaanista materiaalia, jonka orgaanisen aineksen kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 %. Käytettävien materiaalien on

¹⁰⁴ MMMa 327/2015 12 §

oltava lannoitevalmistelain (539/2006) mukaisia orgaanisia lannoitteita, maanparannusaineita tai kasvualustoja, toiselta maatilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajaetta.¹⁰⁵

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasaan kuuluu taulukossa 6 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁰⁶ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 6. Toimenpiteen ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
48.1.	<i>Lannoitteet on levitetty pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahtunut eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole *)</i>	Maastotarkastus
48.9.	<i>Lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei ole levitetty pellolle 1.11.–31.3. *)</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.2.	<i>Lannoitteiden levityskieltoa lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan on noudatettu *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
48.5.	<i>Kuivalantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, on levitysaikana säilytetty pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa *)</i>	Maastotarkastus
48.6.	<i>Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä *)</i>	Maastotarkastus
48.7.	<i>Kasvipeitteisenä talven yli pidettävälle aloille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta on levitetty 15.9. jälkeen vain sijoittamalla *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
48.8.	<i>Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätetty vähintään 30–100 metriä leveä lannoittamaton vyöhyke</i>	Maastotarkastus
56.	<i>Lannoitevalmistelain nojalla annettuja säännöksiä yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista ja kiinteistökohtaisista käsittelyjärjestelmistä peräisin olevien lietteiden käyttörajoituksista on noudatettu</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta

Toimenpiteen korvausta maksetaan enintään 80 % sitoumusalasta. Perustason vaatimukset on tarkastettava paikan päällä tilalla koko pinta-alalta, koska toimenpiteen lohkot ja pinta-ala ilmoitetaan syysilmoituksella.

Perustason vaatimuksena on, että talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätetty vähintään 30–100 metriä leveä lannoittamaton vyöhyke. Tämän vaatimuksen valvonnasta on kerrottu kohdassa 18.4.1.

¹⁰⁵ VNa 235/2015 20 §

¹⁰⁶ VNa 235/2015 20 §

Tukiehdot

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 7 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan. Osan tukiehdoista YT-alue tarkastaa hallinnollisesti kaikilta viljelijöiltä ottaessaan vastaan viljelijöiden hakemukset.

Taulukko 7. Toimenpiteen ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
61.1.	<i>Levitetty aines on ehtojen mukaista (sis. kuiva-ainepitoisuuden)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
61.2.	<i>Levitetty määrä on vähintään 15 m³/ha vuodessa</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
61.3.	<i>Toimenpidettä on toteutettu ehtojen mukaisella pinta-alalla</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

Toimenpiteessä ei ole varsinaisia tilalla tarkastettavia tukiehtoja.

Tilakäynnillä voidaan todeta, että levitetty aines tai määrä ei ole ehtojen mukainen. Havainto kirjataan tarkistuslistauksen kasvulohkokohdaksi lisätietoihin. Seuraamus annetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnessa, jos tila hakee toimenpiteen korvausta syysilmoituksella sellaiselle lohkolle, jolla todettiin tilakäynnin yhteydessä noudattamatta jättämiä.

18.4.3 Valumavesien hallinta

Toimenpiteen ehtona on, että korvauskelpoiselle lohkolle on rakennettu säätösalaojitus, säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.

Säätösalaojitetulla lohkolle vedenpinnan säätöä on toteutettava nostamalla tai laskemalla padotuskorkeutta kokoojaojaan asennetuissa säätökaivoissa tai muilla padotuslaitteilla. Viljelijän on säädettävä padotuskorkeutta ja huolehdittava laitteiden kunnosta. Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa.¹⁰⁷ Säätösalaojituksista löytyy lisää tietoa Maaseutuverkoston julkaisemasta [Säätösalaojitus-esitteestä](#).

Säätökastelussa peltoalueen vesitaloutta on säädeltävä salaojaojastojen kautta tapahtuvan kastelun ja säädetyt kuivatuksen avulla. *Kuivatusvesien kierrätyksessä* peltoalueelta kertyvät valumavedet on varastoitava kevätvalunnan ja rankkasateiden aikana erilliseen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluventä takaisin pellolle. Hoitotoimenpiteenä salaojaojastoon on johdettava kasteluvettä luonnonvesistä pumpaamalla tai painovoimaisesti johtamalla. Vesi on padottava säätökaivojen tai muiden padotuslaitteiden avulla alueen salaojaojastoihin, joista se imeytyy maaperään. Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet.¹⁰⁸

¹⁰⁷ MMMa 327/2015 14 §

¹⁰⁸ MMMa 327/2015 14 §

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon kuuluu taulukossa 8 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁰⁹ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 8. Toimenpiteen valumavesien hallinta perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
38.	<i>Kasteluveden ottoon on lupa ja luvan ehtoja on noudatettu *)</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella*)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus

Tukiehdot

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 9 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan. Muut toimenpiteen tukiehdot YT-alue on tarkastanut hallinnollisesti.

Taulukko 9. Toimenpiteen valumavesien hallinta tarkastettavat tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
9.	<i>Alalla on ehtojen mukaiset säätökaivot tai muu laitteisto</i>	Maastotarkastus
62.	<i>Laitteiston säädöstä, hoidosta tai huoltotoimenpiteistä on pidetty kirjaa</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

9. Alalla on ehtojen mukaiset säätökaivot tai muu laitteisto

Tilan lohkoilla tarkastetaan, että lohkolle on rakennettu säätösalaojitus, säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.

Säätösalaojituksessa lohkolle on oltava säätökaivo tai muu laitteisto, jolla voidaan säädellä padotusta. Tarkastusta tehtäessä kaivojen kansi on avattava ja tarkastettava, että kaivoon tulee salaojaputkia ja kaivossa on sulkusäätölaitteisto. Jos viljelijä käyttää muuta menetelmää vedenpinnan säätämiseen, niin sen soveltuvuus vedenpinnan säätämiseen on arvioitava tapauskohtaisesti.

Säätökastelussa tai kuivatusvesien kierrätyksessä lohkolle on oltava joko pumpput kasteluveden johtamiseen salaojastoon tai mahdollisuus johtaa kasteluvettä painovoimaisesti. Lohkolle on oltava myös säätökaivoja tai muuta laitteistoa, jolla kasteluvesiä voidaan padottaa.¹¹⁰ Kaivot tarkastetaan edellä olevan kohdan

¹⁰⁹ VNa 235/2015 21 §

¹¹⁰ MMMa 327/2015 14 §

mukaisesti. Jos viljelijä kertoo käyttävänsä kasteluveden johtamiseen pumppua, niin valvonnan yhteydessä tarkastetaan, että pumppu on olemassa ja arvioidaan sen riittävyys kasteluveden johtamiseen.

Kuivatusvesien kierrätyksessä vaatimuksena on erillinen lisäveden hankintapaikka tai varastoallas, josta vesi johdetaan lohkolle säätekastelujärjestelmän avulla.¹¹¹ Tarkastuksen yhteydessä on arvioitava lisäveden hankintapaikan tai varastoaltan tilavuuden riittävyys, eli onko vettä niin paljon varastoituna, että se riittää kasteluun.

Jos ehtojen mukaista laitteistoa ei ole, niin valvonnan tuloksesta ilmoitetaan YT-alueelle, joka päättää toimenpiteen ja pääsääntöisesti aiempien vuosien korvaukset peritään takaisin.

18.4.4 Ympäristönhoitonurmet

Ympäristönhoitonurmien toimenpiteessä viljelijän on perustettava ja ylläpidettävä sitoumusalalla monivuotinen nurmikasvusto. Toimenpide voi koskea joko suojavyöhykettä, monivuotista ympäristönurmea tai luonnonhoitopeltonurmea.

Suojavyöhykkeet voidaan perustaa lohkoille, jotka sijaitsevat Natura-alueella, pohjavesialueella, vesistöjen tai valtaojien varsilla tai jotka rajautuvat ympäristösopimuksella hoidettavaan kosteikkoon.¹¹² Suojavyöhykkeellä on oltava monivuotinen, lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön nurmi. Lohkolla ei saa olla vesakkoa (9.4.3). Kasvusto on niitettävä vuosittain kasvukauden aikana ja niitetty kasvimassa on korjattava pois.¹¹³ Suojavyöhykkeiden tarkoituksena on köyhdyttää maata ravinteista ja vähentää siten ravinteiden huuhtoumia vesistöön.

Monivuotiseksi ympäristönurmeksi voidaan ilmoittaa nurmea kasvava kasvulohko, joka sijaitsee joko pohjavesialueella tai happamalla sulfaattimaalla tai jonka maalaji on turvetta tai multamaata.¹¹⁴ Happamalla sulfaattimailla ympäristönurmia voi perustaa kohdentamisalueella, josta on kerrottu tarkemmin ympäristökorvauksen sitoumusehdoissa kohdassa 5.3 ja liitteessä 5. Monivuotisella ympäristönurmella on kasvatettava nurmi- ja heinäkasveja koko sitoumuskauden ajan. Lohkolla ei saa olla vesakkoa (9.4.3). Kasvusto on korjattava vuosittain kasvukauden aikana ja sen saa käyttää hyödyksi.¹¹⁵ Monivuotisia ympäristönurmia voi lannoittaa sitoumusehtojen mukaisesti.

Luonnonhoitopeltonurmi voidaan perustaa uutena nurmena tai sellaiseksi voidaan ilmoittaa monilajiseksi kehittyneitä vanhoja nurmia. Luonnonhoitopeltonurmella ei kuitenkaan voi kasvaa vesakkoa (9.4.3). Luonnonhoitopeltonurmi on säilytettävä samalla lohkolle vähintään 2 kasvukautta.¹¹⁶ Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on niitettävä joka toinen vuosi. Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitto on tehtävä vuosittain ja sellaisena ajankohtana, että rikkakasvien leviäminen voidaan estää.¹¹⁷

¹¹¹ MMMa 327/2015 14 §

¹¹² VNa 235/2015 22 §

¹¹³ MMMa 327/2015 15 §

¹¹⁴ VNa 235/2015 22 §

¹¹⁵ MMMa 327/2015 16 §

¹¹⁶ VNa 235/2015 22 §

¹¹⁷ MMMa 327/2015 17 §

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasaan kuuluu taulukossa 10 olevien vaatimusten noudattaminen.¹¹⁸ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 10. Toimenpiteen ympäristöhoitonurmet perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
8.1.	<i>Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 metrin piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Maastotarkastus
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella*)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus

Tukiehdot

Suojavyöhyke

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 11 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan.

Taulukko 11. Suojavyöhykkeiden tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
13.	<i>Suojavyöhykkeen sijainti on ehtojen mukainen</i>	Maastotarkastus
10.16.	<i>Suojavyöhykenurmen kasvusto on perustettu nurmi- ja heinäkasvien siemenillä ja siemenseoksessa on korkeintaan 20 % apiloiden siemeniä</i>	Maastotarkastus
12.8.	<i>Suojavyöhykkeen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
12.9.	<i>Suojavyöhykkeellä on käytetty kasvinsuojeluaineita vain vaikeiden rikkakasvien torjunnassa</i>	Maastotarkastus
16.2.	<i>Kasvusto on niitetty ja korjattu pois tai suojavyöhyke on laidunnettu</i>	Maastotarkastus

¹¹⁸ VNa 235/2015 22 §

16.3.	<i>Suojavyöhykenurmelta niitetty kasvimassa on käsitelty ja varastoitu ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
10.15.	<i>Suojavyöhykkeen laidunnus on toteutettu niin, ettei se aiheuta eroosiota eikä vaaranna luonnon monimuotoisuutta</i>	Maastotarkastus
11.3.	<i>Suojavyöhykkeen kasvusto on säilytetty perustamisvuodesta alkaen</i>	Maastotarkastus

13. Suojavyöhykkeen sijainti on ehtojen mukainen¹¹⁹

YT-alue on tarkastanut ja hyväksynyt hallinnollisesti, että viljelijän ilmoittama suojavyöhyke rajoittuu vesistöön, valtaojaan tai kosteikon hoito ympäristösopimuksella hoidettavaan kosteikkoon tai sijaitsee pohjavesialueen tai Natura-alueen peltolohkolla. Valtaojaa ei kuitenkaan pysty aina todentamaan hallinnollisesti, koska kaikkia valtaojia ei ole digitoitu saatavilla oleviin kartta-aineistoihin. Lisäksi kartta-aineistoissa saattaa olla virheitä, koska valtaojat perustuvat osittain viljelijän omiin ilmoituksiin.

Vesistöistä, kosteikoista, pohjavesialueista ja Natura-alueista on saatavilla kattavaa ja luotettavaa viranomaistietoa, joten valvonnassa tarkastelu kohdistuu erityisesti valtaojan varrella oleviin suojavyöhykkeisiin. Tilalla tarkastetaan, sijaitseeko suojavyöhykkeeksi ilmoitettu ja YT-alueen suojavyöhykkeeksi hyväksymä lohko valtaojan varrella. Lisäksi tarkastetaan, onko suojavyöhyke valtaojan tai vesistön läheisyydessä ehtojen mukaisesti.

Valtaojaan liittyvä tarkastelu aloitetaan katsomalla Tukisovelluksesta, onko suojavyöhykkeeksi ilmoitetun lohkon joku reuna digitoitu valtaojaviivatyyppillä. Jos valvontakartalla ei ole valtaojaviivatyyppiä, niin ennen tilakäyntiä voidaan selvittää peruskartalta, kerääkö jokin suojavyöhykkeen ojista vettä myös peruslohkon ulkopuolelta, eli rajoittuuko suojavyöhyke valtaojaan.

Pelkän karttatarkastelun perusteella asiaa ei voi ratkaista. Paikan päällä loholla arvioidaan, voiko jonkun ojista luokitella valtaojaksi. Arvioinnissa voi käyttää apuna valtaojan määritelmää: *Valtaojalla tarkoitetaan kaivettua avouomaa, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-, sarka- ja salaojista tulevat vedet sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kuivatusalueelta.*

Tarvittaessa valtaojasta voi kysyä lausunnon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta. Suojavyöhykkeen korvaus hylätään, jos on perustellusti todettavissa, että kyseessä ei ole valtaoja. Seuraamukset viedään takautuvasti myös aiemmille vuosille.

Jos suojavyöhyke on perustettu valtaojan tai vesistön varrelle, niin seuraavaksi tarkastetaan, onko suojavyöhyke riittävän lähellä vesistöä tai valtaojaa.¹²⁰ Koko lohkon voi hyväksyä suojavyöhykkeeksi, jos etäisyys vesistöön tai valtaojaan on joltain matkalta alle 10 metriä. Tämän ehdon toteutumisen voi tarkastaa Tukisovelluksen tasolta Vipu-vesistö bufferi. Etäisyys mitataan käyttäen keskimääräistä vedenkorkeutta ja mittaus tehdään vaakatasossa. Tulvan on noustava pellolle kerran 20 vuodessa, että alan voi hyväksyä tulvan perusteella suojavyöhykkeeksi. Tulvista saa tietoa esimerkiksi [Tulvapalvelusta](#) (linkki avautuu hyvin hitaasti).

¹¹⁹ VNa 235/2015 22 §

¹²⁰ VNa 235/2015 22 §

10.16. Suojavyöhykenurmen kasvusto on perustettu nurmi- ja heinäkasvien siemenillä ja siemenseoksessa on korkeintaan 20 % typensitojakasvien siemeniä¹²¹

Suojavyöhykkeen kasvusto on voitu perustaa käyttämällä valmiita nurmi- ja heinäkasvien siemenseoksia. Suojavyöhyke voi olla myös aiemmin perustettu nurmi. Suojavyöhykkeen siemenseoksessa voi olla enintään 20 % typensitojakasvin siemeniä. Valvonnassa tarkastetaan typensitojakasvien määrä silmämääräisesti.

12.8. Suojavyöhykkeen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu

Suojavyöhykettä ei saa lannoittaa perustamisen jälkeen. Ehto tarkastetaan tilalla silmämääräisesti ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohkokohtaisista muistiinpanoista.

12.9. Suojavyöhykkeellä on käytetty kasvinsuojeluaineita vain vaikeiden rikkakasvien torjunnassa

Suojavyöhykkeillä on sallittua käyttää kasvinsuojeluaineita vain vaikeiden rikkakasvien torjuntaan. Hukka-kauraa tai valvattia, pujoa, pelto-ohdaketta ja muita vastaavia tuulen mukana leviäviä vaikeita rikkakasveja on torjuttava ensisijaisesti mekaanisesti, mutta voidaan torjua kemiallisesti kasvinsuojeluaineen käyttörajoi-tusten mukaisesti.

Valvonnassa on arvioitava, onko kasvinsuojeluaineen käyttö ollut suojavyöhykkeellä perusteltua, jos kasvin-suojeluaineita on käytetty. Suojavyöhykkeellä on oltava valtalajikkeena nurmikasvit, mutta rikkakasveja sal-litaan jonkun verran. Jos kasvillisuus on pääasiassa pelkkää rikkakasvia, aiheutuu siitä täydentävien ehtojen seuraamus.

16.2. Kasvusto on niitetty ja korjattu pois tai suojavyöhyke on laidunnettu¹²²

Kasvusto on niitettävä ja korjattava pois vuosittain **kasvukauden** aikana. Tiedon kasvukauden päättymisestä saa Ilmatieteen laitoksen internetsivuilta.

Niiton ajankohdassa on otettava huomioon luonnonvaraiset linnut ja nisäkkäät. Niitetty kasvimassa on kor-jattava pois suojavyöhykkeeltä kohtuullisessa ajassa ennen kuin kasvimassa alkaa lahota maassa vapauttaen ravinteita.

Niitto ja sadon korjaaminen pois lohkolta on todettava uusintakäynnillä, mikäli ensimmäisellä käynnillä toi-mia ei ole tehty. Uusintakäynnin voi korvata viljelijän toimittamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Valokuva pyydetään lähettämällä viljelijälle selvityspyyntö Tukisovelluksesta. Selvityspyynnössä on tieto siitä, mistä va-lokuva täytyy ottaa ja mitä sillä halutaan selvittää.

Lohkolla olevat vanhat edellisten vuosien paalit eivät aiheuta tukiehtopuutetta aiemmille vuosille. Ylivuotis-ten paalien alle jäävä ala todetaan valvonnassa tilapäisesti viljelemättömäksi.

¹²¹ MMMa 327/2015 15 §

¹²² MMMa 327/2015 15 §

16.3. Suojavyöhykenurmelta niitetty kasvimassa on käsitelty ja varastoitu ehtojen mukaisesti¹²³

Niitetty kasvimassa on käsiteltävä ja varastoitava niin, että suojavyöhykkeen vesiensuojelutavoitteet eivät vaarannu. Kasvimassasta ei saa aiheutua haittaa ympäristölle, eikä sitä saa kuljettaa metsään tai joutomaalle. Tarvittaessa viljelijältä on kysyttävä, minne kasvimassa on viety ja mihin tarkoitukseen se on käytetty.

10.15. Suojavyöhykkeen laidunnus on toteutettu niin, ettei se aiheuta eroosiota eikä vaaranna luonnon monimuotoisuutta tai sille ei ole vesiensuojelullista estettä¹²⁴

Suojavyöhykettä voidaan laiduntaa, jos siitä ei aiheudu eroosiota ja se tehdään luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta, eikä sille ole vesiensuojelullista estettä.

Lohkolta hylätään suojavyöhykkeen korvaus, jos lohkolta todetaan eroosiota esimerkiksi laiduntamisen takia. Hylkäykseen ei kuitenkaan johda yksittäiset karjan tekemät kulku-urat, jotka eivät vaaranna toimenpiteen tavoitteita.

11.3. Suojavyöhykkeen kasvusto on säilytetty perustamisvuodesta alkaen¹²⁵

Tilalla tarkastetaan, että viljelijä on säilyttänyt suojavyöhykkeen ehtojen mukaisesti. Tarkastelu kohdistuu siihen, ettei viljelijä ole muokannut suojavyöhykkeen kasvustoa valvontavuoden aikana. YT-alue tekee vuosittain hallinnollisen ristiintarkastuksen siitä, että suojavyöhyke on ilmoitettu perustamisen jälkeen joka vuosi suojavyöhykkeenä.

Huomioitava on, että nurmikasvillisuus on ehtojen mukaan mahdollista kylvää uudestaan tietyissä tapauksissa. Jos suojavyöhykkeen kasvillisuus on vaurioitunut tai tuhoutunut talven aikana, salaojien kaivamisen vuoksi, hukkakauran torjunnan takia tai muusta vastaavasta syystä, vaurioituneelle alalle on pitänyt kylvää uusi nurmikasvillisuus saman kasvukauden aikana heti olosuhteiden salliessa.

Jos valvonnassa todetaan suojavyöhykkeellä kasvavan joku muu viljelykasvi esimerkiksi ohra, niin kasvulohkolle tallennetaan todettu kasvi.

Monivuotinen ympäristönurmi

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 12 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan.

Taulukko 12. Monivuotisten ympäristönurmien tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.18.	Monivuotisella ympäristönurmella kasvatetaan nurmi- ja heinäkasveja (ml. ruokohelpi)	Maastotarkastus
16.4.	Monivuotisen ympäristönurmen kasvusto on niitetty ja korjattu pois tai kasvulohko on laidunnettu	Maastotarkastus

¹²³ MMMa 327/2015 15 §

¹²⁴ MMMa 327/2015 15 §

¹²⁵ MMMa 327/2015 15 §

10.17.	<i>Monivuotisen ympäristönurmen laidunnus on toteutettu niin, että kasvulohko on säilynyt heinä- ja nurmipeitteisenä</i>	Maastotarkastus
11.2.	<i>Monivuotinen ympäristönurmi on säilytetty perustamisvuodesta alkaen</i>	Maastotarkastus

10.18. Monivuotisella ympäristönurmella kasvatetaan nurmi- ja heinäkasveja (ml. ruokohelpi)¹²⁶

Kasvillisuus todetaan lohkolta ensisijaisesti silmämääräisesti ja tarvittaessa siemenkuiteista tai lohko-kohtaisista muistiinpanoista. Ehtojen mukaan monivuotisella ympäristönurmella on kasvatettava nurmi- ja heinäkasveja. Ruokohelpi hyväksytään myös tukikelpoiseksi kasviksi.

16.4. Monivuotisen ympäristönurmen kasvusto on niitetty ja korjattu pois tai lohko on laidunnettu¹²⁷

Kasvusto on niitettävä vuosittain **kasvukauden** aikana. Kasvukauden päättymisestä on kerrottu tarkemmin suojavyöhykkeiden kohdassa. Niiton ajankohdassa on otettava huomioon luonnonvaraiset linnut ja nisäkkäät. Niitetty kasvimassa on korjattava pois monivuotiselta ympäristönurmelta kohtuullisessa ajassa ennen kuin kasvimassa alkaa lahota maassa vapauttaen ravinteita.

Niitto ja sadon korjaaminen pois lohkolta on todettava uusintakäynnillä, mikäli ensimmäisellä käynnillä sato ei ole korjattu. Niittoa ei voi todentaa viljelijän lähettämästä valokuvasta.

10.17. Monivuotisen ympäristönurmen laidunnus on toteutettu niin, että lohko on säilynyt heinä- ja nurmipeitteisenä¹²⁸

Monivuotisen ympäristönurmen voi laiduntaa, mutta lohkon on pysyttävä nurmipeitteisenä. Lohkolta hylätään monivuotisen ympäristönurmen korvaus, jos lohkolta on laaja-alaisesti tuhoutunut heinä- ja nurmikasvillisuus. Hylkäykseen ei kuitenkaan johda yksittäiset karjan tekemät kulku-urat, jotka eivät vaaranna toimenpiteen tavoitteita.

11.2. Monivuotinen ympäristönurmi on säilytetty perustamisvuodesta alkaen¹²⁹

Tilalla tarkastetaan, että viljelijä on säilyttänyt monivuotisen ympäristönurmen ehtojen mukaisesti. Tarkastelu kohdistuu siihen, ettei viljelijä ole muokannut kasvustoa valvontavuoden aikana. YT-alue tarkastaa hallinnollisesti vuosittain, että monivuotinen ympäristönurmi on ilmoitettu perustamisen jälkeen joka vuosi monivuotisena ympäristönurmena.

Huomioitava on, että nurmikasvillisuus on ehtojen mukaan mahdollista kylvää uudestaan tietyissä tapauksissa. Jos monivuotisen ympäristönurmen kasvillisuus on vaurioitunut tai tuhoutunut talven aikana, salaojien kaivamisen vuoksi, hukkakauran torjunnan takia tai muusta vastaavasta syystä, vaurioituneelle alalle on piltänyt kylvää uusi nurmikasvillisuus saman kasvukauden aikana heti olosuhteiden salliessa.

¹²⁶ MMMa 327/2015 16 §

¹²⁷ MMMa 327/2015 16 §

¹²⁸ MMMa 327/2015 16 §

¹²⁹ MMMa 327/2015 16 §

Jos valvonnassa todetaan monivuotisella ympäristönurmella kasvavan joku muu viljelykasvi esimerkiksi ohra, niin kasvulohkolle tallennetaan todettu kasvi.

Luonnonhoitopeltonurmet

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 13 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan. Ehtojen mukaan kohdentamisalueella voi olla yhteensä enintään 20 % si-toumusalasta luonnonhoitopeltonurmia ja muulla alueella 5 %. Taulukossa esitetyt vaatimukset koskevat kaikkia viljelijän luonnonhoitopeltonurmiksi ilmoittamia aloja, vaikka koko alalle ei toimenpiteen korvausta maksettaisi.

Taulukko 13. Monivuotisten luonnonhoitopeltonurmien tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.1.	<i>Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on perustettu ehtojen mukaisesti ja siemenseoksessa on enintään 20 % typensitojakasvin siementä</i>	Maastotarkastus
10.2.	<i>Luonnonhoitopellon laidunnus on toteutettu niin, että lohko on säilynyt heinä- ja nurmipeitteisenä</i>	Maastotarkastus
10.3.	<i>Luonnonhoitopeltonurmella on estetty rikkakasvien leviäminen niittämällä kasvusto vähintään joka toinen vuosi</i>	Maastotarkastus
10.4.	<i>Luonnonhoitopellon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettu huomioon luonnonvaraisten lintujen pesinnät ja nisäkkäiden poikaset</i>	Maastotarkastus
12.1.	<i>Luonnonhoitopeltonurmen kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus
11.1.	<i>Luonnonhoitopeltonurmikasvuston muokkauskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
12.2.	<i>Luonnonhoitopeltonurmen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
63. (lisää tarvittaessa)	<i>Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on päätetty ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta

10.1. Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on perustettu ehtojen mukaisesti ja siemenseoksessa on enintään 20 % typensitojakasvin siementä¹³⁰

Luonnonhoitopeltonurmien kasvusto on perustettava monivuotisten nurmi- tai heinäkasvien siemenillä kylväen. Siemenseoksessa saa olla enintään 20 % typensitojakasvien siementä. Typensitojakasvien määrä tarkastetaan ensisijaisesti silmämääräisesti maastossa ja tarvittaessa varmennetaan lohkomuistiinpanoista/siemenkuiteista.

Kasvusto voidaan perustaa jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Luonnonhoitopeltonurmet voivat myös olla aiemmin perustettuja monivuotisia ja monilajisiksi kehittyneitä nurmia tai vuosina 2009–2014 niittykasveilla perustettuja monimuotoisuuspeltoja. Valvonnassa on

¹³⁰ MMMa 327/2015 17 §

huomioitava, että aiemmin perustetun monivuotisen nurmen kasvillisuus voi merkittävässä määrin koostua luonnonvaraisista heinistä ja ruohovartisista kasveista, jotka ovat syrjäyttäneet aiemmin perustettua nurmikasvustoa.

10.2. Luonnonhoitopellon laidunnus on toteutettu niin, että lohko on säilynyt heinä- ja nurmipeitteisenä¹³¹

Luonnonhoitopeltonurmi voidaan laiduntaa, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä ympäri vuoden. Lohkolta hylätään lhp-nurmen korvaus, jos lohkolta on laaja-alaisesti tuhoutunut heinä- ja nurmikasvillisuus. Hylkäykseen ei kuitenkaan johda yksittäiset karjan tekemät kulku-urat, jotka eivät vaaranna toimenpiteen tavoitteita.

10.3. Luonnonhoitopeltonurmella on estetty rikkakasvien leviäminen niittämällä kasvusto vähintään joka toinen vuosi.¹³²

Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on niitettävä joka toinen vuosi. Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitto on tehtävä vuosittain ja sellaisena ajankohtana, että rikkakasvien leviäminen voidaan estää. Vaikeina rikkakasveina voidaan pitää esimerkiksi kasveja, joiden siemenet leviävät tuulen mukana. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolot, minkä vuoksi niitto on toteutettava siten, ettei lintujen pesintöjä ja eläinten poikasia vaaranneta. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin, ellei lohkon keskelle jätetä niittämätöntä kaistaa. Arvioi vaikeissa rikkakasvitilanteissa, onko valvonta tarpeen laajentaa myös täydentäviin ehtoihin.

12.1. Luonnonhoitopeltonurmen kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹³³

Luonnonhoitopeltonurmilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisen jälkeen. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittua päättämisen yhteydessä. Kasvinsuojeluaineiden käyttö todetaan silmämääräisesti loholla ja tarvittaessa myös lohko kohtaisista muistiinpanoista.

11.1. Luonnonhoitopeltonurmikasvuston muokkauskieltoa on noudatettu¹³⁴

Luonnonhoitopeltonurmia ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Luonnonhoitopeltonurmilla voidaan kuitenkin tehdä lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä, kuten salaojittusta, kalkitusta, valtaojien kaivamista ja perkausta sekä muuta vastaavaa maan rakennetta ja vesitaloutta parantavaa toimenpidettä. Edellä mainittujen toimenpiteiden yhteydessä rikkoutunut tai tuhoutunut kasvusto on heti olosuhteiden salliessa toimenpiteen jälkeen kylvettävä nurmi- tai heinäkasveilla.

¹³¹ MMMa 327/2015 17 §

¹³² MMMa 327/2015 17 §

¹³³ MMMa 327/2015 17 §

¹³⁴ MMMa 327/2015 17 §

12.2. Luonnonhoitopeltonurmen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹³⁵

Luonnonhoitopeltonurmen perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on mahdollista peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Myöhemmin lannoitus on kiellettyä. Ehto tarkastetaan paikan päällä tilalla silmämääräisesti ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohko-kohtaisista muistiinpanoista.

63. Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on päätetty ehtojen mukaisesti¹³⁶

Luonnonhoitopeltonurmet on säilytettävä lohkolle vähintään 2 kasvukautta. Luonnonhoitopeltonurmien ilmoittaminen samalle lohkolle kahtena eri kasvukautena tarkastetaan YT-alueella hallinnollisesti.

Peltovalvonnassa tarkastetaan, ettei valvontavuonna kasvustoa ole päätetty ehtojen vastaisesti. Luonnonhoitopeltonurmet saa päättää aikaisintaan toisen kasvukauden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöä varten.

18.4.5 Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

Orgaanisen katteen käyttöä puutarhakasveilla ja siemenperunalla koskevassa toimenpiteessä viljelijä on sitoutunut kattamaan yksivuotisten puutarhakasvien rivit ja monivuotisten kasvien rivit tai rivivälit ilmoittamallaan ympäristösitoumukseen sisältyviltä korvauskelpoisilta kasvulohkoilta.¹³⁷

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon kuuluu taulukossa 14 olevien vaatimusten noudattaminen.¹³⁸ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 14. Toimenpiteen orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla perustaso.

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
7.1.	Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella ^{*)}	Maastotarkastus
7.2.	Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä ^{*)}	Maastotarkastus
6.	Kasvitiheysvaatimusta on noudatettu ^{*)}	Maastotarkastus
7.3.	Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna ^{*)}	Maastotarkastus

¹³⁵ MMMa 327/2015 17 §

¹³⁶ VNa 235/2015 22 §

¹³⁷ VNa 235/2015 24 §

¹³⁸ VNa 235/2015 24 §

Tukiehdot

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 15 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan.

Taulukko 15. Toimenpiteen orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
	Yksivuotiset kasvit ja sertifioidun siemenperunan tuotanto	
20.2.	<i>Kasvien katemateriaali on ehtojen mukainen</i>	Maastotarkastus
20.3.	<i>Katetun rivin tai rivivälin katemateriaali peittää katettavan maan pinnasta 90 %</i>	Maastotarkastus
20.4.	<i>Kate on säilytetty sadonkorjuuseen asti</i>	Maastotarkastus
20.1.	<i>Kate on asetettu yksivuotisilla kasveilla 30.6. tai 31.7. mennessä</i>	Maastotarkastus
19.	<i>Sertifioidun siemenperunan rivit ja rivivälit on katettu oljella ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
42.	<i>Sertifioidun siemenperunan tuotannosta on asiakirja</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
	Monivuotiset kasvit	
21.1.	<i>Rivivälit, rivit tai molemmat on katettu ilmoituksen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
21.2.	<i>Katetun rivin tai rivivälin katemateriaali peittää katettavan maan pinnasta 90 %</i>	Maastotarkastus
21.3.	<i>Leikattava nurmikat on perustettu 1. sitoumusvuonna ja pidetty riittävän lyhyenä</i>	Maastotarkastus
21.4.	<i>Kate on säilytetty sadonkorjuuseen asti kaikki viljelyvuodet</i>	Maastotarkastus

20.2. Kasvien katemateriaali on ehtojen mukainen¹³⁹

Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla.

20.3. Katetun rivin tai rivivälin katemateriaali peittää katettavan maan pinnasta 90 %¹⁴⁰

Katetun rivin tai rivivälin katemateriaalin on peitettävä katettavan kasvulohkon pinta-alasta 90 %. Katetun alan osuus koko pinta-alasta arvioidaan lohkolle aluksi silmämääräisesti ja jos arvion perusteella katevaatimus ei täyty, niin katetun maanpinnan osuus varmistetaan GPS-mittauksella. Vaihtoehtoisesti voidaan mitata kattamaton ala, jos se on helpommin mitattavissa. Toimenpide hylätään kasvulohkolta, jos 90 % maan pinnasta ei ole katettu.

¹³⁹ MMMa 327/2015 19 §

¹⁴⁰ MMMa 327/2015 19 §

20.4. Kate on säilytetty sadonkorjuuseen asti¹⁴¹

21.4. Kate on säilytetty sadonkorjuuseen asti kaikki viljelyvuodet¹⁴²

Kate on säilytettävä yksivuotisilla kasveilla sadonkorjuuseen asti ja monivuotisilla kasveilla kasvin kaikki viljelyvuodet.

21.1. Rivivälit, rivit tai molemmat on katettu ilmoituksen mukaisesti¹⁴³

Toimenpiteen voi valita kaikille niille puutarhakasvilohkoille ja sertifioidun siemenperunan valvotussa tuotannossa oleville lohkoille, joilla toimenpiteen toteutus on mahdollinen. Tilalla tarkastetaan, että katetuksi ilmoitetulla loholla on toimenpiteessä sallittua kasvia (yksi- ja monivuotiset puutarhakasvit on kerrottu si-toumusehtojen liitteessä 4).

Viljelijä on ilmoittanut tukihakemuksellaan katetut lohkot ja korvauksen maksu perustuu viljelijän ilmoittamaan tietoon. Tilalla tarkastetaan, että lohkot on katettu ilmoitetun mukaisesti.

Tukiehtojen mukaan tilalla on oltava vuosittain vähintään yksi lohko (min 0,05 ha) sellaista kasvia, jolla käytetään korvaukseen oikeuttavaa katetta. Toimenpide päätetään, jos valvonnassa ei todeta yhdelläkään loholla katemateriaalia. Asiasta ilmoitetaan YT-alueelle, joka päättää toimenpiteen kuulemisen jälkeen.

Monivuotisten kasvien maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruoko- tai ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla tai muulla orgaanisella materiaalilla, katepaperilla tai leikattavalla nurmikatteella. Rivivälit on katettava joko riviväleihin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella katteella. Lohkosta voi kattaa vain rivin tai rivivälin tai kokonaan.

20.1. Kate on asetettu yksivuotisilla kasveilla 30.6. mennessä tai 31.7. mennessä¹⁴⁴

Yksivuotisten puutarhakasvien katevaatimus on täytettävä 30.6. mennessä. Esikasvin vaativilla kasveilla sekä salaattikasveilla, kiinankaalilla, kukkakaalilla tai parsakaalilla katevaatimus on täytettävä 31.7. mennessä. Katevaatimuksen täyttyminen on todettava uusintakäynnillä, jos tilalla käydään ennen 30.6. tai 31.7. ja katetta ei ole ehtojen mukaan asetettu.

21.3. Leikattava nurmicate on perustettu 1. sitoumusvuonna ja pidetty riittävän lyhyenä¹⁴⁵

Leikattava nurmicate on perustettava toimenpiteen ensimmäisenä toteuttamisvuonna tai kasvuston istutusvuonna ja sen on peitettävä maanpinta seuraavana vuonna. Jos loholla on ensimmäisenä toteuttamisvuonna aiemmin istutettu monivuotinen kasvusto ja vaatimukset täyttävä nurmicate, katetta ei tarvitse perustaa uudelleen.

Nurmicate on pidettävä lyhyenä leikkaamalla se kasvukauden aikana riittävän usein.

¹⁴¹ MMMa 327/2015 19 §

¹⁴² MMMa 327/2015 19 §

¹⁴³ VNa 235/2015 24 §

¹⁴⁴ MMMa 327/2015 19 §

¹⁴⁵ MMMa 327/2015 19 §

19. Sertifioidun siemenperunan rivit ja rivivälit on katettu oljella ehtojen mukaisesti¹⁴⁶

Siemenperunan tuotannossa oleva lohko on katettava kokonaan, eli sekä rivit että rivivälit on katettava oljella.

42. Sertifioidun siemenperunan tuotannosta on asiakirja¹⁴⁷

Toimenpiteen voi valita sertifioidun siemenperunan tuotannossa oleville lohkoille. Tilalla on tarkastettava, että kyseessä on sertifioidun siemenperunan tuotanto.¹⁴⁸ Todisteeksi käy kopio ilmoituksesta siemenperunan sertifiointista tai pöytäkirja siemenperunan tarkastuksesta. Ilmoituksessa on oltava ala, jolla sertifioitua siemenperunaa kasvatetaan ja tarkastuspöytäkirjassa erittely lohkoista.

18.4.6 Peltoluonnon monimuotoisuus

Peltoluonnon monimuotoisuutta koskevassa toimenpiteessä viljelijän on perustettava viherlannoitusnurmia tai monimuotoisuuspeltoja tai viljeltävä kerääjäkasveja tai saneerauskasveja.¹⁴⁹

Viherlannoitus tarkoittaa ensisijaisesti maanparannus- ja lannoitustarkoituksessa tapahtuvaa maata parantavien kasvien viljelyä ja niiden sadon käyttöä kokonaan tai osaksi maanparannukseen ja lannoitukseen. Kasvusto voi olla joko keväällä perustettu viherlannoitusnurmi tai edellisenä vuotena suojaviljaan perustettu nurmilohko.

Monimuotoisuuspeltoihin luetaan riista- tai maisemakasveilla vuosittain perustettavat monimuotoisuuspelot sekä niitty- ja lintukasveilla perustettavat kaksivuotiset monimuotoisuuspelot. Monimuotoisuuspeltona ilmoitettavia kasvulohkoja voidaan perustaa yli 3 metriä leveinä kaistoina lohkojen reunoille sekä suurten peltoaukeiden keskelle. Monimuotoisuuspeltoja voi olla yhteensä enintään 15 % tilan korvauskelpoisesta alasta. Riista- ja maisemakasvit on säilytettävä kasvulohkolla ensimmäistä kasvukautta seuraavaan kevääseen.

Kerääjäkasvilla tarkoitetaan kasvustoa, joka käyttää yksivuotisen varsinaisen viljelykasvin jälkeen maahan jääviä ja viljelykasvin tähteistä tai maasta vapautuvia ravinteita ja suojaa maata lisäämällä kasvipeitteisyyttä viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen. Kerääjäkasvia on viljeltävä joko samanaikaisesti viljelykasvin kanssa tai se on kylvettävä viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen.¹⁵⁰

Saneerauskasvit torjuvat ankeroisia, parantavat maan rakennetta ja vähentävät kasvitauteja. Saneerauskasvi on kylvettävä keväällä ja sen saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Sama kasvulohko voi olla saneerauskasvilla kylvettynä enintään 2 vuotta peräkkäin.¹⁵¹

¹⁴⁶ VNa 235/2015 24 §

¹⁴⁷ VNa 235/2015 24 §

¹⁴⁸ VNa 235/2015 24 §

¹⁴⁹ VNa 235/2015 25 §

¹⁵⁰ MMMa 327/2015 20 §

¹⁵¹ MMMa 327/2015 20 §

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasaan kuuluu taulukossa 16 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁵² Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 16. Toimenpiteen peltoluonnon monimuotoisuus perustaso.

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
8.1.	<i>Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 metrin piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Maastotarkastus
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella *)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus

Tukiehdot

Viherlannoitusnurmet

Toimenpiteen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 17 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä ehdot tarkastetaan.

Taulukko 17. Viherlannoitusnurmien tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.12.	<i>Viherlannoitusnurmen perustamiseen käytetyn siemenen painosta vähintään 20 % on typensitojakasvien siemeniä</i>	Maastotarkastus
64. (lisää tarvittaessa)	<i>Viherlannoitusnurmi on päätetty aikaisintaan 1.9. ja muokattu aikaisintaan 1.10. (pl. syysviljan kylvö)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta
12.5.	<i>Viherlannoitusnurmen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja-valvonta

¹⁵² VNa 235/2015 25 §

10.12. Viherlannoitusnurmen perustamiseen käytetyn siemenen painosta vähintään 20 % on typensitojakasvien siemeniä¹⁵³

Viherlannoitusnurmen kasvusto on perustettava joko kasvukauden alussa tai edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa. Vanhan nurmen täydennyskylvöä typensitojakasvilla ei hyväksytä.

Viherlannoitusnurmi on perustettava kylvämällä nurmi- tai heinäkasvien ja typensitojakasvien siemeniä. Viherlannoitusnurmen perustamiseen käytettävän siemenen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvien siemeniä. Valvonnassa tarkastetaan lohkon kasvusto ensisijaisesti silmämääräisesti ja tarvittaessa tarkastetaan lohko kohtaisiin muistiinpanoihin merkityt siemenmäärät tai siemenkuitit.

64. Viherlannoitusnurmi on päätetty aikaisintaan 1.9. ja muokattu aikaisintaan 1.10. (pl. syysviljan kylvö)¹⁵⁴

Sama kasvulohko voi olla viherlannoitusnurmena enintään kolme vuotta peräkkäin. YT-alue tarkastaa hallinnollisesti ehdon noudattamisen.

Valvonnassa tarkastetaan, että valvontavuonna viherlannoitusnurmi on päätetty ehtojen mukaisesti. Viherlannoitusnurmen saa päättää kemiallisesti aikaisintaan 1.9. ja muokata aikaisintaan 1.10., jos seuraava viljelykasvi kylvetään seuraavana keväänä. Viherlannoitusnurmen voi päättää tätä aiemmin, jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen kasvi. Viherlannoitusnurmen päättäminen tarkastetaan ensisijaisesti talviaikaisen asiakirjavalvonnan yhteydessä lohkomuistiinpanoista, mutta seuraamuksen voi antaa jo peltovalvonnan yhteydessä.

Ensimmäisenä vuonna kylvetyn viherlannoitusnurmen voi muokata jo saman kasvukauden aikana, mikäli kasvusto on riittävästi kehittynyt ja täyttää viherlannoitusnurmen tarkoituksen.

12.5. Viherlannoitusnurmen lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹⁵⁵

Viherlannoitusnurmen perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on sallittua. Myöhemmin lannoitus on kiellettyä. Ehto tarkastetaan paikan päällä tilalla silmämääräisesti ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohko kohtaisista muistiinpanoista.

Monimuotoisuuspellot

Taulukko 18. Monimuotoisuuspeltojen tarkastettavat tukiehdot.

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.10.	Monimuotoisuuspelloja on hoidettu niin, että vaikeiden rikkakasvien leviäminen ja pensaiden kasvu estyy	Maastotarkastus
12.3.	Monimuotoisuuspellon kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa kylvön jälkeen on noudatettu	Maastotarkastus

¹⁵³ MMMa 327/2015 20 §

¹⁵⁴ MMMa 327/2015 20 §

¹⁵⁵ MMMa 327/2015 20 §

12.4.	<i>Monimuotoisuuspellon lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
11.4.	<i>Monimuotoisuuspeltokasvuston muokkauskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
14.	<i>Monimuotoisuuspeltojen laidunnuskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
10.7.	<i>Riistakasvin siemenseos täyttää asetetut vaatimukset</i>	Maastotarkastus
15.	<i>Riistakasvuston perustamiskieltoa vilkasliikenteisen tien varteen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ ris- tiintarkastus
10.8.	<i>Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto käytetään riistan ruokintaan</i>	Maastotarkastus
10.6.	<i>Niittykasvien siemenseoksessa on nurmiröllin, lampaannadan tai jäyk- kännadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä</i>	Maastotarkastus
65. (lisää tarvitta- essa)	<i>Niittykasveilla perustettujen monimuotoisuuspeltojen kasvusto on päätetty ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
10.9.	<i>Maisemakasvien siemenseos täyttää asetetut vaatimukset</i>	Maastotarkastus
67. (lisää tarvitta- essa)	<i>Maisema- ja riistakasvusto on päätetty aikaisintaan seuraavana ke- väänä</i>	Talviaikainen asiakirja- valvonta

Monimuotoisuuspellon kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä edellisen vuoden nurmeen lukuun otta-
matta niitä tapauksia, joissa vanha nurmikasvusto on päätetty kemiallisesti. Kasvuston voi kuitenkin perustaa
kylvämällä sänkeen. Riista- ja maisemakasveilla perustettavat monimuotoisuuspellot on kylvettävä vuosit-
tain.

*10.10. Monimuotoisuuspeltoja on hoidettu niin, että vaikeiden rikkakasvien leviäminen ja pensaiden
kasvu estyy¹⁵⁶*

Monimuotoisuuspeltojen kasvusto on vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä ja puiden ja pensaiden kasvu
on estettävä.

Monimuotoisuuspeltojen kasvuston niittäminen ei ole pakollista, jos rikkakasvien leviämisen estäminen ei
sitä edellytä. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolot,
minkä vuoksi niittoa ei saa aloittaa ennen 1.8. Niitto on toteutettava siten, että se ei vaaranna lintujen pesin-
töjä ja nisäkkäiden poikasia. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin, ellei lohkon kes-
kelle jätetä niittämätöntä kaistaa. Niittojätteen voi korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti.

12.3. Monimuotoisuuspellon kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹⁵⁷

Monimuotoisuuspelloilla ei voi kylvön jälkeen käyttää kasvinsuojeluaineita. Kasvuston voi kuitenkin päättää
kemiallisesti.

¹⁵⁶ MMMa 327/2015 22 §

¹⁵⁷ MMMa 327/2015 22 §

12.4. Monimuotoisuuspellon lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹⁵⁸

Monimuotoisuuspellon perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on sallittua. Myöhemmin lannoitus on kiellettyä. Ehto tarkastetaan paikan päällä tilalla silmämääräisesti ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohkokohtaisista muistiinpanoista.

11.4. Monimuotoisuuspeltokasvuston muokkauskieltoa on noudatettu¹⁵⁹

Monimuotoisuuspeltoja ei voi muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Pellon lyhytaikaiset kunnostustoimenpiteet eivät siis ole sallittuja monimuotoisuuspelloilla.

14. Monimuotoisuuspeltojen laidunnuskieltoa on noudatettu¹⁶⁰

Monimuotoisuuspeltoja ei saa laiduntaa.

10.7. Riistakasvin siemenseos täyttää asetetut vaatimukset¹⁶¹

Riistakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: viljat, tattari, aurin gonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehujuurikkaat (rehu sokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi), heinäkasvit ja apilat. Heinäkasvien ja apilan riistakasviseoksissa on aina oltava myös jonkin yksivuotisen kasvin, joka ei ole heinä tai apila, siemeniä.

15. Riistakasvuston perustamiskieltoa vilkasliikenteisen tien varteen on noudatettu¹⁶²

Riistakasvien siemenseoksella perustettavia monimuotoisuuspeltoja ei saa perustaa sellaisten teiden läheisyyteen, joiden liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa. Tämän liikennemäärän ylittävät tiet ovat nähtävissä Tukisovelluksessa omana tasona. Ruokavirasto tekee ristiintarkastuksen vilkasliikenteisen tien läheisyyteen riistasiemenseoksilla perustetuista monimuotoisuuspellosta. Seuraamukset voi kuitenkin antaa jo peltovalvonnan yhteydessä, jos ehdossa todetaan noudattamatta jättäminen.

10.8. Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto käytetään riistan ruokintaan¹⁶³

Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan joko monimuotoisuuspelloilla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla. Lohkolta pois kuljetetun sadon käyttäminen riistan ruokintaan on pystyttävä osoittamaan valvonnassa esimerkiksi kuittien tai muiden vastaavien asiakirjojen avulla.

¹⁵⁸ MMMa 327/2015 21 §

¹⁵⁹ MMMa 327/2015 22 §

¹⁶⁰ MMMa 327/2015 22 §

¹⁶¹ MMMa 327/2015 21 §

¹⁶² MMMa 327/2015 21 §

¹⁶³ MMMa 327/2015 22 §

10.6. Niittykasvien siemenseoksessa on nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä¹⁶⁴

Niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä. Niittykasvi voi olla harakankello, valkoilakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava niittykasvi. Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien, virnojen tai muiden yksivuotisten kasvien siemeniä.

Peltolinnuille tarkoitetun monimuotoisuuspellon siemenseoksessa voi olla edellä mainittujen lisäksi pienempiä määriä ruisvirnan, hunajakukan, kehäkukan tai muiden yksivuotisten kukkivien linnuille ravintoa tarjoavien kasvien siemeniä tai pellavien, durran, punahirssin, tattarin, hampun, maissin, auringonkukan, kinuan, rypsin, rapsin, kuminan, viljojen tai muiden vastaavien peltokasvien siemeniä. Viljojen siemeniä voi olla enintään 50 kg/ha. Apilat eivät ole toimenpiteessä hyväksyttäviä niittykasveja.

65. Niittykasveilla perustettujen monimuotoisuuspeltojen kasvusto on päätetty ehtojen mukaisesti¹⁶⁵

Niittykasveilla perustettavat monimuotoisuuspellot on säilytettävä lohkolla vähintään kaksi kasvukautta. Niittykasvien ilmoittaminen samalle lohkolle kahtena eri kasvukautena tarkastetaan YT-alueella hallinnollisesti.

Peltovalvonnassa tarkastetaan, ettei kasvustoa ole päätetty ehtojen vastaisesti valvontavuonna. Niittysiemenkasvuston voi päättää toisen vuoden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöön. Päättäminen on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä, jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa. Monimuotoisuuspellon saa päättää kemiallisesti.

10.9. Maisemakasvien siemenseos täyttää asetetut vaatimukset¹⁶⁶

Maisemakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, keltalupiini, virnat, ruiskaunokki, malvat, kehäkukka, mesikät. Maisemakasviseoksessa voi olla myös nurmi- ja heinäkasveja, mutta niiden osuus siemenseoksesta voi olla enintään 30 prosenttia.

Kerääjäkasvit

Kerääjäkasveja voi olla enintään 25 % ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.¹⁶⁷

¹⁶⁴ MMMa 327/2015 21 §

¹⁶⁵ MMMa 327/2015 22 §

¹⁶⁶ MMMa 327/2015 21 §

¹⁶⁷ VNa 235/2015 50 §

Taulukko 19. Kerääjäkasvien tarkastettavat tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.13.	<i>Kerääjäkasvi on ehtojen mukainen</i>	Maastotarkastus
17.	<i>Kerääjäkasvi on kylvetty 15.8. mennessä</i>	Maastotarkastus
12.10.	<i>Kerääjäkasvin lannoituskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
68. (lisää tarvitta- essa)	<i>Kerääjäkasvusto on päätetty ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta

10.13. Kerääjäkasvi on ehtojen mukainen¹⁶⁸

Kerääjäkasvi voi olla italianraiheinä tai muu nurmiheinä, apila tai muu nurmipalkokasvi. Yksivuotisilla puutarhakasveilla ja varhaisperunalla kerääjäkasvi voi olla myös hunajakukka, öljyretikka tai muokkausretiisi. Viljaa voidaan kylvää kerääjäkasviksi vain lohkolle, jossa on samana vuonna viljelty varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia. Öljykasvit eivät ole hyväksyttäviä kerääjäkasveja.

17. Kerääjäkasvi on kylvetty 15.8. mennessä¹⁶⁹

Kerääjäkasvi voidaan kylvää varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia kasvaneelle alalle kyseisten kasvien sadonkorjuun jälkeen tai hieman ennen sadonkorjuuta. Muita peltoviljelykasveja (esimerkiksi kevätiljat) tai puutarhakasveja kasvavalle alalle kerääjäkasvi on kylvettävä kyseisen kasvin **kylvön yhteydessä tai viimeistään sen oras- tai taimivaiheessa** rikkakasviäestyksen, -ruiskutuksen tai muun vastaavan toimenpiteen yhteydessä. Kerääjäkasvi on kylvettävä viimeistään 15.8.

Kerääjäkasvin siemeniä on kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että saadaan peittävä kasvusto. Koska toimenpiteen tavoitteena on ravinteiden sitominen varsinaisen viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen, on arvioitava, onko viljelijän käyttämä siemenmäärä ollut riittävä ja täyttääkö kasvusto toimenpiteen tavoitteen. Viljelijän pitää itse perua korvaus (lomake 145), vaikka on kylvänyt kerääjäkasvin ehtojen mukaisesti, mutta kasvusto on epäonnistunut. Kasvusto voi epäonnistua esimerkiksi silloin, kun kerääjäkasvin siemen kylvetään pintaan. Valvonnassakaan alaa ei voi hyväksyä, vaikka kerääjäkasvi olisi viljelijän selvityksen, siemenkuittien tai muun selvityksen mukaan kylvetty ehtojen mukaisesti, mutta kasvusto on epäonnistunut.

Jos kasvusto on epäonnistunut sääolosuhteiden vuoksi, voidaan se hyväksyä valvonnassa kunnossa olevaksi. Viljelijän on kuitenkin pystyttävä osoittamaan, että on kerääjäkasvin kylvänyt esim. siemenkuittien avulla. Lisäksi valvonnassa on selvitettävä, onko kuivuus tai märkyys ollut alueella sellaista, että se on voinut pilata kasvuston. On siis pystyttävä todentamaan, johtuuko kasvuston epäonnistuminen säästä vai viljelijän viljelytavasta. Kerääjäkasveihin sovelletaan myös ylivoimaista estettä, eli jos lohkolle on ilmoitettu ylivoimainen este, voidaan kerääjäkasvin korvaus maksaa.

¹⁶⁸ MMMa 327/2015 20 §¹⁶⁹ MMMa 327/2015 20 §

Tilalle on tehtävä tarvittaessa uusintakäynti, jos valvontakäynnin yhteydessä kerääjäkasvia ei voida todeta tai sitä ei ole vielä kylvetty. Uusintakäynti kannattaa ajoittaa sadonkorjaamisen jälkeen, koska kerääjäkasvi on silloin paremmin todettavissa.

Kerääjäkasvin korvauksen voi poikkeuksellisesti peruuttaa valvonnasta ilmoittamisen ja valvonnan jälkeenkin, jos viljelijä on kylvänyt kerääjäkasvin keväällä pääkasvin kylvön yhteydessä. Poikkeus koskee lähinnä niitä tiloja, joille tehdään valvonta kesä-heinäkuun aikana. Viljelijä ei voi todeta kasvukauden alkuvaiheessa, onnistuuko kerääjäkasvi. Myöhemmin kasvukaudella kerääjäkasvin pitäisi jo erottua ja toimenpiteen perumista ei hyväksytä valvonnasta ilmoittamisen jälkeen.

Varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia kasvavalla alalla viljelijällä on mahdollisuus kylvää kerääjäkasvi 15.8 asti. Korvausta ei voi perua, jos valvontakäynti tehdään 15.8. jälkeen ja kerääjäkasvia ei ole kylvetty. Korvauksen voi kuitenkin perua valvonnasta huolimatta, jos on kylvetty ehtojen mukaisesti, mutta kasvusto epäonnistuu esimerkiksi kuivuuden takia. Viljelijän on seurattava kasvustoa ja peruttava korvaus tarvittaessa.

12.10. Kerääjäkasvin lannoituskieltoa on noudatettu¹⁷⁰

Valvonnassa tarkastetaan, ettei kerääjäkasvia kasvavaa lohkoa ole lannoitettu pääkasvin sadonkorjuun jälkeen ennen 1.10. Tarkastelu tehdään pääsääntöisesti vasta talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa, mutta seuraamukset voi tarvittaessa antaa jo peltovalvonnan yhteydessä. Lannan levittäminen on sallittua kerääjäkasvin kasvustoon 1.10. alkaen riippumatta siitä, onko kasvusto päätetty kemiallisesti vai ei.

Kerääjäkasvin kasvuston voi muokata tai kyntää aikaisintaan 1.10. Kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9. Kasvuston päättäminen valvotaan pääsääntöisesti talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohkokokohtaisista muistiinpanoista, mutta seuraamukset voi tarvittaessa antaa jo peltovalvonnan yhteydessä.

Saneerauskasvit

Saneerauskasvikorvausta voi saada vain sille peruslohkon alalle, jolla on ollut perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja vähintään yhtenä tukihakua edeltävästä kolmesta vuodesta.¹⁷¹ Vipussa ja Tukisovelluksessa on saneerauskasveista oma karttatasonsa, jossa on huomioitu saneerauskasvin ala edellä mainituilta vuosilta. Tämän ja ilmoitetun saneerauskasvialan leikkausala määrittää sallitun maksimin saneerauskasvin alalle kasvulohkokohtaisesti.

Ilmoitettua saneerauskasvialaa ei korvata valvonnassa todetulla pinta-alalla saneerauskasvin valvontavuoden maksimialaa määritettäessä eli leikkausalaa tarkasteltaessa. Saneerauskasvin korvaus rajataan laskennassa aina hakemuksen yhteydessä määritettyyn leikkausalaan.

Pinta-alaseuraamukset määräytyvät seuraavien esimerkkien mukaisesti:

- Viljelijä on piirtänyt saneerauskasvialaksi 5 ha kasvulohkon, mutta aiempien vuosien karttataso rajaa maksettavan alan 4,5 ha suuruiseksi. Valvonnassa kasvulohkon alaksi todetaan 4,7 ha. Pinta-alaseuraamusta ei aiheudu ja korvaus maksetaan 4,5 ha alalle.

¹⁷⁰ MMMa 327/2015 20 §

¹⁷¹ VNa 94/2020 25 §

- Viljelijä on piirtänyt saneerauskasvialaksi 5 ha kasvulohkon, mutta aiempien vuosien karttatase rajaa maksettavan alan 4,5 ha suuruiseksi. Valvonnassa kasvulohkon alaksi todetaan 4,3 ha. Pinta-alaseuraamusta aiheuttaa 0,2 ha
- Viljelijä on piirtänyt saneerauskasvialaksi 5 ha kasvulohkon, joka on myös aiempien vuosien karttatason sallima maksimiala. Valvonnassa kasvulohkon alaksi todetaan 5 ha, mutta kasvulohko on eri kohdassa, mihin viljelijä on sen piirtänyt. Pinta-alaseuraamusta ei aiheudu ja korvaus maksetaan 5 ha alalle.

Saneerauskasvia voi olla maksimissaan 25 % ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta ja sama kasvulohko voi olla saneerauskasvilla kylvettynä enintään 2 vuotta peräkkäin.

Taulukko 20. Saneerauskasvien tarkastettavat tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.14.	<i>Saneerauskasvina on öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia</i>	Maastotarkastus
12.6.	<i>Saneerauskasvien lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
12.7.	<i>Saneerauskasvien kemiallista päättämiskieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
69. (lisää tarvittaessa)	<i>Saneerauskasvi on muokattu maahan aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta

10.14. Saneerauskasvina on öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia¹⁷²

Saneerauskasvina on käytettävä öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia. Muokkausretikka katsotaan öljyretikaksi.

12.6. Saneerauskasvien lannoituskieltoa kylvön jälkeen on noudatettu¹⁷³

Saneerauskasvin perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on sallittua. Myöhemmin lannoitus on kiellettyä. Ehto tarkastetaan paikan päällä tilalla silmämääräisesti ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohkokohdaisista muistiinpanoista.

12.7. Saneerauskasvien kemiallista päättämiskieltoa on noudatettu

Toisin kuin muita peltoluonnon monimuotoisuus -toimenpiteen kasveja, saneerauskasvikasvustoa ei saa päättää kemiallisesti.

¹⁷² MMMa 327/2015 20 §

¹⁷³ MMMa 327/2015 20 §

69. Saneerauskasvi on muokattu maahan aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä¹⁷⁴

Saneerauskasvi on kylvettävä keväällä ja sen saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Kahden kuukauden tarkastelu tehdään pääsääntöisesti talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa lohko-kohtaisista muistiinpanoista, mutta seuraamukset voi tarvittaessa antaa jo peltovalvonnan yhteydessä.

18.4.7 Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Puutarhakasvien vaihtoehtoista kasvinsuojelua koskevan toimenpiteen voivat valita maatilat, joiden viljelemille puutarhakasveille tai osalle niistä on olemassa vaihtoehtoinen torjuntamenetelmä. Kasvinsuojelumenetelmänä voidaan käyttää makroeliövalmisteita, mehiläisten levittämiä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita ja kasvutunneleita (*menetelmäryhmä 1*). Kasvinsuojelumenetelmänä voidaan käyttää myös tuhohyönteisverkkoja, mekaanisesti levitettäviä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita sekä rikkakasvien torjuntaa tunnistavalla haralla, traktorikäyttöisellä liekittimellä tai muulla vastaavalla laitteella (*menetelmäryhmä 2*). Makroeliövalmisteiden, pölyttäjähönteislajien ja -tuotteiden sekä mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksyttyjä.

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon kuuluu taulukossa 21 olevien vähimmäisvaatimusten noudattaminen.¹⁷⁵ Vähimmäisvaatimuksissa todettu noudattamatta jättäminen johtaa perustason kautta toimenpiteen korvauksen vähentämiseen.

Taulukko 21. Toimenpiteen puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu vähimmäisvaatimukset

Kysymys	Vähimmäisvaatimus	Tarkastelupaikka
34.	Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto	Asiakirjatarkastus tilalla
35.	Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen	Asiakirjatarkastus tilalla
53.	Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita	Talviaikainen asiakirjavalvonta

Perustasoon kuuluu lisäksi taulukossa 22 olevat vaatimukset.¹⁷⁶ Taulukossa on vaatimuksen lisäksi kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

¹⁷⁴ MMMa 327/2015 20 §

¹⁷⁵ VNa 235/2015 26 §

¹⁷⁶ VNa 235/2015 26 §

Taulukko 22. Toimenpiteen puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
54.	<i>Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
55.	<i>Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella *)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
6.	<i>Kasvitiheysvaatimusta on noudatettu *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus

Tukiehdot

Valvonnassa on huomioitava, että kasvinsuojelua ei välttämättä ole tarvetta toteuttaa joka vuosi tai torjuntaa ei ole tehty valvontakäyntiin mennessä. Viljelijällä pitää kuitenkin olla valmius tehdä vaihtoehtoisia kasvinsuojelua.

Taulukko 23. Toimenpiteen puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu tarkastettavat tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
40.	<i>Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmää on toteutettu/ollut valmius toteuttaa vähintään yhdellä kasvulohkolla</i>	Maastotarkastus
41.	<i>Menetelmän mukaiset torjuntaeliöt tai valmisteet on hankittu</i>	Maastotarkastus
18.1.	<i>Ilmoitettu torjuntatoimi on soveltuva kasvulohkolla viljeltävälle kasville</i>	Maastotarkastus
18.2.	<i>Jos menetelmässä käytetään mehiläisiä, alueella on oltava mehiläispesä vähintään 2 kpl/ha</i>	Maastotarkastus
18.3.	<i>Jos torjuntamenetelmänä on kasvutunneleiden käyttäminen, lohkolla on kevytrakenteinen muovilla katettu kasvutunneli tai kausikasvihuone</i>	Maastotarkastus
18.4.	<i>Jos menetelmä on hyönteisverkkojen käyttö, on alalla käytetty hyönteistorjuntaan tarkoitettuja verkkoja</i>	Maastotarkastus
18.5.	<i>Jos menetelmä on rikkakasvien torjunta, on kasvusto liekitettävä tai harattava ehdot täyttävällä laitteella vähintään kaksi kertaa kasvukauden aikana</i>	Maastotarkastus

40. Puutarhakasvien vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää on toteutettu/ollut valmius vähintään yhdellä kasvulohkolla¹⁷⁷

Korvauskelpoisella kasvulohkolla on käytettävä yhtä sitoumusehtojen taulukossa 8 määritellyistä kasvintuhoojakohtaisista kasvinsuojelumenetelmistä ja sitä on toteutettava koko loholla. Viljelijä on ilmoittanut lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan ja käytetyn kasvinsuojelumenetelmän. Jos viljelijä on käyttänyt ilmoituksesta poiketen jotain muuta vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää, niin tämän voi hyväksyä. Eri menetelmän käytölle on oltava perusteet.

Viljelijän on käytettävä kasvinsuojelussa ensisijaisesti biologista tai mekaanista kasvinsuojelumenetelmää sellaisenaan. Kasvinsuojelumenetelmän käyttäminen tarkastetaan tarkastamalla ostokuitit tiettyjen valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä. Jos on käytetty mekaanista kasvinsuojelumenetelmää omalla laitteella, niin laite tarkastetaan tilalla.

Viljelijä on voinut täydentää vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää kemiallisin kasvinsuojelumenetelmin, jos **seurannan perusteella** on todettu, että torjunta on epäonnistunut. Kemiallisen torjunnan käytön perustelut on oltava lohkokohtaisissa muistiinpanoissa. Vaihtoehtoisen torjunnan on kuitenkin oltava kyseisen kasvintuhoojan ensisijainen torjuntamenetelmä ja kemiallisen vasta toissijainen. Toimenpiteen korvausta saavalla alalla kasvinsuojelu on aloitettava vaihtoehtoisella menetelmällä sellaisenaan ja kemiallisen torjunnan voi tarvittaessa ottaa käyttöön seurannalla todetun tarpeen perusteella.

41. Menetelmän mukaiset torjuntaeliöt tai valmisteet on hankittu¹⁷⁸

Tilalla tarkastetaan, että viljelijä on hankkinut ilmoittamaansa kasvinsuojelumenetelmään kuuluvat torjuntaeliöt tai valmisteet. Vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää ei ole pakko käyttää joka vuosi, jos torjunnalle ei ole tarvetta.

18.1. Ilmoitettu torjuntatoimi on soveltuva loholla viljeltävälle kasville¹⁷⁹

Korvauskelpoisella kasvulohkolla on käytettävä yhtä sitoumusehtojen taulukossa 8 määritellyistä kasvintuhoojakohtaisista kasvinsuojelumenetelmistä ja sitä on toteutettava koko loholla. Menetelmäryhmään 1 kuuluvia kasvinsuojelumenetelmiä ei voi valita yksivuotisten puutarhakasvien lohkolle.

18.2. Jos menetelmässä käytetään mehiläisiä, alueella on oltava mehiläispesiä vähintään 2 kpl/ha¹⁸⁰

Jos kasvinsuojelumenetelmään kuuluu mehiläisten käyttäminen valmisteiden levityksessä, alueella on oltava mehiläispesiä kukinta-aikana vähintään 2 kpl/ha. Pesät voivat olla joko viljelijän omistuksessa tai sijoitettuna sijoitus sopimuksella mehiläistarhaajan kanssa. Mehiläispesissä on oltava asianmukainen kasvinsuojeluaineen levitinlaite sekä erilliset ulostulo- ja sisäänmenoaukot mehiläisille.

¹⁷⁷ VNa 235/2015 26 §

¹⁷⁸ MMMa 327/2015 23 §

¹⁷⁹ VNa 235/2015 26 §

¹⁸⁰ MMMa 327/2015 23 §

18.3. Jos torjuntamenetelmänä on kasvutunneleiden käyttäminen, loholla on kevytrakenteinen muovilla katettu kasvutunneli tai kausikasvihuone¹⁸¹

Kasvutunneleita käytettäessä loholla on oltava kevytrakenteinen muovilla katettu kasvutunneli tai kausikasvihuone. Kasvutunneleita tai kausikasvihuoneita on oltava sellainen määrä, että ne kattavat alueen, jolla toimenpidettä toteutetaan.

18.4. Jos menetelmä on hyönteisverkkojen käyttö, on alalla käytetty hyönteistorjuntaan tarkoitettuja verkkoja¹⁸²

Jos kasvinsuojelumenetelmänä on hyönteisverkkojen käyttö, on käytettävä hyönteistorjuntaan tarkoitettuja verkkoja, joiden on katettava koko se ala, jolla toimenpidettä toteutetaan. Erityyppisiä kasvuharjoja ei hyväksytä.

18.5. Jos menetelmä on rikkakasvien torjunta, on kasvusto liekitettävä tai harattava ehdot täyttävällä laitteella vähintään kaksi kertaa kasvukauden aikana¹⁸³

Jos valittu kasvinsuojelumenetelmä on rikkakasvien torjunta, kasvusto on harattava tarkkuusharalla, joka on varustettu kasvin tai kasvirivin tunnistavalla optisella, sähköisellä tai satelliittipaikannukseen perustuvalla järjestelmällä, tai vaihtoehtoisesti liekitettävä traktorikäyttöisellä liekittimellä. Haraus- tai liekityskertoja on oltava kasvukauden aikana vähintään 2. Traktorikäyttöistä liekitintä tai optista haraa käytettäessä kalusto kasvinsuojeluun on joko oltava maatilalla tai kasvinsuojelu voidaan teettää urakointipalveluna.

Tarkkuusharan kasvirivin ohjausjärjestelmän on oltava joko harassa itsessään (esimerkiksi kamera, muu optinen silmä, valokenno, sähköinen tunnistusvarsi tms., joka ohjaa haran tarkasti kasvin/kasvirivin tuntumaan) tai yhdistettynä traktoriin (esimerkiksi satelliittiseurantaan perustuva järjestelmä, jolla kasvit ensin kylvetään tai istutetaan suoriin riveihin ja sitten harataan tarkkuusharalla myös satelliittiohjauksella). Sen sijaan ihmisen mekaanisesti tai sähköisesti käsin ohjaamaa haraa ei hyväksytä korvattavaksi menetelmäksi.

18.4.8 Peltöjen talviaikainen kasvipeitteisyys

Peltöjen talviaikaista kasvipeitteisyyttä koskevassa toimenpiteessä viljelijän on vuosittain pidettävä vähintään 20, 40, 60 tai 80 % maatalan korvauskelpoisten peruslohkojen kokonaispinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvipeitteisenä. Kasvipeitteisyyden 20 % vaatimusta saa täyttää myös kevennetyllä syyssänkimuokkauksella.¹⁸⁴

Peltovalvonnassa tarkastetaan peltöjen talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä vain perustason vaatimukset. Muut ehdot tarkastetaan kasvipeitteisyysvalvonnassa, joka tehdään kasvukauden ulkopuolella. Kasvipeitteisyysvalvonnasta oma ohjeensa, joka julkaistaan marraskuussa 2020.

¹⁸¹ MMMa 327/2015 23 §

¹⁸² MMMa 327/2015 23 §

¹⁸³ MMMa 327/2015 23 §

¹⁸⁴ VNa 235/2015 23 §

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon kuuluu taulukossa 24 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁸⁵ Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 24. Toimenpiteen peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
25.3. (li-sää tarvittaessa)	<i>Maatalousmaalla olevaa sänkeä ei ole poltettu^{*)}</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna^{*)}</i>	Maastotarkastus

19 YMPÄRISTÖSOPIMUKSET

Ympäristökorvauksen osana olevien ympäristösopimusten (kosteikkojen hoito, kurki-, hanhi- ja joutsenpellot sekä maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito) valvonta tehdään tämän valvontaohjeen mukaisesti.

Ympäristösopimuksen tekeminen ei edellytä ympäristökorvaukseen sitoutumista eli tilalla voi olla ympäristösopimus, mutta ei ympäristösitoumusta.

Korvauksen hakijan tulee täyttää aktiiviviljelijää ja ikää koskevat vaatimukset.

Pääsääntöisesti ympäristösopimuslohkoilta tarkastetaan tukiehtojen noudattaminen, eikä peruslohkon rajoihin ole tarpeen puuttua. Kuitenkin siinä tilanteessa, että lohkoissa on mukana sellaista alaa, jolle ei ole enää perustetta maksaa haetun kasvikoodin mukaista tukea, täytyy korjata myös peruslohkon rajausta.

19.1 Sopimusten pinta-alavalvonta

Sopimukseen sisältyvien alueiden osalta tarkastetaan alueen rajausta ja poistetaan sopimukseen kuulumattomat alueet, kuten rakennukset ja tiet. Jos sopimusalue on pysyvää nurmea, sille voidaan maksaa perustuki ja luonnonhaittakorvaus. Alan tulee täyttää pysyvän nurmen vaatimus. Liian puustoinen tai pensaikkoinen ala on erotettava pysyvästä nurmesta lohkojaolla omaksi peruslohkoksi.

Vesialueet ja uomat, joiden valuma-alue on yli 10 km², näkyvät Tukisovelluksessa tasolla *Vesialueet*. Vesistöjen rajat on määritetty siinä keskivedenkorkeuden mukaisen rantaviivan perusteella. Sopimusalueiden rajat, jotka rajoittuvat vesistöön, määritetään myös keskivesirajan mukaan. Kaikilla vesialueilla (erityisesti matalilla

¹⁸⁵ VNa 235/2015 23 §

merenrannoilla) tieto ei välttämättä ole kovin tarkka, joten tietojärjestelmistä saatava tieto on näissä tapauksissa lähinnä suuntaa antava.

Alueen sopivuus sopimuskohteeksi on selvitetty sopimuksen tekovaiheessa. Jos valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei lohko tai merkittävä osa siitä voi kuulua sopimukseen, tulisi asiasta neuvotella sopimuskäsittelijän ja mahdollisen lausunnon antaneen viranomaisen kanssa ennen valvonnan loppuunsaattamista.

Jos selkeärajainen alue on maastotarkastuksen perusteella arvioitu olleen hoitamatta yli 3 vuotta sopimuskauden alusta lukien, se rajataan pois sopimusalaista. Tällaisissa tapauksissa on perusteltua epäillä, että viljelijä ei tule jatkossakaan hoitamaan aluetta. Jos alue on ollut tarkastajan arvion mukaan hoitamatta vähemmän aikaa, seuraamukset ulotetaan aiempiin sopimusvuosiin, mutta aluetta ei poisteta sopimusalaista. Selkeästi sopimusalueeseen kelpaamattomat alueet täytyy kuitenkin tässäkin tapauksessa rajata pois (esimerkiksi sopimusalassa on mukana talousmetsää). Silloin kun alueita poistetaan sopimusalaista, täytyy mahdollinen takautuva seuraamus tallentaa pinta-alan kautta kartalla. Tukiehtopuutteita ei poistettavalle alalle tallenneta.

Jos digitoitu pinta-ala valvonnan jälkeen poikkeaa sopimuksessa määritellystä pinta-alasta, sopimusta koskevaa päätöstä on muutettava siten, että sopimusala vastaa digitoitua alaa. Muutos voidaan tehdä sen jälkeen, kun tuen saaja on hyväksynyt digitoidun pinta-alan. Jos lohkon pinta-ala vähenee digitoinnin perusteella, sopimusta ei tarvitse kuitenkaan muuttaa, jos digitoidun pinta-alan ja sopimusalan välinen ero on vähäinen.

HUOM! Sopimusalaa ei saa muuttaa valvontavuodelle, vaan vasta seuraavalle vuodelle.

Ympäristösopimukseen kohdistuvat pinta-alavirheistä aiheutuvat seuraamukset lasketaan luvussa 23 kerrotun mukaisesti.

19.2 Sopimusten tukiehtojen valvonta

19.2.1 Maatalousluonnon monimuotoisuus ja maisema

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevia sopimuksia voivat olla¹⁸⁶ :

- arvokkaat perinnebiotoopit
- perinnebiotoopit
- metsälaitumet
- luonnonlaitumet
- reunavyöhykkeet
- peltoalueen metsäsaarekkeet
- uhanalaisten lajien elinolosuhteiden edistäminen
- maatalousympäristön muinaismuistokohteet
- maaseudun kulttuuriperinnön hoito

¹⁸⁶ MMMa 327/2015, 25–29 §

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasaan¹⁸⁷ kuuluu alla olevassa taulukossa 25 olevien ehtojen noudattaminen. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

Taulukko 25. Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemasopimuksen perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
23.1 / 24.1	<i>Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. *)</i>	Maastotarkastus
23.2	<i>Lohkolla on noudatettu luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä. *)</i>	Maastotarkastus
23.3	<i>Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
23.4	<i>Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
23.5/24.5	<i>Jos lohkolla on tehty toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle. *)</i>	Maastotarkastus
24.2	<i>Natura 2000 -verkostoon kuuluvan luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 § tai 24 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu. *)</i>	Maastotarkastus
24.3	<i>Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppejä (luontodirektiivin liite I) ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
24.4	<i>Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia lajeja (luontodirektiivin liite II) ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
25.1	<i>Lohkolla on torjuttu hukkakauraa hukkakauralain edellyttämällä tavalla. *)</i>	Maastotarkastus
25.2	<i>Kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttu maatalousmaalla. *)</i>	Maastotarkastus
26	<i>Jos lohkoa on laidunnettu, siitä ei ole aiheutunut eroosiota ja maanpinta on säilynyt kasvipeitteisenä *)</i>	Maastotarkastus
27	<i>Pysyvien nurmien ja pysyvien laitumien niitossa on otettu huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu *)</i>	Maastotarkastus
39	<i>Luonnonsuojelulain 23 §:n mukaan suojellut luonnonmuistomerkit sekä 29 §:n mukaan suojellut puut ja puuryhmät on säilytetty. *)</i>	Maastotarkastus

¹⁸⁷ VNa 235/2015 37 §

Tukiehdot

Lue tilan ympäristösopimusten ehdot ennen tilakäyntiä. Vaadittavat hoitotoimenpiteet on kirjattu sopimuksen liitteenä olevaan hoitosuunnitelmaan jokaiselle sopimusvuodelle. Lisäksi suunnitelmassa on kirjattuna toimenpiteiden toteutusaikataulu.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimia voivat olla laidunnus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus, vieraskasvilajien poisto, lehtipuiden lehdestys sekä muut vastaavat toimenpiteet. Niitetty kasvillisuus ja raivaustähteet on korjattava lohkolta pois aina, ellei hyväksytyssä suunnitelmassa perustellusti muuta edellytetä. Toimenpiteenä voi olla myös esimerkiksi perinteisten karjatalouteen liittyvien rakennelmien kunnostamista ja aitaamista. Perinnebiotoopin laiduntaminen on sopimuksella tarkoin säädeltyä. Kiellettyjä toimenpiteitä ovat muokkaaminen, lannoitus, ojitus, metsitys tai käsittely kasvinsuojeluaineilla (lukuun ottamatta jättiputken torjunta pesäkekäsittelyllä). Nämä toimet voivat aiheuttaa korvauksen menettämisen ja sopimuksen purkamisen, jos niihin ei ole ELY-keskuksen lupaa.

Maastovalvonta tehdään muun peltovalvonnan yhteydessä.

Taulukko 26. Maatalousluonnon monimuotoisuus ja maisemasopimuksen tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
22.1	<i>Toimenpiteet on toteutettu sopimuksen/suunnitelman mukaan ja oikeilla peruslohkoilla</i>	Maastotarkastus
72	<i>Hoitotoimenpiteistä on pidetty lohkokohtaisia muistiinpanoja (lohkon nimi, tunnus, pinta-ala, vuosittaiset toimenpiteet, toteuttamisaika ja kesto)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

Sopimuksen/suunnitelman noudattamisesta tarkastetaan seuraavia asioita:

- *Toimenpiteet on aloitettu joka lohkolta 1. vuotena ellei sopimuksessa ole muuta hyväksyttyä*
- *Mahdollinen laidunnus on toteutettu kasvillisuutta olennaisesti muuttamatta*
- *Sopimusalueella ei ole muokattu, metsitetty, lannoitettu eikä käsitelty kasvinsuojeluaineilla*
- *Pellon ja metsän reuna-alue ei ole enempää kuin 20 metriä eikä pellolla sijaitseva metsäsaareke ole enempää kuin 1 ha (erityisestä syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen alue voi olla keskimäärin enintään 40 m leveä)*
- *Muita sopimuksessa mahdollisesti edellytetyjä ehtoja on noudatettu.*

Mikäli sopimusalueen toimenpiteitä ei voida vielä valvontakäynnillä tarkastaa, täytyy tehdä uusintakäynti. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi laiduntamisen ja niiton osalta, jos valvonta tehdään kesällä. Mikäli viljelijä hakee vain ympäristösopimusten korvausta, kannattaa valvontakäynti ajoittaa melko myöhään syksyille uusintakäynnin välttämiseksi.

19.2.2 Kosteikkojen hoito

Voidaan tehdä kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena oleva maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävästä reuna-alueista, sekä pienten kosteikkojen, pohjapatojen ja tulvapeltoalueiden muodostamisesta ja hoitamisesta.¹⁸⁸ Kosteikkoalue ei ole sopimuksen teon jälkeen enää maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimus muodostuu hakemuksesta ja ELY-keskuksen päätöksestä ja niihin on kirjattu toimenpiteet, joista ympäristökorvausta maksetaan.

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon¹⁸⁹ kuuluu alla olevassa taulukossa 27 olevien ehtojen noudattaminen. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

Taulukko 27. Kosteikkosopimuksen perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
23.1/24.1	<i>Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. *)</i>	Maastotarkastus
23.2	<i>Luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu. *)</i>	Maastotarkastus
23.3	<i>Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
23.4	<i>Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
23.5/24.5	<i>Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle. *)</i>	Asiakirjatarkastus
24.2	<i>Natura 2000 -verkostoon kuuluvan luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 § tai 24 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu. *)</i>	Maastotarkastus
24.3	<i>Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppejä (luontodirektiivin liite I) ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus
24.4	<i>Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia lajeja (luontodirektiivin liite II) ei ole merkittävästi heikennetty. *)</i>	Maastotarkastus

Tukiehdot

Korvattavia kustannuksia ovat esimerkiksi suunnittelu, pintamaan ja kasvillisuuden poisto, poistetun maa-aineksen loppusijoittaminen, patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentaminen, kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilu, kosteikon reuna-alueiden ja tulvasanteiden kylväminen sekä kasvillisuuden istuttaminen.

¹⁸⁸ MMMa 327/2015 24 §

¹⁸⁹ VNa 235/2015 36 §

Taulukko28. Kosteikkosopimuksen tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
22	Toimenpiteet on toteutettu sopimuksen/suunnitelman mukaan ja oikeilla peruslohkoilla	Maastotarkastus
72	Hoitotoimenpiteistä on pidetty lohko-kohtaisia muistiinpanoja (lohkon nimi, tunnus, pinta-ala, vuosittaiset toimenpiteet, toteuttamisaika ja kesto)	Talviaikainen asiakirjavalvonta

Toimenpiteet on toteutettu sopimuksen/suunnitelman mukaan ja oikeilla peruslohkoilla

- Toimenpiteet on aloitettu joka loholla 1. vuotena, ellei sopimuksessa ole muuta hyväksytty
- Peruslohkojen pinta-alat ovat oikein (mitataan tarvittaessa)
- Muita sopimuksessa mahdollisesti edellytettyjä ehtoja on noudatettu.

Hoitotoimenpiteistä on kirjoitettu lohko-kohtaisia muistiinpanoja

Muistiinpanoista täytyy löytyä vähintään seuraava tiedot:

- lohkon nimi ja tunnus
- pinta-ala
- vuosittaiset toimenpiteet
- toteuttamisaika, kesto

Lohkomuistiinpanot tarkastetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

19.2.3 Kurki-, hanhi- ja joutsenpellot

Sopimus tehdään peltolohkoille, jotka sijaitsevat lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueilla. Sopimukseen on sisällyttävä edistettävälle lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä lintujen ruokintaa alueen houkuttavuuden lisäämiseksi.

Sopimusalueen on oltava kooltaan vähintään 5 ha ja alueen on oltava ympäristösopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden, eli 5 vuotta. Sopimusalueen on pysyttävä samana koko sopimuskauden ajan.

Kasvusto on perustettava 30.6 mennessä yksi- tai monivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Yksivuotinen kasvusto on perustettava vuosittain riittävällä siemenmäärällä, lannoitettava ja hoidettava siten, että kasvustolla on edellytykset sadon tuottamiseen.

Sopimusalueen keskiosiin tai muuhun lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan perustetaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen reunalle ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto.

Toimenpiteen perustaso

Toimenpiteen perustasoon¹⁹⁰ kuuluvat alla olevassa taulukossa 29 olevien ehtojen noudattaminen. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri ehdot tarkastetaan.

¹⁹⁰ VNa 235/2015 40 §

Taulukko 29. Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltosopimuksen perustaso

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
7.1	Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasviviljillä ja -lajikkeella*)	Maastotarkastus
8.1	Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 metrin piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita *)	Maastotarkastus
7.2	Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)	Maastotarkastus
7.3	Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)	Maastotarkastus
52	Lannoituksessa on noudatettu lannoitevalmistelain (593/2006) nojalla annettuja säännöksiä fosforin käytöstä	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
34	Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto tai koulutus	Asiakirjatarkastus tilalla
35	Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen	Asiakirjatarkastus tilalla
166	Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
25.1	Hukkakauraa on torjuttu hukkakauralain edellyttämällä tavalla*)	Maastotarkastus
25.2	Kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttu maatalousmaalla. *)	Maastotarkastus
23.1/24.1	Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen. *)	Maastotarkastus
23.3	Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty. *)	Maastotarkastus
23.4	Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty. *)	Maastotarkastus
48.10	Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.11	Liukoisen typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylity *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.12	Liukoisen typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisen typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.13	Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä on enintään 35 kg/ha *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.14	Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.19	Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi *)	Talviaikainen asia-kirjavalvonta

Tukiehdot

Sopimuksen tukiehdoista tarkastetaan taulukossa 30 esitetyt ehdot. Taulukossa on myös kerrottu missä yhteydessä ehdot tarkastetaan.

Taulukko 30. Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltosopimuksen tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
10.21	<i>Kasvusto on perustettu ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
10.19	<i>Kasvusto on korjattu tai niitetty ehtojen mukaisesti</i>	Maastotarkastus
10.20	<i>Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettu huomioon luonnonvaraisten lintujen pesinnät ja nisäkkäiden poikaset</i>	Maastotarkastus
8.3	<i>Vesistön varrella on 3 metriä leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suoja-alue, jonka lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu</i>	Maastotarkastus
22	<i>Toimenpiteet on toteutettu sopimuksen/suunnitelman mukaan ja oikeilla peruslohkoilla</i>	Maastotarkastus
72	<i>Hoitotoimenpiteistä on kirjoitettu lohko-kohtaisia muistiinpanoja</i>	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.10	<i>Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.11	<i>Liukoisen typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylitä *)</i>	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.12	<i>Liukoisen typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisen typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa *)</i>	Talviaikainen asia-kirjavalvonta
48.13	<i>Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä on enintään 35 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asia-kirjavalvonta

Kasvusto on perustettu ehtojen mukaisesti

Tarkastetaan, että kasvusto on perustettu riittävällä siemenmäärällä ja sitä on lannoitettu ja hoidettu siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Nurmikasvusto voidaan perustaa jo edellisenä vuonna suoja-tilaan tai se voi olla aiemmin perustettu monivuotinen, monilajiseksi kehittynyt nurmi.

Kasvusto on perustettava 30.6. mennessä. Jos kasvuston perustaminen viivästyy haastavien sääolosuhteiden vuoksi, ei tukiehdon noudattamiseen tule puutetta. Kirjaa tarkistuslistalle perustelu viivästyneestä kylvöstä.

Lohkolta täytyy löytyä vähintään nurmi- ja ohrakasvusto. Jos lohko ei rajoitu toisen tilan lohkoksi, ei kauran puuttumisesta aiheudu seuraamusta. Jos lohko rajoittuu toisen tilan lohkoksi ja uloimpana kasvina ei ole kauraa, aiheutuu lohkolle 20 % seuraamus sopimuksen tukeen. Jos loholla ei kasva nurmea eikä ohraa, aiheutuu

lohkolle 100 % seuraamus sopimuksen tukeen. Jos siellä on toinen edellä mainituista kasveista, seuraamus on 50 % lohkon toimenpiteen tukeen. Seuraamusprosentti ja perustelut tallennetaan valvontakysymyksen 10.21 *Kurki-, hanhi- ja joutsenpellon kasvusto on perustettu ehtojen mukaisesti alle.*

Kasvusto on korjattu tai niitetty ehtojen mukaisesti

Nurmikasvusto on niitettävä joka vuosi viimeistään 30.8. Ohra täytyy puida ennen ympäröivien peltolohkojen puintia. Lisäksi osa viljasta täytyy johtaa puinnin yhteydessä maahan. Lohkon reuna, jolla kasvaa kauraa, puidaan normaaliin puintiaikaan.

Jos lohkoa ei ole niitetty 30.8. mennessä, aiheutuu lohkolle 50 % seuraamus sopimuksen tukeen. Samanlainen seuraamus tulee myös siitä, jos lohkoa ei ole puitu ehtojen mukaisesti.

Jos viereinen lohko on puitu ennen sopimuslohkon ohran puintia, aiheutuu lohkolle 10 % seuraamus sopimuksen tukeen.

Jos lohkoa ei ole niitetty tai viljasatoa korjattu valvontakäyntiin mennessä (valvonta ennen 30.8.), täytyy ehdon täyttyminen käydä tarkastamassa uudelleen.

Vesistön varrella on 3 metriä leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suojakaista, jonka lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu

Suojakaistaan liittyvien ehtojen tarkastus tehdään kuten ympäristökorvauksessa ja ehtoon otetaan kantaa samassa valvontakysymyksessä 8.3. Katso kappale 18.3

Puuttuva ja vaadittu metrimäärä kirjataan valvontakysymyksen alle. Sovellus laskee tallennettujen tietojen perusteella sopimukseen aiheutuvan seuraamuksen.

Toimenpiteet on toteutettu sopimuksen/suunnitelman mukaan ja oikeilla peruslohkoilla

Tarkastetaan, että sopimuslalla on noudatettu sopimukseen ja suunnitelmaan kirjattuja tarkempia toimenpiteitä. Lintujen ruokinta on toteutettava suunnitelman mukaisesti siten, että se houkuttelee linnut pois läheisiltä viljelmiltä.

Tähän ehtoon tallennetaan puute, jos suunnitelmassa on esimerkiksi vaatimus lisäruokinnasta ja sitä ei ole loholla toteutettu. Lisäruokinnan puuttumisesta aiheutuu lohkolle 10–30 % seuraamus sopimuksen tukeen.

Hoitotoimenpiteistä on kirjoitettu lohkoikohtaisia muistiinpanoja

Muistiinpanoista täytyy löytyä vähintään seuraava tiedot:

- lohkon nimi ja tunnus
- pinta-ala
- vuosittaiset toimenpiteet
- toteuttamisaika, kesto

Lohkomuistiinpanot tarkastetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

20 LUONNONMUKAISEN TUOTANNON KORVAUS

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumus jakautuu kahteen tilatyypin: kasvinviljelytilojen luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksiksi ja kotieläintilojen luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksiksi. Viljelijä sitoutuu luomusitoumuksen antaessaan viideksi vuodeksi toteuttamaan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ehtoja. Tilalla voi olla luomusitoumus, vaikka tila ei ole tehnyt ympäristökorvaussitoumusta.

Luomusitoumus on joko koko tilaa tai poikkeustapauksessa tilan osaa koskeva sitoumus, josta maksetaan luonnonmukaisen tuotannon korvausta. Ympäristökorvauksen tavoin sitoumukseen kuuluu myös vähimmäisvaatimukset ja perustaso, joiden noudattaminen on korvauksen maksamisen ehtona. Sitoumuksen tekijän on noudatettava myös täydentäviä ehtoja.

Vähimmäisvaatimukset

Vähimmäisvaatimukset ovat osa luonnonmukaisen tuotannon korvauksen perustasoa.¹⁹¹ Vähimmäisvaatimuksista tiloilta valvotaan taulukossa 31 olevat ehdot. Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

Taulukko 31. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vähimmäisvaatimukset

Kysymys	Vähimmäisvaatimus	Tarkastelupaikka
52.	<i>Lannoituksessa on noudatettu lannoitevalmistelain (539/2006) nojalla annettuja säännöksiä fosforin käytöstä</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta
34.	<i>Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
35.	<i>Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen</i>	Asiakirjatarkastus tilalla
53.	<i>Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita</i>	Talviaikainen asiakirja-valvonta

Korvauksen perustaso

Korvauksen perustasaan kuuluu taulukossa 32 olevien vaatimusten noudattaminen.¹⁹² Taulukossa on myös kerrottu, missä yhteydessä eri vaatimukset tarkastetaan.

¹⁹¹ VNa 237/2015 14 §

¹⁹² VNa 237/2015 16 §

Taulukko 32. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen perustason vaatimukset

Kysymys	Perustason vaatimus	Tarkastelupaikka
54.	<i>Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
55.	<i>Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
7.1.	<i>Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella *)</i>	Maastotarkastus
7.2.	<i>Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)</i>	Maastotarkastus
6.	<i>Kasvitiheysvaatimusta on noudatettu *)</i>	Maastotarkastus
7.3.	<i>Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna *)</i>	Maastotarkastus
48.1.	<i>Lannoitteet on levitetty pellolle siten, että valumia vesiin ei ole tapahtunut eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole *)</i>	Maastotarkastus
48.9.	<i>Lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei ole levitetty pellolle 1.11.–31.3. *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
48.2.	<i>Lannoitteiden levityskieltoa lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan on noudatettu *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
8.2.	<i>Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä. *)</i>	Maastotarkastus
48.3.	<i>Lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty vain sijoittamalla, jos pellon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia *)</i>	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirjavalvonta
48.4.	<i>Kalteville pellon osille levitetyt muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan kahdentoista tunnin sisällä levityksestä *)</i>	Maastotarkastus
48.10.	<i>Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
48.11.	<i>Liukoisien typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylity *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
48.12.	<i>Liukoisien typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisien typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
48.13.	<i>Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisien typen määrä on enintään 35 kg/ha *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
37.	<i>Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta

48.14.	<i>Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti *)</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
--------	--	---------------------------------

Ympäristökorvauksessa ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa perustasossa todettuihin noudattamatta jättämiin sovelletaan samoja seuraamussääntöjä. Perustasojen seuraamuksista on kerrottu kohdassa 25.1.

Perustasoon kuuluvien täydentävien ehtojen vaatimuksista ja niiden valvonnasta on kerrottu tarkemmin kohdassa 21. Valvonta laajennetaan koskemaan myös täydentäviä ehtoja, jos tila ei ole täydentävien ehtojen valvonnassa ja korvauksen perustason täydentävien ehtojen vaatimuksissa todetaan puutteita. Tilalta valvotaan vain se täydentävien ehtojen vaatimus, jossa laiminlyönti todetaan.

Tukiehdot

Ruokaviraston maaseutulinja vastaa luonnonmukaisen tuotannon ja kotieläintuotannon korvauksesta, sen tukiehdoista ja maksamisesta. Elintarvikeketjulinja vastaa luonnonmukaisen viljelytavan ja kotieläintuotannon ehdoista, ohjeistuksesta ja luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmästä. Luomusitoumuksen saadakseen uuden luomutilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään ja valvontajärjestelmän mukainen ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on oltava tehtynä viimeistään 15.6. ensimmäisenä sitoumusvuonna.

Maaseutulinjan vastuulla olevat luonnonmukaisen tuotannon korvauksen tukiehdot on kerrottu taulukossa 33. Tukiehdoissa todettu puute johtaa korvauksen alentamiseen.

Taulukko 33. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen tukiehdot

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
70.	<i>Tilalla on noudatettu luonnonmukaisen tuotannon kasvintuotannon sitoumusehtoja</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
71.	<i>Tilalla on noudatettu luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumusehtoja</i>	Talviaikainen asiakirjavalvonta
	<i>Tilalla on vähintään 0,3 eläinyksikköä korvauskelpoista sitoumushehtaaria kohti</i>	Maastotarkastus/ ristiintarkastus

Kaikille luonnonmukaisessa tuotannossa oleville tiloille tehdään myyntikasvivaatimuksen täyttymistä koskeva ristiintarkastus vuonna 2022. Ehdon täyttymistä ei tarvitse tarkastaa peltovalvonnan yhteydessä.

Viljelijä sitoutuu sitoumuksen tehdessään noudattamaan luomusasetuksessa¹⁹³ säädettyjä ehtoja.¹⁹⁴ Luonnonmukaisen tuotannon valvonnan tarkastuspöytäkirja tarkastetaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa ja siten myös mahdolliset seuraamukset annetaan vasta silloin.

¹⁹³ Asetus (EY) N:o 384/2007

¹⁹⁴ VNa 237/2015 18 §

Luonnonmukainen kotieläintuotanto

Tilalla on vähintään 0,3 eläinyksikköä korvauskelpoista sitoumushehtaaria kohti¹⁹⁵

Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta sitoumuksen tehneillä tiloilla on oltava vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti. Sitoumushehtaareiksi katsotaan tilan luomusitoumuksella 15.6. olevat lohkot. Eläinmäärä tarkastetaan samalla tavoin kuin LHK:n korotuksessa, josta on kerrottu tarkemmin kohdassa 16.1.1.

21 TÄYDENTÄVÄT EHDOT

21.1 Valvottavat vaatimukset

Tarkastuksissa valvotaan täydentävien ehtojen noudattamista valvontavaatimusten avulla. Kaikki paikan päällä tarkistettavat vaatimukset tarkastetaan mahdollisuuksien mukaan yhdellä tiläkäynnillä.

Vaatimuksien kohdalla on mahdollisuuksien mukaan annettu arviointiasteikko laiminlyönnin arvioimiseksi tai esimerkkejä laiminlyönnistä ja niiden arvioinnista. Yleisestä laiminlyöntien arvioinnista on kerrottu kappaleessa 22.

Vaatimusryhmä 1. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset¹⁹⁶

Valtaojalla tarkoitetaan kaivettua avouomaa, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen muista ojista sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kuivatusalueelta sekä peltolohkokesteriin merkittyjä noroja. Vesistöllä tarkoitetaan järveä, lampea, jokea, puroa ja muuta luonnollista vesialuetta sekä tekojärveä, kanavaa ja muuta vastaavaa keinotekoista vesialuetta. Vesistönä ei kuitenkaan pidetä noroa, ojaa ja lähdeä.¹⁹⁷

1.1 Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 m leveä piennar, jolle ei ole levitetty lannoitetta eikä kasvinsuojeluainetta.¹⁹⁸

8.1	Valtaojien ja vesistöjen varsilla on muokkaamaton 1 metrin piennar, jolle ei ole levitetty lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita	Maastotarkastus
-----	---	-----------------

Tarkista onko loholla valtaojia tai onko se vesistön varrella. Pientareen puuttumisen syynä hyväksytään muun muassa salaojitus, pellon muotoilu, vaikeasti torjuttavien rikkakasvien torjuminen sekä valtaojien kaivaminen ja perkaaminen.

¹⁹⁵ Laki 1360/2014 8 §

¹⁹⁶ VNa 4/2015

¹⁹⁷ Laki 587/2011

¹⁹⁸ VNa 4/2015 11 §

Pientareelle on kuitenkin kylvettävä nurmikasvillisuus heti olosuhteiden salliessa, jos piennar on tuhoutunut tai vaurioitunut talven aikana taikka esimerkiksi edellä mainituiden syiden vuoksi. Myös valtaojan tai vesistön varrella olevalle raiviolohkolle on kylvettävä piennar, ellei sillä ole aikaisempaa nurmikasvillisuuden peittämää piennarta.

Piennarta ei tarvitse jättää, jos

- 1) maatalousmaan ja uoman välillä on metsää, pensaikkoa, jouto- tai kitumaata, tonttimaata, tiealuetta tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse pellolle; tai
- 2) maatalousmaa sijaitsee tulvaperikereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois esimerkiksi pumppaamalla.

Jos oja ei ole merkitty valvontakartalla valtaojaksi, sen viivatyyppejä ei tarvitse enää vuonna 2022 muuttaa valtaojaksi, vaikka se kartta- ja/tai maastotarkastelun perusteella on sellainen (kerää vettä myös peruslohkon ulkopuolelta). Korjausta ei tarvitse tehdä, koska valtaojan 1 m piennarvaatimus poistuu ensi vuonna eikä valtaojatietoa enää tarvita. Tilalle ei anneta valvontavuonna seuraamusta, vaikka ojan varrella ei olisi 1 m piennarta. Viljelijää on ohjeistettava perustamaan/jättämään piennar ojan varrelle. Jos lohkolta poistetaan tai sinne lisätään valtaojaviivatyyppejä, tallennetaan valvontakysymykseen 8.1 ”ei koske lohkoa”. Täydentävien ehtojen haitarissa valvontakysymykseen 1.1 tallennetaan ”ei koske tilaa”, jos yhdellekään lohkolle ei ole vaatimukseen 8.1 merkitty kunnossa tai puute.

Vakavuus:

Jos ehtoa on laiminlyöty siten, että puutteita pientareissa on enintään 20 % koko tilan piennarvaatimuksesta, annetaan pääsääntöisesti 1 % seuraamus.

Jos ehtoa on laiminlyöty siten, että puutteita pientareissa on >20–60 % koko tilan piennarvaatimuksesta, annetaan pääsääntöisesti 3 % seuraamus.

Jos ehtoa on laiminlyöty siten, että puutteita pientareissa on > 60 % koko tilan piennarvaatimuksesta, annetaan pääsääntöisesti 5 % seuraamus.

Laiminlyönnin vakavuus voidaan arvioida edellä esitettyä alemmaksi tilanteissa, joissa puutteelliset pientareet ovat vain vähän alle vaaditun 1 m leveyden. Lisäksi arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus ja kesto.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi. Varhaista varoitusta ei voida käyttää, jos pientareet puuttuvat kokonaisuudessaan.

Esimerkki 8:

A) Tilalla on piennartarvetta kaikkiaan noin 450 m ja 80 m matkalla havaittiin puutteita pientareissa. Piennartarve on valtaojan varrella. Laiminlyönti kohdistuu vain kyseiseen tilaan ja on helposti korjattavissa perustamalla nurmi. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %

B) Tilalla on piennartarvetta kaikkiaan noin 450 m ja 80 m matkalla havaittiin puutteita pientareissa. Piennartarve on vesistön varrella. Viljelijä on levittänyt lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita lähes vesirajaan asti. Laiminlyönti voi aiheuttaa ravinteiden ja kasvisuojeluaineiden

päästöjä vesistöön. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %

C) Tilalla on piennartarvetta kaikkiaan noin 10 m ja piennar puuttuu koko matkalta. Vaikka piennarpuute on > 60 % koko tilan piennarvaatimuksesta, on se kuitenkin vakavuudeltaan vähäinen. Laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.

D) Tilalla on piennartarvetta kaikkiaan noin 450 m ja 5 m matkalla havaittiin, että piennar on vain 80 cm leveä. Piennartarve on valtaosan varrella. Laiminlyönti kohdistuu vain kyseiseen tilaan ja on helposti korjattavissa perustamalla nurmi alalle, jossa piennar on liian kapea. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 0, kesto 0 → varhainen varoitus

E) Tilalla on piennartarvetta kaikkiaan noin 1000 m ja 300 m matkalla havaittiin, että piennar on noin 80 cm leveä. Laiminlyönti kohdistuu vain kyseiseen tilaan ja on helposti korjattavissa perustamalla nurmi alalle, jossa piennar on liian kapea. Vaikka puutteellisten piennarten osuus on > 20 % piennartarpeesta, voidaan vakavuuden arviointia alentaa, sillä piennarleveyydestä puuttuu keskimäärin noin 20 cm. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.

1.2 Viljeltyä peltoa ja pysyvien kasvien alaa on viljelty hyvän maatalouskäytännön mukaisesti.¹⁹⁹

7.1.	Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella	Maastotarkastus
7.2.	Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä	Maastotarkastus
7.3.	Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna	Maastotarkastus
26	Jos lohkoa on laidunnettu, siitä ei ole aiheutunut eroosiota ja maanpinta on säilynyt kasvipeitteisenä	Maastotarkastus
6	Kasvitiheysvaatimusta on noudatettu	Maastotarkastus

Tilalla tarkistetaan, että viljelty pelto ja pysyvien kasvien lohko on viljelty hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelijän on pitänyt toimia niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen (esim. sääolot, lannoitteiden tai kasvinsuojeluaineiden saatavuus).

Lohko on muokattu, lannoitettu ja kylvetty/istutettu siten, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Lohkon kylvö/istutus on tehty viimeistään 30.6. Jos lohkoilla viljellään asetuksen 4/2015 liitteessä lueteltuja puutarhakasveja, esikasvi on kylvettävä viimeistään 30.6. Esikasvia ei tarvitse kylvää 30.6. mennessä, jos lohkolle kylvetään/istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä.

Jos lohkoilla on nurmikasvillisuus ja sitä käytetään laidunnukseen, tarkistetaan, että maanpinta on säilynyt pääosin kasvipeitteisenä ja maaperän eroosio on ollut vain vähäistä.

¹⁹⁹ VNa 4/2015 12 §

Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen/istuttamisen viimeistään 30.6., on se tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos kylvöä/istutusta ei ole tehty viimeistään 30.6., on viljelijän osoitettava esimerkiksi virallisilla säätilastoilla tai valokuvien avulla, että poikkeukselliset sääolosuhteet estivät kylvämisen/istuttamisen. Tiedot sademääristä löytyvät esimerkiksi [Ilmatieteenlaitoksen sivuilta](#). Viljelijän ei tarvitse ilmoittaa YT-alueelle kylvämisestä/istuttamisesta 30.6. jälkeen. Jos alueella on ollut normaalit sääolosuhteet, ja kylvöä/istutusta ei ole tehty määräaikaan mennessä, on kyseessä laiminlyönti, josta pääsääntöinen tukivähennys on 3 %.

Tarkistetaan, että lohkon kasvinsuojelusta on huolehdittu joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Jos lohkolta ei korjata satoa, kasvustosta on tarvittaessa huolehdittu siten, että lohkolle voidaan perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato seuraavana vuonna.

Tilalla tarkistetaan, että seuraavien puutarhakasvien vähimmäistiheydet täyttyvät:

- mansikka, mesimarja ja jalomaarain 15 000 kasvia/hehtaari
 - o jos maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rönsytaimien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia/hehtaari
- herukka ja karviainen 1 200 kasvia/hehtaari
- vadelma 2 800 kasvia/hehtaari
- marjatuomipihlaja, marja-aronia ja tyrni 800 kasvia/hehtaari
- pensasmustikka 2 250 kasvia/hehtaari
- hedelmäpuita 400 kasvia/hehtaari.

Jos tilalla havaitaan, ettei viljelijä ole noudattanut hyvän maatalouskäytännön vaatimuksia, pääsääntöinen tukivähennys tavanomaisesta laiminlyönnistä on 3 %. Laiminlyönnin arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Arvioinnissa huomioidaan keliolosuhteiden vaikutus vaatimusten täyttymiseen. Esimerkiksi jos runsaat ja pitkäkestoiset sateet heikentävät kasvinsuojeluaineiden tehoa, voidaan tämä huomioida laiminlyönnin arvioinnissa lieventävänä seikkana. Lisäksi arvioidaan ovatko viljelijän tekemät toimenpiteet olleet riittäviä (esimerkiksi riittävän tehokas kasvinsuojelumenetelmä, riittävä siemenmäärä yms.). Jos viljelijä on todistettavasti hoitanut viljellyn pellon ja pysyvien kasvien alan asetuksen mukaisesti ja viljelijän toimia voidaan pitää riittävänä, mutta esimerkiksi itäminen ei ole onnistunut toivotulla tavalla, kyseessä ei ole laiminlyönti. Myös lohkolle ilmoitettu kasvi vaikuttaa arviointiin, esimerkiksi LHP-nurmelle tai suojavyöhykenurmelle sallitaan laadultaan heikompi kasvusto kuin säilörehunurmelle. Satonurmeksi ilmoitetun nurmen kasvustovaatimus on samanlainen riippumatta siitä, onko ala pysyvää nurmea vai peltoa. Vuonna 2022 arvioinnissa pitää myös huomioida se, onko lannoitteita tai kasvinsuojeluaineita ollut saatavilla.

Typensitojakasvien EFA-alaksi ilmoitetun alan arvioinnissa pitää huomioida, että alalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi. Jos kylvö tapahtuu ilman edellä mainittuja hyväksyttäviä syitä 30.6. jälkeen, ei kyseistä laiminlyöntiä voida todeta vähäiseksi.

Laiminlyönnin vakavuus arvioidaan oheisen taulukon 34 mukaisesti:

Lohkojen, joilla puutteita osuus koko alasta (%)	Laiminlyönnin vakavuuden arviointi			
	Vähäinen laiminlyönti	Tavanomaista vähäisempi	Tavanomainen	Tavanomaista vakavampi
1 % - 20 %	VV*	1 %	1 % - 3 %	3 % - 5 %
>20 % - 60 %	-	1 % - 3 %	3 %	3 % - 5 %
>60 % - 100 %	-	3 % - 5 %	3 % - 5 %	5 % / Tahallinen

*Varhainen varoitus

Esimerkki 9:

- A) 50 ha tilan kolmella loholla kasvaa kohtalaisesti peltovalvattia ja pelto-ohdaketta. Lohkojen pinta-ala vastaa 10 % tilan maatalousmaan alasta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.
- B) 50 ha tilan kolmella loholla kasvaa kohtalaisesti peltovalvattia ja pelto-ohdaketta. Lohkojen pinta-ala vastaa 40 % tilan maatalousmaan alasta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 3 → kokonaisarvio 3 %.
- C) 50 ha tilan kolmella loholla kasvaa runsaasti peltovalvattia ja pelto-ohdaketta. Lohkojen pinta-ala vastaa 45 % tilan maatalousmaan alasta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 5, vakavuus 5, kesto 3 → kokonaisarvio 5 %.
- D) 50 ha tilan yhdellä 5 ha ohraloholla ei ole käytetty kylvössä riittävää siemenmäärää ja siten lohkon kasvusto on heikko. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 1, kesto 0 → kokonaisarvio 1 %.
- E) 50 ha tilan yhdellä 1 ha ohraloholla ei ole käytetty kylvössä riittävää siemenmäärää ja siten lohkon kasvusto on heikko. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 0, kesto 0 → varhainen varoitus

1.3 Pysyviä nurmia ja pysyviä laitumia on hoidettu tarkoituksenmukaisella tavalla.²⁰⁰

7.2.	Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä *)	Maastotarkastus
7.3.	Kasvinsuojelusta on huolehdittu tarkoituksenmukaisella tavalla ja jos satoa ei ole korjattu, markkina- ja korjuukelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista myös seuraavana vuonna	Maastotarkastus
26	Jos lohkoa on laidunnettu, siitä ei ole aiheutunut eroosiota ja maanpinta on säilynyt kasvipeitteisenä *)	Maastotarkastus
27	Pysyvien nurmien ja pysyvien laitumien niitossa on otettu huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojele *)	Maastotarkastus

²⁰⁰ VNa 4/2015 12 §

Tilalla tarkistetaan, että laidunnetuilla lohkoilla maanpinta on säilynyt pääosin kasvipeitteisenä ja maaperän eroosio on ollut vähäistä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on huomioitu luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu. Alaa on lannoitettu tarkoituksenmukaisella tavalla eli vain, jos siltä korjataan sato laiduntamalla tai muulla tavalla.

Lohkon kylvö on tehty viimeistään 30.6. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään 30.6., kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisesta sääolosuhteesta on kerrottu edellä vaatimuksen 1.2 yhteydessä.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittu joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Alalta on mahdollista tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato, myös tilanteissa, joissa kylvö tehdään 30.6. jälkeen poikkeuksellisten sääolosuhteiden vuoksi. Jos alalta ei korjata satoa, kasvustosta on tarvittaessa huolehdittu siten, että lohkolle on mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato myös seuraavana vuonna.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Laiminlyönnin vakavuuden arviointi tehdään vaatimuksen 1.2 kohdalla esitetyn taulukon mukaisesti. Arvioinnissa huomioidaan keliolosuhteiden vaikutus vaatimusten täyttymiseen. Esimerkiksi jos runsaat ja pitkäkestoiset sateet heikentävät kasvinsuojeluaineiden tehoa, voidaan tämä huomioida laiminlyönnin arvioinnissa lieventävänä seikkana. Lisäksi arvioidaan ovatko viljelijän tekemät toimenpiteet olleet riittäviä (esimerkiksi riittävän tehokas kasvinsuojelumenetelmä). Jos viljelijä on todistettavasti hoitanut pysyvän nurmen ja pysyvän laitumen alan asetuksen mukaisesti ja viljelijän toimia voidaan pitää riittävänä, mutta esimerkiksi itäminen ei ole onnistunut toivotulla tavalla, kyseessä ei ole laiminlyönti. Vuonna 2022 arvioinnissa pitää myös huomioida se, onko lannoitteita tai kasvinsuojeluaineita ollut saatavilla.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi. Jos kylvö tapahtuu ilman edellä mainittua hyväksyttävää syytä 30.6. jälkeen, ei kyseistä laiminlyöntiä voida todeta vähäiseksi.

Esimerkki 10:

- A) Pysyvän nurmen lohkoa on käytetty laidunnukseen, joka on johtanut kasvillisuuden kulumiseen ja siihen, että ala on kokonaisuudessaan mulloksella. Lohkon pinta-ala vastaa 5 % tilan maatalousmaan alasta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.
- B) Tilan maatalousmaan ala on 50 ha. Tilalla on pysyvää nurmea 10 ha. Pysyvän nurmen lohkoilla kasvaa runsaasti vuohenputkea, mutta alasta on yli 50 % heinä- ja nurmirehukasvien peittämää. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %.

1.4 Kesantopellot on pidetty pääsääntöisesti kasvipeitteisinä tai sängen peittiminä ja niiden kasvusto on kylvetty viimeistään 30.6., jos loholla ei ole ennestään kylvettyä nurmea.²⁰¹

28.1	Kesantopellot on pidetty pääsääntöisesti kasvipeitteisinä tai sängen peittiminä ja niiden kasvusto on kylvetty viimeistään 30.6., jos loholla ei ole ennestään kylvettyä nurmea.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

²⁰¹ VNa 4/2015 7 ja 8 §

Tarkastetaan lohkojen kasvipeitteisyys ja että kasvusto on kylvetty riittävällä siemenmäärällä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi viimeistään 30.6. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään 30.6., kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisesta sääolosuhteesta on kerrottu edellä vaatimuksen 1.2 yhteydessä. Lohkoilla voidaan kasvattaa nurmi-, riista-, maisema- mesi- ja niittykasveja sekä näiden kasvien seoskasvustoja (viherkesannolle kolme eri kasvikoodia: 9412 viherkesanto nurmi ja niitty, 9413 viherkesanto riista ja maisema sekä 9414 viherkesanto mesikasvit). Kesantoa ei saa kuitenkaan kylvää yksinomaan vilja-, öljy- tai muilla valkuaiskasveilla kuin apila ja mesikkä tai näiden kasvien siemenseoksilla. Näin ollen esimerkiksi kauran ja rypsin seoskasvusto ei ole sallittu kasvusto kesannolle, mutta kauran, rypsin ja nurmen seoskasvusto on. Sänkikesannon on oltava edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien tai siemenmausteiden sängen peittämää ja muokkaamatonta.

Edellisestä poiketen, jos ala on ilmoitettu EFA-kesannoksi ja sitä käytetään maataloustuotantoon (ks. kappale 14.1), on vuonna 2022 sallittua kylvää ala myös yksinomaan vilja-, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla. Esim. EFA-kesannolle on sallittua kylvää vain pelkkää kauraa. Muilla kesannoilla kuin EFA-kesannoilla poikkeusta ei voi käyttää.

Kasvipeitteisyydestä voidaan poiketa vain erityisistä syistä, joita ovat esimerkiksi pellon viljelykunnan parantaminen torjumalla vaikeita rikkakasveja ja lyhytaikaiset kunnostustoimenpiteet. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi salaoitus, kalkitus sekä valtaojien kaivu ja perkaus. Kasvipeitteisyydestä voidaan poiketa myös, jos kyse on ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta. Huomioon tulee ottaa poikkeamisen laajuus ja kesto. Esimerkiksi koko pelto ei voi olla mulloksella, jos toisessa reunassa kaivetaan ojaa. Vain edellä mainituista erityisistä syistä peltolohko voi olla **avokesantoa**. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta poikkeaminen ei koske ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettavia lohkoja.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi. Jos kylvö tapahtuu ilman edellä mainittua hyväksyttävää syytä 30.6. jälkeen, ei laiminlyöntiä voida todeta vähäiseksi.

Vakavuus:

Jos kasvipeitteisyysvaatimusta on laiminlyöty siten, että puutteita on enintään 20 % kesantopeltojen pinta-alasta, annetaan pääsääntöisesti 1 % seuraamus.

Jos kasvipeitteisyysvaatimusta on laiminlyöty siten, että puutteita on >20–60 % kesantopeltojen pinta-alasta, annetaan pääsääntöisesti 3 % seuraamus.

Jos kasvipeitteisyysvaatimusta on laiminlyöty siten, että puutteita on >60 % kesantopeltojen pinta-alasta, annetaan pääsääntöisesti 5 % seuraamus.

Lisäksi arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus ja kesto.

Jos kesanto on kylvetty yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla, on kyseessä täydentävien ehtojen laiminlyönti (pois lukien tuotantoon käytettävät EFA-kesannot). Laiminlyönnin vakavuus arvioidaan kuten yllä on esitetty kasvipeitteisyyden osalta.

1.5 Pohjavesialueilla kesantolohkot ovat kasvipeitteisiä ja perustettavan kasvuston siemenseoksen painosta on enintään 20 % typensitojakasvin siementä.²⁰²

28.2	Pohjavesialueilla kesantolohkot ovat kasvipeitteisiä ja perustettavan kasvuston siemenseoksen painosta on enintään 20 % typensitojakasvin siementä.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Tarkastetaan, että pohjavesialueilla olevat kesannot ovat viherkesantoja. Kasvipeitteisyydestä voidaan poiketa vain edellisessä kohdassa mainittujen erityisten syiden perusteella.

Typensitojakasvien osuus arvioidaan silmämääräisesti. Typensitojakasveilla tarkoitetaan apiloita, virnoja, sinimailasta, vuohenhernettä, mesikkää ja muita vastaavia kasveja. Viljelijän on merkittävä lohkokohdaisesti muistiin käytetyn siemenseoksen sisältö.

Jos kesanto on ilmoitettu EFA-alaksi ja sitä viljellään, käytetään laitumena tai siltä korjataan sato kesantokauden aikana, ei typensitojakasvien 20 % enimmäismäärä koske alaa.

Laiminlyönnin arvioinnissa voidaan kasvipeitteisyyden osalta noudattaa sitä, mitä kohdassa 1.4 on kasvipeitteisyydestä mainittu. Muuten pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

1.6 Kesantopellolla on estetty rikkakasvien leviäminen.²⁰³

28.3	Kesantopellolla on estetty rikkakasvien leviäminen.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Tarkistetaan, että kesantopelloilla on estetty rikkakasvien leviäminen pääsääntöisesti mekaanisesti tai biologisesti. Kemiallinen torjunta lohkolle on mahdollista vain

- a) jos torjutaan vaikeita rikkakasveja tai
- b) kyseessä on kasvuston päättäminen joko 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen tapauksissa, että lohkolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja.

Jos kesanto on ilmoitettu EFA-alaksi pitää arvioinnissa huomioida, että alalla ei saa käyttää kasvin-suojeluaineita kesantokauden aikana ollenkaan. Edellisestä poiketen, jos EFA-kesantoa viljellään, käytetään laitumena tai siltä korjataan sato, on kasvin-suojeluaineiden käyttäminen alalla vuonna 2022 sallittua.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Laiminlyönnin vakavuuden arviointi tehdään vaatimuksen 1.2 kohdalla esitetyn taulukon mukaisesti.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

²⁰² VNa 4/2015 7 §

²⁰³ VNa 4/2015 7 §

Esimerkki 11:

- A) 50 ha tilalla on 3 ha viherkesantoa. Kesannolla ei ole estetty rikkakasvien kasvua ja sillä kasvaa runsaasti pujoa, juolavehnää ja pelto-ohdaketta. Nurmi-, riista-, maisema- ja/tai niittykasveja on havaittavissa lohkolle vain hajanaisesti. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %.
- B) 50 ha tilalla on 3 ha viherkesantoa. Kesannolla ei ole estetty rikkakasvien kasvua ja sillä kasvaa pujoa, juolavehnää ja pelto-ohdaketta. Nurmi-, riista-, maisema- ja/tai niittykasveja on suurin osa kasvustosta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 0, kesto 0 → varhainen varoitus

1.7 Kesantoja ei ole lannoitettu, lukuun ottamatta perustamisen yhteydessä tapahtuvaa monivuotisen viherkesannon lannoitusta.²⁰⁴

28.4	Kesantoja ei ole lannoitettu, lukuun ottamatta perustamisen yhteydessä tapahtuvaa monivuotisen viherkesannon lannoitusta.	Maastotarkastus / talviaikainen asiakirjavalvonta
------	---	---

Tarkastetaan, että yksivuotisia viher-, sänki- ja avokesantoja ei ole lannoitettu. Lannoittaminen on sallittua ainoastaan, jos kesannon päättämisen jälkeen lohkolle kylvetään monivuotisia nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä taikka istutettavia kasveja.

Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä. Typpilannoittemäärä voi olla enintään 80 kg liukoista typpeä/ha kivennäismailla ja 60 kg liukoista typpeä/ha eloperäisillä mailla²⁰⁵.

Jos kesanto on ilmoitettu EFA-alaksi ja sitä viljellään, käytetään laitumena tai siltä korjataan sato kesantokauden aikana, saa alaa lannoittaa viljellyn kasvin lannoitustasojen mukaisesti.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi

Esimerkki 12:

Viherkesannolla (riista ja maisema) kasvaa ohraa ja lohkoa on lannoitettu noudattaen ohran lannoitustasoja. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 3 → kokonaisarvio 3 %.

1.8 Kesantopellon kasvustoa ei ole päätetty ennen 1.9. poikkeuksia lukuun ottamatta.²⁰⁶

28.5	Kesantopellon kasvustoa ei ole päätetty ennen 1. syyskuuta poikkeuksia lukuun ottamatta.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Kesantopellon kasvusto voidaan päättää kemiallisesti tai mekaanisesti **1.9. alkaen**. Päättäminen voidaan tehdä aikaisintaan 15.7., jos lohkolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai

²⁰⁴ VNa 4/2015 9 §

²⁰⁵ VNa 1250/2014; ÅFs 79/2000

²⁰⁶ VNa 4/2015 10 §

istutettavia kasveja. Mahdollinen muokkaus ja lannoitus on ajoitettava kylvön yhteyteen. Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto.

Jos kesantopelto on ilmoitettu viherryttämistuen mukaiseksi EFA-kesannoksi ja alalle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä taikka istutettavia kasveja, viher- tai sänkikesanto voidaan päättää ja muokata aikaisintaan 16.8.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta ei voi käyttää.

1.9 Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä.²⁰⁷

8.2	Vesistöjen varsille on jätetty 5 m leveä suojakaista, jolle ei ole levitetty lannoitteita ja seuraavan 5 m matkalla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa ole muokattu vuorokauden kuluessa levityksestä.	Maastotarkastus
-----	--	-----------------

Tarkastetaan, ettei lannoitteita ole käytetty 5 m lähempänä vesistöä. Suojakaista lasketaan vesistön rajasta. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöstä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Eläinten laiduntaminen on kuitenkin sallittua edellä mainituilla alueilla. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Esimerkki 13:

- A) Viljelijä on levittänyt lannoitetta vesistön varrella sijaitsevalla lohkolle siten, että vesistön varrelle on jäänyt 3 m suojakaista. Lohko rajoittuu vesistöön 20 m matkalta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.
- B) Viljelijä on levittänyt lannoitetta vesistön varrella sijaitsevalla lohkolle lähes vesirajaan asti. Lohko rajoittuu vesistöön 50 m matkalta. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 5, kesto 1 → kokonaisarvio 5 %.

1.10 Kasteluveden ottoon on lupa ja luvan ehtoja on noudatettu.²⁰⁸

38	Kasteluveden ottoon on lupa ja luvan ehtoja on noudatettu	Maastotarkastus / asiakirjatarkastus tilalla
----	---	--

Kasteluveden ottoon tarvitaan vesialueen omistajan suostumus ja vaaditaan mahdollisesti lupa, jos vettä ei riitä tarpeeksi niille vesialueen omistajille tai osakkaille, jotka ottavat vettä vesistöstä.

²⁰⁷ VNa 4/2015 4 §, VNa 1250/2014 10 §

²⁰⁸ VNa 4/2015 5 §

Tarkastetaan, ottaako viljelijä kasteluun vettä vesistöstä yms. ja tarvitaanko kasteluveden ottamiseen ympäristölupaviranomaisen myöntämä lupa ja jos lupa tarvitaan, onko viljelijällä sellainen. Jos viljelijällä on lupa, tarkastetaan, onko luvan ehtoja noudatettu²⁰⁹.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

1.11 VN:n 1022/2006 liitteessä 1E lueteltujen aineiden suorat tai välilliset päästöt pohjaveteen on estetty.²¹⁰

90	VN:n 1022/2006 liitteessä 1E lueteltujen aineiden suorat tai välilliset päästöt pohjaveteen on estetty. *)	Maastotarkastus
----	--	-----------------

Tilakäynnillä tarkastetaan, ettei tilan maataloustoiminnasta aiheudu kasvinsuojeluaineiden, hiilivetyjen (öljyt ja polttoaineet) ja muiden VN:n 1022/2006 liitteessä 1E lueteltujen aineiden suoria tai välillisiä päästöjä pohjaveteen (liite 2).

Tilalla tarkastetaan, ettei siellä ole esimerkiksi vuotavia kasvinsuojeluainesäiliöitä, öljysäiliöitä, jäteöljykanistereita tai -tynnyreitä, sellaisia ajoneuvoja, maatalouskoneita tai muita laitteita, joista aiheutuu tai on aiheutunut muun muassa kasvinsuojeluaineiden tai hiilivetyjen suoria tai epäsuoria päästöjä pohjaveteen. Muita mahdollisia päästölähteitä voivat olla esimerkiksi akut, säilöntäaineet, lannoitteet, maalit, pesuaineet tai puunkyllästysaineet.

Tilalla tarkastetaan, ettei kasvinsuojeluaineiden ja hiilivetyjen varastoinnista, säiliöiden täyttämisestä tai ruiskujen pesusta aiheudu VN:n 1022/2006 liitteessä 1E lueteltujen aineiden suoria tai välillisiä päästöjä pohjaveteen.

Mikäli valvonnassa havaitaan VN:n 1022/2006 liitteen 1E lueteltujen aineiden suoria tai välillisiä päästöjä pohjaveteen, on asiasta ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lomakkeella 182. Kopio lomakkeesta on liitettävä valvonta-asiakirjoihin.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Esimerkki 14:

- A) Kasvinsuojeluruiskun pesupaikalta on päässyt pesuvesiä maastoon ja alueen kasvillisuus on 10 m² alueelta pääosin kuollut. Päästö on aiheuttanut pohjaveden pilaantumisen vaaran. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %.
- B) Kasvinsuojeluruiskun täytön yhteydessä on päässyt nurmilohkolle kasvinsuojeluainetta laimentamattomana. Alueen kasvillisuus on kuollut 15 m² alueelta. Päästö on aiheuttanut

²⁰⁹ Laki 587/2011 4 luku

²¹⁰ Vn 4/2015 6 §

pohjaveden pilaantumisen vaaran. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %.

C) Tilalla on vanha maanpäällinen öljysäiliö, jonka öljyllä lämmitetään maatilarakennuksia. Öljysäiliön täytön yhteydessä maahan on päässyt öljyä. Öljyä on muutaman neliömetrin alalla, mutta sitä näyttäisi valuneen myös syvemmälle maahan. Päästö on aiheuttanut pohjaveden pilaantumisen vaaran. Laiminlyönti voidaan korjata kaivamalla saastunut maa pois. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 0 → kokonaisarvio 1 %.

D) Lohkolla havaitaan öljykanisteri, josta on päässyt öljyä maahan pienelle alalle. Päästö on alaltaan alle 1 m² ja se rajoittuu maan pintaosaan 5 cm syvyydelle. Laiminlyönti voidaan korjata helposti kaivamalla saastunut maa pois. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 0, kesto 0 → varhainen varoitus.

1.12 Maatalousmaalla olevaa sänkeä ei ole poltettu.²¹¹

25.3	Maatalousmaalla olevaa sänkeä ei ole poltettu	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Tarkastetaan, onko lohkoilla poltettu sänkeä ja jos viljelijä tai hänen edustajansa on mukana tarkastuskäynnillä, häneltä tiedustellaan, onko tilalla poltettu sänkeä. Sängeksi katsotaan viljan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänki. Jos tilalla viljellään viljaa, öljykasveja, kuitukasveja, palkokasveja tai siemenmausteita ja sänkeä ei ole poltettu, on tilanne kunnossa. Jos tilalla ei viljellä em. kasveja, vaatimus ei koske tilaa.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Laiminlyönnin vakavuuden arviointi tehdään vaatimuksen 1.2 kohdalla esitetyn taulukon mukaisesti. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

1.13 Hukkakauraa on torjuttu hukkakauralain edellyttämällä tavalla.²¹²

25.1	Hukkakauraa on torjuttu hukkakauralain edellyttämällä tavalla.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Ennen tilakäyntiä selvitetään, onko valvottava tila hukkakaurarekisterissä (Tukisovellus – Peruslohkohallinta) ja onko viljelijä ilmoittanut tukihakemuksessaan lohkoilla olevasta hukkakaurasta. Valvontalistalla on tieto, jos tilalla on voimassa oleva hukkakauran torjuntasuunnitelma. Tukisovelluksen kartalla on käytettävissä taso ”hukkakaura”, josta tilan hukkakaurarekisteritilanteen voi katsoa. Tiedot päivittyvät joka yö.

²¹¹ Vna 4/2015 13 §

²¹² Vna 4/2015 15 §

Hukkakauratason värit ja värien selitteet:

Hukkakaura_varit ▼

1

2

3

4

1. Lohko vapaa hukkakaurasta
2. Ei hukkakauraa / tilaa hukkakauratto-
muustarkastuksen
3. Vähäinen saastunta
4. Voimakas saastunta

Tarkastetaan, onko tilalla hukkakauraa ja onko hukkakauran saastuttamalla peruslohkolla huolehdittu sen torjunnasta kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä²¹³. Tarvittaessa tarkastetaan, onko hukkakauran torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa noudatettu. Lähtökohtana on tarkastaa torjuntatoimien riittävyttä lohkomuistiinpanoista, viljelijän luotettavan selvityksen perusteella, tarvittaessa torjunta-aineiden ostokuiteista jne. Laiminlyöntinä pidetään saastuneella lohkolla torjuntatoimenpiteiden tekemättä jättämistä. Laiminlyönnin vakavuuteen vaikuttaa esimerkiksi se, jos hukkakauran voimakkaasti saastuttamalle lohkolle on kylvetty kauraa eikä riittäviä torjuntatoimia voida tehdä.

Havaintopöytäkirjan liitteessä laiminlyönnin kuvailussa tulee mainita kasvulohkon tunnus ja missä kohdissa ja kuinka laajasti hukkakauraa on havaittu (esimerkiksi merkintä karttaan).

Kunnossa:

- Tilalla ei havaita hukkakauraa.
- Hukkakauraa todetaan muutamia yksilöitä, mutta viljelijä on todistettavasti (lohkokirjanpito, torjunta-ainekuitit jne.) pyrkinyt huolehtimaan hukkakauran torjunnasta, ja toimenpiteitä voidaan pitää riittävinä.
- Mikäli valvonta tehdään kitkemisaikana, voi työ olla vielä kesken. Kyseessä ei ole laiminlyönti, jos kitkeminen on jo aloitettu ja se voidaan saada loppuun ajoissa (hukkakaura ei ole alkanut varista, ala on mahdollista kitkeä jäljellä olevassa ajassa).

Varhainen varoitus:

- Hukkakaurasaastunta on tapahtunut viljelijälle ennakkoimattomana yllätyksenä, eikä viljelijällä ole vielä ollut mahdollisuutta torjuntatoimiin. Hukkakaurayksilöitä tavataan hajallaan esimerkiksi tulva-alueilla (veden tuoma saastunta, esiintymät ojan tulvarajassa), lintujen alla (lintujen tuoma saastunta), eläinten kulkureiteillä (riistaeläinten tuoma saastunta) tai laajempaan esiintymään rahtikoneiden, saastuneen lannan, kompostin tms. tilan ulkopuolelta tulleen maanparannusaineen aiheuttamana.

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 1:

Hukkakauraa on yritetty torjua, mutta toimenpiteet ovat olleet liian vähäisiä ja torjuntatoimia ei voida pitää hukkakauralain mukaisina. Hukkakauran saastuttama ala on vähäinen.

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 3:

A) Hukkakauraa ei ole yritetty torjua ja esiintymä on vähäinen-kohtalainen.

²¹³ Laki 185/2002

- B) Hukkakauraa on yritetty torjua, mutta toimenpiteet ovat olleet liian vähäisiä ja torjuntatoimia ei voida pitää hukkakauralain mukaisina. Hukkakauran saastuttama ala on merkittävä.

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 5:

Hukkakauraa todetaan laajana esiintymänä eikä sitä ole yritetty torjua.

Tahallinen laiminlyönti:

Hukkakaura on tietoisesti jätetty torjumatta; viljelijä ei ole noudattanut hukkakauran torjuntasuunnitelmaa tai -ohjetta.

Pientareet

Pientareilla hukkakauran kemiallinen pesäkekäsittely on sallittua. Saastunnan laajuuteen nähden tarpeeton ruiskuttaminen pientareilla on kielletty.

EFA-alat

EFA-alojen kasvinsuojeluaineiden käyttökiellon vuoksi hukkakauran kemiallinen torjunta on kielletty typensitojakasvien EFA-aloilla kylvöstä sadonkorjuuseen, kuitenkin vähintään 31.8. saakka, ja EFA-kesannoilla 1.1.–15.8. (pois lukien EFA-alat, joita käytetään maataloustuotantoon vuonna 2022). Hukkakauraa on kuitenkin torjuttava esimerkiksi kitkemällä.

Laajennusvalvonnat

YT-alueen ilmoittamat tai Ruokaviraston tarkastajan kautta tietoon tulleet hukkakauraesiintymät viedään täydentävien ehtojen ELY-keskuksen oman otannan hallinnollisten valvontojen ajolle 7098. Hallinnollisesti tarkastuksen voi suorittaa YT-alueen viranomaisen tai Ruokaviraston tarkastajien tekemän raportin ja ottamien kuvien perusteella, **jos niistä voi arvioida laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden ja keston**. Kaikista lohkoista, joissa hukkakauraa voi esiintyä tulee olla valokuvia ja muutenkin tilanne tulee olla hyvin kuvattu, jotta arvioinnin ja seuraamusprosentin ehdottamisen voi tehdä riittävän luotettavasti. Jos laajennusvalvontaa ei voida tehdä hallinnollisena, pitää tilalle tehdä tarkastuskäynti. Kaikki lohkot, joissa hukkakauraa voi esiintyä tulee tarkastaa, jotta laiminlyönnin arvioinnin voi tehdä luotettavasti.

Muuta valvontaan liittyvää

Tarkastuksella voidaan tilalle jättää esite hukkakauran torjunnasta ”Estä hukkakauraa leviämästä”, jonka voi tulostaa netistä Ruokaviraston sivuilta (www.ruokavirasto.fi/viljelijat/kasvintuotanto/hukkakaura/)

Havaitut hukkakaurasaastunnat kirjataan hukkakaurarekisteriin lohko kohtaisten havaintojen linkistä ”Tallenna hukkakaurahavainto rekisteriin”, ellei kirjausta ole jo kysyvälle vuodelle tehty. Jos kirjaus on tehty, tulee tästä huomautus. Tarkemmat tallennusohjeet löytyvät Pikantista [Hukkakaurarekisterin sovellusohjeesta](#).

1.14 Kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttu maatalousmaalla.²¹⁴

25.2	Kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttu maatalousmaalla.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Tarkastetaan, onko tilan maatalousmaalla kaukasianjättiputkea, persianjättiputkea ja/tai armenianjättiputkea ja onko edellä mainittujen kasvien saastuttamalla loholla huolehdittu sen torjunnasta kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä. Lähtökohtana on tarkastaa torjuntatoimien riittävyyttä lohkomuistiinpanoista, viljelijän luotettavan selvityksen perusteella, tarvittaessa torjunta-aineiden ostokuiteista jne. Laiminlyöntinä pidetään saastuneella loholla torjuntatoimenpiteiden tekemättä jättämistä. Jos tilalla ei havaita jättiputkia, merkitään pöytäkirjalle ”kunnossa”.

EFA-alojen kasvinsuojeluaineiden käyttökiellon vuoksi jättiputken kemiallinen torjunta on kielletty typensitojakasvien EFA-aloilla kylvöstä sadonkorjuuseen, kuitenkin vähintään 31.8. saakka, ja EFA-kesannoilla 1.1.–15.8. (pois lukien EFA-alat, joita käytetään maataloustuotantoon vuonna 2022). Jättiputkien torjunnasta on kuitenkin huolehdittava muilla menetelmillä.

Varhainen varoitus:

Maatalousmaalla esiintyy jättiputkia pienellä alalla (muutama m²) ja viljelijä ei ole tietoinen esiintymästä.

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 1:

Jättiputkea on yritetty torjua, mutta toimenpiteet ovat olleet liian vähäisiä. Esiintymä on vähäinen.

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 3:

- A) Jättiputkea ei ole yritetty torjua ja esiintymä on vähäinen-kohtalainen.
B) Jättiputkea on yritetty torjua, mutta toimenpiteet ovat olleet liian vähäisiä ja esiintymä on merkittävä

Laiminlyönti, seuraamusprosentti 5:

Jättiputkea todetaan laajana esiintymänä eikä sitä ole yritetty torjua.

Tahallinen laiminlyönti:

Jättiputki on tietoisesti jätetty torjumatta.

1.15 Luonnonsuojelulain 23 §:n mukaan suojellut luonnonmuistomerkit sekä 29 §:n mukaan suojellut puut ja puuryhmät on säilytetty.²¹⁵

39	Luonnonsuojelulain 23 §:n mukaan suojellut luonnonmuistomerkit sekä 29 §:n mukaan suojellut puut ja puuryhmät on säilytetty.	Maastotarkastus
----	--	-----------------

²¹⁴ Vna 4/2015 15 §

²¹⁵ Vna 4/2015 14 §

Maisemapiirteitä ovat luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit ja 29 §:n nojalla suojellut luontotyytit²¹⁶. Tällaiset alueet voivat olla tukikelpoisia, jos ne sijaitsevat peltolohkon sisällä, peltolohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peltolohkojen välisellä alueella ja joista on suojelu- tai rajauspäätös. Alueet voivat olla enintään 0,2 ha kokoisia. Maisemapiirteet ovat merkittynä valvontakartalla.

Tilakäynnillä tarkastetaan, että luonnonsuojelulain 23 §:n tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakuntalain²¹⁷ 6 §:ssä tarkoitetut luonnonmuistomerkit on säilytetty eikä niitä ole vahingoitettu. Luonnonmuistomerkkejä ovat puut, puuryhmät, siirtolohkareet tai vastaavat muodostumat, jotka on suojeltu niiden kauneuden, harvinaisuuden, maisemallisen merkityksen, tieteellisen arvon tai muun syyn perusteella. Päätöksen 23 §:n mukaisesta luonnonmuistomerkistä tekee pääsääntöisesti kunta. Luonnonmuistomerkit pitäisi olla merkitty maastoon selvästi havaittavalla tavalla. Rauhoituspäätös sisältää muistomerkin sijainnin osoittavan kartan.

Lisäksi tarkistetaan, että luonnonsuojelulain 29 §:n tai luonnonsuojelusta annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen²¹⁸ 5 §:n mukaan suojellut puut ja puuryhmät on säilytetty eikä niitä ole vahingoitettu. Tällaisia puita tai puuryhmiä ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Kielto tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt puun tai puuryhmään alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Rajauspäätös löytyy tarvittaessa ELY-keskuksesta. Puissa ja puuryhmissä ei välttämättä ole merkin-tää maastossa. Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisista puista ja puuryhmistä on tehty Suomessa vain vähän rajauspäätöksiä.

Edellä mainittuja puita ei saa leikata lintujen pesimäaikaan 1.5.–31.7. välisenä aikana.

Laiminlyönniksi merkitään tapaukset, joissa viljelijä on vahingoittanut tai turmellut suojellun luonnonmuistomerkin, tuhonnut luontotyytin tai selvästi heikentänyt sen ominaispiirteitä. Lisäksi laiminlyönniksi merkitään tapaukset, joissa luonnonmuistomerkkinä tai luontotyyppinä suojeltua puuta on leikattu lintujen pesimäaikaan 1.5.–31.7. välisenä aikana. Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta ei voida käyttää.

Luonnonmuistomerkin vahingoittamisesta tai hävittämisestä on myös ilmoitettava kunnan ympäristöviranomaiselle, koska kyseessä on luonnonsuojelulain rikkomus.

Vaatimusryhmä 2. Nitraattiasetuksen noudattaminen (VNa 1250/2014)

2.1 Lanta ja pakkaamattomat orgaaniset lannoitevalmisteet on varastoitu valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 5 §, 7 § ja 8 § mukaisesti.

48.15	Lanta ja pakkaamattomat orgaaniset lannoitevalmisteet on varastoitu valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 5 §, 7 § ja 8 § mukaisesti.	Maastotarkastus
-------	---	-----------------

²¹⁶ Laki 1096/1996 23 ja 29 §

²¹⁷ ÅFs 1998:82

²¹⁸ ÅFs 1998:113

Tarkastetaan, että lannan varastointitila on tarpeeksi suuri 12 kk aikana kertyneelle lannalle, lukuun ottamatta samana laidunkautena eläinten laidunnuksen yhteydessä laitumelle jäävää lantaa. Nau-doilla voidaan huomioida enintään 4 kuukauden laidunnusaika, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, kuten ylämaankarjaa. Näiltäkin kuitenkin vaaditaan lantala tms. varas-tointitila, sillä lanta on poistettava esimerkiksi ruokinta- ja juottopaikoilta ja jos lantaa ei voida suo-raan hyödyntää lannoitteena, on se varastoitava lantalassa tai esimerkiksi tiiviillä siirtolavalla.

Varastointitilan riittävyttä arvioitaessa voidaan lisäksi huomioida viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä se jos viljelijä luovuttaa lantaa toimijalle, joka ottaa sitä vastaan ympäristöluvan mukaisesti. Jos eläimet ovat yöt eläinsuojassa, huomioidaan laidunnusajasta puolet (esimerkiksi naudoilla max. 2 kuukautta).

Lannan varastointitilan tarve lasketaan asetuksen 1250/2014 liitteessä 1 esitettyjen ohjetilavuuk-sien perusteella tiloilla, joiden ympäristö- tai rakennuslupahakemus on tullut vireille aikaisintaan 1.4.2015. Muiden osalta sovelletaan asetuksen 931/2000 liitteessä 2 esitettyjä ohjetilavuuksia.

Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden on oltava vesitiiviitä. Tilalla tarkistetaan, ettei edellä mainituista tiloista ja rakenteista pääse valumia ympäristöön. Lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron tai käsittelyn taikka varastointitilojen tyhjennyksen aikana ei myöskään saa tapahtua vuotoja. Kuormaaminen on tehtävä kovapohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja jolta voidaan kerätä varissut tai imeytynyt lanta tai orgaaninen lannoitevalmiste talteen. Kovapohjainen alusta voi olla esimerkiksi sepeliä tai soraa.

Jos tilalla syntyy varastoitavaa kuivalantaa vuodessa $\leq 25 \text{ m}^3$ tai jos tilalla varastoidaan kerrallaan enintään 25 m^3 kuivalantaa, se voidaan varastoida tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alus-talla, joka on joko katoksessa tai lanta on peitetty. Varsinaista lantala ei tällöin vaadita. Maapoh-jainen "lantala" ei ole hyväksyttävä.

Lantaa voidaan varastoida aumassa työteknisestä tai hygieenisestä syystä. Peruste aumaamiselle voidaan tarkistaa esimerkiksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävästä ilmoituksesta. Hygieeninen syy pitää olla eläinlääkärin toteama. Tarkastetaan, että lanta-aumoja ei ole sijoitettu tulvanalaisille alueille eikä pohjavesialueille. Lannan kuiva-ainepitoisuus on oltava vähintään 30 %. Lanta-aumojen on oltava kantavalla peltoalueella tai lähellä pellon yläreunaa, jos pelto on kalteva. Auman pitää sijaita vähintään 100 m etäisyydellä vesistöstä, valtaojasta tai talousvesikaivosta ja vähintään 5 m etäisyydellä ojasta. Lisäksi tarkistetaan, että auman pohjalle on levitetty vähintään 20 cm nestettä sitova kerros (esimerkiksi turvetta tai heinää), se on peitetty tiiviillä peitteellä ja ettei siitä ole valumia ympäristöön.

Aumaan voidaan sijoittaa enintään koko lohkolle ja siihen rajautuville lohkoille levitettävä määrä lantaa. Auma on levitettävä viimeistään vuoden kuluttua sen perustamisesta. Auman saa sijoittaa samalle paikalle kahden välivuoden jälkeen.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Laajennusvalvonta voidaan suorittaa hallinnollisesti samoilla periaatteilla kuin mitä vaatimuksen 1.13 (hukkakaura) kohdalla on kerrottu.

Esimerkki 15:

- A) Viljelijä on perustanut keväällä lanta-auman työteknisistä syistä. Aumaa ei ole perustettu oikein (ei pohjaa, ei peitetty).
- Lannan määrä on 150 m^3 . Aumasta ei ole havaittu valumia, eikä lähellä ole ojia tai vesistöjä. Laiminlyönti kohdistuu vain kyseiseen lohkoon ja se on korjattavissa levittämällä lanta-auma peltoon syysmuokkauksen yhteydessä. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %
 - Lannan määrä on 230 m^3 . Aumasta lähimpään valtaojaan on matkaa 150 m ja vesistöön 200 m ja siitä on aiheutunut jonkin verran valumia ympäristöön. Laiminlyönti kohdistuu vain kyseiseen lohkoon ja se on korjattavissa levittämällä lanta-auma peltoon syysmuokkauksen yhteydessä. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %.
- B) Tilan lantala on liian pieni eläinmäärään nähden.
- Tilalla on 20 emolehmää. Lantalan tilavuus on 3200 m^3 (vaatimus 4080 m^3 huomioiden laidunnusaika). Lantalasta havaittiin tarkastushetkellä tulevan vähäisiä valumia ympäristöön. Lähellä ei ole ojia tai vesistöjä. Laiminlyönnin vaikutus ulottuu lähiympäristöön ja se on korjattavissa laajentamalla ja peruskorjaamalla vanha lantala tai rakentamalla uusi. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 3 → kokonaisarvio 3 %
 - Navetan takana sijaitsevan avonaisen lietesäiliön varastointitilavuus ei ole riittävä lypsy-
lehmien 12 kk lietteen, maitohuoneen pesuvesien ja nuorkarjan virtsan varastointiin. Tilalla on yhteensä 15 lypsylehmää ja 5 nuorkarjaa. Lantala tilavuus on laskennallisesti lähes 40 % liian pieni. Lisäksi tilan kuivalantala on maapohjainen ja siitä pääsee valumia ympäristöön. Lähistöllä, noin 50 m päässä sijaitsee valtaoja. Laiminlyönnin vaikutus saattaa kohdistua tilan ulkopuolisille alueille, mutta se voidaan korjata lisäämällä lietesäiliötilavuutta ja rakentamalla uusi kuivalantala. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 5, vakavuus 5, kesto 3 → kokonaisarvio 5 %
- C) Tilalla ei ole lantala. Lanta varastoidaan maapohjalla.
- Lampaita on 27 kpl. Valumia ei ole havaittu, eikä lähellä ei ole ojia tai vesistöjä. Laiminlyönnin vaikutus kohdistuu kyseiseen tilaan. Laiminlyönti on korjattavissa rakentamalla riittävän tilava lantala. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 3 → kokonaisarvio 3 %
 - Tilalla on nautoja 10 kpl ja hevosia 3 kpl. Lähistöllä on valtaoja, johon pääsee valumia lannan varastointialueelta. Laiminlyönnin vaikutus ulottuu lähiympäristöön. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 5, vakavuus 5, kesto 5 → kokonaisarvio 5 %
 - Tilalla on nautoja 20 kpl ja hevosia 5 kpl. Lähistöllä on valtaoja, joka laskee läheiseen vesistöön. Valumat ympäristöön ovat suuria ja pitkäaikaisia. Ympäristöviranomaisen on arvioinut laiminlyönnin törkeäksi puoli vuotta aikaisemmin tehdyssä tarkastuksessa. Laiminlyönnin arviointi: tahallinen laiminlyönti. Pääsääntöinen seuraamus on 20 %, mutta laiminlyönnin arvioinnista riippuen seuraamus voi olla jotain 15 – 100 % väliltä.
- D) Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden varastoinnista on päästöjä ympäristöön, vaikka tilavuusvaatimukset täyttyvät
- Tilalla on lantala, jossa on betonipohja ja 50 cm betoniseinämät. Lantalassa ei ole ajoluis-
kaa ja betoniseinämän päälle on rakennettu metrin korkeat seinät laudasta ("lauta-aita"). Lantaa on valunut ympäristöön lantalan toiselta sivulta sekä etuosasta. Tilalla kertyy kuivalantaa varastoitavaksi noin $1000 \text{ m}^3/\text{vuosi}$. Lähistöllä ei ole valtaoja eikä vesistöjä.

*Laiminlyönnin vaikutus ulottuu kyseiseen tilaan ja se voidaan korjata rakentamalla vesitii-
viit seinät ja ajoluiska lantalaan. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 3 →
kokonaisarvio 3 %*

- b. *Lantalan tyhjennyksestä ei ole huolehdittu ajallaan ja lantalasta on päässyt valumia ym-
päristöön. Tilalla syntyy lantaa noin 4000 m³/vuosi. Lähistöllä ei ole valtaajia eikä vesis-
töjä. Laiminlyönnin vaikutus kohdistuu kyseiseen tilaan ja se voidaan korjata tyhjentä-
mällä lantala riittävän ajoissa. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 1 →
kokonaisarvio 3 %*
- c. *Tilalla on riittävän suuri lantala 2 hevosen ja 5 naudan lantamäärälle. Lantalasta pääsee
kuitenkin nestevalumia läheiseen ojaan. Oja johtaa metsäpuroon, joka puolestaan laskee
läheiseen järveen. Vaikka lantamäärä on pieni, on valunta ollut pitkäaikaista. Laiminlyönti
kohdistuu tilan ulkopuolelle. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 1, kesto 1 → ko-
konaisarvio 3 %*

2.2 Pysyvistä ruokintapaikoista tai jaloittelualueita ei ole valumia.

48.16	Pysyvistä ruokintapaikoista tai jaloittelualueita ei ole valumia.	Maastotarkastus
-------	---	-----------------

Tarkistetaan, että pysyvät ruokintapaikat ovat katettuja ja tiivispohjaisia ja että niille kertynyt lanta on poistettu riittävän usein. Toiminnallisesti eläinsuojan yhteydessä olevien ulkotarhojen ja jaloit-
telualueiden pysyviä ruokintapaikkoja ei tarvitse kuitenkaan kattaa.

Tiivispohjaisella tarkoitetaan tiiveydeltään vähintään asfalttia vastaavaa ehjää pintaa, mutta tiivis
kerros voi sijaita myös pintaosaa syvemmällä. Pysyvällä ruokintapaikalla tarkoitetaan ulkotarhoissa
ja laitumilla sijaitsevia ruokintapaikkoja, joilla eläimiä ruokitaan säännöllisesti ja joiden sijoitus-
paikka ei laidunkauden aikana muutu.

Tarkastetaan, että jaloittelualueilta ei ole näkyviä valumia pinta- tai pohjavesiin. Jaloittelualueiden
valumavedet on kerätty talteen (esimerkiksi erillinen säiliö tai lietesäiliö) tai johdettu puhdistas-
moon.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Esimerkki 16:

*Tilalla kasvatetaan ylämaankarjaa, joka on ulkona ympärivuotisesti. Yhdellä laitumista on ka-
tettu pysyvä ruokintapaikka, jossa ei kuitenkaan ole tiivistä pohjaa (alue on maapohjainen).
Lantaa poistetaan alueelta, mutta osa lannasta jää maahan ja siten siitä aiheutuu päästöjä
ympäristöön. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %*

Esimerkki 17:

*Jaloittelutarhasta on havaittu valumia valtaojaan, joka laskee läheiseen lampeen. Ympäristö-
viranomaisen on lausunnossaan arvioinut laiminlyönnin merkittäväksi. Laiminlyönti on korjat-
tavissa keräämällä jaloittelualueen valumavedet talteen. Laiminlyönti kohdistuu kyseiseen ti-
laan ja sen lähiympäristöön. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 5, kesto 3 → koko-
naisarvio 5 %*

2.3 Säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste on otettu talteen ja käsitelty asianmukaisesti.

48.17	Säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste on otettu talteen ja käsitelty asianmukaisesti.	Maastotarkastus
-------	--	-----------------

Tarkastetaan valvonnan yhteydessä, että säilörehun puristeneste on käsitelty asianmukaisesti ja ettei puristenestettä pääse valumaan ympäristöön.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Esimerkki 18:

- A. Tarkastuskäynnillä on havaittu vanhasta säilörehuaumasta puristenestevalumia. Kasvusto on kuollut ympäriltä. Lähistöllä ei ole valtaojia ja vesistöjä. Laiminlyönnin vaikutus kohdistuu kyseiseen tilaan. Laiminlyönti on korjattavissa ajamalla säilörehuauma pois. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 1 → kokonaisarvio 1 %
- B. Tarkastuskäynnillä havaitaan valumia säilörehuaumasta. Auma on tehty navetan lähetyville asfaltille ja siinä on reunat betonista, mutta puristenestekaivo on täyttynyt ja valumia on tullut ympäristöön. Auma sijaitsee aivan joen varressa, jossa kasvusto on kellastunut. Laiminlyönnin vaikutus kohdistuu lähiympäristöön. Laiminlyönti on korjattavissa huolehtimalla puristenestekaivon tyhjennyksistä ajoissa. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 3 → kokonaisarvio 3 %

2.4 Lannoitteita on käytetty asetuksen 1250/2014 10 § ja 11 § mukaisesti

48.1	Lannoitteet on levitetty pellolle siten, että valumia vesiin ei ole tapahtunut eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole.	Maastotarkastus
48.2	Lannoitteiden levityskieltoa lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan on noudatettu.	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
48.3	Lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty vain sijoittamalla, jos pellon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia.	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
48.4	Kalteville pellon osille levitettyt muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan 12 tunnin sisällä levityksestä.	Maastotarkastus
48.6	Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä.	Maastotarkastus
48.7.	Kasvipeitteisenä talven yli pidettäville aloille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta on levitetty 15.9. jälkeen vain sijoittamalla.	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
48.9	Lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei ole levitetty pellolle 1.11.–31.3.	Maastotarkastus/ talviaikainen asiakirja- valvonta
48.10.	Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha.	Talviaikainen asiakirja- valvonta
48.11.	Liukoisen typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylitä.	Talviaikainen asiakirja- valvonta

48.12.	Liukoisen typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisen typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa.	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.13.	Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä on enintään 35 kg/ha.	Talviaikainen asiakirja-valvonta
48.18	Lannoituksessa on huomioitu keskimääräinen satotaso, viljely-vyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji.	Talviaikainen asiakirja-valvonta

Tilalla tarkastetaan, että lannoitteet on levitetty siten, ettei niistä aiheudu valumia vesiin eikä pohjamaan tiivistymisen vaaraa. Peltolohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 % ja ala ≥ 25 aaria, lietelannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen muulla tavoin kuin sijoittamalla on aina kielletty. Kalteville peltolohkon osille levitettävät muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattava maahan 12 tunnin sisällä levityksestä. Tukisovelluksen karttaosiossa on taso 15 % kaltevuuksista.

Tarkastetaan, ettei lannoitteita ole levitetty lumipeitteeseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan. Lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita ei saa levittää 1.11.–31.3 välisenä aikana. Tilanteissa, joissa lantaa ei ole voitu levittää kasvukauden aikana poikkeuksellisen sääolosuhteen vuoksi, voidaan lantaa levittää 30.11. asti. Poikkeuksellisen sääolosuhteenä pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt lannan syyslevityksen viimeistään lokakuussa. Kasvipeitteisenä talven yli pidettäville peltolohkoille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta saa 15.9. eteenpäin levittää vain sijoittamalla, ellei kyseessä ole syksyllä kylvettävän kasvin kylvöä edeltävä lannan levitys. Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattava maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä.

Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi, lukuun ottamatta laiminlyöntiä, joka aiheutuu siitä, että lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty 1.11. (1.12.) - 31.3. välisenä aikana.

Esimerkki 19:

- A) Tilalla havaitaan, että viljelijä on pintalevittänyt lietelantaa 2 ha peltolohkolle. Lohkon kaltevuus on pääosin yli 15 % (kaltevat lohkonosat ovat alaltaan ≥ 25 aaria). Lietteen määrä ei ylitä sallittuja rajoja. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 3, kesto 1 → kokonaisarvio 3 %
- B) 50 ha tilalla on käytetty lietelantaa lannoitteena 25 ha alalla. Kunnan ympäristöviranomainen on käynyt tilalla ja todennut, että kolmelle lohkolle, joiden pinta-ala on yhteensä 5 ha, lantaa on levitetty joulukuussa lumipeitteen päälle. Laiminlyönnin arviointi: tahallinen laiminlyönti. Pääsääntöinen seuraamus on 20 %, mutta laiminlyönnin arvioinnista riippuen seuraamus voi olla jotain 15 – 100 % väliltä.

2.5 Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi.

48.19	Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi.	Talviaikainen asiakirja-valvonta
-------	---	----------------------------------

Lanta-analyysi tarkastetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan yhteydessä ja laiminlyöntien arviointi ohjeistetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan ohjeessa.

2.6 Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti.

48.14	Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti	Talviaikainen asiakirja-valvonta
-------	--	----------------------------------

Tarkistetaan, että kirjanpito sisältää seuraavat tiedot:

- A) lannoitukseen käytetyn lannan, orgaanisten lannoitevalmisteiden ja typpilannoitteiden määrä sekä niiden sisältämän liukoisen typen ja kokonaistypen määrät
- B) satotasot
- C) ajankohdat, jolloin lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty pellolle.

Kirjanpito tarkistetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan yhteydessä ja laiminlyöntien arviointi ohjeistetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan ohjeessa.

Vaatusryhmä 3. Lintudirektiivin noudattaminen²¹⁹

Lintudirektiivin noudattaminen tarkastetaan kaikilta Maaseutulinjan täydentävien ehtojen otannoissa olevilta tiloilta, joilla on maatalousmaata valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvilla alueilla, luonnonsuojelulain nojalla perustetuilla suojelualueilla, erityisesti suojeltavien lintulajien esiintymispaikkoja taikka maatalousmaata Natura-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Jos tilalla on luonnonsuojelualueita, rauhoitettuja alueita tai erityisesti suojeltavien lintulajien esiintymispaikkoja, niitä koskevat vaatimukset 3.1–3.3. Jos tilalla on Natura-aluetta, koskevat sitä vaatimukset 3.1–3.5. Jos tilalla ei ole edellä mainittuja alueita, merkitään pöytäkirjaan rasti kohtiin *Ei koske tilaa*.

Ennen valvontaa on tarkastettava Tukisovelluksesta karttataso (Erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen rauhoituspäätökset (ERA), onko tuenhakijalla lohkoja, jotka ovat jollakin edellä mainitulla alueella. Suojelualueet ovat yleensä merkittynä maastoon. Jos tilalla on rajauspäätös erityisesti suojeltavan lajin kannalta tärkeästä esiintymispaikasta, on ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta tarkistettava suojelun peruste. Jos alue on rajattu erityisesti suojeltavan lintulajin esiintymispaikaksi, tilaa koskee vaatimus 3.3. Kaikista lintudirektiivin laiminlyönnistä ilmoitetaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

3.1 Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen.

23.1	Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Luonnonsuojeluohjelma-alueet²²⁰ ovat varauksia luonnonsuojelualueiksi. Ohjelman kautta tulevia vaatimuksia on kuitenkin noudatettava (suojelun tarkoitusta ei saa vaarantaa). Suomessa on kuusi valtakunnallista luonnonsuojeluohjelmaa (soiden, lintuvesien, harjujen, lehtojen, rantojen ja vanhojen metsien suojeluohjelmat). Ohjelma-alueita on toteuttamatta vain vähän ja näistä voi kysyä tarkempaa tietoa ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

²¹⁹ VNa 7/2015

²²⁰ Laki 1096/1996 7 §

Tilalla tarkastetaan, mikäli sillä on valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvia alueita tilan maatalousmaalla, että alueella on noudatettu toimenpiderajoituksia eikä alueen suojelun tarkoitusta ole vaarannettu. Tiedot toimenpiderajoituksista löytyvät ELY-keskuksesta ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

3.2 Luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.

23.2	Luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 §, 24 §, 29 § tai 30 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Jos tilalla on maatalousmaata luonnonsuojelualueella, tarkastetaan, että alueiden rauhoitusmääräyksiä on noudatettu. Luonnonsuojelualueet voivat olla viljelijän omistuksessa tai vuokralla (yksityiseltä tai valtiolta) ja alue voi olla suojeltu pysyvästi tai määräajaksi²²¹. Jokaiselle alueelle on perustamispäätöksessä tai sitä koskevassa asetuksessa kirjattu rauhoitusmääräykset, joista käy ilmi alueella kielletyt ja sallitut toimenpiteet. Yksityisellä maalla olevien alueiden suojelupäätökset sekä sopimukset ovat saatavissa ELY-keskuksesta. Esimerkiksi rauhoitusmääräyksissä voi olla kiellettyä raivaaminen, kaivaminen ja ojittaminen.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

3.3 Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty.

23.3	Muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja ei ole merkittävästi heikennetty.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Erityisesti suojeltavia lintulajeja ovat luonnonsuojeluasetuksen liitteessä mainitut lajit, jotka ovat vaarassa hävitä. Erityisesti suojeltavien lintulajien esiintymispaikoista on viranomainen tehnyt suojelupäätöksen luonnonsuojelulain 47 §:n nojalla. Erityisesti suojeltavia lajeja ovat esimerkiksi etelänsuosirri ja heinäkurppa. Jos tilalla on rajauspäätös²²² erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeästä esiintymispaikasta, tarkastetaan, ettei aluetta ole hävitetty tai heikennetty.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

²²¹ Laki 1096/1996 13, 15, 17, 24 25, 29 ja 30 §

²²² Laki 1096/1996 47 §

3.4 Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty.

23.4	Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ei ole merkittävästi heikennetty.	Maastotarkastus
------	---	-----------------

Natura-alueiden lintulajit löytyvät täydentävien ehtojen oppaasta. ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta voi kysyä, mitkä lintulajit ovat Natura-alueiden suojeluperusteina.

Tilalla tarkastetaan, ettei Natura-alueen suojelun perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä ole merkittävästi heikennetty.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

3.5 Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.

23.5	Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Jos tilan maatalousmaalla sijaitsevalla Natura-alueella on tehty toimenpiteitä, jotka saattavat merkittävästi heikentää alueen luonnonarvoja, tarkistetaan että toimenpiteestä on ilmoitettu vähintään 30 vrk ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ELY-keskukselle. Jos ELY-keskus on kieltänyt toimenpiteeseen ryhtymisen tai rajoittanut sitä, tarkistetaan että kieltä tai rajoituksia on noudatettu.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Vaatusryhmä 4. Luontodirektiivin noudattaminen²²³

Valvonta kohdistuu Natura-alueilla oleviin valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluiin alueisiin, luonnonsuojelulain 1096/1996 24 § ja 25 § mukaisiin alueisiin, luontotyypppeihin tai lajeihin (luontodirektiivin liitteet I ja II). Natura-alueen suojelun perusteena ovat maatalousmaalla esiintyvät lajit löytyvät täydentävien ehtojen oppaasta. Ruokavirasto toimittaa ELY-keskuksille tiedon tiloilla esiintyvistä luontodirektiivin liitteiden I ja II luontotyypeistä tai lajeista.

Ennen valvontaa on valvontakartoilta tarkastettava, onko tilalla Natura-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa maatalousmaata. Kaikista luontodirektiivin laiminlyönneistä ilmoitetaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle. Laiminlyöntinä voidaan esimerkiksi pitää sitä, että Natura-alueelle on raivattu peltoa tai alueella varastoidaan lantaa luvattomasti. Mikäli valvonnassa havaitaan, että Natura-alueella on tehty jotain, mikä on muuttanut luontoa, on tarkistettava mitä alueella on tavoitteena

²²³ VNa 7/2015

suojella ja onko toimenpiteestä voinut aiheutua suojellun luontotyyppin turmeltumista. Jos on, on tarkasteltava, onko toimenpiteillä heikennetty luontotyyppiä tai liitteen II lajien elinympäristöjä.

4.1 Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen.

24.1	Valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla tilan maatalousmaalla ei ole suoritettu toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Luonnonsuojelulain 7 §:n mukaiset luonnonsuojeluohjelma-alueet ovat varauksia luonnonsuojelu-alueiksi. Ohjelman kautta tulevia vaatimuksia on kuitenkin noudatettava (suojelun tarkoitusta ei saa vaarantaa). Suomessa on kuusi valtakunnallista luonnonsuojeluohjelmaa (soiden, lintuvesien, harjujen, lehtojen, rantojen ja vanhojen metsien suojeluohjelmat). Ohjelma-alueita on toteuttamatta vain vähän ja näistä voi kysyä tarkempaa tietoa ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Tilalla tarkistetaan, mikäli sillä on valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvia **Natura-alueita** tilan maatalousmaalla, että alueella on noudatettu toimenpiderajoituksia eikä alueen suojelun tarkoitusta ole vaarannettu.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

4.2 Natura 2000 -verkostoon kuuluvan luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 § tai 24 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.

24.2	Natura 2000 -verkostoon kuuluvan luonnonsuojelulain 1096/1996 13 §, 17 § tai 24 § mukaisen suojelualueen tai 25 § mukaisen alueen rauhoitusmääräyksiä on noudatettu.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Jos tilalla on maatalousmaata luonnonsuojelualueella, tarkastetaan, että alueiden rauhoitusmääräyksiä on noudatettu. Luonnonsuojelualueet voivat olla viljelijän omistuksessa tai vuokralla (yksityiseltä tai valtiolta) ja alue voi olla suojeltu pysyvästi tai määräajaksi²²⁴. Jokaiselle alueelle on perustamispäätöksessä tai sitä koskevassa asetuksessa kirjattu rauhoitusmääräykset, joista käy ilmi alueella kielletyt ja sallitut toimenpiteet. Yksityisellä maalla olevien alueiden suojelupäätökset sekä sopimukset ovat saatavissa ELY-keskuksesta. Esimerkiksi rauhoitusmääräyksissä voi olla kiellettyä raivaaminen, kaivaminen ja ojittaminen.

Tilalla tarkastetaan, mikäli sillä on perustettuja luonnonsuojelualueita tai määräajaisesti rauhoitettuja **Natura-alueita** tilan maatalousmaalla, että alueiden rauhoitusmääräyksiä on noudatettu eikä suojeltua tai rauhoitettua aluetta ole merkittävästi heikennetty.

²²⁴ Laki 1096/1996 13, 15, 17, 24 ja 25 §

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

4.3 Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia luontotyypppejä (luontodirektiivin liite I) ei ole merkittävästi heikennetty.

24.3	Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia luontotyypppejä (luontodirektiivin liite I) ei ole merkittävästi heikennetty.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Tilalla tarkastetaan, ettei luontotyypppejä ole hävitetty tai heikennetty. Laiminlyönti voi olla esimerkiksi pelloksi raivattu luontodirektiivin liitteen I mukainen luontotyyppi.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

4.4 Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia lajeja (luontodirektiivin liite II) ei ole merkittävästi heikennetty.

24.4	Natura 2000 -alueen valinnan perusteena olevia lajeja (luontodirektiivin liite II) ei ole merkittävästi heikennetty.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Natura-alueiden perusteena olevat kasvi- ja perhoslajit löytyvät täydentävien ehtojen oppaasta. Natura-alueiden suojeluperusteina olevat lajit voi kysyä ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Tilalla tarkastetaan, ettei Natura-alueen valinnan perusteena olevia luontodirektiivin liitteen II lajeja tai niiden elinympäristöjä ole merkittävästi heikennetty. Laiminlyöntejä voivat olla lannan aumaaminen esiintymisalueella, esiintymispaikan hävittäminen tai lajien siirtäminen toisaalle.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

4.5 Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.

24.5	Toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on tehty ilmoitus ELY-keskukselle.	Maastotarkastus
------	--	-----------------

Tarkistetaan, että jos tilan maatalousmaalla sijaitsevalla Natura-alueella on tehty toimenpiteitä, jotka saattavat merkittävästi heikentää sen luonnonarvoja, toimenpiteestä on ilmoitettu vähintään 30 vrk ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ELY-keskukselle. Jos ELY-keskus on kieltänyt toimenpiteeseen ryhtymisen tai rajoittanut sitä, tarkistetaan että kieltoa tai rajoituksia on noudatettu.

Pääsääntöinen tukivähennys laiminlyöntitapauksissa on 3 %. Arvioinnissa on huomioitava laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. Varhaista varoitusta voidaan käyttää, jos laiminlyönti todetaan vähäiseksi.

Vaatusryhmä 5. Kasvinsuojeluainesäädösten noudattaminen ²²⁵**5.1 Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita.**

54	Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita.	Talviaikainen asiakirjavalvonta
----	---	---------------------------------

Laiminlyöntien arviointi ohjeistetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan ohjeessa.

5.2 Kasvinsuojeluaineiden varastoinnissa on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäällyksmerkintöjä.

181	Kasvinsuojeluaineiden varastoinnissa on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäällyksmerkintöjä.	Maastotarkastus
-----	--	-----------------

Tarkastetaan kasvinsuojeluainepakkauksista, onko ne säilytettävä lukitussa tilassa vai voiko ne säilyttää lukitsemattomassa tilassa. Kasvinsuojeluaineet on säilytetty kunkin aineen säilytysvaatimusten mukaisesti a) erillään elintarvikkeista ja rehuista sekä lasten ulottumattomissa ja b) tarvittaessa lukitussa tilassa, jos pakkauksen myyntipäällyksessä niin vaaditaan.

Lukitussa tilassa varastoitavat kasvinsuojeluaineet on varastoitu oikein, kun asiattomat eivät pääse niihin käsiksi. Lukittu tila voi olla esimerkiksi lukittu varasto, lukittava konehalli taikka lukittu kaappi tai lukollinen käytöstä poistettu pakastin varastossa.

Esimerkki 20:

- A) Kasvinsuojeluaineet on säilytetty rehujen kanssa samassa varastossa ja vaikka ne ovat varastossa omissa pakkauksissaan, on riski, että ne pääsevät sekoittumaan. Kasvinsuojeluaineiden ja rehujen erillään pito voidaan järjestää siirtämällä kasvinsuojeluaineet erilleen rehuista. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 0, vakavuus 0, kesto 0 → varhainen varoitus
- B) Lukitussa tilassa säilytettäviä kasvinsuojeluaineita (on säilytetty lukottomassa tilassa konehallissa, eikä riskiä rehujen ja elintarvikkeiden saastumiselle kasvinsuojeluaineella ole. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 1, vakavuus 1, kesto 0 → 1 %
- C) Lukitussa tilassa säilytettäviä kasvinsuojeluaineita on säilytetty lukottomassa varastossa yhdessä rehujen tai elintarvikkeiden kanssa, jolloin riski saastumiselle on olemassa. Laiminlyönnin arviointi: laajuus 3, vakavuus 3, kesto 0 → 3 %

5.3 Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä.

55	Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäälyysmerkintöjä.	Talviaikainen asiakirjavalvonta
----	---	---------------------------------

Laiminlyöntien arviointi ohjeistetaan talviaikaisen asiakirjavalvonnan ohjeessa.

VALVONTATULOS JA SEURAAMUKSET

22 TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN SEURAAMUKSET

22.1 Laiminlyöntien arvioiminen

Jokaiselle havaitulle laiminlyönnille tarkastaja ehdottaa seuraamusta, joka on **pääsääntöisesti 3 %** ²²⁶, mutta seuraamusta voidaan alentaa 1 % tai nostaa 5 %. Jokaisen laiminlyönnin osalta arvioidaan laiminlyönnin laajuus, vakavuus ja kesto. *Laajuutta* arvioitaessa otetaan huomioon rajoittuvatko laiminlyönnin vaikutukset kyseiseen maatalaan tai vaikuttavatko ne laajemmalle alueelle. *Vakavuutta* arvioitaessa verrataan laiminlyönnin merkittävyyttä suhteessa noudatettavan ehdon tavoitteisiin. *Kesto* kuvaa sitä aikaa, jonka laiminlyönnin aiheuttamat vaikutukset jatkuvat ja mahdollisuuksista saada vaikutus loppumaan kohtuullisin keinoin. Laiminlyöntien osalta on myös arvioitava ovatko ne pysyviä eli onko sama laiminlyönti ollut tilalla jo vuonna 2020 tai 2021.

²²⁶ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 39(1)

Taulukko 35 Täydentävien ehtojen laiminlyönnin arviointi:

Laajuus	Vakavuus	Kesto	Seuraamus
Rajoitettu vaikutus (kohdistuu kyseiseen tilaan)	Vähäinen laiminlyönti	Lyhytaikainen	VV*
	Tavanomaista vähäisempi	Lyhytaikainen	1 %
		Jatkuva	1-3 %
	Tavanomainen	Lyhytaikainen	3 %
		Jatkuva	3-5 %
	Vakava	Lyhytaikainen	3-5 %
		Jatkuva	5 %
Laaja vaikutus (kohdistuu myös tilan ulkopuolelle)	Tavanomaista vähäisempi	Lyhytaikainen	1 %
		Jatkuva	3 %
	Tavanomainen	Lyhytaikainen	3 %
		Jatkuva	3-5 %
	Vakava	Lyhytaikainen	5 %
		Jatkuva	5 %

*VV= varhainen varoitus

Jos tarkastaja arvioi laiminlyönnin varhaisvaroitusjärjestelmän mukaiseksi vähäiseksi laiminlyönniksi, tulostuu tarkastuskertomuksen osaksi ilmoitus varhaisesta varoituksesta. Jos laiminlyönti on korjattavissa, annetaan sen korjaamiselle sovelluksessa määräaika, joka on pääsääntöisesti kolme kuukautta. Enimmillään aikaa korjaamiselle voidaan antaa seuraavan vuoden 30.6. asti. Jos myöhemmässä 3 kalenterivuoden aikana tehdystä valvonnasta havaitaan, ettei viljelijä ole korjannut vähäistä laiminlyöntiä, saa viljelijä vähintään 1 % seuraamuksen alkuperäiselle havaintovuodelle ja toistuvan laiminlyönnin seuraamuksen uudelleentarkastusvuodelle. Tarkastuksen aikana korjattu vähäinen laiminlyönti, merkitään pöytäkirjalle kunnossa olevaksi. Varhaista varoitusta ei voi antaa kolmen kalenterivuoden aikana uudestaan samasta vähäisestä laiminlyönnistä, vaikka viljelijä olisi korjannut aikaisemman vähäisen laiminlyönnin. Näissä tapauksissa laiminlyönnistä on annettava 1 % seuraamus. Viljelijän voidaan katsoa korjanneen aikaisemman vähäisen laiminlyönnin, jos sama laiminlyönti havaitaan esimerkiksi toisella loholla tai lohkokirjanpidon mukaan aikaisempi laiminlyönti on korjattu (esimerkiksi merkintä rikkakasvien torjunnasta loholla tai nurmikasvillisuuden kylväminen puutteelliselle pientareelle).

Täydentävien ehtojen koordinaattori vahvistaa lopullisen seuraamusprosentin, kun kaikki valvontavuoden täydentävien ehtojen valvonnat on suoritettu. Lopulliseen seuraamukseen vaikuttaa laiminlyöntien määrä, onko laiminlyöntejä havaittu useammalla ehdonalalla sekä onko havaittu toistuvia ja/tai tahallisia laiminlyöntejä.

Jos tarkastuksessa havaitaan **samalla ehdonalalla** useampi tavallinen laiminlyönti, pidetään laiminlyöntejä yhtenä laiminlyöntinä. Tällöin ehdonalan seuraamukseksi tulee korkein yksittäiselle laiminlyönnille ehdotettu seuraamusprosentti.

Jos laiminlyöntejä havaitaan **eri ehdonaloilla**, jokaiselle ehdonalalle vahvistetaan erikseen seuraamusprosentti. Eri ehdonalojen seuraamukset lasketaan yhteen. Jos kyseessä ei ole toistuva tai tahallinen laiminlyönti, seuraamus voi kuitenkin olla **enintään 5 %**.

Jos tilalla havaitaan saman säädöksen tai vaatimuksen laiminlyönti kuin kahtena edellisellä vuonna, kyseessä on **toistuva laiminlyönti**. Kun laiminlyönti toistuu ensimmäisen kerran, laiminlyönti arvioidaan tämän ohjeen mukaisesti ja tämä seuraamusprosentti kerrotaan kolmella. Jos jo kerran toistunut laiminlyönti havaitaan vielä myöhemmin uudelleen, edelliselle laiminlyönnille annettu seuraamusprosentti kerrotaan kolmella. Vähennys voi kuitenkin olla **enintään 15 %**. Kun 15 % vähennys saavutetaan, tulostuu tarkastuskertomuksen osaksi ilmoitus 15 % seuraamuksen saavuttamisesta. Jos viljelijä vielä ilmoituksen saamisen jälkeen rikkoo samaa säännöstä tai vaatimusta, laiminlyöntiä pidetään **tahallisena**. Tällöin laiminlyönnin seuraamus voi olla 15–100 %.

Jos toistuva laiminlyönti havaitaan yhdessä jonkin toisen laiminlyönnin tai toisen toistuvan laiminlyönnin kanssa, seuraamusprosentit lasketaan yhteen. Vähennys voi olla kuitenkin enintään 15 %, jos tilalla ei ole tahallisia laiminlyöntejä.

Laiminlyöntiä voidaan pitää **tahallisena**, kun tuensaaja rikkoo täydentäviä ehtoja koskevia sääntöjä siten, että hänen tarkoituksenaan on täydentävien ehtojen sääntöjen noudattamatta jättäminen joko aktiivisen toiminnan tai tietoisesti tekemättä jättämisen kautta.

Laiminlyönnin tahallisuuden arvioinnissa pitää huomioida EU-tuomioistuimen tapaus C-396/12 (<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-396/12>).

EU-tuomioistuimen mukaan tahallisen noudattamatta jättämisen käsitettä on tulkittava siten, että tahallisuuden edellytyksenä on, että tuensaaja rikkoo täydentäviä ehtoja koskevia sääntöjä joko siten, että hänen tarkoituksenaan on mainittujen sääntöjen noudattamatta jättäminen, tai siten, että hänellä ei ole tällaista päämäärää, mutta hän hyväksyy mahdollisuuden, että tällainen noudattamatta jättäminen saattaa tapahtua.

Tahallisen laiminlyönnin seuraamukseen vaikuttaa onko laiminlyönti toistuva sekä sen laajuus, vakavuus ja kesto.

Jos **samalla ehdonalalla** havaitaan useita tahallisia laiminlyöntejä, pidetään niitä yhtenä laiminlyöntinä. Jos **samalla ehdonalalla** havaitaan tahallinen laiminlyönti yhdessä jonkun toisen laiminlyönnin kanssa, lasketaan seuraamusprosentit yhteen.

Taulukko 36: Tahallisen laiminlyönnin arviointi:

Laajuus	Vakavuus	Kesto	Seuraamus
Rajoitettu vaikutus (kohdistuu kyseiseen tilaan)	Tavanomaista vähäisempi	Lyhytaikainen	15 – 20 %
		Jatkuva	20 – 40 %
	Tavanomainen	Lyhytaikainen	15 – 30 %
		Jatkuva	20 – 50 %
	Vakava	Lyhytaikainen	20 – 100 %
		Jatkuva	40 – 100 %
Laaja vaikutus (kohdistuu myös tilan ulkopuolelle)	Tavanomaista vähäisempi	Lyhytaikainen	15 – 30 %
		Jatkuva	20 – 50 %
	Tavanomainen	Lyhytaikainen	20 – 80 %
		Jatkuva	20 – 100 %

	Vakava	Lyhytaikainen	30 – 100 %
		Jatkuva	50 – 100 %

Toistuvan tahallisen laiminlyönnin arviointi:

- 1) Tilanne on parantunut
 - Pääsääntöisesti sama seuraamus kuin edellisellä kerralla. Seuraamusta voidaan alentaa vain perustellusta syystä (tilanne on selkeästi parantunut ja laiminlyöntiä voidaan pitää enää vain vähäisenä) (seuraamus 15 % – 100 %).
- 2) Tilanne on pysynyt samanlaisena:
 - Edellisellä kerralla annettua seuraamusta on nostettava, jos aikaisempi seuraamus on ollut < 100 % (seuraamus 20 % – 100 %).
- 3) Tilanne on pahentunut:
 - Edellisellä kerralla annettua seuraamusta on nostettava, jos aikaisempi seuraamus on ollut < 100 % (seuraamus 20 % – 100 %).

Mikäli tahallinen laiminlyönti kohdistuu selvästi johonkin tukijärjestelmään, viljelijä suljetaan tukijärjestelmän ulkopuolelle valvontavuodeksi. Tahallisen laiminlyönnin ollessa erittäin laajaa, vakavaa, pysyvää, viljelijä suljetaan tukijärjestelmän ulkopuolelle myös seuraavaksi kalenterivuodeksi.

Laiminlyöntiä arvioitaessa on otettava huomioon viljelijän mahdollinen ylivoimainen este tai poikkeukselliset olosuhteet. Täydentävien ehtojen vähennystä ei suoriteta, jos noudattamatta jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista olosuhteista²²⁷. Viljelijän on ilmoitettava ylivoimaisista esteistä ja poikkeuksellisista olosuhteista kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle (esimerkiksi YT-alueelle) 15 työpäivän kuluessa siitä, kun hän on havainnut tilanteen tai hänen on ollut mahdollista ilmoitus tehdä.

22.2 Täydentävien ehtojen pysyvät laiminlyönnit ja takautuvat seuraamukset

EU-tuomioistuimen päätöksen C361-19 mukaan täydentävien ehtojen seuraamus on laskettava laiminlyönnin tapahtumavuoden tai -vuosien tukien kokonaismäärän perusteella. Vuonna 2022 tila viedään tukisoveluksessa sen vuoden valvonta-ajolle, jolloin laiminlyönti tapahtui ja jos laiminlyönti on luonteeltaan pysyvä, viedään tila niiden vuosien ajoille, jolloin laiminlyönti on ollut olemassa. Takautuvasti seuraamus viedään enintään kaksi vuotta taaksepäin (vuodet 2020 ja 2021) tai vuoteen, jolloin tilalle on tehty edellisen kerran täydentävien ehtojen valvonta ("pelto-täydentävät ehdot"). Laiminlyönti arvioidaan erikseen jokaiselle tapahtumavuodelle. Vaikka laiminlyönti olisi jatkunut usean vuoden ajan, näissä tapauksissa kyseessä ei ole toistuva laiminlyönti, koska tuenhakijalle ei ole ilmoitettu aiemmin tapahtuneesta laiminlyönnistä.

Jos laiminlyönti tapahtui/oli olemassa vuonna 2020, viedään tila ajolle:

- 6897 Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2020, oma otos, jos laiminlyönti havaitaan paikan päällä tehtävässä valvonnassa
- 6898 Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2020, hallinnollinen laajennus, jos laiminlyönti havaitaan hallinnollisessa valvonnassa

²²⁷ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 4

- 6828 Talviaikainen asiakirjavalvonta, täyd. ehdot 2020, oma otos, jos laiminlyönti havaitaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

Vastaavat vuoden 2021 valvonta-ajot ovat:

- 7097 Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2021, oma otos
- 7098 Täydentävät ehdot (pelto sekä rehu- ja elintarvikehygieniä) 2021, hallinnollinen laajennus
- 7019 Talviaikainen asiakirjavalvonta, täyd. ehdot 2021, oma otos

Kun tila viedään vuoden 2020 ja/tai 2021 valvonta-ajolle, valvontapäivämääräksi merkitään se päivä, jolloin valvonta tehdään. Tarkastuskertomus lähetetään jokaisen vuoden osalta erikseen tilalle.

Esimerkiksi 5.7.2022 paikalla tehtävässä täydentävien ehtojen otantavalvonnassa havaitaan, että tilalla ei ole nitraattiasetuksen mukaista lannan varastointitilaa, vaikka tilan eläinmäärän perusteella sellainen pitäisi olla. Lannan varastointitilaa ei ole ollut tilalla aikaisemminkaan, vaan lanta on varastoitu maapohjalla eläinsuojan takana. Laiminlyönnin arvioinnin perusteella tilalle tulee vuodelle 2022 3 % seuraamus täydentävien ehtojen vaatimukseen 2.1 *Lanta ja pakkaamattomat orgaaniset lannoitevalmisteet on varastoitu valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 5 §, 7 § ja 8 § mukaisesti*. Tilan eläinmäärä oli vuosina 2021 ja 2020 yhtä suuri kuin vuonna 2022. Tila viedään sekä vuoden 2020 ajolle 6897 että vuoden 2021 ajolle 7097 ja molempien ajojen kautta tilalle annetaan 3 % seuraamus vaatimukseen 2.1. Molemmille ajoille valvontapäivämääräksi merkitään 5.7.2022. Jos tilalla on ollut vuosina 2020 tai 2021 täydentävien ehtojen valvontaa ja tila on jo koordinoitu, pitää koordinaattoria pyytää purkamaan täydentävien ehtojen koordinointi, jotta tila voidaan viedä ajolle. Tilalle lähtee kolme erillistä tarkastuskertomusta.

Esimerkiksi seuraavissa tilanteissa on arvioitava, onko tilanne loholla ollut samanlainen myös aiempina vuosina; viljelytapa, hukkakaura, jättiputki, kesantojen rikkakasvien torjunta. Mikäli takautuvia seuraamuksia määrätään, on asiasta oltava vahva näyttö.

22.3 Täydentävien ehtojen valvonnan tulos

Valvonnassa todettujen laiminlyöntien aiheuttamat seuraamukset tilan osalta selviävät vasta, kun kaikki täydentävien ehtojen valvonnat on tehty. Koordinaattorin vahvistama täydentävien ehtojen valvonnan tulos ilmoitetaan tilalle loppuvuodesta 2022 tai alkuvuodesta 2023. Myös edellisessä kappaleessa 22.2 mainittujen laiminlyöntien osalta täydentävien ehtojen valvonnan tulos vahvistetaan loppuvuodesta 2022 tai alkuvuodesta 2023.

Koordinoinnista ohjeistetaan tarkemmin loppuvuodesta 2022.

23 PINTA-ALAVIRHEISTÄ AIHEUTUVAT SEURAAMUKSET

Tässä luvussa kuvatut pinta-alavirheistä aiheutuvat seuraamukset eivät koske viherryttämistukea, vaan viherryttämistuen seuraamukset on kuvattu kappaleessa 24.

Kasvulohkojen valvonnassa hyväksytyt pinta-alat lasketaan yhteen kasvilajiryhmittäin tai tukikohtaisesti. Kasvilajiryhmistä on kerrottu tarkemmin luvussa 28.1. Haetun ja hyväksytyn alan erotusta verrataan

hyväksyttyyn alaan. Jos valvonnassa hyväksytty pinta-ala on suurempi haettu pinta-ala, maksetaan tuki haetulle pinta-alalle. Jos kasvilajiryhmä sisältää eri tukitason kasveja, rajausta tehdään haettuun tukisummaan²²⁸.

Perustuessa pinta-alavirheistä aiheutuva sanktio kohdistuu maksettavaan tukeen. Perustuessa seuraamukset lasketaan tilatasolla eri tukialueiden osalta yhteensä. Eri tukialueiden tukioikeudet rajaavat maksua, eikä pinta-alakompensaatiota käytetä tukialueiden välillä.

Jos valvonnassa todetaan, että kesannon määrä suhteessa LHK:ssa tukikelpoiisiin peltokasveihin on lisääntynyt niin, että kesantoa on yli 25 % tukikelpoisten peltokasvien alasta, aiheutuu ylimenevästä osasta pinta-alavirhe. Pinta-alavirhe aiheuttaa seuraamukset tukeen LHK:n normaalien seuraamussääntöjen mukaisesti. Sama sääntö koskee myös LHK:n kotieläinchorotusta. Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisen luonnonlaitumen määrällä ei ole merkitystä kesantorajoitteen laskennassa.

Kesantorajoitealaa lasketaan seuraavat kasvit:

- 9403 sänkikesanto
- 9404 avokesanto
- 9405 luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.)
- 9412 viherkesanto (nurmi ja niitty)
- 9413 viherkesanto (riista ja maisema)
- 9414 viherkesanto (mesikasvit)
- 9811 suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015)

Esimerkki 20:

Haettu:

- Muut tukikelpoiset kasvit 75 ha
- kesanto 26 ha
- → haettu 100 ha, koska kesantoa saa olla korkeintaan 25 % tukikelpoisesta alasta

Valvonnassa todetaan:

- muut tukikelpoiset kasvit 70 ha
- kesanto 30 ha
- kesantoa voi olla enintään $70/3 = 23,33$ ha
- hyväksytty pinta-ala = 70 ha + 23,33 ha = 93,33 ha
- → pinta-alaseuraamus, joka lasketaan normaalisti perusteella haettu 100 ha, hyväksytty 93,33 ha

Alla olevassa taulukossa on esitetty pinta-alaseuraamusten määräytyminen eri kasvilajiryhmissä tai tukikohtaisesti. Perustuessa haettuna alana käytetään joko tukioikeuksien määrää tai ilmoitettua pinta-alaa sen mukaan kumpi näistä on pienempi. Tuen leikkausta ei aiheudu lainkaan, jos erotus on enintään 0,10 ha²²⁹. 0,10 ha poikkeusta tarkastellaan tukikohtaisesti (ympäristökorvauksen osalta huomioidaan kaikki muut kasvilajiryhmät paitsi kasvipeitteisyys). Jos tuessa on useampi kasvilajiryhmä, laskenta tarkastaa jääkö pinta-alaero alle 0,10 ha seuraavalla tavalla:

- jokaisen kasvilajiryhmän osalta katsotaan pinta-alaero

²²⁸ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 17

²²⁹ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 18, VNa 186/2022 19 §

- kasvilajiryhmien pinta-alaerot lasketaan yhteen (HUOM! vain negatiiviset luvut huomioidaan, eli yhden kasvilajiryhmän kasvaneella pinta-alalla ei voi kompensoida toisen kasvilajiryhmän pienentyntä pinta-alaa)
 - jos kasvilajiryhmien yhteenlaskettu pinta-alavähennys on korkeintaan 0,10 ha, tuki maksetaan haetun mukaisesti jokaisessa kasvilajiryhmässä
 - jos kasvilajiryhmien yhteenlaskettu pinta-alavähennys on yli 0,10 ha, tuki maksetaan hyväksytyn alan mukaisesti jokaisessa kasvilajiryhmässä

Taulukko 37:

Tukijärjestelmä	Todettu yli ilmoitetun	erotus ≤ 3 % tai ≤ 2 ha	
Perustuki	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Nuoren viljelijän tuki (EU)*	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Peltokasvipalkkio	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Luonnonhaittakorvaus	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Luonnonhaittakorvauksen korotus	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Ympäristökorvaus	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Luonnonmukainen tuotanto	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Pohjoinen hehtaarituki	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Yleinen hehtaarituki	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Nuorten viljelijöiden tuki	rajataan haettuun	tuen leikkaus	
Sokerijuurikkaan kansallinen tuki	rajataan haettuun	tuen leikkaus	

Tukijärjestelmä	3 % tai 2 ha < erotus ≤ 10 %	10 % < erotus ≤ 66,66 %	erotus > 66,66 %
Perustuki	hyväksytty – 0,75 tai 1,5 * erotus (KK)	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta + siirtyvä seuraamus
Nuoren viljelijän tuki (EU)*	hyväksytty – 0,75 tai 1,5 * erotus (KK)	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta + siirtyvä seuraamus
Luonnonhaittakorvaus	hyväksytty – 0,75 tai 1,5 * erotus (KK)	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta + siirtyvä seuraamus
Luonnonhaittakorvauksen korotus	hyväksytty – 0,75 tai 1,5 * erotus (KK)	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta + siirtyvä seuraamus
Pohjoinen hehtaarituki	hyväksytty – 0,75 * erotus	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta
Yleinen hehtaarituki	hyväksytty – 0,75 * erotus	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta
Nuorten viljelijöiden tuki	hyväksytty – 0,75 * erotus	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta
Sokerijuurikkaan kansallinen tuki	hyväksytty – 0,75 * erotus	hyväksytty – 1,5 * erotus	tukea ei makseta

Tukijärjestelmä	3 % tai 2 ha < erotus ≤ 20 %	20 % < erotus ≤ 50 %	erotus > 50 %
Peltokasvipalkkio	hyväksytty - 2 * erotus	tukea ei makseta	tukea ei makseta + lisäseuraamus
Ympäristökorvaus ja sopimukset	hyväksytty - 2 * erotus	tukea ei makseta	tukea ei makseta + lisäseuraamus
Luonnonmukainen tuotanto	hyväksytty - 2 * erotus	tukea ei makseta	tukea ei makseta + lisäseuraamus

* Nuoren viljelijän EU-tukeen kohdistuu pinta-alaseuraamus ainoastaan silloin, jos perustuen valvontatuloksen laskennan jälkeen tilan hyväksytty pinta-ala on alle 90 ha. Sanktiolaskennassa haettu ala rajataan korkeintaan 90 hehtaariin. (KK)= keltainen kortti

Perustuki, nuoren viljelijän EU-tuki ja luonnonhaittakorvaus (myös LHK:n korotus)²³⁰

Jos valvonnassa kasvilajiryhmän tai tukityypin ilmoitetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan on enintään 3 %, mutta kuitenkin enintään 2 ha, tuki maksetaan valvonnassa hyväksytyn pinta-alan perusteella.

Jos kasvilajiryhmän ilmoitetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan yli 3 % tai yli 2 ha, hyväksytyn pinta-alan perusteella maksettavasta tuesta vähennetään todettu ylitys 1,5-kertaisena eli aiheutuu sanktio.

Siinä tapauksessa, että kasvilajiryhmän pinta-alaero on yli 66,66 %, 1,5-kertainen seuraamus muodostuu niin suureksi, että maksettavaa tukea ei jää. Hallinnollinen seuraamus täytyy kuitenkin periä kokonaisuudessaan, joten loppuosa seuraamuksesta, jota ei saada perittyä valvontavuonna, siirtyy kolmen seuraavan vuoden aikana takaisinperittäväksi.

Keltainen kortti (KK)

Perustuen, luonnonhaittakorvauksen korotuksineen ja nuoren viljelijän EU-tuen osalta pinta-alaseuraamusten laskennassa on vuodesta 2016 alkaen ollut käytössä poikkeus (**keltainen kortti**). Keltaisen kortin voi saada vain kerran jokaista tukea (perustuki, nuoren viljelijän tuki, LHK, LHK:n korotus) kohden. Keltaisesta kortista on enemmän kappaleessa 12.

Tukeen kohdistuu keltainen kortti silloin, kun alla olevat kohdat täyttyvät:

- Tukityypin pinta-alaero on 3 % (tai yli 2 ha) – 10 %
- Pinta-alaero on havaittu ensimmäisen kerran. Tarkastelu alkoi vuodesta 2016

Jos tukeen kohdistuu keltainen kortti, pinta-alaseuraamus puolittuu valvontavuonna kyseisen tuen osalta. Eli seuraamus on tällöin hyväksytty ala - 0,75 x pinta-alaero.

Keltaista korttia seuraavat vuodet

Viime vuonna tulleista keltaisista korteista tulee tiloja vielä uusintavalvontaan vuonna 2022. Mutta tänä vuonna tullessiin keltaisen kortin tapauksiin ei enää vuonna 2023 tarvitse kohdistaa uusintavalvontaa, koska rahoituskausi vaihtuu ja keltainen kortti poistuu.

Jos pinta-alaeroa aiheuttaneita virheitä ei ole digitoitu, täytyy tila käydä tarkastamassa seuraavana vuonna uudelleen. Tämä tarkoittaa sitä, että tilalle on pääsääntöisesti aina tehtävä seuraavana vuonna uusintatarkastus, jos johonkin edellä mainituista tuista on tullut 3 % (tai yli 2 ha) – 10 % pinta-alaero ensimmäisen kerran.

Ihan kaikkia tiloja ei kuitenkaan tarvitse tarkastaa:

- Jos kaikista havaituista pinta-alavirheistä on tehty digitoinnin korjaus → ei uusintavalvontaa.
- Jos tilalla on todettu myös TPV-alaa tai puutteita tukiehdossa 1 tai 2 → uusintavalvonta on tehtävä

Uusintakäynnillä tarkastetaan valvonta-ajolla olevien kasvulohkojen pinta-alat ja kasvit. Jos lohkojen rajausta vastaa digitointia, mitataan vain mahdolliset tukikelvottomat alueet. Tukiehtoja ei tarvitse tarkastaa, mutta jos täydentävien ehtojen laiminlyöntejä havaitaan, on valvonta laajennettava.

²³⁰ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 19a

Jos seuraavan vuoden uusintatarkastuksessa todetaan edelleen yli 3 % pinta-alaero:

- Seuraamus on 1,5 x pinta-alaero uusintatarkastusvuodelle
- Edellisen vuoden seuraamusta korotetaan siten, että kokonaisseuraamus on 1,5 x pinta-alaero

Pinta-alaseuraamukset määräytyvät edellä kerrotulla tavalla myös silloin, jos tila osuu valvontaan tänä vuonna ja edellisen vuoden valvonnassa on havaittu 3 (tai yli 2 ha) – 10 % pinta-alaero.

Esimerkki 21:

- A) Tila on saanut keltaisen kortin vuonna 2019 ja se ei ole ollut peltovalvonnassa 2020 eikä 2021. Vuonna 2022 tila osuu valvontaan ja pinta-alavirhettä havaitaan jälleen yli 3 %. Vuoden 2022 valvonnassa ei ole todettu takautuvia pinta-alavirheitä. Tämä pinta-alavirhe ei enää vaikuta vuoden 2019 seuraamukseen. Puolitettua seuraamusta korottaminen tapahtuu siis vain siinä tapauksessa, että 3–10 % pinta-alavirhe havaitaan keltaista korttia seuraavana vuonna.
- B) Tila on saanut keltaisen kortin vuonna 2017. Tila on seuraavan kerran valvonnassa vuonna 2022, jolloin havaitaan jälleen yli 3 % pinta-alavirhe. Valvonnassa todetaan, että virhe on ollut olemassa jo aiempina vuosina ja takautuva seuraamus tallennetaan vuoteen 2018. Vuoteen 2018 kohdistuva seuraamus poistaa keltaisen kortin vuodelta 2017 jolloin kaikkien vuosien seuraamus on 1,5-kertainen.
- C) Tila on valvonnassa vuonna 2022 ja tilalla todetaan takautuvaa pinta-alavirhettä vuoteen 2018 saakka. Pinta-alaero on vuonna 2018 5 %. Tila saa kyllä keltaisen kortin lievennyksen vuodelle 2018, mutta käytännössä se ei toteudu, koska pinta-alaero on todettu myös seuraavalle vuodelle 2019. Tässä tapauksessa seuraamus on kaikille vuosille 1,5-kertainen.

Muut EU:n kokonaan ja osittain rahoittamat tuet (ei viherryttäminen)²³¹

Jos valvonnassa kasvilajiryhmän tai tukityypin ilmoitetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan on enintään 3 %, mutta kuitenkin enintään 2 ha, tuki maksetaan valvonnassa hyväksytyn pinta-alan perusteella.

Jos kasvilajiryhmän ilmoitetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan yli 3 % tai yli 2 ha ja enintään 20 %, hyväksytyn pinta-alan perusteella maksettavasta tuesta vähennetään todettu ylitys kaksinkertaisena eli aiheutuu sanktio.

Mikäli pinta-alaerotus ylittää 20 %, EU:n kokonaan tai osittain rahoittamaa tukea ei makseta kyseisen kasvilajiryhmän osalta.

Lisäksi peltokasvipalkkiassa, ympäristökorvauksessa, luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa, luonnonhaittakorvauksen kotieläinrotuksessa tai ympäristösopimuksissa pinta-alavirheiden ylittäessä 50 %, viljelijälle aiheutuu lisäseuraamus. Se on yhtä suuri kuin todettua pinta-alaeroa vastaava tukimäärä. Tämä lisäseuraamus peritään seuraavan 3 vuoden aikana maksuun tulevista EU:n suorista ja osarahoitteisista tuista. 50 %

²³¹ Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 19

rajaa tarkastellaan hakemustasolla, eli yhdessä kasvilajiryhmässä havaittu yli 50 % pinta-alaero ei välttämättä aiheuta koko tuen hylkäämistä.

Esimerkki 22:

- A) Viljelijä on hakenut peltokasvipalkkiota 100 hehtaarin alalle. Ruista on ilmoitettu 60 ha ja valkuaiskasveja 40 ha. Valvonnassa hylätään kaikki rukiille ilmoitetut alat. Pinta-alaero on hakemustasolla yli 50 %, joten viljelijä menettää kyseiseltä vuodelta peltokasvipalkkion molempien kasvilajiryhmien osalta. Lisäksi häneltä peritään 60 hehtaarin alalle maksettavaa rukiin palkkiota vastaava summa takaisin seuraavien kolmen vuoden aikana maksuun tulevista EU:n suorista ja osarahoitteisista tuista.
- B) Viljelijä on hakenut peltokasvipalkkiota 20 hehtaarin alalle. Avomaanvihanneksia on ilmoitettu 10 ha ja valkuaiskasveja 10 ha. Valvonnassa hylätään avomaanvihanneksista 8 ha. Pinta-alaero on avomaanvihanneksen kasvilajiryhmässä yli 50 %. Hakemustasolla pinta-alaero on kuitenkin vain 40 % (8 ha/20 ha), joten lisäseuraamusta ei aiheudu. Avomaanvihanneksen seuraamus on sama kuin tilanteessa, että pinta-alaero on yli 20 %, mutta alle 50 %, eli tukea ei makseta valvontavuonna.

Kansalliset tuet²³²

Jos kansallisten tukien haetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan on enintään 3 % (kuitenkin yli 0,1 ha), mutta enintään 2 ha, tuki maksetaan valvonnassa hyväksytyn pinta-alan perusteella. Jos kasvilajiryhmän haetun ja hyväksytyn pinta-alan ero suhteessa hyväksyttyyn pinta-alaan on yli 3 % tai yli 2 ha ja enintään 10 %, valvonnassa hyväksytystä pinta-alasta vähennetään 0,75 * pinta-alaero.

Jos pinta-alavirhe on yli 10 %, valvonnassa hyväksytystä pinta-alasta vähennetään todettu ylitys 1,5-kertaisena.

Jos pinta-alavirhe on yli 66,66 %, on havaittu pinta-alavirhe niin suuri, että kun seuraamus on 1,5-kertainen, ei maksettavaa jää. Seuraamus ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin haettu tukisumma.

Valvontatulokset

Tukisovellus laskee valvontatuloksen automaattisesti, joten valvontatulosta ei tarvitse erikseen tallentaa. Laskenta on avattu Tukisovellukseen pinta-alamatukien osalta. Voit katsoa valvonnassa aiheutuneet seuraamukset menemällä tilan tukilaskentaan tilan valvontatapahtumasivulla painikkeesta *Laske ja näytä tila*.

Yleistiedot

Tarkastushavainnot ja tukilaskenta [Laske ja näytä tila](#)

²³² Laki 1559/2001 18 § VNa 186/2022 19 §

24 VIHERRYTTÄMISTUEN SEURAAMUKSET

Vähennykset viherryttämistukeen

Viljelyn monipuolistaminen

Seuraamuksen laskennassa huomioidaan tilan peltoala, joten pysyvien kasvien tai pysyvien nurmien alaa ei oteta mukaan laskettaessa seuraamuksia viljelyn monipuolistamisen laiminlyönneistä. Myöskään luomualaa ei huomioida seuraamuksen laskennassa, jos tila käyttää luomupoikkeusta. Kasvikoodit 9806 (kurki-, hanhi- ja joutsenpeltosopimus) ja 9620 (tilapäisesti viljelemätön ala) lasketaan tilan peltoalaan, vaikka niitä ei lasketa kasviksi viljelyn monipuolistamisessa.

Viherryttämistuen vähennys, jos

- a) pääkasvia enemmän kuin 75 % peltoalasta (kahden kasvilajin vaatimus)
2 x ala, jolla pääkasvi ylittää 75 % rajan
- b) pääkasvia enemmän kuin 75 % peltoalasta ja/tai kahta pääkasvia enemmän 95 % peltoalasta (kolmen kasvilajin vaatimus)
75 % rajan ylitys: 1 x ala, jolla pääkasvi ylittää 75 % rajan
95 % rajan ylitys: 5 x ala, jolla kaksi pääkasvia ylittää 95 % rajan.

Jos pääkasvia on enemmän kuin 75 % ja kahta pääkasvia enemmän kuin 95 % peltopinta-alasta, on vähennys edellisten summa.

Jos viljelijä ei noudattanut viljelyn monipuolistamisen vaatimusta kolmeen vuoteen, kerrotaan edellä mainittu vähennys vielä kahdella neljännestä vuodesta eteenpäin.

Pysyvät nurmet

Tilan viherryttämistukea vähennetään, jos tila on kyntänyt tai ottanut muuhun käyttöön Natura-alueen pysyviä nurmia (AB- ja C-alue). Laskennassa huomioidaan tilan maatalousmaa (peltoala, pysyvät kasvit ja pysyvät nurmet). Luonnonlaidun, joka on ilmoitettu/todettu kasvikoodilla 9621 (tilapäisesti viljelemätön ala, luonnonlaidun ja -niitty) lasketaan tilan pysyvien nurmien alaan.

Viherryttämistuen vähennys: 1 x ala, jolla vaatimusta ei ole noudatettu.

Ekologinen ala (Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa)

Jos tila ei ole ilmoittanut tarpeeksi ekologista alaa tai ilmoitettu ala ei täytä ekologisen alan vaatimuksia, vähennetään tilan viherryttämistukea. Laskennassa huomioidaan tilan peltoala.

Viherryttämistuen vähennys: 10 x ala, joka puuttuu vaaditusta ekologisesta alasta.

Jos viljelijä ei noudattanut ekologisen alan vaatimusta kolmeen vuoteen, kerrotaan edellä mainittu vähennys vielä kahdella neljännestä vuodesta eteenpäin.

Hallinnollinen seuraamus viherryttämistukeen

Viherryttämistuen laskennan perusteena käytettävä pinta-ala tarkoittaa tukioikeuksien rajaamaa ja valvon-
nassa hyväksyttyä pinta-alaa. Jos tämä ala eroaa tukiehtojen noudattamatta jättämisen takia tehtyjen vähen-
nysten jälkeisestä pinta-alasta, ja ero on yli 3 % tai yli 2 ha, tulee viherryttämistukeen vähennyksen lisäksi
hallinnollinen seuraamus. Hallinnollinen seuraamus voidaan periä takaisin seuraavan kolmen vuoden aikana.

- Jos pinta-alojen ero on yli 3 % tai yli 2 ha, mutta enintään 20 %, pinta-alojen todettu ero vähennetään
jälkimmäisestä pinta-alasta kaksinkertaisena.
- Jos pinta-alojen ero on yli 20 %, tukea ei myönnetä.
- Jos pinta-alojen ero on yli 50 %, tukea ei myönnetä ja lisäksi määrätään lisäseuraamus, joka on pinta-
alojen todettua eroa vastaavan tuen suuruinen. Peritään takaisin seuraavan 3 vuoden aikana.
- Jos tuensaaja ei ilmoita kaikkea maatalousmaan pinta-alaa ja hän sen seurauksena vapautuu viher-
ryttämisvelvoitteista ja/tai tuensaaja ei ilmoita kaikkea Natura-alueen pysyvää nurmea ja ilmoitta-
maton pinta-ala on suurempi kuin 0,1 ha, pinta-alaa tukiehtojen täyttämättömyyden takia tehtyjen
vähennysten jälkeen vähennetään vielä 10 %.

Laskettu hallinnollinen seuraus jaetaan neljällä ja se saa olla enintään 25 % tuensaajan tuesta, johon hän olisi
ollut oikeutettu kyseisenä vuonna.

HUOM! Jos tilalla on ilmoittamatonta maatalousmaata ja sen myötä tilan viherryttämistuen velvoitteet eivät
täyty, lisätään tilatason valvontakysymys: *Ilmoittamatonta maatalousmaata ei vaikuta tilan viherryttämistuen
velvoitteiden täyttymiseen.* Jos tilalla on ilmoittamatonta maatalousmaata (erillinen lohko), niin kaikki nämä
tapaukset ilmoitetaan Ruokavirastoon Puimurin kautta. Viherryttämistuen maksun perusteena oleva ala ja
mahdollinen 10 % lisäseuraamus lasketaan Ruokavirastossa.

Esimerkiksi viljelijän ilmoittama peltopinta-ala on 9,8 ha, mutta valvonnassa havaitaan ilmoittamatonta maa-
talousmaata (peltoalaa) 0,5 ha. Tällöin tilan tosiasiallinen peltoala on 10,3 ha ja viljelyn monipuolistaminen
koskee tilaa. Jos tilan peltoalalla viljellään vain yhtä kasvia (ei nurmea eikä kesantoa), tulisi tilalle viherryttä-
mistukeen vähennys, hallinnollinen seuraamus ja edellä mainittu 10 % seuraamus.

25 YMPÄRISTÖKORVAUKSEN SEURAAMUKSET

25.1 Perustason seuraamukset

Toimenpiteiden perustasoissa on sekä koko tilaa koskevia että lohko-kohtaisia vaatimuksia. Koko tilaa koske-
vat perustason vaatimukset seuraamusprosentteineen on kerätty taulukkoon 38.²³³ Seuraamus kohdistuu
siihen toimenpiteeseen, joka on mainittu vaatimuksen perässä. Perustason ja tukiehdoista aiheutuvan seu-
raamusprosentin voi tarkistaa tilan tukilaskelmasta.

Taulukko 38. Perustason tilakohtaisista vaatimuksista aiheutuvat seuraamukset.

Perustason vaatimus	Seuraamus-%
---------------------	-------------

²³³ VNa 712/2015 20 §

34. Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto (RTK, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, luomu)	20
35. Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen (RTK, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, luomu)	20
53. Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita (RTK, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, luomu)	1, 3, 5
54. Tilalla on käytetty vain Suomessa hyväksyttyjä kasvinsuojeluaineita (RTK, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, luomu)	20
55. Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettu kasvinsuojeluaineen sitovia myyntipäällyksmerkintöjä (RTK, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, luomu)	20
37. Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi (RTK, luomu)	10
52. Valtaojien ja vesistöjen varsilla on 1 m piennar (RTK, ympäristöhoitonurmet, peltoluonnon monimuotoisuus)	1, 3, 5
48.1 Lannoitteet on levitetty pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahtunut eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole (lietelannan sijoittaminen peltoon, R & O aineksen kierrättäminen, luomu)	1, 3, 5
48.2 Lannoitteiden levityskieltoa lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kylästäämään maahan on noudatettu (lietelannan sijoittaminen peltoon, R & O aineksen kierrättäminen, luomu)	1, 3, 5
48.3 Lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty vain sijoittamalla, jos pellon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia (lietelannan sijoittaminen peltoon, luomu)	1, 3, 5
48.4 Kalteville pellon osille levitetyt muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan 12 tunnin sisällä levityksestä (lietelannan sijoittaminen peltoon, luomu)	1, 3, 5
48.5 Kuivalantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %, on levitysaikana säilytetty pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa (R & O aineksen kierrättäminen)	1, 3, 5
48.6 Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattu maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä (R & O aineksen kierrättäminen)	1, 3, 5
48.7 Kasvipeitteisenä talven yli pidettäville pelloille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta on levitetty 15.9. jälkeen vain sijoittamalla (R & O aineksen kierrättäminen)	1, 3, 5
48.8 Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätetty vähintään 30–100 metriä leveä lannoittamaton vyöhyke (lietelannan sijoittaminen peltoon, R & O aineksen kierrättäminen)	1, 3, 5
48.9 Lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei ole levitetty pellolle 1.11.–31.3. (pl. poikkeukselliset sääolosuhteet) (R & O aineksen kierrättäminen, luomu)	1, 3, 5
48.10 Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä on enintään 170 kg/ha (RTK, luomu)	1, 3, 5
48.11 Liukoisien typen vuotuinen enimmäismäärä (kg/ha) ei ylity (RTK, luomu)	1, 3, 5

48.12 Liukoisen typen lannoitusmäärän ylittäessä 150 kg/ha vuodessa, liukoisen typen määrä on jaettu vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa (RTK, luomu)	1, 3, 5
48.13 Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä on enintään 35 kg/ha (RTK, luomu)	1, 3, 5
48.14 Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti (RTK, luomu)	1, 3, 5
56. Lannoitevalmistelain nojalla annettuja säännöksiä yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista ja kiinteistökohtaisista käsittelyjärjestelmistä peräisin olevien lietteiden käyttörajoituksista on noudatettu (R & O aineksen kierrättäminen)	1, 3, 5

Valvontakysymyksissä 34, 35, 54, 55 ja 37 on käytössä Tukisovelluksessa kiinteät seuraamusprosentit. Näitä seuraamusprosentteja pystyy muuttamaan vain lisäämällä tilakohtaisissa havainnoissa kasvilajiryhmään liittyvä perustason korvaava valvontakysymys. Muutokseen on oltava perusteet, jotka on kirjattava Tukisovellukseen. Seuraamusprosentin muuttamisesta on kerrottu tarkemmin tallennusohjeessa.

Muut taulukon 38 valvontakysymykset ovat sellaisia, että tarkastaja voi itse päättää seuraamusprosentin vaihtoehtoista 1, 3 tai 5 %. Lähtökohtaisesti seuraamusprosentti on sama, mikä annetaan täydentävissä ehdoissa. Jos tilalla on useammassa taulukon 38 valvontakysymyksessä puutteita, niin seuraamusprosentit lasketaan yhteen. Perustason tilakohtaisten ja lohko kohtaisten valvontakysymysten seuraamusprosentit lasketaan yhteen, mutta rajataan aina 100 %.

Lohko kohtaiset perustason vaatimukset tarkastetaan ja tallennetaan Tukisovellukseen lohko kohtaisesti. Tehyjen havaintojen perusteella Tukisovellus laskee, kuinka suurella pinta-alalla perustason vaatimuksia ei ole noudatettu ja kuinka suurella alalla vaatimuksia olisi pitänyt noudattaa. Tästä saadaan laskettua prosenttiosuus, jolla RTK:n tai lohko kohtaisen toimenpiteen korvausta vähennetään taulukon 39 mukaisesti.²³⁴ Tätä taulukkoa sovelletaan myös ympäristösopimusten perustason vaatimusten seuraamuksiin.

Taulukko 39. Lohko kohtaisten perustason vaatimusten seuraamusprosentit

%-osuus pinta-alasta	Perustason seuraamusprosentti
< 5	1
5–9	3
10–14	5
15–24	10
25–39	15
40–59	25
60–79	40
80–100	60

Perustason seuraamus kohdistuu siihen toimenpiteeseen, jonka perustason vaatimuksissa noudattamatta jättäminen on todettu. Jos toimenpiteessä on useampi kasvilajiryhmä, niin perustason seuraamus kohdistuu

²³⁴ VNa 712/2015 23 §

vain siihen kasvilajiryhmään, jonka vaatimuksissa on todettu puutteita. Perustason ja RTK:n seuraamusprosentit lasketaan yhteen, jos kummankin ehdoissa todetaan noudattamatta jättämisiä.

Tukisovelluksen kasvilajiryhmittäin yhteen laskemia perustason seuraamusprosentteja on mahdollista muuttaa tilakohtaisissa havainnoissa. Muutos tehdään samalla tavalla kuin tilakohtaisen kiinteän seuraamusprosentin muuttaminen ja asiasta on kerrottu tarkemmin tallennusohjeessa. Seuraamusprosenttia on arvioitava erityisesti silloin, jos useammassa perustason vaatimuksessa todetaan samoilla lohkoilla puutteita. Tällöin seuraamusprosenttia täytyy korottaa ja tarvittaessa koko korvaus on hylättävä. Laskenta huomioi seuraamusta laskettaessa vain yhden perustason vaatimuksen noudattamatta jättämisen per lohko.

Perustason vaatimukset ovat useimmiten täydentävien ehtojen vaatimuksia, joten noudattamatta jättäminen aiheuttaa lähes aina myös täydentävien ehtojen seuraamuksen.

Esimerkki 23:

Tilalla todetaan RTK:n perustason ehdoissa taulukon 40 mukaisesti noudattamatta jättämisiä. Puutteita on todettu seuraavissa ehdoissa: *7.1 Kasvusto on perustettu tarkoituksenmukaisesti ja alueelle sopivalla kasvilajilla ja -lajikkeella sekä 7.2 Kylvö tai istutus on tehty 30.6. mennessä.*

Taulukko 40. Perustasossa todetut noudattamatta jättämiset.

Lohkon nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustasossa noudattamatta jättäminen
A	0,40	x	kyllä
B	1,50	x	kyllä
C	5,50	x	ei koske lohkoa
D	0,45	x	ei
X	2,50		ei
Y	10,40	x	kyllä
Z	4,00	x	ei

Koko tilan pinta-ala on 24,75 hehtaaria. Perustasossa on puutteita 12,3 hehtaarilla, joka on tilan pinta-alasta 49,7 %. Tukisovellus määrittää taulukon 39 perusteella RTK:n korvaukseen 25 % seuraamuksen. Jos tätä seuraamusprosenttia haluaisi korottaa tai alentaa, niin tilakohtaisissa havainnoissa valittaisiin valvontakysymys 106. *Ravinteiden tasapainoinen käyttö, perustason seuraamus* ja tallennettaisiin siihen haluttu seuraamusprosentti.

25.2 Ravinteiden tasapainoisen käytön seuraamukset

RTK:n seuraamusta määritettäessä on arvioitava noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.²³⁵

Noudattamatta jättämisen **vakavuus** riippuu erityisesti noudattamatta jättämisen seurausten merkittäväydestä ottaen huomioon tavoitteet, joihin noudattamatta jätetyillä sitoumuksilla tai velvoitteilla pyrittiin.

²³⁵ Asetus (EU) N:o 640/2014 35 artikla

Vakavuus on huomioitu siinä, että RTK:n seuraamukset perustuvat viljelysuunnitelman, viljavuustutkimuksen, lohkokohtaisten muistiinpanojen ja suojakaistojen osalta vaatimusten merkittävyyteen ympäristökorvauksen tavoitteiden saavuttamisessa. Kustannuksiin perustuvaa jakoa ei käytetä, koska siinä painotus olisi eri asioissa kuin tavoitteiden saavuttamisessa.

Ympäristökorvauksen RTK:n korvaus on jaettu taulukossa 41 eri osiin vaatimuksen merkittävyyden perusteella. Jäljelle jäävä 10 % jakaantuu peltomaan laatutestille ja koulutuspäivälle.

Taulukko 41. RTK:n korvaus jaettuna % -osuuksiin vaatimuksen merkittävyyden perusteella

Vaatus	Arvio vaatimuksen merkittävyydestä (%-osuus)
Viljelysuunnitelma	20
Lohkokohtaiset muistiinpanot	25
Viljavuustutkimus	25
Suojakaista	20

Taulukossa olevien vaatimusten seuraamusta laskettaessa vähennetään vain vaatimuksen prosenttiosuutta RTK:n korvauksesta eli seuraamus ei kohdistu suoraan koko RTK:n korvaukseen. Esimerkiksi jos tilalta puuttuu kaikki viljavuustutkimukset, niin vähennys on maksimissaan 25 % RTK:n korvauksesta.

Noudattamatta jättämisen **laajuus** riippuu erityisesti noudattamatta jättämisen vaikutuksesta koko toimeen. Toimella ymmärretään viljelijän hakeman ympäristökorvauksen kokonaisuutta. Laajuuteen otetaan kantaa laskemalla jonkin tietyn vaatimuksen osalta pinta-ala, jolla ehtoa ei ole noudatettu tai suojakaistan osalta pituus. Tätä kautta saadaan laskettua suhteellinen prosenttiosuus, jolla vaatimuksen RTK:n prosenttiosuutta vähennetään. Vähennys on sitä suurempi, mitä suuremmalla alalla tai pituudella ehtoa ei ole noudatettu.

Kesto riippuu erityisesti sen ajanjakson pituudesta, jonka vaikutukset jatkuvat, tai mahdollisuuksista kyseisten vaikutusten päättämiseen kohtuullisin keinoin. Kesto huomioidaan niin, että tarkastaja voi tarvittaessa itse korottaa tai alentaa seuraamusprosenttia Tukisovelluksen Tilakohtaisissa havainnoissa.

Toistuvuus riippuu siitä, onko valvonnassa edellisten neljän vuoden aikana saman tuensaajan ja saman toimenpiteen tai toimityypin osalta todettu noudattamatta jättämiä. Mahdollinen toistuvuus on selvitettävä tarkastamalla tilan aiemmat valvonnot ja onko samasta asiasta annettu aiemmissa valvonnoissa vähennys korvaukseen.

Seuraamus on kaksinkertainen, jos noudattamatta jättäminen on toistuva. Toistuvuuden tallennus on käytössä seuraavissa pelto- ja talviaikaisen asiakirjavalvonnan tilakohtaisissa valvontakysymyksissä:

- 8.3 Vesistön varrella on 3 metriä leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä suojakaista, jonka lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa on noudatettu
- 105. Tilalla on ehtojen mukainen viljelysuunnitelma
- 36. Kasvulohkokohmainen kirjanpito on aloitettu
- 58. Lohkokohtaiset muistiinpanot ovat ehtojen mukaiset
- 59. Tilalla on ehtojen mukaiset viljavuustutkimukset
- 57. Lohkoja on lannoitettu VNa:n 235/2015 mukaisesti

Korvausta ei makseta, jos kyseessä on laajuuteen, vakavuuteen, kestoon ja toistuvuuteen perustuvan arvion mukaan **vakava noudattamatta jättäminen**. Tuensaaja suljetaan toimenpiteestä maksettavan tuen ulkopuolelle sinä kalenterivuonna, jona havainto tehdään, ja sitä seuraavana kalenterivuonna.

Vakava noudattamatta jättäminen on kyseessä esimerkiksi silloin, jos viljelijä on tietoisesti jättänyt suurimmalla osalla toimenpiteen pinta-alasta noudattamatta tukiehtoja tai noudattamatta jättämisellä on laajoja vahingollisia vaikutuksia. Perusteeksi riittää esimerkiksi se, että viljelijällä on edellisissä valvonnoissa jo todettu noudattamatta jättäminen samassa ehdossa, eikä viljelijä ole muuttanut toimintaansa tai viljelijä myöntää jättäneensä noudattamatta tukiehtoja.

Todettu vakava noudattamatta jättäminen tallennetaan lisäämällä tilakohtaisissa havainnoissa RTK:n kasvilajiryhmiin liittyvä vakavan noudattamatta jättämisen valvontakysymys ja merkitsemällä siihen puute.

Peltovalvonnassa tarkastettavista RTK:n eri tukiehtojen seuraamuksista on kerrottu tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

25.2.1 Viljelysuunnitelma

Viljelysuunnitelman seuraamukset perustuvat viljavuustutkimusten ja lohko kohtaisten muistiinpanojen tapaan pinta-alaan. Tilalla ehdot tarkastetaan peruslohko kohtaisesti.

Tilalla tehtyjen havaintojen tallentamisen jälkeen Tukisovellus laskee automaattisesti yhteen kaikkien niiden lohkojen pinta-alat, joilta viljelysuunnitelmat olisi pitänyt olla. Lisäksi lasketaan yhteen niiden lohkojen pinta-alat, joilta ne puuttuvat. Näiden pinta-alojen perusteella lasketaan suhteellinen osuus, jolla vähennetään RTK:n viljelysuunnitelman prosenttiosuutta. Viljelysuunnitelman osuus on ravinteiden tasapainoisen käytön korvauksesta 20 %. Jos tilalta puuttuu viljelysuunnitelma 40 % pinta-alalta, niin korvausta alennetaan 8 % ($0,2 \times 0,4 = 0,08$). Jos tilalla todetaan useammassa RTK:n vaatimuksessa puutteita, niin eri vaatimuksista lasketut seuraamusprosentit lasketaan yhteen.

Tarkastajalla on itse mahdollisuus muuttaa pinta-alan kautta laskettua seuraamusprosenttia arvioituaan puutteen vakavuuden ja keston. Laskettua seuraamusprosenttia voi alentaa, mikäli on lieventäviä tekijöitä, tai nostaa sitä, jos puutteet ovat normaalia vakavampia. Havainnot tehdään lohko tasolla, mutta tietyn tukiehdon laskennallista seuraamusprosenttia voi muuttaa tilakohtaisissa havainnoissa lisäämällä tukiehtoon liittyvän valvontakysymyksen.

Esimerkki 24:

Tilalla todetaan viljelysuunnitelmissa taulukon 42 mukaisesti puutteita.

Taulukko 42. Viljelysuunnitelmissa todettuja noudattamatta jättämiä

Lohkon nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Vilj.suunnitelmat ehtojen mukaiset	Ala, jolta vilj.suunnitelma tehty
A	0,40	x	kyllä	0,40
B	1,50	x	kyllä	1,50
C	5,50	x	ei	0

D	0,45	x	ei	0
X	2,50		ei	0
Y	10,40	x	kyllä	10,40
Z	4,00	x	ei	0

Viljelysuunnitelma on tehtävä tilan kaikille lohkoille, joten viljelysuunnitelma vaaditaan 24,75 hehtaarin alalta. Viljelysuunnitelma puuttuu yhteensä 12,45 hehtaarin alalta, mikä on tilan koko alasta noin 50 %. Seurausena on RTK:n korvaukseen 10 % vähennys (0,50 x 0,20).

25.2.2 Lohkokohtaiset muistiinpanot

Seuraamukset lohko-kohtaisista muistiinpanoista määrätään jo peltovalvonnan yhteydessä, jos viljelijällä ei ole esittää mitään tietoja muistiinpanoihin liittyen. Seuraamuksen antamisen yhteydessä on arvioitava toistuvuus tarkastamalla tilan neljän aiemman vuoden valvontatulokset. Tukisovelluksen tilakohtaisissa havainnoissa merkitään puute kohtaan: *Kasvulohkokohtainen kirjanpito on aloitettu*. Tukisovellus laskee tilalle maksimiseuraamuksen lohko-kohtaisista muistiinpanoista.

25.2.3 Suojakaistat

Suojakaistapuutteista aiheutuva seuraamus lasketaan käyttäen vaadittujen ja todettujen suojakaistojen määrää.

Suojakaistan ehdot tarkastetaan peruslohko-kohtaisesti tilalla. Tarkistuslistalle merkitään lohkoittain, onko suojakaista ehtojen mukainen tai jos sitä ei vaadita. Vaadittu metrimäärä saadaan tietojärjestelmästä suoraan, eikä vaadittua metrimäärää tarvitse enää tallentaa kaikille lohkoille, vaikka puutteita havaittaisiin. Ainoastaan niille peruslohkoille, joilla todetaan puute suojakaistoissa, tallennetaan sekä vaadittu että todettu suojakaistan määrä lohkolle. Jos suojakaista on liian kapea, niin se ei ole ehtojen mukainen ja se käsitellään seuraamusta laskettaessa hylättynä. Tilakohtaisissa havainnoissa asia voidaan kuitenkin huomioida lieventävänä tekijänä ja alentaa seuraamusprosenttia. Lieventävien tekijöiden lisäksi seuraamuksen antamisen yhteydessä on arvioitava toistuvuus tarkastamalla tilan 4 aiemman vuoden valvontatulokset.

Suojakaistojen seuraamus saadaan vertaamalla todettujen suojakaistojen määrää vaadittujen suojakaistojen määrään. Laskelmasta saadaan suojakaistojen seuraamusprosentti, jolla vähennetään RTK:n suojakaistojen prosenttiosuutta (20 %).

Seuraamusprosentin muuttaminen on aiheellista esimerkiksi tapauksissa, joissa tilan pinta-ala on suuri ja tilalla on vähän suojakaistatarvetta. Tällöin laskennallinen seuraamusprosentti voi olla liian iso suhteessa puutteen todelliseen vakavuuteen. Seuraamus voi olla liian iso myös silloin, jos tilalla todetaan lieviä puutteita suojakaistoissa. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, jos osalla lohkoista suojakaistan leveys on keskimäärin kaksi metriä. Suojakaista ei ole ehtojen mukainen, mutta puute on lievä.

Alla on esimerkissä 25 avattu suojakaistoihin liittyvää laskentaa.

Esimerkki 25:

Tilalla on todettu puutteita suojakaistoissa taulukon 43 mukaisesti.

Taulukko 43. Suojakaistoissa todettuja noudattamatta jättämisiiä.

Lohkon nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Suojakaista ehtojen mukainen	Vaaditun suojakaistan määrä	Todettu suojakaista
A	0,40	x	ei vaadita		
B	1,50	x	ei vaadita		
C	5,50	x	ei vaadita		
D	0,45	x	ei vaadita		
X	2,50		kyllä	150	150
Y	10,40	x	ei	500	250
Z	4,00	x	kyllä	300	300

Vaaditun suojakaistan määrä on 950 metriä, mutta sitä todettiin 700 metriä. Suojakaistaa puuttuu siis 250 metriä, mikä on vaaditusta määrästä noin 28 %. Seurauksena puutteesta on 6 % ($0,28 \times 0,20$) vähennys ympäristökorvauksen ravinteiden tasapainoisen käytön korvaukseen.

25.2.4 Monimuotoisuuskaistat

RTK:n korvaukseen aiheutuu 1 % seuraamus, jos monimuotoisuuskaistoissa havaitaan puutteita. Puutteeksi lasketaan sekin, että viljelijä ei ole ilmoittanut monimuotoisuuskaistaa lohko-kohtaisissa muistiinpanoissa. Puute tallennetaan valvontakysymykseen 49 *Tilalla on ympäristökorvauksen mukaisia monimuotoisuuskaistoja. Kaistat on hoidettu ehtojen mukaisesti.*

25.3 Lohko-kohtaisten toimenpiteiden seuraamukset

Lohko-kohtaisissa toimenpiteissä hylätään ala, jolla toimenpiteen ehtoa ei ole noudatettu.²³⁶ Jos osalla lohkon alasta on noudatettu toimenpiteen ehtoa, niin valvonnassa muodostetaan valvonnan kasvulohko siitä alasta, jolla ehtoa ei ole noudatettu. Valvonnan kasvulohkolle tallennetaan tukiehtopuute, mikä johtaa lohkon toimenpiteen korvauksen hylkäämiseen kyseiseltä alalta. Lisäksi puutteesta voi aiheutua seuraamus koko toimenpiteen korvaukseen, jos pinta-alaero on kasvilajiryhmätasolla liian suuri. Toimenpiteen korvausta ei makseta, jos pinta-alaero on yli 50 %.²³⁷

Lohko-kohtaisten toimenpiteiden puutteista on arvioitava, onko kyseessä vakava noudattamatta jättäminen. Viljelijä voi esimerkiksi myöntää, että on jättänyt tietoisesti noudattamatta tukiehtoja. Tällöin on harkittava, onko kyseessä vakava noudattamatta jättäminen, josta on kerrottu tarkemmin kohdassa 25.2. Jokaiselle lohko-kohtaisen toimenpiteen kasvilajiryhmälle on Tukisovelluksessa tilakohtainen vakavan noudattamatta jättämisen valvontakysymys.

²³⁶ VNa 712/2015 19 §

²³⁷ VNa 712/2015 23 §

26 YMPÄRISTÖSOPIMUSTEN SEURAAMUKSET

Ympäristösopimukseen kohdistuva seuraamus tallennetaan joko tukiehtopuutteena tai pinta-alavirheenä.

Mikäli kysymyksessä on ympäristösopimuksen tukiehtopuute eli jotakin sopimusehtoa ei ole noudatettu, seuraamus tallennetaan valvontakysymyksen 22.1 kautta. Tällöin alueen on täytettävä kaikilta osin ilmoitetun kasvin vaatimukset, eikä peruslohkon rajausta muuteta. Tukiehtopuutteen takia alaa ei poisteta tukikelpoisesta pinta-alasta tulevilta vuosilta.

Peruslohkon pinta-alaa tai viranomaistietoja (aktiivisuus, korvauskelpoisuus, maankäyttölaji) täytyy korjata aina silloin, jos lohko (tai sen osa) ei ole ilmoitetun kasvukoodin mukainen tai se ei ole enää missään maatalouskäytössä. Esimerkiksi jos lohkolle on ilmoitettu ympäristösopimusala, pysyvä nurmi, alueen on täytettävä pysyvän nurmen vaatimukset. Lohkolle maksetaan silloin sopimuksen tuen lisäksi myös muita tukia (perustuki tai luonnonhaittakorvaus), ja näihin muihin tukiin kelpaamaton ala täytyy poistaa lohkoista pinta-alan kautta. Tukiehtopuute aiheuttaa seuraamuksen vain sopimuksen tukeen.

Tukiehtopuute leikkaa tukea ja pinta-alavirhe aiheuttaa sanktion, kun pinta-alavirhe kasvilajiryhmässä on yli 3 %.

26.1 Tukiehtopuutteiden vuoksi aiheutuvat seuraamukset

Ympäristösopimuksissa voi olla kolmenlaisia tukiehtoihin liittyviä seuraamuksia. Sopimuksen vastaisten **kiellettyjen toimenpiteiden** (muokkaaminen, lannoitus, ojitus, metsitys tai käsittely kasvinsuojeluaineilla) suorittaminen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alueilla aiheuttaa korvauksen menettämisen, mikäli näihin ei ole myönnetty ELY-keskuksen lupaa. Jos toimenpiteitä havaitaan, on mahdollinen lupa tarkistettava.

Ympäristösopimusten perustasojen seuraamukset määräytyvät pinta-alan mukaan samalla periaatteella kuin ympäristösitoumuksen perustasojen seuraamukset, katso kappale 'Perustason seuraamukset' ja taulukko 39 perustason seuraamusprosentin määräytymisestä pinta-alan mukaan. Perustason toimenpiteiden puutteet selvitetään maastotarkistuslistan avulla ja havainnot merkitään uuteen Tukisovellukseen, joka laskee seuraamukset.

Ympäristösopimusten sopimusehtojen seuraamukset määräytyvät sen mukaisesti, paljonko vaadituista toimenpiteistä on toteutettu ja millä alalla. Jos lohkolle on vaatimuksena useampia toimenpiteitä ja niistä on vain osa toteuttamatta, ei lohkon koko korvausta hylätä, vaan ainoastaan toteuttamatta jätetyn toimenpiteen osuus ja sekin vain siltä alalta, jolla puute todetaan. Sopimusehtojen seuraamukset määräytyvät lohko-kohtaisesti ja niiden osalta **on tarkastajan selvittävä seuraamusprosentti** lohkon tilanteen mukaan.

Kun seuraamukseksi tallennetaan tukiehtopuute, todetaan kasvulohkolle ympäristösopimukseen tukikelpoinen kasvukoodi. Jos tukiehtopuute ei koske koko peruslohkoa, niin piirrä puutteellisesta alasta valvonnan kasvulohko ja tallennetaan sille puute ja vuosi, johon takautuvuus ulottuu, jos kysymyksessä on takautuva seuraamus. Kasvulohkolla, jolla tukiehtopuute havaitaan, tallennetaan puute valvontakysymykseen 22. Sopimusalaa hoidettu suunnitelman ja sopimusehtojen mukaisesti ja kohtaan 22.1 seuraamusprosentti ja "lisätiedot tuenhakijalle" kohtaan perustelu havaitusta puutteesta.

Sopimusehdoista on tarpeen erottaa varsinaiset toimenpiteet ja työmäärältään vähäiset toimenpiteet. Sopimuksen seuraamuksia laskettaessa otetaan huomioon lohkon pinta-ala, varsinaisten ja työmäärältään

vähäisten toimenpiteiden määrä sekä kirjanpidon pitäminen. Kirjanpidon puuttumisesta kokonaan on määriteltä 25 % seuraamus. Sitä voi lieventää (10–20 %:iin), jos kirjanpidosta voidaan todeta lohkolle tehdyn joidenkin ehtojen mukaisia toimia.

Sopimusehtojen seuraamusta määriteltäessä kullekin lohkolle on selvitettävä varsinaisten toimenpiteiden määrä ja ala, jolla puute esiintyy. Työmäärältään vähäisten toimenpiteiden seuraamus määritetään tapauskohtaisesti välillä 1–5 %.

Toimenpidetä kokonaisuuksia tarkastellaan siten kuin ne on sopimukselle kirjattu. Esimerkiksi laidunnus ja aitaaminen voivat olla kaksi eri toimenpidettä, raivaus ja raivausjätteiden poistaminen yksi toimenpide. Mikäli raivaus on toteutettu koko alueella, mutta raivausjätteitä ei ole kuljetettu pois, seuraa tästä 50 %:n vähennys kyseisen toimenpiteen tukeen.

Mikäli niitto ja niittojätteen poistaminen on lohkon ainoa varsinainen toimenpide ja siitä on toteutettu puolet, eli lohko on niitetty, mutta niittojätettä ei ole korjattu pois. Tässä tapauksessa seuraamus on $100/2 = 50\%$. Tarkastaja voi tarvittaessa muuttaa seuraamuksen määrää, sen mukaan mitä lohkolle on havaittu.

Kasvulohkolle voi olla toimenpiteitä, joita ei tarvitse toteuttaa koko kasvulohkon alalla. Mikäli tällaisissa toimenpiteissä havaitaan puutteita, täytyy kasvulohko jakaa valvonnan kasvulohkoiksi ja määrittää seuraamukset kasvulohkoittain. Katso esimerkki 30.

Jotkut toimenpiteet täytyy toteuttaa sopimuskauden aikana vain kerran. Jos valvonnassa havaitaan, että toimenpidettä ei ole tehty, seuraamus annetaan vain valvontavuodelle. Jos esimerkiksi todetaan kolmantena sopimusvuonna, että alkuraivausta ei ole tehty, tallennetaan seuraamus valvontavuodelle. Sitä ei tarvitse tehdä takautuvasti ensimmäiselle vuodelle.

Pikantissa on tyhjä laskelmapohja, jota voi käyttää apuna seuraamuksen laskennassa. Laskelmat liitetään tilin valvonta-asiakirjoihin. Samassa tiedostossa on myös alla olevat esimerkit laskelmapohjassa esitettynä.

Seuraamusten laskeminen

Mikäli lohkolle on jokin tukiehtopuute, laskuriin kirjataan:

- lohkon kaikki toimenpiteet
- jokaisen toimenpiteen toteutettu pinta-ala
- toimenpiteiden määrä
- työmäärältään vähäisten toimenpiteiden puutteet
- kirjanpitopuutteet

Laskelma tuottaa seuraamusprosentin, joka kirjataan Tukisovellukseen kasvulohkokohtaisiin havaintoihin kohtaan *-Sopimusalaa hoidettu suunnitelman ja sopimusehtojen mukaisesti*. Lisätietoihin kirjataan perustelu havaitusta puutteesta. Jos virhe on ollut olemassa jo aiempina vuosina, tallennetaan samaan kohtaan tieto myös siitä. Takautuvista seuraamuksista on kerrottu enemmän luvussa 28.5.4

Laskentataulukon tulos voi ylittää 100 % esimerkiksi siinä tapauksessa, jos kaikki suunnitelmassa mainitut toimenpiteet on toteuttamatta ja talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa todetaan myös kirjanpidon puuttuvan kokonaan. Tällöin seuraamus rajataan 100 %.

Esimerkkejä maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemasopimusten seuraamuksista**Esimerkki 26:**

Pinta-ala	3 ha
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: raivaus, niitto ja laidunnus Työmäärältään vähäiset toimenpiteet: 4 linnunpöntön asentaminen
Havaitut puutteet	1 ha niittämättä Linnunpöntöt laittamatta
Seuraamukset	13 % kasvulohkolle maksettavaan tukeen - 1/3 vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (1 ha/ 3 ha* 33,33 % → 11,11 %) - Tarkastajan arvion mukaan linnunpönttöjen puutteesta 2 %

Esimerkki 27:

Pinta-ala	3 ha ja 5 ha (kaksi lohkoa)
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: raivaus, laidunnus, niitto ja vieraslajien poisto
Havaitut puutteet	Vieraslajien poistoa ei ole toteutettu 3 ha loholla Niittoa ole suoritettu 5 ha loholla.
Seuraamukset	3 ha lohko: 25 % seuraamus kasvulohkolle maksettavaan tukeen - ¼ vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (3 ha/ 3 ha*25 % → 25 %) 5 ha lohko: 25 % seuraamus kasvulohkolle maksettavaan tukeen - ¼ vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (5 ha/ 5 ha*25 % → 25 %)

Esimerkki 28:

Pinta-ala	3 lohkoa: 3, 4 ja 5 ha
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: raivaus, aitaaminen ja laiduntaminen joka loholla, laiduntaminen alkaa heinäkuussa
Havaitut puutteet	a. 4 ha lohko: aita osin kaatunut ja lohkoa ei laidunnettu b. 3 ha lohko: ei laidunnettu
Seuraamukset	a: 66 % seuraamus kasvulohkolle maksettavaan tukeen - 2/3 vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (4 ha/ 4 ha* 66 % → 66 %) b: 33 % seuraamus kasvulohkolle maksettavaan tukeen - 1/3 vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (3 ha/ 3 ha* 33 % → 33 %)

Esimerkki 29:

Pinta-ala	4 ha (yksi ilmoitettu kasvulohko)
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: laidunnus 4 ha, raivaus 0,5 ha
Havaitut puutteet	Lohkoa ei ole laidunnettu ollenkaan
Seuraamukset	Tehdään kaksi valvonnan kasvulohkoa

	0,5 ha: raivaus kunnossa ja laidunnuksesta puute - $\frac{1}{2}$ varsinaisista toimenpiteistä tekemättä (0,5 ha / 0,5 ha * 50 % $\rightarrow$ 50 %)
	3,5 ha: laidunnuksesta puute - $\frac{1}{1}$ vaadituista varsinaisista toimenpiteistä tekemättä (3,5 ha / 3,5 ha * 100 % $\rightarrow$ 100 %)

Kosteikon hoidon seuraamuksen määrittäminen

Valvontaseuraamusten kannalta on olennaista arvioida mitkä toimenpiteet ovat olennaisia kosteikon toiminnan kannalta. Varsinaisten toimenpiteiden puutteista aiheutuva seuraamus lasketaan pinta-alan kautta. Vähäisten toimenpiteiden seuraamus määritetään tapauskohtaisesti prosenttiskaalan (1-5 %) sisällä.

Esimerkki 30:

Pinta-ala	3 ha
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: patojen ja uomien kunnossapito ja hoito, reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu, Työmäärältään vähäiset toimenpiteet: lietteen saostus tarvittaessa, saostusaineiden lisäys tarvittaessa ja veden korkeuden tarkkailu
Havaitut puutteet	Padon kunnossapidosta ei ole huolehdittu (havaittu ohivuotoa) Veden korkeutta ei ole tarkkailtu
Seuraamukset	48 % kasvulohkolle maksettavaan tukeen - $\frac{1}{2}$ vaadituista varsinaisista toimista tekemättä (3 ha/ 3 ha* 50 % $\rightarrow$ 50 %) $\rightarrow$ tarkastaja arvioi kosteikon toimivan kuitenkin normaalisti ja alentaa seuraamusta 45 %:iin - Tarkastajan arvion mukaan veden korkeuden tarkkailupuutteesta 3 %

Esimerkkejä kurki-, hanhi- ja joutsenpeltojen (KHJ) seuraamusten määrittämisestä

Esimerkki 31:

Pinta-ala	3 lohkoa: 2, 2 ja 2 ha, lohkot eivät ole valtaojan varrella
Sopimuksen toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: 1. kasvuston perustaminen, 2. niitto/korjuu 3. lohkokirjanpito 4. hukkakauran/jättiputken torjunta.
Havaitut puutteet	a. yhdellä peruslohkolla on osa nurmisadosta korjaamatta
Seuraamukset	seuraamus kasvulohkolle maksettavaan tukeen - tehdään valvonnan kasvulohko ja puute kysymykseen 10.19, jolloin kasvulohkolle ei makseta KHJ-tukea

Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto sopimuksella on 3 lohkoa, joista jokainen on pinta-alaltaan 2 ha. Lohkot eivät sijaitse vesistön tai valtaojan varrella.

Lohkon varsinaisia toimenpiteitä ovat 1.kasvuston perustaminen, 2. niitto/korjuu, 3. lohkokirjanpito ja 4. hukakauran/jättiputken torjunta.

- Todetaan että yhdellä peruslohkolla on nurmisato korjaamatta tai niittämättä ja valvonta-aika on 15.9.
- 1/3 lohkoista sato on korjaamatta, joten puutteellisesta alasta tehdään oma valvonnan kasvulohko
- Tallennetaan puute valvontakysymykseen 10.19 *Kurki-, hanhi- ja joutsenpellon kasvusto on korjattu tai niitetty ehtojen mukaisesti* Koska sato on korjaamatta, ei lohkon osalle makseta sopimuksen tukea. Kasvulohkolle tallennetaan seuraamusprosentiksi 50 % ja lisätietokenttään kirjoitetaan perustelu puutteesta.

Esimerkki 32:

KHJ- sopimuksella on yksi 6 ha lohko, joka rajoittuu 300 m matkalta vesistöön. Suojakaista vesistön varrella olevalla reunalla on koko matkalta vain 2 m leveä.

Suojakaistapuutteesta aiheutuu 20 % seuraamus kasvilajiryhmän (eli KHJ-sopimuksen) tukeen. Puute perusteluineen tallennetaan Tukisovelluksen maastossa tarkastettaviin peruslohkokoh-taisiin tietoihin ja sovellus laskee seuraamuksen.

26.2 Pinta-alan perusteella aiheutuvat seuraamukset

Sopimuslohkolla havaittu virhe tallennetaan pinta-alavirheenä seuraavissa tilanteissa:

- Kun sopimuslohkon alassa on mukana täysin tukikelvotonta alaa, esimerkiksi talousmetsää, jolloin poistettavalle alalle ei makseta mitään tukia. Tällainen ala poistetaan lohkoista rajakorjauksena tai tallentamalla pysyvästi viljelemätön (9700) kasvulohko. Kappaleesta 10.1 voit katsoa missä tilanteissa pelkkä rajakorjaus on mahdollinen. Jos ala poistetaan peruslohkojaon kautta, täytyy tukikelvoton peruslohko passivoida seuraavalle vuodelle.
- Kun ympäristösopimusala, pysyvä nurmi – kasvukoodilla ilmoitetulla lohkoilla on perustukeen ja luonnonhaittakorvaukseen kelpaamatonta pinta-alaa, eli ala ei ole pysyvän nurmen määritelmän (kpl 14.1) mukaista
 - o Jos ala kelpaa kuitenkin sopimukseen, lohko jaetaan seuraavalle vuodelle ja takautuvat seuraamukset tallennetaan pinta-alan kautta alalle, joka ei täytä pysyvän nurmen vaatimusta. Valvontavuodelle ja mahdollisille takautuville vuosille tallennetaan kasviksi ympäristösopimus, metsämaa, jolloin sopimuksen tukeen ei tule seuraamuksia. Tee pysyvän nurmen alaan kelpaamattomista aloista mahdollisuuksien mukaan vähintään 5 aarin kokoisia peruslohkoja, jotta sopimuksen tuki voidaan maksaa alalle jatkossakin.
- Kun ala on ollut hoitamatta useita vuosia, eikä vaikuta siltä, että sitä jatkossakaan hoidettaisiin, poistetaan hoitamaton alue peruslohkon alasta joko jakamalla lohko tai tekemällä rajakorjaus.

Silloin kun peruslohkon pinta-alasta poistetaan alueita, myös mahdolliset takautuvat seuraamukset tallennetaan pinta-alan kautta.

Jos peruslohko jaetaan tai todetaan kokonaan viljelemättömäksi, täytyy peruslohkojen viranomaistietoja korjata aina seuraavalle vuodelle myös peruslohkohallinnassa.

Yhdelle lohkolle voi tulla seuraamuksia sekä pinta-alan että tukiehtopuutteen perusteella. Alla esimerkki tällaisesta tilanteesta.

Esimerkki 33:

Pinta-ala ja ilmoitettu kasvi	2 ha. Ilmoitettu ympäristösopimusala, pysyvä nurmi
Toimenpiteet	Varsinaiset toimenpiteet: laidunnus 2 ha
Havaitut puutteet	Lohkoa ei ole laidunnettu ollenkaan. Lisäksi 1 ha ei ole pysyvän nurmen vaatimusten mukainen, sillä alalla on liikaa puita. Koko ala on kuitenkin sopimusosalaksi kelpaavaa.
Seuraamukset	Tehdään kaksi valvonnan kasvulohkoa 1 ha: täyttää pysyvän nurmen vaatimukset, ei ole laidunnettu - Tallennetaan kasviksi ympäristösopimusala, pysyvä nurmi - Tallennetaan tukiehtopuute valvontakysymykseen 22.1 1 ha: ei täytä pysyvän nurmen vaatimuksia, ei ole laidunnettu - Tallennetaan kasviksi ympäristösopimusala, metsämaa - Tallennetaan tukiehtopuute valvontakysymykseen 22.1 - Tallennetaan takautuva seuraamus 4 vuotta taaksepäin pinta-alan kautta. Myös aiemmille vuosille tallennetaan kasviksi ympäristösopimus, metsämaa. Tallenna ”kyllä” peruslohkon mittaustiedoissa olevaan kohtaan <i>Aiempiin vuosiin kohdistuva pinta-alavirhe</i>
Vaikutukset tukiin	1 ha: täyttää pysyvän nurmen vaatimukset, ei ole laidunnettu - Ala hyväksytään perustuen ja luonnonhaittakorvauksen alaan - Ympäristösopimuksen korvausta ei makseta, koska tukiehtoa ei ole noudatettu tänä vuonna 1 ha: ei täytä pysyvän nurmen vaatimuksia, ei ole laidunnettu - Alaa ei hyväksytä perustuen ja luonnonhaittakorvauksen alaan. - Ala ei ole hyväksyttävää perustuessa ja luonnonhaittakorvauksessa myöskään 4 aiempaa vuonna. Takautuva pinta-alaseuraamus laskee seuraamuksen automaattisesti aiemmille vuosille. - Ympäristösopimuksen korvausta ei makseta, koska tukiehtoa ei ole noudatettu tänä vuonna
Vaikutus seuraavaan vuoteen	Peruslohko täytyy jakaa seuraavalle vuodelle Peruslohkohallinnassa, koska osa lohkoista ei täytä pysyvän nurmen vaatimuksia. 1 ha: täyttää pysyvän nurmen vaatimukset - lohkon korvauskelpoisuus ja maankäyttölaji säilyvät ennallaan 1 ha: ei täytä pysyvän nurmen vaatimuksia - lohkolta täytyy poistaa LHK-kelpoisuus - maankäyttölajiksi täytyy vaihtaa metsämaa Koska vanha peruslohkotunnus lakkaa olemasta, täytyy sopimuskäsittelijän päättää vanha peruslohko sopimukselta siten, että valvontavuosi on sen viimeinen vuosi. Uudet lohkot liitetään sopimukseen valvontavuotta seuraavasta vuodesta alkaen.

27 KANSALLISTEN TUKIEN SEURAAMUKSET

Jos lohkolla havaitaan paikkakunnan tuotanto-olosuhteiden huomioon ottavan viljelytavan (valvontakysymys 7) rikkomus, hylätään lohkon tuki tukiehtopuutteena²³⁸. Jos lohkolla todetaan pohjoiseen hehtaaritukeen oikeuttavia, mutta matalamman tukitason kasveja kuin mitä hakemuksessa on ilmoitettu, lohkon tukea alennetaan 20 %.²³⁹ Tässä tapauksessa tallennetaan puute valvontakysymykseen 5.

Avomaavihannesten sadonkorjuupuutteesta aiheutuu seuraamus pohjoiseen hehtaaritukeen. Jos satoa ei ole korjattu, alalle ei makseta tukea.²⁴⁰ Tuki hylätään valvontakysymyksellä 7.6.

Pohjoisten tukien ympäristöehtojen laiminlyönnistä aiheutuu huomautus 0 % tai 1, 3 tai 5 %:n seuraamus. Jos valvonnassa todetaan, että viljelijä on tahallisesti jättänyt noudattamatta ympäristöehtoja, alennetaan tukea 15–100 %. Seuraamus lasketaan pohjoisten tukien (yleinen ha-tuki, pohjoinen ha-tuki ja nuorten viljelijöiden tuki) kokonaismäärästä.²⁴¹ Seuraamusprosentti tallennetaan valvontakysymykseen 53. Laiminlyönnistä annetaan pääsääntöisesti seuraamus täydentävien ehtojen luvussa esitettyjen asteikkojen ja esimerkkien mukaisesti. Täydentävistä ehdoista poiketen pohjoisten tukien ympäristöehtojen laiminlyönnistä voi antaa myös huomautuksen. Huomautuksen voi antaa, jos laiminlyönti on erityisen lievä.

28 VALVONTATULOKSEN LASKEMINEN

28.1 Kasvilajiryhmät ja tukityypit

Kasvilajiryhmien muodostuminen

EU:n kokonaan ja osittain rahoittamissa tuissa muodostetaan tukitasoltaan erilaisista kasveista omat kasvilajiryhmänsä.

Perustuessa, viherryttämistuessa ja EU:n nuoren viljelijän tuessa on kussakin vain yksi kasvilajiryhmä.

Peltokasvipalkkiossa kasvilajiryhmät muodostuvat seuraavasti:

- a) Valkuaiskasvit
- b) Ruis
- c) Sokerijuurikas
- d) Tärkkelysperuna
- e) Avomaanvihannekset

Ympäristökorvauksessa kasvilajiryhmät muodostuvat seuraavasti:

- a) Ravinteiden tasapainoinen käyttö (pelto- ja puutarhakasvit omina ryhminään)

²³⁸ Laki 1559/2001 19 §, MMMa 282/2022 5 §

²³⁹ VNa 186/2022 19 §

²⁴⁰ VNa 186/2022 19 §, MMMa 282/2022 5 §

²⁴¹ VNa 186/2022 20 §

- b) Lietelannan sijoittaminen peltoon
- c) Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen
- d) Valumavesien hallinta
 - a. Säättösaloajat
 - b. Säättökastelu ja kuivatusvesien kierrätys
- e) Ympäristönhoitonurmet
 - a. Suojavyöhykenurmet (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
 - b. Monivuotiset ympäristönurmet
 - c. Luonnonhoitopeltonurmet (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
- f) Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys
 - a. 20 % tilan sitoumusosalasta (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
 - b. 40 % tilan sitoumusosalasta (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
 - c. 60 % tilan sitoumusosalasta (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
 - d. 80 % tilan sitoumusosalasta
- g) Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla (yksi- ja monivuotiset puutarhakasvit omina ryhminään)
- h) Peltoluonnon monimuotoisuus
 - a. Viherlannoitusnurmet
 - b. Kerääjäkasvit
 - c. Saneerauskasvit
 - d. Monimuotoisuuspellot (kohdentamisalue ja muu alue omina ryhminään)
- i) Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
 - a. Menetelmäryhmä 1
 - b. Menetelmäryhmä 2

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa kasvilajiryhmät muodostuvat seuraavasti:

- a) Kasvinviljelytila
- b) Kotieläintila
- c) Avomaan vihannesten viljelyala

Luonnonhaittakorvauksessa ja kotieläinkorotuksessa kasvilajiryhmät muodostuvat tukialueittain AB ja C.

Yleisessä hehtaaritueessa ja pohjoisessa hehtaaritueessa on vain yksi kasvilajiryhmä. Nuorten viljelijöiden tuessa ja kasvilajiryhmät muodostuvat tukialueittain C1, C2, C3 ja C4. Sokerijuuriikkaan kansallisen tuen kasvilajiryhmät muodostuvat tukialueittain AB, C1, C2, C3 ja C4.

28.2 Kasvilajin vaikutus valvontatulokseen

Kasvilajiryhmittäisessä tarkastelussa kasvilajin muutokset ryhmän sisällä ovat sallittuja, mutta kasvilajiryhmien välillä muutokset eivät ole mahdollisia. Jos valvonnassa kasvulohkolla todetaan eri kasvilajiryhmän kasvi kuin mitä sille on ilmoitettu, kasvulohko hylkätty niiden tukien osalta, joissa havaittu kasvi ei ole tukikelpoinen. Valvonnan seurauksena ei voi saada tukea, jota lohkolle ei ole haettu, vaikka lohkolle todettaisiin tukeen oikeuttava kasvi.

Valvonnan eri tilanteissa todettavia kasvikoodeja, niiden muutoksista aiheutuvia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä selvennetään ohjeen *Valvonnan kasvikoodit* -liitteen esimerkeissä.

28.3 Maatalousmaan ilmoittamisvelvoite

Kysymys	Tukiehto	Tarkastelupaikka
44	<i>Kaikki maatalousmaa on ilmoitettu</i>	Maastotarkastelu

Jos valvonnassa todetaan, että kaikkea maatalousmaata (erillisiä peruslohkoja) ei ole tukihaussa ilmoitettu ja ilmoitetun alan ja todetun alan (= ilmoitettu + niiden lohkojen ala, joita ei ole ilmoitettu) välinen erotus on yli 3 %, leikataan kaikkia EU:n kokonaan ja osittain rahoittamia pinta-alatukia enintään 3 %²⁴². Ilmoittamattomaksi pinta-alaksi lasketaan **vain ilmoittamattomat erilliset peruslohkot**.

Ilmoittamattomaksi maatalousmaaksi katsotaan alue, joka on maantieteellisesti erillään (välissä on esimerkiksi tie tai oja, eikä viljely-yhteyttä) muista lohkoista.

Kaikilta ilmoittamattomilta maatalousmaan aloilta (myös alle 0,05 ha aloilta) on tarkastettava täydentävien ehtojen noudattaminen.

Seuraamusprosenttia määritettäessä on otettava huomioon ilmoittamatta jättämisen vakavuus.

- Jos ilmoittamattoman ja ilmoitetun alan erotus on alle 3 %, tallennetaan tähän kohtaan puute ja seuraamukseksi 0 %
- Jos ilmoittamattoman ja ilmoitetun alan erotus on vain vähän yli 3 %, tästä aiheutuu 1 % seuraamus.
- Jos ilmoittamaton ala on pinta-alaltaan merkittävä tai alueella on rikottu täydentäviä ehtoja, tulee käyttää 2 tai 3 % seuraamusta.

Kyseessä ei ole maatalousmaan ilmoittamisvelvoitteen rikkomus, jos metsäaluetta laidunnetaan ja aluetta ei ole ilmoitettu tukihakemuksella. Myöskään siinä tilanteessa ei tule maatalousmaan ilmoittamisvelvoitteesta rikkomusta, jos viljelijä on saanut uuden raivion viljelykuntoon keväällä ja kylvänyt sen. Lohkon on oltava viljelykelpoinen jo vuoden alussa, joten jos lohko ei sitä silloin ole, ei sitä tarvitse tukihakemuksella ilmoittaa.

28.4 Seuraamusten laskentajärjestys

Maksettavasta tuesta vähennetään ensimmäisenä pinta-alaseuraamukset ja sen jälkeen tukiehtopuutteet. Jos tilalle tulee seuraamus maatalousmaan ilmoittamatta jättämisestä, vähennetään siitä aiheutuva seuraamus näiden jälkeen. Viimeisenä vähennetään täydentävien ehtojen seuraamukset.²⁴³

Alla on lyhyesti esitetty peltotukien laskentajärjestys:

	Suorat tuet	Ohjelma- tuet	Kansalli- set tuet
1. Haettu tuki ilman leikkauksia • Tukioikeudet rajoittavat perus- ja viherryttämistukea sekä nuoren viljelijän EU-tukea	x	x	x

²⁴² Asetus (EU) N:o 640/2014 artikla 16

²⁴³ Asetus (EU) N:o 809/2014 artikla 6

Lohkojen korvauskelpoisuudet rajoittavat ohjelma- ja kansallisia tukia			
2. Hallinnolliset seuraamukset, esimerkiksi - ympäristökorvauksen poikkeuskäsittelyt (ylivoimainen este, korvauskelpoisen alan poisto maatalouskäytöstä, hakemuskäsittelyssä havaitut tukiehtojen laiminlyönnit) - kuntakäsittelijän tekemät hylkäykset	x	x	x
3. Vähennetään hylätty ala / pinta-alasanktio	x	x	x
4. Vähennetään tukiehtoihin liittyvät prosentuaaliset seuraamukset (tukiehdot ja perustason vaatimukset)		x	x
5. Vähennetään myöhästymispäivien seuraamus	x	x	x
6. Vähennetään ilmoittamattoman maatalousmaan sanktio	x	x	
7. Perustuesta vähennetään leikkaus nuoriin	x (vain perus-tuki)		
8. Kaikista suorista EU-tuista vähennetään nettokattoleikkaus ja rahoituskurileikkaus	x		
9. Vähennetään täydentävien ehtojen seuraamus	x	x	

28.5 Tuen takaisinperintä ja seuraamukset aiemmille vuosille

Takautuvat seuraamukset koskevat vuonna 2022 vain pinta-aloja. Myös täydentävistä ehdoista on voinut aiheutua takautuva seuraamus vuodesta 2016 alkaen, jos varhaisen varoituksen saanut tila on joutunut uudelleen valvontaan, eikä ole korjannut laiminlyöntiä määräaikaan mennessä. Tästä on kerrottu täydentävien ehtojen yhteydessä kpl 22.1.

Kaikki takautuvat seuraamukset käsitellään uudessa Tukisovelluksessa. Laskenta kohdistaa seuraamuksen pääsääntöisesti automaattisesti määritettyyn vuoteen. Tilaa ei tarvitse viedä erilliselle valvonta-ajolle.

Poikkeuksena ovat seuraavat valvontakysymykset, joiden aiempiin vuosiin kohdistuvat seuraamukset täytyy tallentaa valvonta-ajojen 7332, 7333, 7334, 7335 kautta:

- Ympäristösopimuksen sopimusehtoja ja hoitosuunnitelmaa on noudatettu (kasvulohkon valvontakysymys 22.1). Tapaus viedään valvonta-ajolle vain siinä tapauksessa, jos seuraamusprosentti on eri kuin valvontavuodelle tuleva.
- Vuokratulla peruslohkolla on kirjallinen/suullinen vuokrasopimus (peruslohkon valvontakysymys 31 tai 32)
- Kasvulohkolla on voimassa oleva vuokrasopimus (kasvulohkon valvontakysymys 164)

Takautuvien pinta-ala seuraamusten arviointi

Vaikka lähtökohta on se, että pinta-alavirhe on ollut olemassa jo aiempina vuosina, tulee viranomaisella kuitenkin olla selkeät perusteet ja näyttö asiasta. Näyttönä edellisvuosien osalta voidaan pitää sitä, jos lohkolta kasvaa metsää tai usean vuoden ikäistä vesakkoa. Myös maatalousmaan poistumisen muuhun käyttöön (esimerkiksi tonttimaa tai tiealue) voidaan katsoa olevan selkeä näyttö. Peruslohkon alaan digitoidut, lohkon sisällä olevat viljelemättömät saarekkeet ovat myös selkeitä takautuvuuden aiheuttajia. Digitoinnin reunaran tarkentuminen ei aiheuta virhettä aiemmille vuosille.

Jos valvontavuonna todettu pinta-alavirhe on ollut olemassa samanlaisena aiempinakin vuosina, perusteetomasti maksetut tuet peritään mahdollisine sanktioineen takaisin korkeintaan neljältä edeltävältä vuodelta, ts. vuonna 2022 voidaan valvonnasta aiheutuvat pinta-alaseuraamukset tehdä vuoteen 2018 asti²⁴⁴. Takaisinperinnän ei aina tarvitse tapahtua 4 vuotta taaksepäin, vaan se voidaan ulottaa koskemaan edeltäviä 1–4 vuotta tilanteen ja näytön mukaan.

Valvonnasta aiheutuvien takautuvien pinta-alaseuraamusten lisäksi ympäristökorvaus, ympäristösopimusten korvaukset sekä luomukorvaus täytyy periä hakemuskäsittelijän toimesta takaisin sitoumus/sopimuskauden alkuun saakka. Hakemuskäsittelijän tekemissä takaisinperinnöissä ei ole mukana sanktioita. Ainoastaan liikaa maksettu tuki peritään takaisin.

Karttatarkastelua voidaan tarvittaessa käyttää apuna arvioitaessa valvonnan laajentamista aiempiin vuosiin. Kun näyttö on selkeä maastohavaintojen perusteella, karttatarkastelua ei tarvitse tehdä. Jos maastossa voidaan esimerkiksi todeta, että tukikelpoiseksi ilmoitettu ala on ollut viljelemätöntä aiemmat 4 vuotta, tuki on perittävä takaisin 4 vuodelta riippumatta siitä, miltä ilmakuva näyttää.

Jos maastohavaintojen perusteella näyttö ei ole selkeä, voidaan tarkastella aiempia ilmakuvia. Jos uusin ilmakuva on otettu alle 4 vuotta sitten, takautuva seuraamus voidaan rajata ilmakuvan ottovuoteen, mikäli virhe ei näy aiemmalla ilmakuvalla.

Pinta-alavirheissä takaisinperintä voidaan katkaista aiempaan valvontaan siinä tapauksessa, että kyseisen lohkon pinta-ala on valvottu joko peltovalvonnassa tai pinta-alaristiintarkastuksessa. Jos edellinen valvonta on kohdistunut muuhun kuin kyseisen lohkon pinta-alaan, se ei katkaise takaisinperintää. Esimerkiksi talviaikainen asiakirjavalvonta tai eläintiheyteen/tukiehtoihin/toisen lohkon pinta-alaan kohdistuva ristiintarkastusvalvonta ei katkaise pinta-alavirheestä aiheutuvaa takaisinperintää. Takaisinperintä ulotetaan vain niihin vuosiin, jolloin lohkot ovat olleet tuenhakijan hallinnassa

²⁴⁴ Asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 artikla 3. EU-tuomioistuimen ratkaisussa C-383/14 on todettu (kohta 34), että asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 3 artiklan vanhentumisaikaa sovelletaan paitsi väärinkäytöksiä koskeissa seuraamusmenettelyissä, jotka johtavat em. asetuksen 5 artiklan mukaisten hallinnollisten seuraamusten määräämiseen, myös seuraamusmenettelyissä, jotka johtavat em. asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen hallinnollisten toimenpiteiden toteuttamiseen. EU-tuomioistuimen ratkaisussa C-684/13 on todettu, että (kohta 93) vilpittömän mielen pitää olla olemassa tukihakemuksen jättämishetkellä ja sen on kestettävä neljä tuen maksamispäivää seuraavaa vuotta ja että (kohta 95) viljelijän vilpittömän mielen arviointi on tehtävä erikseen jokaisen kyseessä olevan vuoden osalta ja tämän vilpittömän mielen on kestettävä tuen maksamispäivää seuraavan neljännen vuoden päättymiseen saakka.

Esimerkki 34:

- A) Lohkolle on perustettu tie, jota ei näy 2 vuotta vanhalta ilmakuvulta, eikä ole näyttöä tien olemassaolosta edelliseltä vuodelta. Valvontaa ei ole tarvetta laajentaa.
- B) Lohkolle on perustettu tie, joka näkyy 3 vuotta sitten otetulta, mutta ei vanhemmalta ilmakuvulta. Muuta näyttöä asiasta ei ole, joten valvonta laajennetaan ainoastaan kolmeen edeltävään vuoteen.
- C) Koko lohko on ilmoitettu lhp-nurmena ja siellä kasvaa jonkin verran kuusentaimia ja suurempia koivuja. Uusin ilmakuva on otettu 3 vuotta sitten ja siinä lohko näyttää pellolta. Maastossa voidaan taimien vuosikasvainten perusteella kuitenkin todeta, että pelto on ollut viljelemättömänä pidempään. Lohko todetaan viljelemättömäksi ja takautuvuus vie-dään 4 vuotta taaksepäin.
- D) Luonnonlaidunlohkolla on saarekkeita, joissa on puustoa liian tiheässä. Näyttö virheestä on selkeä ja tuki täytyy periä takaisin 4 vuodelta.
- E) Nurmilohkon yhteydessä on hevosten jaloittelutarha. Tarha näkyy jo vuonna 2014 otetulla ilmakuvalla, joten näyttö on olemassa ja valvonta on laajennettava 4 aiemmalle vuodelle.
- F) Lohkon reuna varjostaa vahva metsä, eikä lohkon rajaa ole voinut nähdä aiemmalta ilmakuvulta. Uudella ilmakuvalla metsän varjostumaa ei ole ja kuvalla voidaan nähdä, että lohkon reuna on määritetty väärään kohtaan. Tällöin valvonta voidaan rajata taannehti-vasti uuden ilmakuvan ottovuoteen.
- G) Lohkolla on todettu pientä rajavirhettä, mutta lohkon muoto ei juuri muutu. Virhe on sel-lainen, että valvontaa ei ole tarpeen laajentaa aiemmille vuosille.
- H) Lohkon raja on muuten oikein, mutta lohkolle työntyy niemeke, jota ei ole rajattu pois alasta. Virhe erottuu valvontakartalta. Valvonta täytyy laajentaa aiemmille vuosille.
- I) Lohkon pinta-alassa on ollut mukana vanha pihapiiri ja pihatie. Alat ovat heinittyneitä, eivätkä selkeästi erotu ilmakuvalla. Maastossa on kuitenkin havaittavissa, että ne eivät ole olleetkaan maatalouskäytössä. Valvonta täytyy laajentaa 4 aiemmalle vuodelle.

28.5.1 Takautuvien pinta-alaseuraamusten käsittely

Takautuvuuden tarve tarkastellaan Tukisovelluksessa siinä vaiheessa, kun perus- ja kasvulohkojen rajoja tal-lennetaan. Jokaisen peruslohkon osalta otetaan kantaa siihen, onko loholla sellaista virhettä, joka on ollut olemassa jo aiempina vuosina. Tieto on tallennettava aina, vaikka peruslohkomuutoksia ei tulisikaan. Jos pe-ruslohkolla ei takautuvaa virhettä ole, valitaan kohta *Ei*, mutta jos takautuvaa virhettä on, valitaan *Kyllä*.

Aiempiin vuosiin kohdistuva pinta- alavirhe	☒ Ei	☐ Kyllä
---	-------------------------------------	-----------------------------

Takautuva pinta-alavirhe piirretään kartan kautta. Yllä mainittuun kohtaan tallennetun tiedon täytyy olla yhdenmukainen kartalle piirrettyjen takautuvien pinta-alojen kanssa. Eli jos on valittu kohta *Kyllä*, täytyy peruslohkolta löytyä takautuvaa pinta-alavirhettä piirrettynä myös kartalla. Sovellus tarkastaa tallennusten yhdenmukaisuuden tallennuksen tarkastukseen siirryttäessä, eikä eteenpäin pääse ennen kuin tiedot vastaavat toisiaan.

HUOM! Jos et pysty piirtämään takautuvaa pinta-alavirhettä kartan takautuvuustyökalulla, vaan joudut vieämään tilan oman otannan valvonta-ajolle, valitse tähän kohtaa ”Ei”, jotta pääset tallennuksessa eteenpäin.

Tukisovelluksen takautuvuustyökalulla **piirretään kaikki alueet, joiden on todettu olleen tukikelvotonta jo aiempina vuosina**. Pienetkin virheet piirretään, jos ne ovat takautuvasti takaisinperittäviä virheitä, kuten digitoimattomat saarekkeet. Jos virhe on digitoinnin reunarajavirhettä, ei kyseessä ole sellainen virhe, joka aiheuttaisi takautuvan seuraamuksen. Sovellus hoitaa laskennan ja takaisinperintä tehdään, jos takautuva virhe on tukikohtaisesti yli 100 €.

Takautuvuusgeometria täytyy piirtää myös pinta-alasta poistettavien valtaojien ja pusikoiden alalta, jos niiden olemassaolosta aiemmilta vuosilta on olemassa riittävä näyttö.

Jos valvonnassa todetaan rajavirhettä kahden vierekkäisen, viljelyssä olevan lohkon välillä, ei valvontaa tarvitse laajentaa aiempiin vuosiin. Sillä ei ole merkitystä, onko kysymyksessä saman vai jonkun toisen viljelijän lohko.

Takautuvien pinta-alavirheiden tallennuksesta on kerrottu enemmän erillisessä tallennusohjeessa. Ohje löytyy [Pikantista](#): Tallennusohjeita peltovalvontaan 2022

28.5.2 Tukioikeuksien varantoonvienti

Vuoden 2022 valvontojen perusteella ei tarvitse tehdä enää tukioikeuksien varantoonvetoja, koska tukioikeudet poistuvat vuonna 2023.

28.5.3 Ympäristökorvauksen takautuvien tukiehtoseuraamusten käsittely

Ympäristökorvauksessa ei ole vuonna 2022 valvonnan tekemiä takaisinperintöjä aiemmille vuosille, mutta jotkut tukiehtopuutteet voivat silti edelleen aiheuttaa kunnan tekemän takaisinperinnän. Taulukkoon 44 on kerätty tukiehdot, jotka ovat aiemmin voineet aiheuttaa valvonnassa takaisinperinnän ja miten niiden osalta menetellään vuonna 2022.

Taulukko 44. Ympäristökorvauksen valvontakysymykset, joista on voinut aiheutua takaisinperintä.

Valvontakysymys	Menettelytapa 2022
34. Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto tai koulutus	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
35. Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
37. Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi ^{*)}	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.

48.14 Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti *)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
9. Alalla on ehtojen mukaiset säätökaivot tai muu laitteisto	Jos todetaan, että kaivoja tai laitteistoa ei ole tai laitteisto ei ole ehtojen mukainen, niin asiasta ilmoitetaan kuntaan, joka perii takaisin maksetut korvaukset vuodesta 2015 alkaen.
10.16 Suojavyöhykenurmen kasvusto on perustettu nurmi- ja heinäkasvien siemenillä ja siemenseoksessa on korkeintaan 20 % apiloiden siemeniä	Tukiehdosta ei aiheudu takaisinperintää aiemmille vuosille. Jos todetaan huonon kasvuston takia muu kasvukoodi kuin suojavyöhyke (tilapäisesti viljelemätön tai pysyvästi viljelemätön), niin aiheutuu pinta-alaseuraamus. Kasvikoodin vaihdosta ilmoitetaan kuntaan, joka perii takaisin maksetut korvaukset.
10.18 Monivuotisella ympäristönurmella kasvatetaan nurmi- ja heinäkasveja (ml. ruokohelpi)	Tukiehdosta ei aiheudu takaisinperintää aiemmille vuosille. Jos todetaan huonon kasvuston takia muu kasvukoodi kuin monivuot. ympäristönurmi (tilapäisesti viljelemätön tai pysyvästi viljelemätön), niin aiheutuu pinta-alaseuraamus. Kasvikoodin vaihdosta ilmoitetaan kuntaan, joka perii takaisin maksetut korvaukset.
13. Suojavyöhykkeen sijainti on ehtojen mukainen	Jos todetaan, että suojavyöhyke ei sijaitse ehtojen mukaisessa paikassa, niin ilmoitetaan kuntaan, joka perii takaisin maksetut korvaukset vuodesta 2015 alkaen.
16.3 Suojavyöhykenurmelta niitetty kasvimassa on käsitelty ja varastoitu ehtojen mukaisesti	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille. Suojavyöhykkeellä olevista vanhoista paaleista ei yleensä pysty päättämään, mistä vuodesta alkaen ne ovat lohkolle olleet.
57. Kasvulohkoja on lannoitettu VN:n 235/2015 mukaisesti	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
58. Tilalla on ehtojen mukaiset lohko-kohtaiset muistiinpanot	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
59. Tilalla on ehtojen mukaiset viljavuustutkimukset	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.
105. Tilalla on ehtojen mukainen viljelysuunnitelma	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille.

28.5.4 Ympäristösopimusten takautuvien seuraamusten käsittely

Takautuvat seuraamukset tallennetaan aina samaa kautta kuin valvontavuodelle tallennettava seuraamus. Jos tallennat valvontavuodelle tukiehtopuutteen, tallenna mahdollinen takautuva seuraamus myös tukiehtopuutteenä. Jos korjaat peruslohkon pinta-alaa rajakorjauksella tai jakamalla peruslohkon, tallenna myös mahdollinen takautuva seuraamus pinta-alan kautta. Takautuvan seuraamuksen tallentaminen tapahtuu näissä tilanteissa eri tavalla.

Takautuvana tukiehtopuutteena tallennettava seuraamus

Takautuvaa seuraamusta voi aiheutua valvontakysymykseen 22.1 ”Ympäristösopimuksen sopimusehtoja ja hoitosuunnitelmaa on noudatettu” tallennetusta puutteesta. Seuraamukset tallennetaan samoin kuin ympäristökorvauksen tilatason seuraamukset. Lohkolle kirjattavan seuraamusprosentin vieressä on valikko, josta voi valita vuoden, johon asti takautuva seuraamus kohdistuu. Takautuvasti määrättävä seuraamusprosentti on sama kuin valvontavuodelle annettu. Jos jossain tilanteessa on tarpeen määrätä aiemmille vuosille eri seuraamusprosentti kuin valvontavuodelle, täytyy seuraamukset viedä aiemmille vuosille oman otannan takautuvien valvonta-ajojen (7332–7335) kautta.

Takautuvana pinta-alavirheenä tallennettava seuraamus

Takautuvaa seuraamusta ei tallenneta minkään valvontakysymyksen kautta, vaan takautuvuus tallennetaan valvontakartalla. Aiemmille vuosille tallennetaan aina sama kasvi, kuin kasvulohkolle on tallennettu valvontavuodelle. Jos alue on poistettu peruslohkon alasta rajakorjauksella, tallennetaan aiemmille vuosille kasviksi pysyvästi viljelemätön.

Sovellus laskee takautuvan seuraamuksen automaattisesti kaikkiin alalle haettuihin tukiin niin monelle vuodelle, kun takautuva seuraamus tallennetaan (kuitenkin korkeintaan 4 vuotta).

Jos takautuvuustyökalun käyttö valvontakartan kautta ei onnistu esimerkiksi aiemman valvonnan vuoksi, peruslohko viedään aiemmille vuosille takautuvien valvonta-ajoille (7332–7335) ja korjataan lohkon rajaa siellä.

Takautuvien pinta-alavirheiden käsittelystä on kerrottu kappaleessa 28.5.1.

Ympäristösopimuksissa on lisäksi ehto, että jos ala poistuu sopimuksesta, täytyy sille maksettu sopimuksen korvaus periä takaisin. Tämä tarkoittaa sitä, että jos ala on todettu pysyvästi viljelemättömäksi, täytyy sopimuskäsittelijän periä laskennasta suoraan tulevien takautuvien seuraamusten lisäksi ympäristösopimuksen tuki takaisin niiltä vuosilta, joihin valvonnan takautuva seuraamus ei kohdistu.

Esimerkki 35:

Hakemustiedot	Ilmoitettu ympäristösopimusala, metsämaa, 1 ha. Sopimus on alkanut vuonna 2015.
Havaitut puutteet	Sopimusaluetta ei ole hoidettu lainkaan koko sopimuskauden aikana.
Valvontaseuraamusten tallentaminen	- Tallennetaan valvontavuodelle kasviksi pysyvästi viljelemätön - Tallennetaan takautuva pinta-alavirhe valvontakartan kautta. Takautuvuus tallennetaan niin pitkälle kuin on mahdollista (vuoden 2022 valvonnassa vuoteen 2018 saakka). Tallenna Kyllä kysymykseen ”Virhe on ollut loholla jo vuonna 2015”. Tämä liittyy tukioikeuksien laskentaan ja sovellus tarkastelee sen tiedon perusteella, täytyykö tukioikeuksia laskea uudelleen. Tässä tapauksessa tällä ei ole vaikutusta, koska ympäristösopimus, metsämaa-kasvikoodin perusteella ei ole aktivoitu tukioikeuksia. Kysymykseen otetaan kuitenkin aina kantaa - Tallennetaan jokaiselle takautuvuusvuodelle kasviksi pysyvästi viljelemätön

Seuraamukset	Alalle ei ole maksettu muita tukia kuin ympäristösopimuksen tuki. Sovellus laskee takautuvat seuraamukset vuosille 2021–2018. Koska kysymyksessä on pinta-alavirhe, huomioidaan seuraamuksissa myös pinta-alasanktio. Tuki täytyy sopimusehtojen mukaisesti periä takaisin myös vuosilta 2017, 2016 ja 2015. Tiloista, joille tämä takaisinperintä täytyy tehdä, tulee lista Tukisovelluksen tiedotustaululle loppuvuodesta. Takaisinperintä tehdään sopimuskäsittelijän toimesta, eikä tähän liity valvonnan pinta-alasanktiota. Ainoastaan alalle maksettu sopimuksen tuki peritään takaisin
Vaikutukset seuraavalle vuodelle	Lohko ei ole maatalouskäytössä, joten se täytyy passivoida seuraavalle vuodelle peruslohkohaallinnassa. Sopimuskäsittelijä päättää lohkon sopimukselta siten, että sen viimeinen aktiivinen vuosi on valvontavuosi.

Taulukossa 45. on kerrottu valvontakysymykset, jotka ovat voineet aiheuttaa takaisinperinnän aiemmille vuosille. Taulukon toisessa sarakkeessa on kerrottu, miten takaisinperintöjen osalta toimitaan vuonna 2022.

Taulukko 45. Ympäristösopimusten valvontakysymykset, joista on voinut aiheutua takaisinperintä

Valvontakysymys	Menettelytapa 2022
22.1 Ympäristösopimuksen sopimusehtoja ja hoitosuunnitelmaa on noudatettu	Valvonnassa tallennetaan takautuvat seuraamukset korkeintaan 4 vuotta taaksepäin. Lisäksi sopimuskäsittelijä perii kyseiselle alalle liikaa maksetun tuen takaisin sopimuskauden alkuun asti niiltä vuosilta, joihin valvonnan takautuvaa seuraamusta tulee.
72. Hoitotoimenpiteistä on pidetty lohkoakohtaisia muistiinpanoja (lohkon nimi, tunnus, pinta-ala, vuosittaiset toimenpiteet, toteuttamisaika ja kesto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
48.14 Lannoitteiden käytöstä on pidetty kirjaa asetuksen 1250/2014 13 § mukaisesti *) (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
34. Kasvinsuojeluaineita levittävällä henkilöllä on tutkinto tai koulutus (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
35. Käytetty ruisku on testattu tai uusi ruisku on ehtojen mukainen (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
48.19. Tilalla on voimassa oleva lanta-analyysi *) (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
57. Kasvulohkoja on lannoitettu Vna: n 235/2015 mukaisesti (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
58. Tilalla on ehtojen mukaiset lohkoakohtaiset muistiinpanot (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
59. Tilalla on ehtojen mukaiset viljavuustutkimukset (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille
105. Tilalla on ehtojen mukainen viljelysuunnitelma (KHJ-pelto)	Takaisinperintää ei aiheudu aiemmille vuosille

Säädösluettelo

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013 yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta (Asetus (EU) N:o 1306/2013)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousraha- (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (Asetus (EU) N:o 1305/2013)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1307/2013 yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta (Asetus (EU) N:o 1307/2013)

Neuvoston asetus (EY, EURATOM) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (Asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95)

Komission delegoitu asetus (EU) N:o 639/2014 yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X muuttamisesta (Asetus (EU) N:o 639/2014)

Komission delegoitu asetus (EU) N:o 640/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta (Asetus (EU) N:o 640/2014)

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta (Asetus (EU) N:o 809/2014)

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/xx täytäntöönpanoasetuksista (EU) N:o 809/2014, (EU) N:o 180/2014, (EU) N:o 181/2014, (EU) 2017/892, (EU) 2016/1150, (EU) 2018/274, (EU) N:o 615/2014 ja (EU) 2015/1368 poikkeamisesta vuonna 2022 siltä osin kuin on kyse tietyistä yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti sovellettavista hallinnollisista ja paikalla tehtävistä tarkastuksista ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/725 muuttamisesta

Laki maatalouden tukien toimeenpanosta 192/2013 (Laki 192/2013)

Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 1559/2001 (Laki 1559/2001)

Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista 1360/2014 (Laki 1360/2014)

Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle 193/2013 (Laki 193/2013)

Laki maaseutuelinkeinoasioiden muutoksenhaku-uudistuksen voimaansaattamisesta 75/2014 (Laki 75/2014)

Laki Ruokavirastosta 371/2018 (Laki 371/2018)

Julkisuuslaki 621/1999 (Laki 621/1999)

Maanvuokralaki 258/1966 (Laki 258/1966)
Vesilaki 587/2011(Laki 587/2011)

Kasvinsuojelulainlaki 1563/2011 (Laki 1563/2011)
Valtioneuvoston asetus pinta-alojen ja pinta-alaperusteisten EU-rahoitteisten tukien valvonnasta 712/2015 (Vna 712/2015)

Valtioneuvoston asetus EU-rahoitteisten eläintukien valvonnasta 502/2015 (Vna 502/2015)

Valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 7/2015 (Vna 7/2015)

Valtioneuvoston asetus vuodelta 2022 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta 186/2022 (Vna 186/2022)

Valtioneuvoston asetus ohjelmakauden 2000–2006 luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen sekä ohjelmakauden 1995–1999 erityisympäristötukisopimusten valvonnasta (400/2009), (Vna 400/2009)

Valtioneuvoston asetus täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 4/2015 (Vna 4/2015)

Valtioneuvoston asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta 121/2015 (Vna 121/2015)

Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen ja eräiden sopimusten valvonnasta 713/2015 (Vna 713/2015)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014 (Vna 1250/2014)

Valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta 234/2015 (Vna 234/2015)

Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 235/2015, (Vna 235/2015,)

Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta 236/2015 (Vna 236/2015)

Valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 237/2015 (Vna 237/2015)

Valtioneuvoston asetus vuodelta 2022 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkiosta, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiosta sekä peltokasvipalkkiosta 79/2022 (Vna 79/2022)

Valtioneuvoston asetus vuodelta 2022 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta 80/2022 (Vna 80/2022)

Valtioneuvoston asetus vuodelta 2022 maksettavasta pohjoisesta tuesta 81/2022 (Vna 81/2022)

Valtioneuvoston päätös maatalouden ympäristötuesta 760/95 (VNp 760/95)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta 117/2015 (MMM 117/2015)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus perus- ja kasvulohkoista ja niiden ulko- ja sisärajoja koskevista tuen myöntämisen edellytyksistä 344/2015 (MMMä 344/2015)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ympäristökorvauksesta 327/2015 (MMMä 327/2015)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hallinnosta vuonna 2022 282/2022 (MMMä 282/2022)

Maa- ja metsätalousministeriön yleiskirje Nro 84/99 (MMMyk 84/99)

Ahvenanmaan maakuntahallituksen päätös 79/2000 (AMHp 79/2000)

Liitteet

LIITE 1. Kasvikooditaulukko

Taulukossa käytetyt lyhenteet:

EFA-ala: viherryttämistuen ekologinen ala

TPV: tilapäisesti viljelemätön

PN: pysyvä nurmi

mk-laji: maankäyttölaji

	Ilmoitettu	Todettu tilanne	Todettu tukikasvi	Todettu monipuolistamisen kasvi	Seuraamukset ja muut toimenpiteet
1	Avokesanto	Kesannoksi kelpaava nurmikasvusto alalla, jolla ei ole tarkoitus tehdä kunnostustoimenpiteitä	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Ei seuraamuksia
2	EFA: Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)	Herneen ja kauran seos	Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)	Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)	Ei seuraamuksia, jos kauraa < 50 % käytetyn siemenseoksen painosta. Jos kauraa ≥ 50 % siemenseoksen painosta, EFA-ala hylätään tukiehtopuutteella (valvontakysymys 3.3)
3	EFA: Ruokaherne	Herne, josta rikkakasvit torjuttu kemiallisesti	Ruokaherne	Ruokaherne	EFA-ala hylätään tukiehtopuutteella (valvontakysymys 3.7)
4	Hunajantuotantoon tarkoitettu kasvusto	Alalla nurmi ja kasvustossa ei ole mesikasveja	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Ei seuraamuksia, jos ei rikkakasviongelmia. Jos on rikkakasviongelma, täydentävien ehtojen seuraamus ehdon 1.2 kautta sekä puute valvontakysymykseen 7.3
5	Kaura	Ei kylvetty mitään	TPV	TPV	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet
6	Kaura	Kasvipeitteinen (rikkakasvia), hoitamaton alue	TPV	TPV	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet
7	Kaura	Nurmipeitteinen, hoidettu alue	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Ei seuraamuksia, paitsi jos viljelytavassa on puutteita. Silloin täydentävien ehtojen seuraamus ehdon 1.2 kautta sekä puute valvontakysymykseen 7.3.
8	Kaura	Kaura ja viimevuotisia säilörehupaaleja lohkon reunassa	Kaura ja TPV	Kaura ja TPV	Kaura saa kaikki haetut tuet ja TPV:n tuet kasvikoodi hylkää
9	LHP- nurmi	Nurmi, jota lannoitettu	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Kasvikoodi hylkää LHP:n tuen ja ala lasketaan sanktioalaan LHP:n kasvilajiryhmässä

10	LHP- nurmi	Koko lohko nurmipeitteetön	TPV/Pysyvästi viljelemätön	TPV/ Pysyvästi viljelemätön	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet. Pysyvästi viljelemätön ala poistetaan tukikelpoisesta alasta.
11	Luonnonlaidun ja niitty (PN)	Alueelle on rakennettu talo tänä vuonna	Pysyvästi viljelemätön	Pysyvästi viljelemätön	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet. Ala poistetaan tukikelpoisesta alasta. Ei takautuvia seuraamuksia.
12	Luonnonlaidun ja niitty (PN)	Osa lohkoista liian puustoista.	Hyväksyttävälle alalle luonnonlaidun ja niitty, hylättävälle alalle pysyvästi viljelemätön	-	Perustuki, viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki (ja LHK) maksetaan uudelle korjatulle lohkon alalle. Pysyvästi viljelemätön ala poistetaan tukikelpoisesta alasta. Tarvittaessa takautuvat seuraamukset.
13	Luonnonlaidun ja niitty (PN)	Mitään hoitotoimenpiteitä ei ole tehty mo- neen vuoteen	Pysyvästi viljelemätön		Ala ei ole tukikelpoista maatalousmaata, jos siellä ei vuosiin tehdä mitään. Ala poistetaan tukikelpoisesta alasta. Tarvittaessa takautuvat seuraamukset.
14	Monimuotoisuuspelto, maisema/niitty/riista	Monimuotoisuuspelto, niitty/maisema/riista	Monimuotoisuuspelto, niitty/maisema/riista	Todetun kasvin mukaisesti Monimuotoisuuspelto, niitty/maisema/riista	Ei seuraamuksia, kaikki kasvikoodit ovat samaa kasvilajiryhmää. Jos kasvikoodi vaihtuu, lisää tarvittavat valvontakysymykset.
15	Monimuotoisuuspelto, riista	Monimuotoisuuspelto, riista, joka päätetty liian aikaisin. Valvonta tehdään 28.8.	Monimuotoisuuspelto, riista	Jos kasvit tunnistettavissa kasvinjäänteistä, voidaan todeta ilmoitettu kasvi. Jos ei, todetaan avokesanto.	Lisää kasvulohkolle kysymys 67. Se hylkää peltoluonnon monimuotoisuustoimenpiteen tuen.
16	Monimuotoisuuspelto, riista	Lannoittamaton vanha nurmi, johon suorakylvetty riistakasviseos. Kasvusto epäonnistunut.	Monimuotoisuuspelto, riista	Monimuotoisuuspelto, riista	Tukiehtopuutteella (kysymys 10.7) hylätään peltoluonnon monimuotoisuustoimenpiteen tuki
17	Monimuotoisuuspelto, riista / maisema / niitty	Vanhaa luonnonheinää	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Kasvikoodi hylkää toimenpiteen tuen. Kasvi vaihdettava, jotta nurmivuodet kertyvät oikein.
18	Monimuotoisuuspelto, riista / maisema / niitty	Pelkkää rikkakasvia	TPV	TPV	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet
19	Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen	Nurmi, joka on niitetty ennen heinäntuotantoa.	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi) Jos ala on PN, monipuolistamiseen ei tarvitse ottaa kantaa	Ei seuraamuksia. Kasvi vaihdettava, jotta nurmivuodet kertyvät oikein.
20	Nurmet	Alue rajoittuu pihaan ja sitä on hoidettu kuten pihanurmikkoa, säännöllisesti ruohonleikkurilla leikaten	Pysyvästi viljelemätön	Pysyvästi viljelemätön	Tällainen alue on pihaa, eikä se ole maatalousmaata. Ala poistetaan tukikelpoisesta alasta. Tarvittaessa takautuvat seuraamukset.

21	Ruokaherne	Hernettä 50 % ja kau- raa 50 %	Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)	Seoskasvusto (valkuais- kasvit + vilja)	Kasvikoodi hylkää peltokasvi- palkkion.
22	Satonurmi	Vanha kylvetty nurmi, mutta lohkoa on hoi- dettu esim. niittämällä tai laiduntamalla	Satonurmi	Satonurmi (jos nurmi- vuosia on ≤ 5) Jos ala on PN, monipuo- listamiseen ei tarvitse ot- taa kantaa	Mahdollinen täydentävien ehto- jen seuraamus (ehto 1.2 tai 1.3). Lisäksi puute valvonta- kysymykseen 7.3
23	Satonurmi	Vanhaa luonnonheinää	Luonnonlaidun ja –niitty TAI Sa- tonurmi	Jos ala on PN, monipuo- listamiseen ei tarvitse ot- taa kantaa Satonurmi (jos nurmi- vuosia on ≤ 5)	Aina keskusteltava viljelijän kanssa, ennen kuin todetaan luonnonlaidun ja –niitty. Poista lohkon korvauskelpoi- suudet ympäristökorvauksen ja kansallisten osalta perus- lokkohallinnassa. LHK-kel- poisuus jää. Jos todetaan satonurmi, tu- lee täydentävien ehtojen seu- raamus.
24	Satonurmi	Kasvusto pelkkää rik- kakasvia, ei nurmikas- villisuutta	TPV	TPV	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet
25	Satonurmi	Lohko on kylvetty 30.6. jälkeen ilman hyväksyt- tävää perustetta.	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	Satonurmi (jos nurmi- vuosia on ≤ 5) Jos ala on PN, monipuo- listamiseen ei tarvitse ottaa kantaa	Täydentävien ehtojen seu- raamus ehdon 1.2 tai 1.3 kautta. Lisäksi puute valvontakysy- mykseen 7.2
26	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi) (PN), mk-laji pelto	Nurmi, jossa yli 2 m korkuista puustoa sal- littu määrä	Satonurmi (esim. mv. sr. nurmi)	-	Takautuvat seuraamukset tarvittaville vuosille kaikkiin tukiin näytön mukaan.
27	Suojavyö- hyke	Koko lohko nurmipeit- teen	TPV	TPV	Kasvikoodi hylkää kaikki tuet. Asiasta ilmoitettava kuntaan.
28	Suojavyö- hyke	Lohko ei ole alueella, minne suojavyöhyke on voitu perustaa	Suojavyöhyke	Suojavyöhyke	Tukiehtopuutteella (valvonta- kysymys 13) hylätään suojä- vyöhykkeen tuki. Asiasta il- moitettava kuntaan.
29	Suojavyö- hyke	Vehnä	Vehnä	Vehnä	Kasvikoodi hylkää suojä- vyöhykkeen tuen. Asiasta il- moitettava kuntaan.
30	Sänkike- santo	Nurmipeitteinen alue, ei ole havaittavissa edellisen vuoden tai sitä vanhempaa sän- keä.	Viherkesanto, nurmi ja niitty	Viherkesanto, nurmi ja niitty	Ei seuraamuksia. Viherke- santo, nurmi ja niitty kerryttää pysyvän nurmen nurmivuo- sia.
31	Tilapäisesti viljelemätön	Lohkolla ei ole tehty vil- jelytoimenpiteitä mo- neen vuoteen ja loh- kolla kasvaa esim. ve- sakkoa	Pysyvästi viljele- mätön	Pysyvästi viljelemätön	Ala poistetaan tukikelpoisesta alasta. Tarvittaessa takautu- vat seuraamukset.

	Tilapäisesti viljelemätön	Lohkolla on nurmikasvusto, josta on korjattu sato	Mv. sr. nurmi	Mv. sr. nurmi	Tukiehtoja (esim. pysyvän nurmen nurmivuosien kertyminen) ei saa kiertää sillä, että ilmoittaa lohkolle väärän kasvin.
32	Viherkesanto (mesikasvit) ilmoitettu EFA-alaksi	Ei ole puhdas mesikasvusto.	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Voi aiheutua seuraamus viherkesantoon, jos ekologisen alan vaatimus ei enää täyty. Tulos tulee laskennasta.
33	Viherkesanto (nurmi ja niitty) pellolla	Lohkolla on heinäkasveja, mutta myös pieniä puun taimia/ yksittäisiä pensaita siellä täällä. Lohko on otettavissa viljelyyn tavanomaisiin maataloustoimin.	Viherkesanto	Viherkesanto	Tuet hylätään valvontakysymyksellä 2 tältä vuodelta.
34	Viherkesanto (nurmi ja niitty) pysyvän nurmen alalla	Lohkolla on heinäkasveja, mutta myös pieniä puun taimia/ yksittäisiä pensaita siellä täällä.	Viherkesanto	-	Kunnossa, jos puut ja pensaat pysyvät sallitun rajoissa.
35	Viherkesanto	Koko lohko on kasvi- peitteetön	Avokesanto	Avokesanto	Täydentävien ehtojen mukainen seuraamus ehdon 1.4 kautta, jos ei ole perustetta avokesannolle.
36	Viherkesanto (riista ja maisema)	Nurmi, jonka joukossa ei ole havaittavissa riista- tai maisemakasveja	Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Viherkesanto (nurmi ja niitty), (jos nurmivuosia on ≤ 5). Jos ala on PN, monipuolistamiseen ei tarvitse ottaa kantaa.	Ei seuraamuksia. Kasvi vaihdettava, jotta nurmivuodet kertyvät oikein.
37	Viherkesanto (riista ja maisema)	Seoskasvusto, jossa kauraa, rypsiä ja apilaa.	Viherkesanto (riista ja maisema)	Viherkesanto (riista ja maisema)	Täydentävien ehtojen seuraamus ehdon 1.4 kautta. Jos lohko on ilmoitettu EFA_alana, ei tule seurauksista
38	Viherkesanto (riista ja maisema)	Kaura	Viherkesanto (riista ja maisema)	Viherkesanto (riista ja maisema)	Täydentävien ehtojen seuraamus ehdon 1.4 kautta. Jos lohko on ilmoitettu EFA_alana, ei tule seurauksista
39	Viherlannoitusnurmi (ymppisiotoumustila)	Perustettu nurmi, jolle ei ole kylvetty riittävästi typensitojakasveja	Viherlannoitusnurmi	Viherlannoitusnurmi	Toimenpiteen tuen hylkäys tukiehtopuutteella (valvontakysymys 10.12).
40	Viherlannoitusnurmi (ymppisiotoumustila)	Lohkolla hyvin runsaasti rikkakasvustoja, mutta perustettu ehtojen mukaan	Viherlannoitusnurmi	Viherlannoitusnurmi	Täydentävien ehtojen seuraamus ehdon 1.2 kautta viljelytavan puutteista. Lisäksi puute ehtoon 7.3
41	Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi	Liian puustoinen pysyvä nurmi, mutta lohko on oikeutettu sopimuksen tukeen.	Ympäristösopimusala, metsämaa	-	Kaikki muut tuet paitsi sopimuksen tuki hylkyy kasvikoodin perusteella. Vaihda

					maankäyttölaji metsämaaksi peruslohkohaallinnassa.
42	1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen	Monilajinen nurmi	Nurmi	Nurmi. Jos ala on PN, monipuolistamiseen ei tarvitse ottaa kantaa.	Ei seuraamuksia

LIITE 2. Pohjavedelle vaaralliset aineet ja aineryhmiin kuuluvat vaaralliset aineet, joita ei saa päästää pohjaveteen

1. organohalogeeniyhdisteet ja aineet, jotka vesiympäristössä voivat muodostaa sellaisia yhdisteitä
2. orgaanofosforiyhdisteet
3. orgaaniset tinayhdisteet
4. aineet ja valmisteet tai niiden hajoamistuotteet, joilla osoitetaan olevan karsinogeenisiä tai mutageenisia ominaisuuksia tai ominaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa steroidien tuotantoon, kilpirauhasen, lisääntymiseen tai muihin sisäeritykseen liittyviin toimintoihin vesiympäristössä tai sen välityksellä
5. hiilivedyt sekä pysyvät, kertyvät ja myrkylliset orgaaniset aineet
6. syanidit
7. metallit ja niiden yhdisteet
8. arseeni ja sen yhdisteet
9. biosidit ja kasvinsuojeluaineet
10. suspendoituneet aineet
11. rehevöitymistä aiheuttavat aineet (erityisesti nitraatit ja fosfaatit);
12. happitasapainoon epäedullisesti vaikuttavat aineet (jotka ovat mitattavissa muuttujilla kuten BHK ja KHK)
13. piiyhdisteet
14. fluoridit
15. aineet, joilla on haitallinen vaikutus pohjaveden makuun tai hajuun, ja yhdisteet, jotka mahdollisesti vedessä muodostavat tällaisia aineita ja tekevät vedestä ihmisen käyttöön soveltumatonta